

**Таблиця узагальнених зауважень та пропозицій до проекту постанови НКРЕКП
«Про встановлення тарифів на послуги з розподілу електричної енергії АТ «ВІННИЦЯОБЛЕНЕРГО» із
застосуванням стимулюючого регулювання»
(щодо встановлення тарифів на послуги з розподілу електричної енергії з 01.01.2023)**

<p style="text-align: center;">Редакція проекту постанови НКРЕКП</p>	<p style="text-align: center;">Зауваження та пропозиції до проекту рішення НКРЕКП</p>	<p style="text-align: center;">Позиція НКРЕКП щодо наданих зауважень та пропозицій з обґрунтуваннями (прийняття або відхилення)</p>
<p>«тарифи на послуги з розподілу електричної енергії для споживачів та операторів установок зберігання енергії на рівні: для 1 класу напруги – 301,14 грн/МВт·год (без урахування податку на додану вартість); для 2 класу напруги – 1 850,13 грн/МВт·год (без урахування податку на додану вартість);»</p>		<p>Враховано актуалізовану інформацію та додатково скориговано деякі складові структури тарифів на послуги з розподілу електричної енергії, а саме:</p> <p>1. Статтю «витрати на послуги оператора системи передачі» перераховано з урахуванням оптимізованого тарифу на послуги з передачі електричної енергії НЕК «УКРЕНЕРГО» на 2023 рік (питання включене до відкритого засідання НКРЕКП на 09.12.2022);</p> <p>2. Статтю «витрати на послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління» перераховано з урахуванням оптимізованого тарифу на послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління НЕК «УКРЕНЕРГО» на 2023 рік, (питання включене до відкритого засідання</p>

		<p>НКРЕКП на 09.12.2022) ;</p> <p>3. Відповідно до постанови НКРЕКП від 02.12.2022 № 1599 «Про затвердження Змін до деяких постанов НКРЕ та НКРЕКП» регуляторну норму доходу на регуляторну базу активів, яка створена після переходу на стимулююче регулювання, враховано на рівні 0,03 в.о.</p> <p>4. Скориговано рівні РБА_{ст} та РБА_{нов} відповідно до отриманих від ОСР та опрацьованих НКРЕКП реєстрів регуляторної бази активів. У зв'язку з цим відповідним чином перераховано статті витрат «Амортизація» та «Прибуток на регуляторну базу активів».</p> <p>5. У зв'язку з цим перераховано статтю витрат «Внески на регулювання».</p> <p>Водночас, у разі зміни складових тариф може бути актуалізовано.</p>
<p>Стаття витрат «Витрати на оплату праці» визначена на рівні 953 485 тис.грн</p>	<p><u>АТ «ВІННИЦЯОБЛЕНЕРГО» лист від 28.11.2022 № 03.13-18631</u></p> <p>Стаття витрат «Витрати на оплату праці» розрахована 1 116 674 тис.грн. Згідно основних прогнозних макропоказників економічного і соціального розвитку України, затверджених Законом України про Державний бюджет України на 2023 рік. Передбачається зростання заробітної плати на 30%. https://itd.rada.gov.ua/billInfo/Bills/pubFile/1527959</p>	<p>Не враховано Недостатньо обґрунтована пропозиція</p> <p>Застосовано загальний підхід, який наведено у обґрунтовальних матеріалах до схваленого рішення.</p>

<p>Додаток 3 пункт а «Прогнозована ціна купівлі технологічних витрат електричної енергії на РДН, грн/МВт·год» на 2023 рік (уточнений) – 3 200 грн/МВт.год (без ПДВ)</p>	<p><u>АТ «ВІННИЦЯОБЛЕНЕРГО» лист від 28.11.2022 № 03.13-18631</u> Додаток 3 пункт а «Прогнозована ціна купівлі технологічних витрат електричної енергії на РДН, грн/МВт·год» на 2023 рік (уточнений) – 3 587 грн/МВт.год (без ПДВ). Прогнозований рівень ціни закупівлі електричної енергії на РДН визначено на підставі фактичної ціни на РДН за жовтень 2022 року для АТ «ВІННИЦЯОБЛЕНЕРГО»</p>	<p>Не враховується Недостатньо обгрунтована пропозиція</p> <p>Підхід щодо визначення рівня витрат за цією статтею наведено у обгрунтовальних матеріалах до схваленого рішення.</p>
<p>Додаток 4 пункт 3 «Індекс цін виробників (ЩВ)» на 2023 рік (уточнений), 106,2 %</p>	<p><u>АТ «ВІННИЦЯОБЛЕНЕРГО» лист від 28.11.2022 № 03.13-18631</u> Додаток 4 пункт 3 «Індекс цін виробників (ЩВ) на 2023 рік (уточнений), 132,2 %. Згідно основних прогнозних макропоказників економічного і соціального розвитку України, затверджених Законом України про Державний бюджет України на 2023 рік https://itd.rada.gov.ua/billInfo/Bills/pubFile/1527959</p>	<p>Не враховано Недостатньо обгрунтована пропозиція</p> <p>За підсумками проаналізованих розрахунків та опрацьованих матеріалів, для забезпечення надійної та збалансованої роботи ОСР, НКРЕКП здійснено оптимальний розрахунок тарифів з 01.01.2023. Оновлені підходи, застосовані для розрахунку тарифів, наведено вище. Під час здійснення заходів державного контролю діяльності ОСР за 2023 рік, НКРЕКП визначатиме розмір додатково отриманого (недоотриманого) доходу від здійснення ліцензованої діяльності.</p>
<p>Додаток 6 пункт 10 «Індекс споживчих цін (ІСЦ)» на 2023 рік (уточнений), 106,0 %</p>	<p><u>АТ «ВІННИЦЯОБЛЕНЕРГО» лист від 28.11.2022 № 03.13-18631</u> Додаток 6 пункт 10 «Індекс споживчих цін (ІСЦ)» на 2023 рік (уточнений), 128,4 %. Згідно основних прогнозних макропоказників економічного і соціального розвитку України, затверджених Законом України про Державний бюджет України на 2023 рік https://itd.rada.gov.ua/billInfo/Bills/pubFile/1527959</p>	<p>Не враховано Недостатньо обгрунтована пропозиція</p> <p>Застосовано загальний підхід Регулятор при розрахунках використовує дані чинного нормативно-правового документа – Постанови</p>

		Кабінету Міністрів України від 31.05.2021 року № 586, якою затверджено прогнозовані макропоказники.
Стаття «Витрати на спільне використання технологічних електричних мереж» - 19 520 тис.грн	<u>АТ «ВІННИЦЯОБЛЕНЕРГО» лист від 28.11.2022 № 03.13-18631</u> Стаття «Витрати на спільне використання технологічних електричних мереж» - 36 912 тис.грн. При затвердженні даної статті витрат на 2023 рік, просимо врахувати збільшення вартості 1 умовної одиниці на 1%, а також необхідність погашення суми боргу станом на 01.01.2023 року у сумі 14 069 тис.грн.	Не враховується Недостатньо обґрунтована пропозиція Застосовано загальний підхід Підхід щодо визначення рівня витрат за цією статтею наведено у обґрунтованих матеріалах до схваленого рішення. Під час здійснення заходів державного контролю діяльності ОСР за 2022 рік, НКРЕКП визначатиме розмір додатково отриманого (недоотриманого) доходу від здійснення ліцензованої діяльності.
Додаток 7 пункт 11 «Прибуток на регуляторну базу активів (П)» 296 780 тис. грн Регуляторна норма доходу на регуляторну базу активів, яка створена після переходу на стимулююче регулювання для 2023 року – 0 відносних одиниць	<u>АТ «ВІННИЦЯОБЛЕНЕРГО» лист від 28.11.2022 № 03.13-18631</u> Додаток 7 пункт 11 «Прибуток на регуляторну базу активів (П)» 400 484 тис. грн Регуляторна норма доходу на регуляторну базу активів, яка створена після переходу на стимулююче регулювання для 2023 року - 0,1674 відносних одиниць. Просимо залишити даний параметр регулювання згідно діючого Порядку № 1175 розрахований відповідно до пункту 5.14 глави 5. Не нарахування доходу на регуляторну базу активів призведе до значного зменшення суми обігових коштів в розпорядженні Товариства, що в умовах воєнного стану може призвести до дефіциту коштів для виконання своїх договірних зобов'язань.	Враховано частково. З урахуванням положень постанови НКРЕКП від 02.12.2022 № 1599 «Про затвердження Змін до деяких постанов НКРЕ та НКРЕКП» (зміни до постанови НКРЕ від 23 липня 2013 року № 1009 та постанови НКРЕКП від 05 жовтня 2018 року № 1175), на 2023 рік регуляторну норму доходу на нову базу активів передбачено на рівні 0,03 в.о.

<p>Додаток 8 пункт 5 «Амортизація на активи, які створені на дату переходу на стимулююче регулювання (Аст)», 137 543 тис. грн*</p> <p>На 2023 рік амортизація на активи, створені на дату переходу до стимулюючого регулювання (А^{ст}) дорівнює А^{ст-1}, врахованій в тарифах 2022 року</p>	<p><u>АТ «ВІННИЦЯОБЛЕНЕРГО» лист від 28.11.2022 № 03.13-18631</u></p> <p>Додаток 8 пункт 5 «Амортизація на активи, які створені на дату переходу на стимулююче регулювання (Аст)», 206 315 тис. грн*.</p> <p>А^{ст} дорівнює регуляторній амортизації на активи, створені на дату переходу до стимулюючого регулювання (Ао), розрахованій згідно з Порядком визначення регуляторної бази активів. Якщо Ао перевищує рівень амортизації, врахований в діючих тарифах на дату переходу до стимулюючого регулювання, на величину понад 50 %, то Аст щорічно збільшується на 50 % (на перший рік - від рівня амортизації, врахованого в діючих тарифах на дату переходу до стимулюючого регулювання; на наступні роки - від рівня амортизації А^{ст-1}, врахованого в тарифах попереднього року) до досягнення рівня Ао.</p> <p>Не збільшення амортизації на активи, створені на дату переходу до стимулюючого регулювання призведе до зменшення капіталовкладень в 2023 році та до зменшення бази нарахування прибутку в подальшому, що суперечить методологічним засадам стимулюючого регулювання.</p>	<p>Не враховується. Недостатньо обгрунтована пропозиція</p> <p>Застосовано загальний підхід</p> <p>Розрахунок здійснено з урахуванням норм постанови НКРЕКП від 02.12.2022 № 1599</p>
<p>Додаток 29 пункт 5 «Обсяг розподілу електроенергії на 2 класі напруги» на 2023 рік (уточнений) - 2 273 320 МВт·год</p>	<p><u>АТ «ВІННИЦЯОБЛЕНЕРГО» лист від 28.11.2022 № 03.13-18631</u></p> <p>Додаток 29 пункт 5 «Обсяг розподілу електроенергії на 2 класі напруги» на 2023 рік (уточнений) - 2 179 820 МВт·год.</p> <p>Значне зменшення споживання електроенергії зумовлено суттєвим пошкодженням енергетичної інфраструктури у Вінницькій області та запровадженням графіків обмежень споживання електричної енергії на виконання доручення Прем'єр-міністра України Дениса Шмигала від 28 жовтня 2022 року №28200/3/1-22 щодо забезпечення виконання плану заходів стосовно економного використання електроенергії населенням, промисловими підприємствами, об'єктами житлово-комунального господарства, установами та організаціями в період воєнного стану. Вінницька обласна</p>	<p>Не враховано. Недостатньо обгрунтована пропозиція.</p> <p>Застосовано загальний підхід</p> <p>Під час здійснення заходів державного контролю діяльності ОСР за 2022 рік, НКРЕКП визначатиме розмір додатково отриманого (недоотриманого) доходу від здійснення ліцензованої діяльності . Підхід щодо визначення обсягів розподілу електричної енергії наведено у обгрунтовальних матеріалах до схваленого рішення.</p>

	<p>військова адміністрація своїм наказом від 14.11.2022 року зобов'язала районні військові адміністрації, виконавчі комітети сільських, селищних, міських рад та АТ «ВІННИЦЯОБЛЕНЕРГО» провести роботу із споживачами електричної енергії щодо скорочення споживання електричної енергії на 50 відсотків. У 2023 році очікується обсяг розподілу електричної енергії на 2 класі напруги 2 179 820 МВт*год.</p>	
<p>Додаток 29 пункт 7 «Економічний коефіцієнт прогнозованих технологічних витрат електроенергії на розподіл 2 класу» на 2023 рік (уточнений) - 0,1082 в.о.</p>	<p><u>АТ «ВІННИЦЯОБЛЕНЕРГО» лист від 28.11.2022 № 03.13-18631</u></p> <p>Додаток 29 пункт 7 «Економічний коефіцієнт прогнозованих технологічних витрат електроенергії на розподіл 2 класу» на 2023 рік (уточнений)- 0,1122 в.о.</p> <p>ЕКПТВЕ на 2023 рік розраховані відповідно до постанови № 2099 від 18.11.2020 «Про затвердження Змін до Положення про порядок подання, визначення економічних коефіцієнтів нормативних та прогнозованих технологічних витрат електричної енергії» (з урахуванням вимог щодо не перевищення ЕКПТВЕ базового року та з додатковим застосуванням ПЕ базового року до звітних ТВЕ базового року) та враховуючи рішення Вінницького окружного адміністративного суду від 12 жовтня 2020 року у справі № 120/1950/20-а.</p>	<p>Не враховано. Недостатньо обгрунтована пропозиція Застосовується загальний підхід.</p> <p>В розрахунку тарифу використано коефіцієнти прогнозованих технологічних витрат електроенергії на розподіл 1 та 2 класів, відповідно до проекту постанови НКРЕКП, «Про внесення змін до постанови Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 20 листопада 2020 року № 2154» (щодо затвердження економічних коефіцієнтів прогнозованих технологічних витрат електричної енергії електромережами 1 та 2 класів напруги на 2021 - 2024 роки), розгляд якої заплановано на відкритому засіданні НКРЕКП 09.12.2022.</p>
<p>Загальні зауваження до проекту <u>ДП «НАЕК «ЕНЕРГОАТОМ» (листи від 21.11.2022 № 01-17319/04-вих та від 24.11.2022 № 01-17616/04-вих)</u></p> <p>Пропозиції є таким, що не враховують умов діяльності ДП «НАЕК «Енергоатом», яке в складних умовах воєнного стану, спричиненого військовою агресією рф, продовжує добросовісно</p>		<p>Не враховано Недостатньо обгрунтована пропозиція</p> <p>За підсумками проаналізованих розрахунків та опрацьованих матеріалів,</p>

<p>виконувати спеціальні обов'язки із забезпечення доступності електричної енергії для побутових споживачів (далі – послуга ПСО) відповідно до Положення про покладення спеціальних обов'язків на учасників ринку електричної енергії для забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку електричної енергії (далі – Положення), затвердженого постановою КМУ від 5 червня 2019 року №483.</p> <p>ДП «НАЕК «Енергоатом» покриває близько 90% обсягів фінансового навантаження, необхідного для виконання спеціальних обов'язків для забезпечення загальносуспільних інтересів. Відповідно, Компанія має надзвичайно великі фінансові витрати в межах виконання ПСО.</p> <p>Вартість послуги, яку ДП «НАЕК «Енергоатом» сплачує ДП «Гарантований покупець» щомісяця, має пряму залежність від ціни на універсальні послуги для непобутових споживачів, яка включає ціну купівлі електричної енергії на ринку (прогнозовану ціну), ціну (тариф) на послуги ПУП, ціни (тарифи) на послуги ОСП і ОСР.</p> <p>Таким чином, будь-які зміни у складових ціни на універсальні послуги, зміна тарифів ОСП і ОСР, безпосередньо впливають на вартість послуги ПСО, збільшення вартості вищевказаних послуг матиме негативний вплив на діяльність ДП «НАЕК «Енергоатом», оскільки у Компанії відсутні будь-які механізми або джерела додаткових надходжень на покриття збільшення вартості послуги ПСО.</p> <p>За розрахунками ДП «НАЕК «Енергоатом», вартість послуги ПСО у 2023 році внаслідок такого підвищення вищезазначених тарифів буде становити 124,5 млрд грн без ПДВ (за діючими тарифами прогнозна вартість послуги ПСО у 2023 році становить 102,1 млрд грн без ПДВ) – очікуване збільшення вартості послуги ПСО для ДП «НАЕК «Енергоатом» на 22,4 млрд грн (без ПДВ).</p> <p>Враховуючи зазначене, збільшення тарифів ОСР призведе до необґрунтованих додаткових витрат Компанії у 2023 році.</p> <p>Враховуючи зазначене, ДП «НАЕК «Енергоатом» не підтримує проекти рішень НКРЕКП стосовно підвищення тарифів на послуги з передачі електричної енергії, послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління, послуги з розподілу електричної енергії та послуги постачальників універсальних послуг на 2023 рік, які було схвалено на засіданні НКРЕКП 18.11.2022 та пропонує не підвищувати вищезгадані тарифи у 2023 році.</p>	<p>для забезпечення надійної та збалансованої роботи ОСР, НКРЕКП здійснено оптимальний розрахунок тарифів з 01.01.2023.</p> <p>Оновлені підходи, застосовані для розрахунку тарифів, наведено вище.</p>
<p><u>ПРОЕКТ ЕНЕРГЕТИЧНОЇ БЕЗПЕКИ (лист від 25.11.2022 № ESP-153-NEURC-2022-11-25)</u></p> <p>У зв'язку з воєнними діями відбулося суттєве скорочення обсягів розподілу електричної енергії та значно змінилася структура споживання між 1-им та 2-им класом. Проекти тарифів передбачають зменшення їх бази на 28%, що співпадає зі скороченням бази тарифу на передачу та є позитивним фактором з точки зору забезпечення отримання необхідного доходу та фінансування витрат ОСР. У разі більш суттєвого скорочення обсягів розподілу в 2023 році ПЕБ рекомендує проводити своєчасне коригування тарифів для забезпечення отримання необхідного доходу в повному обсязі та уникнення</p>	<p>Не враховано Недостатньо обґрунтована пропозиція</p> <p>За підсумками проаналізованих розрахунків та опрацьованих матеріалів, для забезпечення надійної та</p>

дефіциту.

ПЕБ відмітив політику НКРЕКП щодо забезпечення мінімального зростання тарифів, а саме:

- застосування прогнозного індексу цін виробників промислової продукції 106,2% та прогнозного індексу споживчих цін 106,0%, відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 31.05.2021 № 586 «Про схвалення Прогнозу економічного і соціального розвитку України на 2022-2024 роки», що є значно нижчим за фактичні показники інфляції та прогноз, врахований в Держбюджеті на 2023 рік, на рівні 132,2% та 128% відповідно;
- фіксація амортизації РАБО на рівні, затвердженому в тарифах 2022 року;
- застосування нульової норми доходу на РАБ нова;
- неврахування коригування доходу ОСР за 2022 рік.

Застосування більш низького рівня інфляції може призвести до недофінансування операційних витрат та інвестиційної програми компанії, необхідності їх пріоритизації та зростання кредиторської заборгованості.

В тарифах 2023 року залишилося невирішеним питання коригування доходу ОСР за 2022 рік. Суттєве недоотримання ОСР необхідного доходу в 2022 році пов'язане з наступними факторами:

- скорочення обсягів розподілу та зменшення рівня оплат у зв'язку з воєнними діями;
- зростання ціни на електричну енергію для придбання технологічних витрат;
- витрати на фінансування відновлення інфраструктури, пошкодженої внаслідок воєнних дій.

За попередніми розрахунками дефіцит ОСР становить від 22 до 26 млрд грн. ПЕБ рекомендував підтримати фінансування даного дефіциту за рахунок Державного бюджету, однак, дана ініціатива не була прийнята. Тому наразі єдиним джерелом погашення дефіциту є тариф ОСР. Включення повної суми дефіциту значно вплине на зростання тарифів, тому ПЕБ рекомендує врахувати його компенсацію з урахуванням фактичного рівня інфляції протягом 2-3 років.

Середній тариф ОСР для 1-го класу зріс на 73%, а для 2-го класу – на 67%, що зумовлено впливом таких факторів:

- зростання більше, ніж в 3 рази тарифу на диспетчеризацію;
- зростання ціни на електричну енергію для придбання технологічних витрат;
- зростання тарифу на передачу електричної енергії;
- збільшення рівня заробітної плати.

Слід зазначити, що для 6 ОСР були зафіксовані тарифи на рівні 2022 року. Дані ОСР розташовані на тимчасово окупованих територіях, або в зонах активних бойових дій. Фіксація даних тарифів не включає вплив факторів, перерахованих вище, а саме – зниження обсягів розподілу, яке на даних територіях є ще більш суттєвим, та інших факторів зростання тарифів.

ПЕБ проводить моніторинг реформи стимулюючого регулювання та аналізує фактори дефіциту USAID Проєкт енергетичної безпеки ОСР в 2022 році. В рамках проведеного аналізу скорочення

збалансованої роботи ОСР, НКРЕКП здійснено оптимальний розрахунок тарифів з 01.01.2023.

Оновлені підходи, застосовані для розрахунку тарифів, наведено вище.

Під час здійснення заходів державного контролю діяльності ОСР за 2023 рік, НКРЕКП визначатиме розмір додатково отриманого (недоотриманого) доходу від здійснення ліцензованої діяльності.

обсягу розподілу на даних територіях становить в середньому 35% для 1-го класу та 50% для 2-го. Отже, на підставі проведених розрахунків фіксація тарифів на рівні 2022 року призведе до того, що дані ОСР отримають лише 32% необхідного доходу, затвердженого в тарифах 2022 року. Дані компанії не зможуть придбавати електричну енергію на технологічні витрати на РДН та РДД, не зможуть сплачувати тарифи ОСП та диспетчеризацію, що призведе до суттєвого зростання кредиторської заборгованості перед Укренерго та неможливості відновлення пошкодженої інфраструктури у зв'язку з відсутністю джерел фінансування. Як мінімальний захід підтримки даних компаній, ПЕБ рекомендує збільшити їх тарифи 2022 року на середній відсоток зростання тарифів ОСР в 2023 році, а саме: 73% для 1-го класу та 67% - для 2-го класу з подальшим переглядом тарифів у разі надання інформації даними ОСР.

ГО «Асоціація постачальників енергоресурсів» (лист від 24.11.2022 № 167-СЛ-04-1122)

1. У обґрунтуванні до складової витрат «Витрати, пов'язані з купівлею електричної енергії з метою компенсації технологічних витрат електричної енергії на її розподіл» зазначено, що враховано обсяги прогнозних технологічних витрат електричної енергії на її розподіл електричними мережами для закупівлі на ринках РДД, РДН та на балансуєчому ринку у співвідношенні 45%, 45% та 10% відповідно.

Тож є незрозумілим, чому саме обсяги прогнозних технологічних витрат електричної енергії на її розподіл електричними мережами для закупівлі на ринках РДД, РДН та на балансуєчому ринку розподіляються у співвідношенні 45%, 45% та 10% відповідно. Даний розподіл ринків для купівлі електричної енергії з метою компенсації технологічних витрат електричної енергії не стимулює оптимізацію стратегії закупівлі електричної енергії.

Наприклад, пропонуємо переглянути розподіл ринків купівлі і врахувати можливість придбання на ринку ВДР і як пропозиція -пропонуємо перерозподілити співвідношення 80%, 10%, 5%, 5%. Це стандартний європейський підхід при трейдерській діяльності, що склався виходячи з досвіду європейських ринків.

Також, є незрозумілим визначення базової середньозваженої ціни на РДН на рівні 3200 грн/МВт*год, оскільки протягом року вказана ціна змінювалась і становила як біля 2130 грн/МВт*год, так і в поточний місяць 24 днів – понад 3400 грн/МВт*год. Тенденція на зниження не спостерігається.

Пропонується до розрахунку прийняти коротший проміжок часу для формування базової ціни, яка відобразить реалістичні тенденції рівня її формування - 3 календарні місяці осені 2022р.

Серед переліку складових частин витрат тарифу на розподіл електричної енергії, що включаються в розрахунок тарифу міститься посилання у розрахунках на проекти постанов НКРЕКП, які розміщені на вебсайті НКРЕКП і ще не прийняті в остаточній редакції, а саме: фіксований платіж

**Не враховано
Недостатньо обґрунтована
пропозиція**

За підсумками проаналізованих розрахунків та опрацьованих матеріалів, для забезпечення надійної та збалансованої роботи ОСР, а саме належного виконання зобов'язань в частині покриття витрат, зокрема витрат, пов'язаних з купівлею електричної енергії з метою компенсації технологічних витрат електричної енергії на її розподіл», НКРЕКП здійснено оптимальний розрахунок тарифів з 01.01.2023.

Оновлені підходи, застосовані для розрахунку тарифів, наведено вище.

за участь на РДН/ВДР в розмірі 3359,51 грн на місяць (без урахування податку на додану вартість) та прогнозованого рівня тарифу на здійснення операцій купівлі-продажу на РДН/ВДР в розмірі 8,89 грн/МВт•год; тариф на послуги з передачі електричної енергії НЕК «УКРЕНЕРГО» на 2023 рік – 522,46 грн/МВт•год (без урахування податку на додану вартість); тариф на послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління НЕК «УКРЕНЕРГО» на 2023 рік – 283,18 грн/МВт•год (без урахування податку на додану вартість). Вважаємо, що до прийняття відповідної постанови НКРЕКП здійснювати розрахунки не доцільно, а самі витрати у тарифі, розрахованому на 2023 рік потребуватимуть коригування в подальшому.

Асоціація вважає, що тарифи на послуги з розподілу електричної енергії із застосуванням стимулюючого регулювання потребують коригування, оскільки зміст обґрунтування потребує додаткового перегляду та доопрацювання.

2. Проекти потребують дотримання процедури проведення відкритого обговорення. Вважаємо, що при вирішенні питання щодо встановлення тарифів на послуги з розподілу електричної енергії, мають бути дотримані вимоги Порядку встановлення (формування) тарифів на послуги з розподілу електричної енергії, затверджений постановою НКРЕКП від 05 жовтня 2018 року №1175, пунктом 1,3 якого передбачається, що питання щодо встановлення тарифу розглядається на засіданні НКРЕКП, яке проводиться у формі відкритого слухання, з урахуванням вимог Порядку проведення відкритого обговорення проектів рішень Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, затвердженого постановою НКРЕКП від 30 червня 2017 року № 866, який визначає процедуру організації та проведення відкритого обговорення проектів рішень з питань, зокрема, встановлення тарифів. та дотримана процедура проведення відкритого обговорення проектів рішень НКРЕКП із питання встановлення тарифу на послуги з розподілу електричної енергії.

**Не враховано
Недостатньо обґрунтована
пропозиція**

Процедура пов'язана з питанням щодо встановлення тарифів на послуги з розподілу електричної енергії з 01.01.2023, здійснюється відповідно до вимог пункту 3 постанови НКРЕКП від 12.07.2022 № 704 «Про врегулювання окремих питань щодо подання на схвалення Інвестиційних програм з передачі/розподілу електричної енергії на 2023 рік» з урахуванням положень постанови НКРЕКП від 26.03.2022 № 349 «Щодо захисту інформації, яка в умовах воєнного стану може бути віднесена до інформації з обмеженим доступом, у тому числі щодо об'єктів критичної інфраструктури».

Центральна рада Незалежної галузевої професійної спілки енергетиків України (лист від 23.11. 2022 № 01-31)

Середнє зростання витрат на оплату праці для ОСР у 2023 році передбачене 11,11%. На

**Не враховано
Недостатньо обґрунтована
пропозиція**

переконання Профспілки статистичні та прогнознi дані, зазначені в обґрунтуванні до схвалених проєктів постанов НКРЕКП «Про встановлення тарифів на послуги з розподілу електричної енергії із застосуванням стимулюючого регулювання» на 2023 рік, втратили актуальність в умовах воєнного стану.

На засіданні Центральної Ради Незалежної галузевої професійної спілки енергетиків України 21.11.2022 р., були розглянуті затверджені НКРЕКП проєкти тарифів на розподіл електричної енергії для ОСР на 2023 рік, та схвалено рішення щодо надання пропозицій щодо їх розрахунку, в тому числі для ПАТ «ЗАПОРІЖЖЯОБЛЕНЕРГО» та АТ «ХЕРСОНОБЛЕНЕРГО».

03.11.2022 року Верховною Радою України було прийнято Закон України «Про Державний бюджет України на 2023 рік». В рамках підготовки проєкту цього закону, Кабінетом Міністрів України були враховані скориговані макроекономічні показники економічного та соціального розвитку України на 2022 – 2023 роки, розроблені Мінекономіки та направлені до Мінфіну листом від 29.10.2022 № 3011-05/72231-03.

Згідно цих макроекономічних показників, Індекс споживчих цін у 2022 році (грудень до грудня 2021 року) становитиме 129,3%, а у 2023 році – 128%.

Зростання середньомісячної зарплати працівників в цілому по економіці України у 2023 році очікується на рівні 130%, та становитиме 18261 грн., що і закладене до розрахунку Закону України «Про Державний бюджет України на 2023 рік».

Слід зазначити, що у 2022 році «витрати на оплату праці» у структурі тарифів для трудових колективів ОСР не переглядалися.

Зважаючи на викладене, в умовах триваючої збройної агресії РФ, зокрема атак на об'єкти енергетичної системи України, з метою забезпечення соціальної справедливості, Незалежна галузева професійна спілка енергетиків України пропонує:

Провести розрахунок «витрат на оплату праці» в структурі тарифів із застосуванням стимулюючого регулювання на 2023 рік для ліцензіатів з розподілу електричної енергії: АТ «ВІННИЦЯОБЛЕНЕРГО»; АТ «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО»; ПРАТ «ДТЕК КИЇВСЬКІ РЕГІОНАЛЬНІ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ»; ПРАТ «КІРОВОГРАДОБЛЕНЕРГО»; ПРАТ «ЛЬВІВОБЛЕНЕРГО»; АТ «МИКОЛАЇВОБЛЕНЕРГО»; АТ «ДТЕК ОДЕСЬКІ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ»; АТ «ПОЛТАВАОБЛЕНЕРГО»; АТ «ПРИКАРПАТТЯОБЛЕНЕРГО»; ПРАТ «РІВНЕОБЛЕНЕРГО»; АТ «СУМІОБЛЕНЕРГО»; ВАТ «ТЕРНОПЛЬОБЛЕНЕРГО»; АТ «ХАРКІВОБЛЕНЕРГО»; АТ «ХМЕЛЬНИЦЬКОБЛЕНЕРГО»; АТ «ЧЕРНІВЦІОБЛЕНЕРГО»; АТ «ЧЕРНІГІВОБЛЕНЕРГО»; ПРАТ «ПЕЕМ «ЦЕК», а також для ПАТ «ЗАПОРІЖЖЯОБЛЕНЕРГО» та АТ «ХЕРСОНОБЛЕНЕРГО» з урахуванням очікуваного зростання середньомісячної зарплати працівників в цілому по економіці у 2023 році, та забезпечити збільшення витрат на оплату праці на 30%.

Застосовано загальний підхід до розрахунку цієї статті, який наведено у обґрунтовувальних матеріалах до схваленого рішення.

**Таблиця узагальнених зауважень та пропозицій до проекту постанови НКРЕКП
«Про встановлення тарифів на послуги з розподілу електричної енергії ПРАТ «ВОЛИНЬОБЛЕНЕРГО»
із застосуванням стимулюючого регулювання»
(щодо встановлення тарифів на послуги з розподілу електричної енергії з 01.01.2023)**

Редакція проекту постанови НКРЕКП	Зауваження та пропозиції до проекту рішення НКРЕКП	Позиція НКРЕКП щодо наданих зауважень та пропозицій з обґрунтуваннями (прийняття або відхилення)
<p><i>«тарифи на послуги з розподілу електричної енергії для споживачів та операторів установок зберігання енергії на рівні: для 1 класу напруги – 220,62 грн/МВт·год (без урахування податку на додану вартість); для 2 класу напруги – 1 622,29 рн/МВт·год (без урахування податку на додану вартість);»</i></p>		<p>Враховано актуалізовану інформацію та додатково скориговано деякі складові структури тарифів на послуги з розподілу електричної енергії, а саме:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Статтю «витрати на послуги оператора системи передачі» перераховано з урахуванням оптимізованого тарифу на послуги з передачі електричної енергії НЕК «УКРЕНЕРГО» на 2023 рік (питання включене до відкритого засідання НКРЕКП на 09.12.2022); 2. Статтю «витрати на послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління» перераховано з урахуванням оптимізованого тарифу на послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління НЕК «УКРЕНЕРГО» на 2023 рік, (питання включене до відкритого засідання НКРЕКП на 09.12.2022); 3. Відповідно до постанови НКРЕКП від 02.12.2022 № 1599 «Про затвердження Змін до деяких постанов НКРЕ та НКРЕКП» регуляторну норму доходу на регуляторну

		<p>базу активів, яка створена після переходу на стимулююче регулювання, враховано на рівні 0,03 в.о.</p> <p>4. Скориговано рівні РБА_{ст} та РБА_{нов} відповідно до отриманих від ОСР та опрацьованих НКРЕКП реєстрів регуляторної бази активів. У зв'язку з цим відповідним чином перераховано статті витрат «Амортизація» та «Прибуток на регуляторну базу активів».</p> <p>5. У зв'язку з цим перераховано статтю витрат «Внески на регулювання».</p> <p>Водночас, у разі зміни складових тарифів може бути актуалізовано.</p>
<p>Встановити тарифи на послуги з розподілу електричної енергії із застосуванням стимулюючого регулювання для ПРАТ «ВОЛИНЬОБЛЕНЕРГО» на рівні: для 1 класу напруги – 220,62 грн/МВт·год (без урахування податку на додану вартість); для 2 класу напруги – 1 622,29 грн/МВт·год (без урахування податку на додану вартість)</p>	<p><u>ДП «АВТОСКЛАДАЛЬНИЙ ЗАВОД № 1» АТ «АК «Богдан Моторс» (лист від 28.11.2022 № 141/01-23)</u></p> <p>Основним енергоресурсом підприємства є електрична енергія, її питома вага у кінцевій продукції є досить значною. Тому навіть незначне підвищення ціни є досить суттєвим чинником, який впливає на життєдіяльність підприємства.</p> <p>Враховуючи негативні наслідки різкого підвищення тарифів, що призведе до зростання вартості е/е для кінцевих споживачів ДП «АСЗ № 1» АТ «АК «Богдан Моторс» звертається з вимогою:</p> <ul style="list-style-type: none"> - не затверджувати підвищення тарифів на розподіл електричної енергії по ПрАТ «Волиньобленерго» на тому рівні, що вказані в проекті Постанови; - не затверджувати підвищення тарифів на передачу електричної енергії по ПрАТ «Волиньобленерго» на тому рівні, що вказані в проекті Постанови. 	<p>Не враховується Недостатньо обґрунтована пропозиція</p> <p>За підсумками проаналізованих розрахунків та опрацьованих матеріалів, для забезпечення надійної та збалансованої роботи ОСР, а саме належного виконання зобов'язань в частині покриття витрат, зокрема витрат, пов'язаних з купівлею електричної енергії з метою компенсації технологічних витрат електричної енергії на її розподіл», НКРЕКП здійснено оптимальний розрахунок тарифів з 01.01.2023.</p> <p>Оновлені підходи, застосовані для розрахунку тарифів, наведено вище.</p>

Загальні зауваження до проєкту

ДП «НАЕК «ЕНЕРГОАТОМ» (листи від 21.11.2022 № 01-17319/04-вих та від 24.11.2022 № 01-17616/04-вих)

Пропозиції є таким, що не враховують умов діяльності ДП «НАЕК «Енергоатом», яке в складних умовах воєнного стану, спричиненого військовою агресією РФ, продовжує добросовісно виконувати спеціальні обов'язки із забезпечення доступності електричної енергії для побутових споживачів (далі – послуга ПСО) відповідно до Положення про покладення спеціальних обов'язків на учасників ринку електричної енергії для забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку електричної енергії (далі – Положення), затвердженого постановою КМУ від 5 червня 2019 року №483.

ДП «НАЕК «Енергоатом» покриває близько 90% обсягів фінансового навантаження, необхідного для виконання спеціальних обов'язків для забезпечення загальносуспільних інтересів. Відповідно, Компанія має надзвичайно великі фінансові витрати в межах виконання ПСО.

Вартість послуги, яку ДП «НАЕК «Енергоатом» сплачує ДП «Гарантований покупець» щомісяця, має пряму залежність від ціни на універсальні послуги для непобутових споживачів, яка включає ціну купівлі електричної енергії на ринку (прогнозовану ціну), ціну (тариф) на послуги ПУП, ціни (тарифи) на послуги ОСП і ОСР.

Таким чином, будь-які зміни у складових ціни на універсальні послуги, зміна тарифів ОСП і ОСР, безпосередньо впливають на вартість послуги ПСО, **збільшення вартості вищевказаних послуг матиме негативний вплив на діяльність ДП «НАЕК «Енергоатом», оскільки у Компанії відсутні будь-які механізми або джерела додаткових надходжень на покриття збільшення вартості послуги ПСО.**

За розрахунками ДП «НАЕК «Енергоатом», вартість послуги ПСО у 2023 році внаслідок такого підвищення вищезазначених тарифів буде становити 124,5 млрд грн без ПДВ (за діючими тарифами прогнозна вартість послуги ПСО у 2023 році становить 102,1 млрд грн без ПДВ) – **очікуване збільшення вартості послуги ПСО для ДП «НАЕК «Енергоатом» на 22,4 млрд грн (без ПДВ).**

Враховуючи зазначене, збільшення тарифів ОСР призведе до необґрунтованих додаткових витрат Компанії у 2023 році.

Враховуючи зазначене, ДП «НАЕК «Енергоатом» не підтримує проєкти рішень НКРЕКП стосовно підвищення тарифів на послуги з передачі електричної енергії, послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління, послуги з розподілу електричної енергії та послуги постачальників універсальних послуг на 2023 рік, які було схвалено на засіданні НКРЕКП 18.11.2022 та пропонує не підвищувати вищезгадані тарифи у 2023 році.

Не враховано

Недостатньо обґрунтована пропозиція

За підсумками проаналізованих розрахунків та опрацьованих матеріалів, для забезпечення надійної та збалансованої роботи ОСР, НКРЕКП здійснено оптимальний розрахунок тарифів з 01.01.2023.

Оновлені підходи, застосовані для розрахунку тарифів, наведено вище.

Не враховано

Недостатньо обґрунтована пропозиція

За підсумками проаналізованих

ПРОЕКТ ЕНЕРГЕТИЧНОЇ БЕЗПЕКИ (лист від 25.11.2022 № ESP-153-NEURC-2022-11-25)

У зв'язку з воєнними діями відбулося суттєве скорочення обсягів розподілу електричної енергії та значно змінилася структура споживання між 1-им та 2-им класом. Проєкти тарифів передбачають зменшення їх бази на 28%, що співпадає зі скороченням бази тарифу на передачу та є позитивним

фактором з точки зору забезпечення отримання необхідного доходу та фінансування витрат ОСР. У разі більш суттєвого скорочення обсягів розподілу в 2023 році ПЕБ рекомендує проводити своєчасне коригування тарифів для забезпечення отримання необхідного доходу в повному обсязі та уникнення дефіциту.

ПЕБ відмітив політику НКРЕКП щодо забезпечення мінімального зростання тарифів, а саме:

- застосування прогнозного індексу цін виробників промислової продукції 106,2% та прогнозного індексу споживчих цін 106,0%, відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 31.05.2021 № 586 «Про схвалення Прогнозу економічного і соціального розвитку України на 2022-2024 роки», що є значно нижчим за фактичні показники інфляції та прогноз, врахований в Держбюджеті на 2023 рік, на рівні 132,2% та 128% відповідно;
- фіксація амортизації РАБО на рівні, затвердженому в тарифах 2022 року;
- застосування нульової норми доходу на РАБ нова;
- неврахування коригування доходу ОСР за 2022 рік.

Застосування більш низького рівня інфляції може призвести до недофінансування операційних витрат та інвестиційної програми компанії, необхідності їх пріоритизації та зростання кредиторської заборгованості.

В тарифах 2023 року залишилося невирішеним питання коригування доходу ОСР за 2022 рік. Суттєве недоотримання ОСР необхідного доходу в 2022 році пов'язане з наступними факторами:

- скорочення обсягів розподілу та зменшення рівня оплат у зв'язку з воєнними діями;
- зростання ціни на електричну енергію для придбання технологічних витрат;
- витрати на фінансування відновлення інфраструктури, пошкодженої внаслідок воєнних дій.

За попередніми розрахунками дефіцит ОСР становить від 22 до 26 млрд грн. ПЕБ рекомендував підтримати фінансування даного дефіциту за рахунок Державного бюджету, однак, дана ініціатива не була прийнята. Тому наразі єдиним джерелом погашення дефіциту є тариф ОСР. Включення повної суми дефіциту значно вплине на зростання тарифів, тому ПЕБ рекомендує врахувати його компенсацію з урахуванням фактичного рівня інфляції протягом 2-3 років.

Середній тариф ОСР для 1-го класу зріс на 73%, а для 2-го класу – на 67%, що зумовлено впливом таких факторів:

- зростання більше, ніж в 3 рази тарифу на диспетчеризацію;
- зростання ціни на електричну енергію для придбання технологічних витрат;
- зростання тарифу на передачу електричної енергії;
- збільшення рівня заробітної плати.

Слід зазначити, що для 6 ОСР були зафіксовані тарифи на рівні 2022 року. Дані ОСР розташовані на тимчасово окупованих територіях, або в зонах активних бойових дій. Фіксація даних тарифів не включає вплив факторів, перерахованих вище, а саме – зниження обсягів розподілу, яке на даних територіях є ще більш суттєвим, та інших факторів зростання тарифів.

ПЕБ проводить моніторинг реформи стимулюючого регулювання та аналізує фактори дефіциту

розрахунків та опрацьованих матеріалів, для забезпечення надійної та збалансованої роботи ОСР, НКРЕКП здійснено оптимальний розрахунок тарифів з 01.01.2023.

Оновлені підходи, застосовані для розрахунку тарифів, наведено вище. Під час здійснення заходів державного контролю діяльності ОСР за 2023 рік, НКРЕКП визначатиме розмір додатково отриманого (недоотриманого) доходу від здійснення ліцензованої діяльності.

USAID Проєкт енергетичної безпеки ОСР в 2022 році. В рамках проведеного аналізу скорочення обсягу розподілу на даних територіях становить в середньому 35% для 1-го класу та 50% для 2-го. Отже, на підставі проведених розрахунків фіксація тарифів на рівні 2022 року призведе до того, що дані ОСР отримають лише 32% необхідного доходу, затвердженого в тарифах 2022 року. Дані компанії не зможуть придбавати електричну енергію на технологічні витрати на РДН та РДД, не зможуть сплачувати тарифи ОСР та диспетчеризацію, що призведе до суттєвого зростання кредиторської заборгованості перед Укренерго та неможливості відновлення пошкодженої інфраструктури у зв'язку з відсутністю джерел фінансування. Як мінімальний захід підтримки даних компаній, ПЕБ рекомендує збільшити їх тарифи 2022 року на середній відсоток зростання тарифів ОСР в 2023 році, а саме: 73% для 1-го класу та 67% - для 2-го класу з подальшим переглядом тарифів у разі надання інформації даними ОСР.

ГО «Асоціація постачальників енергоресурсів» (лист від 24.11.2022 № 167-СЛ-04-1122)

1. У обґрунтуванні до складової витрат «Витрати, пов'язані з купівлею електричної енергії з метою компенсації технологічних витрат електричної енергії на її розподіл» зазначено, що враховано обсяги прогнозних технологічних витрат електричної енергії на її розподіл електричними мережами для закупівлі на ринках РДД, РДН та на балансуєчому ринку у співвідношенні 45%, 45% та 10% відповідно.

Тож є незрозумілим, чому саме обсяги прогнозних технологічних витрат електричної енергії на її розподіл електричними мережами для закупівлі на ринках РДД, РДН та на балансуєчому ринку розподіляються у співвідношенні 45%, 45% та 10% відповідно. Даний розподіл ринків для купівлі електричної енергії з метою компенсації технологічних витрат електричної енергії не стимулює оптимізацію стратегії закупівлі електричної енергії.

Наприклад, пропонуємо переглянути розподіл ринків купівлі і врахувати можливість придбання на ринку ВДР і як пропозиція -пропонуємо перерозподілити співвідношення 80%, 10%, 5%, 5%. Це стандартний європейський підхід при трейдерській діяльності, що склався виходячи з досвіду європейських ринків.

Також, є незрозумілим визначення базової середньозваженої ціни на РДН на рівні 3200 грн/МВт·год, оскільки протягом року вказана ціна змінювалась і становила як біля 2130 грн/ МВт·год, так і в поточний місяць 24 днів – понад 3400 грн/МВт·год. Тенденція на зниження не спостерігається.

Пропонується до розрахунку прийняти коротший проміжок часу для формування базової ціни, яка відобразить реалістичні тенденції рівня її формування - 3 календарні місяці осені 2022р.

Серед переліку складових частин витрат тарифу на розподіл електричної енергії, що включаються в розрахунок тарифу міститься посилання у розрахунках на проекти постанов НКРЕКП, які розміщені на вебсайті НКРЕКП і ще не прийняті в остаточній редакції, а саме: фіксований платіж за участь на РДН/ВДР в розмірі 3359,51 грн на місяць (без урахування податку на додану вартість) та

**Не враховано
Недостатньо обґрунтована пропозиція**

За підсумками проаналізованих розрахунків та опрацьованих матеріалів, для забезпечення надійної та збалансованої роботи ОСР, а саме належного виконання зобов'язань в частині покриття витрат, зокрема витрат, пов'язаних з купівлею електричної енергії з метою компенсації технологічних витрат електричної енергії на її розподіл», НКРЕКП здійснено оптимальний розрахунок тарифів з 01.01.2023.

Оновлені підходи, застосовані для розрахунку тарифів, наведено вище.

прогнозованого рівня тарифу на здійснення операцій купівлі-продажу на РДН/ВДР в розмірі 8,89 грн/МВт·год; тариф на послуги з передачі електричної енергії НЕК «УКРЕНЕРГО» на 2023 рік – 522,46 грн/МВт·год (без урахування податку на додану вартість); тариф на послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління НЕК «УКРЕНЕРГО» на 2023 рік – 283,18 грн/МВт·год (без урахування податку на додану вартість). Вважаємо, що до прийняття відповідної постанови НКРЕКП здійснювати розрахунки не доцільно, а самі витрати у тарифі, розрахованому на 2023 рік потребуватимуть коригування в подальшому.

Асоціація вважає, що тарифи на послуги з розподілу електричної енергії із застосуванням стимулюючого регулювання потребують коригування, оскільки зміст обґрунтування потребує додаткового перегляду та доопрацювання.

2. Проекти потребують дотримання процедури проведення відкритого обговорення. Вважаємо, що при вирішенні питання щодо встановлення тарифів на послуги з розподілу електричної енергії, мають бути дотримані вимоги Порядку встановлення (формування) тарифів на послуги з розподілу електричної енергії, затверджений постановою НКРЕКП від 05 жовтня 2018 року №1175, пунктом 1,3 якого передбачається, що питання щодо встановлення тарифу розглядається на засіданні НКРЕКП, яке проводиться у формі відкритого слухання, з урахуванням вимог Порядку проведення відкритого обговорення проектів рішень Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, затвердженого постановою НКРЕКП від 30 червня 2017 року № 866, який визначає процедуру організації та проведення відкритого обговорення проектів рішень з питань, зокрема, встановлення тарифів. та дотримана процедура проведення відкритого обговорення проектів рішень НКРЕКП із питання встановлення тарифу на послуги з розподілу електричної енергії.

**Не враховано
Недостатньо обґрунтована пропозиція**

Процедура пов'язана з питанням щодо встановлення тарифів на послуги з розподілу електричної енергії з 01.01.2023, здійснюється відповідно до вимог пункту 3 постанови НКРЕКП від 12.07.2022 № 704 «Про врегулювання окремих питань щодо подання на схвалення Інвестиційних програм з передачі/розподілу електричної енергії на 2023 рік» з урахуванням положень постанови НКРЕКП від 26.03.2022 № 349 «Щодо захисту інформації, яка в умовах воєнного стану може бути віднесена до інформації з обмеженим доступом, у тому числі щодо об'єктів критичної інфраструктури».

Центральна рада Незалежної галузевої професійної спілки енергетиків України (лист від 23.11. 2022 № 01-31) Середнє зростання витрат на оплату праці для ОСР у 2023 році передбачене 11,11%. На переконання Профспілки статистичні та прогнозні дані, зазначені в обґрунтуванні до схвалених проектів постанов НКРЕКП «Про встановлення тарифів на послуги з розподілу електричної енергії із застосуванням стимулюючого регулювання» на 2023 рік, втратили актуальність в умовах воєнного стану.

**Не враховано
Недостатньо обґрунтована пропозиція**

Застосовано загальний підхід до розрахунку цієї статті, який наведено у обґрунтовувальних матеріалах до схваленого рішення.

На засіданні Центральної Ради Незалежної галузевої професійної спілки енергетиків України

21.11.2022 р., були розглянуті затверджені НКРЕКП проекти тарифів на розподіл електричної енергії для ОСР на 2023 рік, та схвалено рішення щодо надання пропозицій щодо їх розрахунку, в тому числі для ПАТ «ЗАПОРІЖЖЯОБЛЕНЕРГО» та АТ «ХЕРСОНОБЛЕНЕРГО».

03.11.2022 року Верховною Радою України було прийнято Закон України «Про Державний бюджет України на 2023 рік». В рамках підготовки проекту цього закону, Кабінетом Міністрів України були враховані скориговані макроекономічні показники економічного та соціального розвитку України на 2022 – 2023 роки, розроблені Мінекономіки та направлені до Мінфіну листом від 29.10.2022 № 3011-05/72231-03.

Згідно цих макроекономічних показників, Індекс споживчих цін у 2022 році (грудень до грудня 2021 року) становитиме 129,3%, а у 2023 році – 128%.

Зростання середньомісячної зарплати працівників в цілому по економіці України у 2023 році очікується на рівні 130%, та становитиме 18261 грн., що і закладене до розрахунку Закону України «Про Державний бюджет України на 2023 рік».

Слід зазначити, що у 2022 році «витрати на оплату праці» у структурі тарифів для трудових колективів ОСР не переглядались.

Зважаючи на викладене, в умовах триваючої збройної агресії рф, зокрема атак на об'єкти енергетичної системи України, з метою забезпечення соціальної справедливості, Незалежна галузева професійна спілка енергетиків України пропонує:

Провести розрахунок «витрат на оплату праці» в структурі тарифів із застосуванням стимулюючого регулювання на 2023 рік для ліцензіатів з розподілу електричної енергії: АТ «ВІННИЦЯОБЛЕНЕРГО»; АТ «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО»; ПРАТ «ДТЕК КИЇВСЬКІ РЕГІОНАЛЬНІ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ»; ПРАТ «КІРОВОГРАДОБЛЕНЕРГО»; ПРАТ «ЛЬВІВОБЛЕНЕРГО»; АТ «МИКОЛАЇВОБЛЕНЕРГО»; АТ «ДТЕК ОДЕСЬКІ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ»; АТ «ПОЛТАВАОБЛЕНЕРГО»; АТ «ПРИКАРПАТТЯОБЛЕНЕРГО»; ПРАТ «РІВНЕОБЛЕНЕРГО»; АТ «СУМІОБЛЕНЕРГО»; ВАТ «ТЕРНОПІЛЬОБЛЕНЕРГО»; АТ «ХАРКІВОБЛЕНЕРГО»; АТ «ХМЕЛЬНИЦЬКОБЛЕНЕРГО»; АТ «ЧЕРНІВЦІОБЛЕНЕРГО»; АТ «ЧЕРНІГІВОБЛЕНЕРГО»; ПРАТ «ПЕЕМ «ЦЕК», а також для ПАТ «ЗАПОРІЖЖЯОБЛЕНЕРГО» та АТ «ХЕРСОНОБЛЕНЕРГО» з урахуванням очікуваного зростання середньомісячної зарплати працівників в цілому по економіці у 2023 році, та забезпечити збільшення витрат на оплату праці на 30%.

**Таблиця узагальнених зауважень та пропозицій до проєкту постанови НКРЕКП
«Про встановлення тарифів на послуги з розподілу електричної енергії АТ «ДТЕК ДНІПРОВСЬКІ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ»
із застосуванням стимулюючого регулювання»**

(щодо встановлення тарифів на послуги з розподілу електричної енергії з 01.01.2023 для
АТ «ДТЕК ДНІПРОВСЬКІ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ» із застосуванням стимулюючого регулювання)

Редакція проєкту постанови НКРЕКП	Зауваження та пропозиції до проєкту рішення НКРЕКП	Позиція НКРЕКП щодо наданих зауважень та пропозицій з обґрунтуваннями (прийняття або відхилення)
<p><i>«тарифи на послуги з розподілу електричної енергії для споживачів та операторів установок зберігання енергії на рівні: для 1 класу напруги – 226,25 грн/МВт·год (без урахування податку на додану вартість); для 2 класу напруги – 1 428,99 грн/МВт·год (без урахування податку на додану вартість);»</i></p>		<p>Враховано актуалізовану інформацію та додатково скориговано деякі складові структури тарифів на послуги з розподілу електричної енергії, а саме:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Статтю «витрати на послуги оператора системи передачі» перераховано з урахуванням оптимізованого тарифу на послуги з передачі електричної енергії НЕК «УКРЕНЕРГО» на 2023 рік, (питання включене до відкритого засідання НКРЕКП на 09.12.2022) ; 2. Статтю «витрати на послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління» перераховано з урахуванням оптимізованого тарифу на послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління НЕК «УКРЕНЕРГО» на 2023 рік, (питання включене до відкритого засідання НКРЕКП на 09.12.2022) ; 3. Відповідно до постанови НКРЕКП від 02.12.2022 № 1599 «Про

		<p>затвердження Змін до деяких постанов НКРЕ та НКРЕКП» регуляторну норму доходу на регуляторну базу активів, яка створена після переходу на стимулююче регулювання, враховано на рівні 0,03 в.о.</p> <p>4. Скориговано рівні РБА ст та РБА нов відповідно до отриманих від ОСР та опрацьованих НКРЕКП реєстрів регуляторної бази активів. У зв'язку з цим відповідним чином перераховано статті витрат «Амортизація» та «Прибуток на регуляторну базу активів».</p> <p>5. У зв'язку з цим перераховано статтю витрат «Внески на регулювання».</p>
<p>Стаття витрат «Витрати пов'язані з купівлею електричної енергії з метою компенсації технологічних витрат на її розподіл» – 2 477 415 тис. грн.</p>	<p><u>АТ «ДТЕК ДНІПРОВСЬКІ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ» (лист від 28.11.2022 № 38121/1001)</u></p> <p>Пропонуємо встановити підхід для встановлення тарифів на 2023 рік, застосувавши підхід для ціни закупівлі втрат на РДД, визначивши її на рівні ціни РДН без зменшення на 5%.</p> <p>Внаслідок військової агресії виведено з ладу/пошкоджено суттєву частину електроенергетичного господарства України, що призвело до суттєвого дефіциту електроенергії. Ця ситуація безпосередньо вплинула на цінові індикативи на електроенергію. Так, відповідно до даних біржових котирувань, що зазначені на сайті ТОВ «Українська енергетична біржа» індекс РДД — ОЕС України BASE за листопад складає - 3 312,9 грн./МВт.г. При цьому, за даними оператора ринку (https://www.oree.com.ua) ціновий індекс РДН склав - 3306.13 грн/МВт.г., що демонструє тенденцію до зростання цін РДД, навіть у відношенні до цін РДН. За експертами фахівців галузі, прогнозується подальший дефіцит електроенергії та зростання ціни на електроенергію, зокрема на РДД.</p> <p><u>АТ«МАРГАНЕЦЬКИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ»</u></p>	<p>Не враховується Недостатньо обгрунтована пропозиція</p> <p>Підхід щодо визначення рівня витрат за цією статтею наведено у обгрунтувальних матеріалах до схваленого рішення.</p>

	<p><u>(лист від 28.11.2022 № 2538/1)</u></p> <p>Стаття витрат «Витрати, пов'язані з купівлею електричної енергії з метою компенсації технологічних витрат електричної енергії на її розподіл» збільшуються на 383 614 тис. грн. або на 18%. При розрахунку витрат до уваги були прийняті прогнозовані обсяги технологічних витрат електричної енергії визначено з урахуванням прогнозованого обсягу корисного відпуску електричної енергії споживачам 1 класу напруги, прогнозованого обсягу розподілу електричної енергії споживачам 2 класу напруги та економічних коефіцієнтів прогнозованих технологічних витрат електроенергії на 1 та 2 класі напруги на 2023 рік, які на 2023 рік залишаються на рівні 2022 року, з урахуванням Схваленого проекту змін. Але на початку 2022 року наша промисловість, малі побутові та побутові споживачі споживали електричну енергію у більших обсягах ніж це здійснюється тепер, тому витрати необхідно перерахувати і до уваги прийняти обсяги технологічних витрат електричної енергії 3-го кварталу 2022р.</p>	
<p>Економічний коефіцієнт прогнозованих технологічних витрат електроенергії</p>	<p><u>АТ «ДТЕК ДНІПРОВСЬКІ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ» (лист від 28.11.2022 № 38121/1001)</u></p> <p>Протягом березня-жовтня 2022 року відбулась різка зміна структура розподілу та витрат електричної енергії АТ «ДТЕК ДНІПРОВСЬКІ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ», головним чином за рахунок зупинки маловтратних промислових підприємств починаючи з 24 лютого 2022р. із досягненням максимального зниження споживання у звітних періодах серпня-жовтня 2022 року. Товариством отримано від найбільших промислових підприємств регіону інформацію про неможливість відновлення довоєнних рівнів споживання електричної енергії у зв'язку із військовими діями на території України та передумовами щодо подовження блокування морських шляхів експорту промислової продукції (насамперед, металургійної). При цьому, обсяги витратного споживання електричної енергії населенням не зазнало суттєвих змін, зважаючи на низькі рівні міграції населення з Дніпропетровської області, що скомпенсовані значною кількістю переселенців із східних регіонів Країни.</p> <p>Отже, різке зниження безвтратного промислового споживання (насамперед металургійних підприємств) та високий рівень витратного споживання населення спричинило різке зростання відсотків фактичних витрат за період березня-жовтня 2022р.</p> <p>Зростання ЕЕПТВЕ 1 класу напруги за період березень-жовтень 2022 року по відношенню до затвердженого значення ЕЕПТВЕ ва 2022 рік склало 36%. З огляду на зростання у зимні місяці змінної складової витрат (у зв'язку із</p>	<p>Не враховується</p> <p>В розрахунок тарифу використано коефіцієнти прогнозованих технологічних витрат електроенергії на розподіл 1 та 2 класів, відповідно до проекту постанови НКРЕКП, «Про внесення змін до постанови Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 20 листопада 2020 року № 2154» (щодо затвердження економічних коефіцієнтів прогнозованих технологічних витрат електричної енергії електромережами 1 та 2 класів напруги на 2021 - 2024 роки), розгляд якої заплановано на відкритому засіданні НКРЕКП 09.12.2022.</p> <p>У разі виникнення у НКРЕКП підстав для зміни рівня коефіцієнту прогнозованих технологічних витрат електроенергії на розподіл 1 та 2 класи на 2023 рік, НКРЕКП розгляне його в</p>

	<p>сезонним зростанням навантаження) очікується ще більше відхилення фактичних витрат на 1 класі напруги від затверджених ЕКПТВЕ. З врахуванням викладеного, для забезпечення витрат на закупівлю технологічних витрат електричної енергії просимо встановити економічні коефіцієнти прогнозних технологічних витрат електричної енергії АТ «ДТЕЕ ДНІПРОВСЬКІ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ» за 2023р. та врахувати їх під час встановлення тарифів на 2023 рік по 1 класу напруги на рівні відповідного показника у воєнний період березня-жовтня 2022р.:</p> <table border="1" data-bbox="517 411 1568 555"> <thead> <tr> <th></th> <th>ЕКПТВЕ затвержені 2023р</th> <th>ЕКПТВЕ затвержені 2022р</th> <th>ЕЕПТВЕ (пропозиція)</th> <th>Δ</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1 клас</td> <td>0,0270</td> <td>0,0272</td> <td>3,70%</td> <td>36%</td> </tr> </tbody> </table>		ЕКПТВЕ затвержені 2023р	ЕКПТВЕ затвержені 2022р	ЕЕПТВЕ (пропозиція)	Δ	1 клас	0,0270	0,0272	3,70%	36%	установленому порядку.
	ЕКПТВЕ затвержені 2023р	ЕКПТВЕ затвержені 2022р	ЕЕПТВЕ (пропозиція)	Δ								
1 клас	0,0270	0,0272	3,70%	36%								
<p>“тарифи на послуги з розподілу електричної енергії із застосуванням стимулюючого регулювання на рівні: для 1 класу напруги – 226,25 грн/МВт·год (без урахування податку на додану вартість); для 2 класу напруги – 1 428,99 грн/МВт·год (без урахування податку на додану вартість)</p>	<p><u>АТ «ПОКРОВСЬКИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ»</u> (лист від 28.11.2022 №228/04) У зв'язку з тим, що збільшення тарифу пов'язано з проектом змін тарифів на послуги з передачі електроенергії НЕК «УКРЕНЕРГО» та тарифу на послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління НЕК «УКРЕНЕРГО» та зміною граничних цін на РДН та ВДР, які ще не затвержені, перегляд тарифу на послуги з розподілу електроенергії вважаємо передчасним.</p> <p><u>АТ «МАРГАНЕЦЬКИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ»</u> (лист від 28.11.2022 № 2538/1) АТ «Марганецький ГЗК» пропонує не переглядати тарифи на послуги з розподілу електроенергії, так як визначений тариф є необґрунтованим (сума складової тарифу є не розкритою), надмірно завищеним й неприйнятним. Крім цього, зважаючи не те що в Україні йде війна, будь яке збільшення тарифу є недопустимим і відстрочити розгляд цього питання до закінчення воєнного стану.</p>	<p>Не враховується Недостатньо обґрунтована пропозиція За підсумками проаналізованих розрахунків та опрацьованих матеріалів, для забезпечення надійної та збалансованої роботи ОСР, а саме належного виконання зобов'язань в частині покриття витрат, зокрема витрат, пов'язаних з купівлею електричної енергії з метою компенсації технологічних витрат електричної енергії на її розподіл», НКРЕКП здійснено оптимальний розрахунок тарифів з 01.01.2023. Оновлені підходи, застосовані для розрахунку тарифів, наведено вище.</p>										

<p>Стаття витрат «Витрати на оплату праці» – 1 585 279 тис. грн.</p>	<p><u>ТОВ «ДНІПРОСТАЛЬ-ЕНЕРГО» (лист від 23.11.2022 № 573)</u> Витрати збільшуються на 10 % у порівнянні зі структурою тарифу за постановою НКРЕКП «Про встановлення тарифів на послуги з розподілу електричної енергії АТ «ДТЕК ДНІПРОВСЬКІ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ» із застосуванням стимулюючого регулювання», при цьому відповідно до статистичних даних Держкомстату середня заробітна плата (січня 2022) в Україні складає 14 577 грн. на місяць, а у м. Києві – 15 152 грн. на місяць. Вважаємо, що з огляду на загальний ринок праці в Україні та на військову збройну агресію з боку РФ, в умовах якої працює виробничий персонал промислових підприємств України, збільшувати витрати на оплату праці з боку АТ «ДТЕК ДНІПРОВСЬКІ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ» є аморальним та некоректним по відношенню до працівників інших галузей.</p> <p><u>АТ«МАРГАНЕЦЬКИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ» (лист від 28.11.2022 № 2538/1)</u> Стаття витрат «Витрати на оплату праці» збільшуються на 144 154 тис.грн. або на 10%, в.ч. статті витрат «Сума відрахувань коштів первинним профспілковим організаціям» збільшується на 433 тис.грн. або на 10%, «Відрахування на соціальні заходи» збільшуються на 31 713 тис.грн або на 10%. Згідно Закону України про державний бюджет на 2023рік передбачено мінімальну заробітну плату в розмірі 6 700 грн що залишається на рівні 2022р, згідно чого пропонуємо не збільшувати ці статті затрат як це передбачено в проекті структури тарифу.</p>	<p>Не враховано Недостатньо обґрунтована пропозиція Застосовано загальний підхід, який наведено у обґрунтовувальних матеріалах до схваленого рішення.</p>
<p>Стаття витрат «Витрати на здійснення операцій купівлі-продажу на ринку «на добу наперед» та внутрішньодобовому ринку» – 3 114 тис. грн</p>	<p><u>ТОВ «ДНІПРОСТАЛЬ-ЕНЕРГО» (лист від 23.11.2022 № 573)</u> Витрати збільшуються на 470% у порівнянні зі структурою тарифу за постановою НКРЕКП «Про внесення змін до постанови НКРЕКП від 17 грудня 2021 року № 2593», при цьому відповідно до Постанови НКРЕКП від 16.11.2022 № 1507, тариф на здійснення операцій купівлі-продажу на ринку «на добу наперед» та внутрішньодобовому ринку зменшився з 13,31 до 8,89 грн/МВт*год (без ПДВ), а у порівнянні з Постановою НКРЕКП від 17.11.2021 № 2236 збільшився на 269% з 3,30 до 8,89 грн/МВт*год (без ПДВ). Вважаємо, що потрібно переглянути у бік зменшення на 201% або взагалі скасувати статтю «Витрати на здійснення операцій купівлі-продажу на ринку «на добу наперед» та внутрішньодобовому ринку» з урахуванням</p>	<p>Загальна позиція Не враховується Недостатньо обґрунтована пропозиція Підхід щодо визначення рівня витрат за вказаними статтями наведено у обґрунтовувальних матеріалах до схваленого рішення. Оновлені підходи, застосовані для розрахунку тарифів, наведено вище.</p>

	<p>збільшення тарифу на здійснення операцій купівлі-продажу на ринку «на добу наперед» та внутрішньодобовому ринку на 269% відповідно до Постанови НКРЕКП від 16.11.2022 № 1507. Крім того, з 01.09.2021 року оператори системи розподілу не мають нижньої межі для обов'язкової купівлі електричної енергії на ринку «на добу наперед» та виходячи з аналітичних даних, розміщених на сайті АТ «Оператор ринку», оператори системи практично не купують електричну енергію на цьому сегменті ринку.</p>	
<p>Стаття витрат «Сума внесків на регулювання» – 9 479 тис. грн</p>	<p><u>ТОВ «ДНІПРОСТАЛЬ-ЕНЕРГО» (лист від 23.11.2022 № 573)</u> Витрати збільшуються на 26 % у порівнянні зі структурою тарифу за постановою НКРЕКП «Про внесення змін до постанови НКРЕКП від 17 грудня 2021 року № 2593». При цьому відповідно до Постанови НКРЕКП від 28.07.2021 № 730, прогнозована ставка внеску на регулювання на 2022 рік була визначена у розмірі 0,099 відсотка, відповідно до Постанови НКРЕКП від 28.06.2022 № 650 планова ставка внеску на регулювання на 2023 рік визначена на рівні 0,090 відсотка. Тобто, у порівнянні з прогнозованою ставкою внеску на регулювання на 2022 рік, вона зменшилась на 10%. Вважаємо, що потрібно переглянути у бік зменшення статтю «Сума внесків на регулювання» з урахуванням планової ставки внеску на регулювання на 2023 рік відносно прогнозованої ставки внеску на регулювання на 2022 рік.</p>	<p>Загальна позиція Не враховується Недостатньо обгрунтована пропозиція</p> <p>Підхід щодо визначення рівня витрат за вказаними статтями наведено у обгрунтовувальних матеріалах до схваленого рішення. Оновлені підходи, застосовані для розрахунку тарифів, наведено вище.</p>
<p>Стаття витрат «Витрати на спільне використання технологічних електричних мереж» – 57 180 тис. грн</p>	<p><u>АТ «МАРГАНЕЦЬКИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ» (лист від 28.11.2022 № 2538/1)</u> Стаття витрат «Витрати на спільне використання технологічних електричних мереж» збільшуються на 6 552 тис. грн. або на 13%. Розрахунок «витрат на спільне використання технологічних електричних мереж», який визначено на базі фактичних витрат на спільне використання технологічних електричних мереж за 9 місяців 2022 року, приведених до року (факт 9 місяців 2022/9*12) є помилковим, оскільки у 3-му кварталі, та на тепер, ці витрати зменшились у разі і потребує перерахування з урахуванням (3-й квартал 2022/3*12).</p>	<p>Не враховується Недостатньо обгрунтована пропозиція Застосовано загальний підхід Підхід щодо визначення рівня витрат за цією статтею наведено у обгрунтовувальних матеріалах до схваленого рішення. Під час здійснення заходів державного контролю діяльності ОСР за 2022 рік, НКРЕКП визначатиме розмір додатково отриманого (недоотриманого) доходу від здійснення ліцензованої діяльності.</p>

<p>Загальні зауваження до проєкту <u>ДП «НАЕК «ЕНЕРГОАТОМ» (листи від 21.11.2022 № 01-17319/04-вих та від 24.11.2022 № 01-17616/04-вих)</u></p> <p>Пропозиції є таким, що не враховують умов діяльності ДП «НАЕК «Енергоатом», яке в складних умовах воєнного стану, спричиненого військовою агресією РФ, продовжує добросовісно виконувати спеціальні обов'язки із забезпечення доступності електричної енергії для побутових споживачів (далі – послуга ПСО) відповідно до Положення про покладення спеціальних обов'язків на учасників ринку електричної енергії для забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку електричної енергії (далі – Положення), затвердженого постановою КМУ від 5 червня 2019 року №483.</p> <p>ДП «НАЕК «Енергоатом» покриває близько 90% обсягів фінансового навантаження, необхідного для виконання спеціальних обов'язків для забезпечення загальносуспільних інтересів. Відповідно, Компанія має надзвичайно великі фінансові витрати в межах виконання ПСО.</p> <p>Вартість послуги, яку ДП «НАЕК «Енергоатом» сплачує ДП «Гарантований покупець» щомісяця, має пряму залежність від ціни на універсальні послуги для непобутових споживачів, яка включає ціну купівлі електричної енергії на ринку (прогнозовану ціну), ціну (тариф) на послуги ПУП, ціни (тарифи) на послуги ОСП і ОСР.</p> <p>Таким чином, будь-які зміни у складових ціни на універсальні послуги, зміна тарифів ОСП і ОСР, безпосередньо впливають на вартість послуги ПСО, збільшення вартості вищевказаних послуг матиме негативний вплив на діяльність ДП «НАЕК «Енергоатом», оскільки у Компанії відсутні будь-які механізми або джерела додаткових надходжень на покриття збільшення вартості послуги ПСО.</p> <p>За розрахунками ДП «НАЕК «Енергоатом», вартість послуги ПСО у 2023 році внаслідок такого підвищення вищезазначених тарифів буде становити 124,5 млрд грн без ПДВ (за діючими тарифами прогнозна вартість послуги ПСО у 2023 році становить 102,1 млрд грн без ПДВ) – очікуване збільшення вартості послуги ПСО для ДП «НАЕК «Енергоатом» на 22,4 млрд грн (без ПДВ).</p> <p>Враховуючи зазначене, збільшення тарифів ОСР призведе до необґрунтованих додаткових витрат Компанії у 2023 році.</p> <p>Враховуючи зазначене, ДП «НАЕК «Енергоатом» не підтримує проєкти рішень НКРЕКП стосовно підвищення тарифів на послуги з передачі електричної енергії, послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління, послуги з розподілу електричної енергії та послуги постачальників універсальних послуг на 2023 рік, які було схвалено на засіданні НКРЕКП 18.11.2022 та пропонує не підвищувати вищезгадані тарифи у 2023 році.</p>	<p>Не враховано Недостатньо обґрунтована пропозиція</p> <p>За підсумками проаналізованих розрахунків та опрацьованих матеріалів, для забезпечення надійної та збалансованої роботи ОСР, НКРЕКП здійснено оптимальний розрахунок тарифів з 01.01.2023.</p> <p>Оновлені підходи, застосовані для розрахунку тарифів, наведено вище.</p>
<p><u>ПРОЕКТ ЕНЕРГЕТИЧНОЇ БЕЗПЕКИ (лист від 25.11.2022 № ESP-153-NEURC-2022-11-25)</u> У зв'язку з воєнними діями відбулося суттєве скорочення обсягів розподілу електричної енергії та значно змінилася структура споживання між 1-им та 2-им класом. Проєкти тарифів передбачають зменшення їх бази на 28%, що співпадає зі скороченням бази тарифу на передачу та є позитивним фактором з точки зору забезпечення отримання необхідного доходу та фінансування витрат ОСР. У разі більш суттєвого</p>	<p>Не враховано Недостатньо обґрунтована пропозиція</p> <p>За підсумками проаналізованих</p>

скорочення обсягів розподілу в 2023 році ПЕБ рекомендує проводити своєчасне коригування тарифів для забезпечення отримання необхідного доходу в повному обсязі та уникнення дефіциту.

ПЕБ відмітив політику НКРЕКП щодо забезпечення мінімального зростання тарифів, а саме:

- застосування прогнозного індексу цін виробників промислової продукції 106,2% та прогнозного індексу споживчих цін 106,0%, відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 31.05.2021 № 586 «Про схвалення Прогнозу економічного і соціального розвитку України на 2022-2024 роки», що є значно нижчим за фактичні показники інфляції та прогноз, врахований в Держбюджеті на 2023 рік, на рівні 132,2% та 128% відповідно;

- фіксація амортизації РАБО на рівні, затвердженому в тарифах 2022 року;
- застосування нульової норми доходу на РАБ нова;
- неврахування коригування доходу ОСР за 2022 рік.

Застосування більш низького рівня інфляції може призвести до недофінансування операційних витрат та інвестиційної програми компанії, необхідності їх пріоритизації та зростання кредиторської заборгованості.

В тарифах 2023 року залишилося невирішеним питання коригування доходу ОСР за 2022 рік. Суттєве недоотримання ОСР необхідного доходу в 2022 році пов'язане з наступними факторами:

- скорочення обсягів розподілу та зменшення рівня оплат у зв'язку з воєнними діями;
- зростання ціни на електричну енергію для придбання технологічних витрат;
- витрати на фінансування відновлення інфраструктури, пошкодженої внаслідок воєнних дій.

За попередніми розрахунками дефіцит ОСР становить від 22 до 26 млрд грн. ПЕБ рекомендував підтримати фінансування даного дефіциту за рахунок Державного бюджету, однак, дана ініціатива не була прийнята. Тому наразі єдиним джерелом погашення дефіциту є тариф ОСР. Включення повної суми дефіциту значно вплине на зростання тарифів, тому ПЕБ рекомендує врахувати його компенсацію з урахуванням фактичного рівня інфляції протягом 2-3 років.

Середній тариф ОСР для 1-го класу зріс на 73%, а для 2-го класу – на 67%, що зумовлено впливом таких факторів:

- зростання більше, ніж в 3 рази тарифу на диспетчеризацію;
- зростання ціни на електричну енергію для придбання технологічних витрат;
- зростання тарифу на передачу електричної енергії;
- збільшення рівня заробітної плати.

Слід зазначити, що для 6 ОСР були зафіксовані тарифи на рівні 2022 року. Дані ОСР розташовані на тимчасово окупованих територіях, або в зонах активних бойових дій. Фіксація даних тарифів не включає вплив факторів, перерахованих вище, а саме – зниження обсягів розподілу, яке на даних територіях є ще більш суттєвим, та інших факторів зростання тарифів.

ПЕБ проводить моніторинг реформи стимулюючого регулювання та аналізує фактори дефіциту USAID Проєкт енергетичної безпеки ОСР в 2022 році. В рамках проведеного аналізу скорочення обсягу

розрахунків та опрацьованих матеріалів, для забезпечення надійної та збалансованої роботи ОСР, НКРЕКП здійснено оптимальний розрахунок тарифів з 01.01.2023.

Оновлені підходи, застосовані для розрахунку тарифів, наведено вище. Під час здійснення заходів державного контролю діяльності ОСР за 2023 рік, НКРЕКП визначатиме розмір додатково отриманого (недоотриманого) доходу від здійснення ліцензованої діяльності.

<p>розподілу на даних територіях становить в середньому 35% для 1-го класу та 50% для 2-го. Отже, на підставі проведених розрахунків фіксація тарифів на рівні 2022 року призведе до того, що дані ОСР отримають лише 32% необхідного доходу, затвердженого в тарифах 2022 року. Дані компанії не зможуть придбавати електричну енергію на технологічні витрати на РДН та РДД, не зможуть сплачувати тарифи ОСП та диспетчеризацію, що призведе до суттєвого зростання кредиторської заборгованості перед Укренерго та неможливості відновлення пошкодженої інфраструктури у зв'язку з відсутністю джерел фінансування. Як мінімальний захід підтримки даних компаній, ПЕБ рекомендує збільшити їх тарифи 2022 року на середній відсоток зростання тарифів ОСР в 2023 році, а саме: 73% для 1-го класу та 67% - для 2-го класу з подальшим переглядом тарифів у разі надання інформації даними ОСР.</p>	
<p><u>ГО «Асоціація постачальників енергоресурсів» (лист від 24.11.2022 № 167-СЛ-04-1122)</u></p> <p>1. У обґрунтуванні до складової витрат «Витрати, пов'язані з купівлею електричної енергії з метою компенсації технологічних витрат електричної енергії на її розподіл» зазначено, що враховано обсяги прогнозних технологічних витрат електричної енергії на її розподіл електричними мережами для закупівлі на ринках РДД, РДН та на балансуєчому ринку у співвідношенні 45%, 45% та 10% відповідно.</p> <p>Тож є незрозумілим, чому саме обсяги прогнозних технологічних витрат електричної енергії на її розподіл електричними мережами для закупівлі на ринках РДД, РДН та на балансуєчому ринку розподіляються у співвідношенні 45%, 45% та 10% відповідно. Даний розподіл ринків для купівлі електричної енергії з метою компенсації технологічних витрат електричної енергії не стимулює оптимізацію стратегії закупівлі електричної енергії.</p> <p>Наприклад, пропонуємо переглянути розподіл ринків купівлі і врахувати можливість придбання на ринку ВДР і як пропозиція -пропонуємо перерозподілити співвідношення 80%, 10%, 5%, 5%. Це стандартний європейський підхід при трейдерській діяльності, що склався виходячи з досвіду європейських ринків.</p> <p>Також, є незрозумілим визначення базової середньозваженої ціни на РДН на рівні 3200 грн/МВт•год, оскільки протягом року вказана ціна змінювалась і становила як біля 2130 грн/ МВт•год, так і в поточний місяць 24 днів – понад 3400 грн/МВт•год. Тенденція на зниження не спостерігається.</p> <p>Пропонується до розрахунку прийняти коротший проміжок часу для формування базової ціни, яка відобразить реалістичні тенденції рівня її формування - 3 календарні місяці осені 2022р.</p> <p>Серед переліку складових частин витрат тарифу на розподіл електричної енергії, що включаються в розрахунок тарифу міститься посилення у розрахунках на проекти постанов НКРЕКП, які розміщені на вебсайті НКРЕКП і ще не прийняті в остаточній редакції, а саме: фіксований платіж за участь на РДН/ВДР в розмірі 3359,51 грн на місяць (без урахування податку на додану вартість) та прогнозованого рівня тарифу на здійснення операцій купівлі-продажу на РДН/ВДР в розмірі 8,89 грн/МВт•год; тариф на послуги з передачі електричної енергії НЕК «УКРЕНЕРГО» на 2023 рік – 522,46 грн/МВт•год (без урахування податку</p>	<p>Не враховано Недостатньо обґрунтована пропозиція</p> <p>За підсумками проаналізованих розрахунків та опрацьованих матеріалів, для забезпечення надійної та збалансованої роботи ОСР, а саме належного виконання зобов'язань в частині покриття витрат, зокрема витрат, пов'язаних з купівлею електричної енергії з метою компенсації технологічних витрат електричної енергії на її розподіл», НКРЕКП здійснено оптимальний розрахунок тарифів з 01.01.2023.</p> <p>Оновлені підходи, застосовані для розрахунку тарифів, наведено вище.</p>

<p>на додану вартість); тариф на послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління НЕК «УКРЕНЕРГО» на 2023 рік –283,18 грн/МВт•год (без урахування податку на додану вартість). Вважаємо, що до прийняття відповідної постанови НКРЕКП здійснювати розрахунки не доцільно, а самі витрати у тарифі, розрахованому на 2023 рік потребуватимуть коригування в подальшому.</p> <p>Асоціація вважає, що тарифи на послуги з розподілу електричної енергії із застосуванням стимулюючого регулювання потребують коригування, оскільки зміст обґрунтування потребує додаткового перегляду та доопрацювання.</p> <p>2. Проекти потребують дотримання процедури проведення відкритого обговорення. Вважаємо, що при вирішенні питання щодо встановлення тарифів на послуги з розподілу електричної енергії, мають бути дотримані вимоги Порядку встановлення (формування) тарифів на послуги з розподілу електричної енергії, затверджений постановою НКРЕКП від 05 жовтня 2018 року №1175, пунктом 1,3 якого передбачається, що питання щодо встановлення тарифу розглядається на засіданні НКРЕКП, яке проводиться у формі відкритого слухання, з урахуванням вимог Порядку проведення відкритого обговорення проектів рішень Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, затвердженого постановою НКРЕКП від 30 червня 2017 року № 866, який визначає процедуру організації та проведення відкритого обговорення проектів рішень з питань, зокрема, встановлення тарифів. та дотримана процедура проведення відкритого обговорення проектів рішень НКРЕКП із питання встановлення тарифу на послуги з розподілу електричної енергії.</p>	<p>Не враховано Недостатньо пропозиція обґрунтована</p> <p>Процедура пов'язана з питанням щодо встановлення тарифів на послуги з розподілу електричної енергії з 01.01.2023, здійснюється відповідно до вимог пункту 3 постанови НКРЕКП від 12.07.2022 № 704 «Про врегулювання окремих питань щодо подання на схвалення Інвестиційних програм з передачі/розподілу електричної енергії на 2023 рік» з урахуванням положень постанови НКРЕКП від 26.03.2022 № 349 «Щодо захисту інформації, яка в умовах воєнного стану може бути віднесена до інформації з обмеженим доступом, у тому числі щодо об'єктів критичної інфраструктури».</p>
<p><u>Центральна рада Незалежної галузевої професійної спілки енергетиків України</u> <u>(лист від 23.11.2022 № 01-31)</u></p> <p>Середнє зростання витрат на оплату праці для ОСР у 2023 році передбачене 11,11%. На переконання Профспілки статистичні та прогнозні дані, зазначені в обґрунтуванні до схвалених проектів постанов НКРЕКП «Про встановлення тарифів на послуги з розподілу електричної енергії із застосуванням стимулюючого регулювання» на 2023 рік, втратили актуальність в умовах воєнного стану.</p> <p>На засіданні Центральної Ради Незалежної галузевої професійної спілки енергетиків України 21.11.2022 р., були розглянуті затверджені НКРЕКП проекти тарифів на розподіл електричної енергії для ОСР на 2023 рік, та схвалено рішення щодо надання пропозицій щодо їх розрахунку, в тому числі для ПАТ</p>	<p>Недостатньо пропозиція обґрунтована</p> <p>Застосовано загальний підхід до розрахунку цієї статті, який наведено у обґрунтовальних матеріалах до схваленого рішення.</p>

«ЗАПОРІЖЖЯОБЛЕНЕРГО» та АТ «ХЕРСОНОБЛЕНЕРГО».

03.11.2022 року Верховною Радою України було прийнято Закон України «Про Державний бюджет України на 2023 рік». В рамках підготовки проекту цього закону, Кабінетом Міністрів України були враховані скориговані макроекономічні показники економічного та соціального розвитку України на 2022 – 2023 роки, розроблені Мінекономіки та направлені до Мінфіну листом від 29.10.2022 № 3011-05/72231-03.

Згідно цих макроекономічних показників, Індекс споживчих цін у 2022 році (грудень до грудня 2021 року) становитиме 129,3%, а у 2023 році – 128%.

Зростання середньомісячної зарплати працівників в цілому по економіці України у 2023 році очікується на рівні 130%, та становитиме 18261 грн., що і закладене до розрахунку Закону України «Про Державний бюджет України на 2023 рік».

Слід зазначити, що у 2022 році «витрати на оплату праці» у структурі тарифів для трудових колективів ОСР не переглядались.

Зважаючи на викладене, в умовах триваючої збройної агресії РФ, зокрема атак на об'єкти енергетичної системи України, з метою забезпечення соціальної справедливості, Незалежна галузева професійна спілка енергетиків України пропонує:

Провести розрахунок «витрат на оплату праці» в структурі тарифів із застосуванням стимулюючого регулювання на 2023 рік для ліцензіатів з розподілу електричної енергії: АТ «ВІННИЦЯОБЛЕНЕРГО»; АТ «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО»; ПРАТ «ДТЕК КИЇВСЬКІ РЕГІОНАЛЬНІ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ»; ПРАТ «КІРОВОГРАДОБЛЕНЕРГО»; ПРАТ «ЛЬВІВОБЛЕНЕРГО»; АТ «МИКОЛАЇВОБЛЕНЕРГО»; АТ «ДТЕК ОДЕСЬКІ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ»; АТ «ПОЛТАВАОБЛЕНЕРГО»; АТ «ПРИКАРПАТТЯОБЛЕНЕРГО»; ПРАТ «РІВНЕОБЛЕНЕРГО»; АТ «СУМІОБЛЕНЕРГО»; ВАТ «ТЕРНОПІЛЬОБЛЕНЕРГО»;

АТ «ХАРКІВОБЛЕНЕРГО»; АТ «ХМЕЛЬНИЦЬКОБЛЕНЕРГО»; АТ «ЧЕРНІВЦІОБЛЕНЕРГО»; АТ «ЧЕРНІГІВОБЛЕНЕРГО»; ПРАТ «ПЕЕМ «ЦЕК», а також для ПАТ «ЗАПОРІЖЖЯОБЛЕНЕРГО» та АТ «ХЕРСОНОБЛЕНЕРГО» з урахуванням очікуваного зростання середньомісячної зарплати працівників в цілому по економіці у 2023 році, та забезпечити збільшення витрат на оплату праці на 30%.

**Таблиця узагальнених зауважень та пропозицій до проєкту постанови НКРЕКП
«Про встановлення тарифів на послуги з розподілу електричної енергії АТ «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО» із застосуванням
стимулюючого регулювання»**

(щодо встановлення тарифів на послуги з розподілу електричної енергії з 01.01.2023 для
АТ «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО» із застосуванням стимулюючого регулювання)

Редакція проєкту постанови НКРЕКП	Зауваження та пропозиції до проєкту рішення НКРЕКП	Позиція НКРЕКП щодо наданих зауважень та пропозицій з обґрунтуваннями (прийняття або відхилення)
<p><i>«тарифи на послуги з розподілу електричної енергії для споживачів та операторів установок зберігання енергії на рівні: для 1 класу напруги – 372,40 грн/МВт·год (без урахування податку на додану вартість); для 2 класу напруги – 1 964,90 грн/МВт·год (без урахування податку на додану вартість);»</i></p>		<p>Враховано актуалізовану інформацію та додатково скориговано деякі складові структури тарифів на послуги з розподілу електричної енергії, а саме:</p> <p>1. Статтю «витрати на послуги оператора системи передачі» перераховано з урахуванням оптимізованого тарифу на послуги з передачі електричної енергії НЕК «УКРЕНЕРГО» на 2023 рік (питання включене до відкритого засідання НКРЕКП на 09.12.2022);</p> <p>2. Статтю «витрати на послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління» перераховано з урахуванням оптимізованого тарифу на послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління НЕК</p>

		<p>«УКРЕНЕРГО» на 2023 рік, (питання включене до відкритого засідання НКРЕКП на 09.12.2022) ;</p> <p>3. Відповідно до постанови НКРЕКП від 02.12.2022 № 1599 «Про затвердження Змін до деяких постанов НКРЕ та НКРЕКП» регуляторну норму доходу на регуляторну базу активів, яка створена після переходу на стимулююче регулювання, враховано на рівні 0,03 в.о.</p> <p>4. Скориговано рівні РБА_{ст} та РБА_{нов} відповідно до отриманих від ОСР та опрацьованих НКРЕКП реєстрів регуляторної бази активів. У зв'язку з цим відповідним чином перераховано статті витрат «Амортизація» та «Прибуток на регуляторну базу активів».</p> <p>5. У зв'язку з цим перераховано статтю витрат «Внески на регулювання».</p> <p>Водночас, у разі зміни складових тариф може бути актуалізовано.</p>
<p>Стаття витрат «Вартість прогнозованих витрат, пов'язаних з купівлею електричної енергії з метою компенсації технологічних витрат</p>	<p><u>АТ «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО» (лист від 28.11.2022 року № 05/27546)</u> Статтю «Вартість прогнозованих витрат, пов'язаних з купівлею електричної енергії з метою компенсації технологічних витрат електричної енергії на її розподіл (ВТ)» – 1 119 170 тис.грн.</p>	<p>Не враховується Недостатньо обґрунтована пропозиція Підхід щодо визначення рівня витрат за цією статтею наведено у обґрунтовальних</p>

електричної енергії на її розподіл (ВТ)» – 1 094 722 тис.грн		матеріалах до схваленого рішення.
<p>Загальні зауваження до проєкту <u>ДП «НАЕК «ЕНЕРГОАТОМ» (листу від 21.11.2022 № 01-17319/04-вих та від 24.11.2022 № 01-17616/04-вих)</u></p> <p>Пропозиції є таким, що не враховують умови діяльності ДП «НАЕК «Енергоатом», яке в складних умовах воєнного стану, спричиненого військовою агресією РФ, продовжує добросовісно виконувати спеціальні обов'язки із забезпечення доступності електричної енергії для побутових споживачів (далі – послуга ПСО) відповідно до Положення про покладення спеціальних обов'язків на учасників ринку електричної енергії для забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку електричної енергії (далі – Положення), затвердженого постановою КМУ від 5 червня 2019 року №483.</p> <p>ДП «НАЕК «Енергоатом» покриває близько 90% обсягів фінансового навантаження, необхідного для виконання спеціальних обов'язків для забезпечення загальносуспільних інтересів. Відповідно, Компанія має надзвичайно великі фінансові витрати в межах виконання ПСО.</p> <p>Вартість послуги, яку ДП «НАЕК «Енергоатом» сплачує ДП «Гарантований покупець» щомісяця, має пряму залежність від ціни на універсальні послуги для непобутових споживачів, яка включає ціну купівлі електричної енергії на ринку (прогнозовану ціну), ціну (тариф) на послуги ПУП, ціни (тарифи) на послуги ОСП і ОСР.</p> <p>Таким чином, будь-які зміни у складових ціни на універсальні послуги, зміна тарифів ОСП і ОСР, безпосередньо впливають на вартість послуги ПСО, збільшення вартості вищевказаних послуг матиме негативний вплив на діяльність ДП «НАЕК «Енергоатом», оскільки у Компанії відсутні будь-які механізми або джерела додаткових надходжень на покриття збільшення вартості послуги ПСО.</p> <p>За розрахунками ДП «НАЕК «Енергоатом», вартість послуги ПСО у 2023 році внаслідок такого підвищення вищезазначених тарифів буде становити 124,5 млрд грн без ПДВ (за діючими тарифами прогнозна вартість послуги ПСО у 2023 році становить 102,1 млрд грн без ПДВ) – очікуване збільшення вартості послуги ПСО для ДП «НАЕК «Енергоатом» на 22,4 млрд грн (без ПДВ).</p> <p>Враховуючи зазначене, збільшення тарифів ОСР призведе до необґрунтованих додаткових витрат Компанії у 2023 році.</p> <p>Враховуючи зазначене, ДП «НАЕК «Енергоатом» не підтримує проєкти рішень НКРЕКП стосовно підвищення тарифів на послуги з передачі електричної енергії, послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління, послуги з розподілу електричної енергії та послуги постачальників універсальних послуг на 2023 рік, які було схвалено на засіданні НКРЕКП 18.11.2022 та пропонує не підвищувати вищезгадані тарифи у 2023 році.</p>		<p>Не враховано Недостатньо обґрунтована пропозиція</p> <p>За підсумками проаналізованих розрахунків та опрацьованих матеріалів, для забезпечення надійної та збалансованої роботи ОСР, НКРЕКП здійснено оптимальний розрахунок тарифів з 01.01.2023.</p> <p>Оновлені підходи, застосовані для розрахунку тарифів, наведено вище.</p>
<p><u>ПРОЕКТ ЕНЕРГЕТИЧНОЇ БЕЗПЕКИ (лист від 25.11.2022 № ESP-153-NEURC-2022-11-25)</u></p> <p>У зв'язку з воєнними діями відбулося суттєве скорочення обсягів розподілу електричної енергії та значно змінилася структура споживання між 1-им та 2-им класом. Проєкти тарифів передбачають зменшення їх бази на 28%, що співпадає зі скороченням бази тарифу на передачу та є позитивним фактором з точки зору забезпечення</p>		<p>Не враховано Недостатньо обґрунтована пропозиція</p> <p>За підсумками</p>

отримання необхідного доходу та фінансування витрат ОСР. У разі більш суттєвого скорочення обсягів розподілу в 2023 році ПЕБ рекомендує проводити своєчасне коригування тарифів для забезпечення отримання необхідного доходу в повному обсязі та уникнення дефіциту.

ПЕБ відмітив політику НКРЕКП щодо забезпечення мінімального зростання тарифів, а саме:

- застосування прогнозного індексу цін виробників промислової продукції 106,2% та прогнозного індексу споживчих цін 106,0%, відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 31.05.2021 № 586 «Про схвалення Прогнозу економічного і соціального розвитку України на 2022-2024 роки», що є значно нижчим за фактичні показники інфляції та прогноз, врахований в Держбюджеті на 2023 рік, на рівні 132,2% та 128% відповідно;
- фіксація амортизації РАБО на рівні, затвердженому в тарифах 2022 року;
- застосування нульової норми доходу на РАБ нова;
- неврахування коригування доходу ОСР за 2022 рік.

Застосування більш низького рівня інфляції може призвести до недофінансування операційних витрат та інвестиційної програми компанії, необхідності їх пріоритизації та зростання кредиторської заборгованості.

В тарифах 2023 року залишилося невирішеним питання коригування доходу ОСР за 2022 рік. Суттєве недоотримання ОСР необхідного доходу в 2022 році пов'язане з наступними факторами:

- скорочення обсягів розподілу та зменшення рівня оплат у зв'язку з воєнними діями;
- зростання ціни на електричну енергію для придбання технологічних витрат;
- витрати на фінансування відновлення інфраструктури, пошкодженої внаслідок воєнних дій.

За попередніми розрахунками дефіцит ОСР становить від 22 до 26 млрд грн. ПЕБ рекомендував підтримати фінансування даного дефіциту за рахунок Державного бюджету, однак, дана ініціатива не була прийнята. Тому наразі єдиним джерелом погашення дефіциту є тариф ОСР. Включення повної суми дефіциту значно вплине на зростання тарифів, тому ПЕБ рекомендує врахувати його компенсацію з урахуванням фактичного рівня інфляції протягом 2-3 років.

Середній тариф ОСР для 1-го класу зріс на 73%, а для 2-го класу – на 67%, що зумовлено впливом таких факторів:

- зростання більше, ніж в 3 рази тарифу на диспетчеризацію;
- зростання ціни на електричну енергію для придбання технологічних витрат;
- зростання тарифу на передачу електричної енергії;
- збільшення рівня заробітної плати.

Слід зазначити, що для 6 ОСР були зафіксовані тарифи на рівні 2022 року. Дані ОСР розташовані на тимчасово окупованих територіях, або в зонах активних бойових дій. Фіксація даних тарифів не включає вплив факторів, перерахованих вище, а саме – зниження обсягів розподілу, яке на даних територіях є ще більш суттєвим, та інших факторів зростання тарифів.

ПЕБ проводить моніторинг реформи стимулюючого регулювання та аналізує фактори дефіциту USAID Проект енергетичної безпеки ОСР в 2022 році. В рамках проведеного аналізу скорочення обсягу розподілу на даних територіях становить в середньому 35% для 1-го класу та 50% для 2-го. Отже, на підставі проведених розрахунків фіксація тарифів на рівні 2022 року призведе до того, що дані ОСР отримають лише 32% необхідного доходу,

проаналізованих розрахунків та опрацьованих матеріалів, для забезпечення надійної та збалансованої роботи ОСР, НКРЕКП здійснено оптимальний розрахунок тарифів з 01.01.2023.

Оновлені підходи, застосовані для розрахунку тарифів, наведено вище.

Під час здійснення заходів державного контролю діяльності ОСР за 2023 рік, НКРЕКП визначатиме розмір додатково отриманого (недоотриманого) доходу від здійснення ліцензованої діяльності.

<p>затвердженого в тарифах 2022 року. Дані компанії не зможуть придбавати електричну енергію на технологічні витрати на РДН та РДД, не зможуть сплачувати тарифи ОСП та диспетчеризацію, що призведе до суттєвого зростання кредиторської заборгованості перед Укренерго та неможливості відновлення пошкодженої інфраструктури у зв'язку з відсутністю джерел фінансування. Як мінімальний захід підтримки даних компаній, ПЕБ рекомендує збільшити їх тарифи 2022 року на середній відсоток зростання тарифів ОСР в 2023 році, а саме: 73% для 1-го класу та 67% - для 2-го класу з подальшим переглядом тарифів у разі надання інформації даними ОСР.</p>	
<p><u>ГО «Асоціація постачальників енергоресурсів» (лист від 24.11.2022 № 167-СЛ-04-1122)</u></p> <p>1. У обґрунтуванні до складової витрат «Витрати, пов'язані з купівлею електричної енергії з метою компенсації технологічних витрат електричної енергії на її розподіл» зазначено, що враховано обсяги прогнозних технологічних витрат електричної енергії на її розподіл електричними мережами для закупівлі на ринках РДД, РДН та на балансуєчому ринку у співвідношенні 45%, 45% та 10% відповідно.</p> <p>Тож є незрозумілим, чому саме обсяги прогнозних технологічних витрат електричної енергії на її розподіл електричними мережами для закупівлі на ринках РДД, РДН та на балансуєчому ринку розподіляються у співвідношенні 45%, 45% та 10% відповідно. Даний розподіл ринків для купівлі електричної енергії з метою компенсації технологічних витрат електричної енергії не стимулює оптимізацію стратегії закупівлі електричної енергії.</p> <p>Наприклад, пропонуємо переглянути розподіл ринків купівлі і врахувати можливість придбання на ринку ВДР і як пропозиція -пропонуємо перерозподілити співвідношення 80%, 10%, 5%, 5%. Це стандартний європейський підхід при трейдерській діяльності, що склався виходячи з досвіду європейських ринків.</p> <p>Також, є незрозумілим визначення базової середньозваженої ціни на РДН на рівні 3200 грн/МВт•год, оскільки протягом року вказана ціна змінювалась і становила як біля 2130 грн/ МВт•год, так і в поточний місяць 24 днів – понад 3400 грн/МВт•год. Тенденція на зниження не спостерігається.</p> <p>Пропонується до розрахунку прийняти коротший проміжок часу для формування базової ціни, яка відобразить реалістичні тенденції рівня її формування - 3 календарні місяці осені 2022р.</p> <p>Серед переліку складових частин витрат тарифу на розподіл електричної енергії, що включаються в розрахунок тарифу міститься посилання у розрахунках на проекти постанов НКРЕКП, які розміщені на вебсайті НКРЕКП і ще не прийняті в остаточній редакції, а саме: фіксований платіж за участь на РДН/ВДР в розмірі 3359,51 грн на місяць (без урахування податку на додану вартість) та прогнозованого рівня тарифу на здійснення операцій купівлі-продажу на РДН/ВДР в розмірі 8,89 грн/МВт•год; тариф на послуги з передачі електричної енергії НЕК «УКРЕНЕРГО» на 2023 рік – 522,46 грн/МВт•год (без урахування податку на додану вартість); тариф на послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління НЕК «УКРЕНЕРГО» на 2023 рік – 283,18 грн/МВт•год (без урахування податку на додану вартість). Вважаємо, що до прийняття відповідної постанови НКРЕКП здійснювати розрахунки не доцільно, а самі витрати у тарифі, розрахованому на 2023 рік потребуватимуть коригування в подальшому.</p> <p>Асоціація вважає, що тарифи на послуги з розподілу електричної енергії із застосуванням стимулюючого регулювання потребують коригування, оскільки зміст обґрунтування потребує додаткового перегляду та</p>	<p>Не враховано Недостатньо обґрунтована пропозиція</p> <p>За підсумками проаналізованих розрахунків та опрацьованих матеріалів, для забезпечення надійної та збалансованої роботи ОСР, а саме належного виконання зобов'язань в частині покриття витрат, зокрема витрат, пов'язаних з купівлею електричної енергії з метою компенсації технологічних витрат електричної енергії на її розподіл», НКРЕКП здійснено оптимальний розрахунок тарифів з 01.01.2023.</p> <p>Оновлені підходи, застосовані для розрахунку тарифів, наведено вище.</p>

доопрацювання.

2. Проекти потребують дотримання процедури проведення відкритого обговорення. Вважаємо, що при вирішенні питання щодо встановлення тарифів на послуги з розподілу електричної енергії, мають бути дотримані вимоги Порядку встановлення (формування) тарифів на послуги з розподілу електричної енергії, затверджений постановою НКРЕКП від 05 жовтня 2018 року №1175, пунктом 1,3 якого передбачається, що питання щодо встановлення тарифу розглядається на засіданні НКРЕКП, яке проводиться у формі відкритого слухання, з урахуванням вимог Порядку проведення відкритого обговорення проектів рішень Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, затвердженого постановою НКРЕКП від 30 червня 2017 року № 866, який визначає процедуру організації та проведення відкритого обговорення проектів рішень з питань, зокрема, встановлення тарифів. та дотримана процедура проведення відкритого обговорення проектів рішень НКРЕКП із питання встановлення тарифу на послуги з розподілу електричної енергії.

**Не враховано
Недостатньо обґрунтована
пропозиція**

Процедура пов'язана з питанням щодо встановлення тарифів на послуги з розподілу електричної енергії з 01.01.2023, здійснюється відповідно до вимог пункту 3 постанови НКРЕКП від 12.07.2022 № 704 «Про врегулювання окремих питань щодо подання на схвалення Інвестиційних програм з передачі/розподілу електричної енергії на 2023 рік» з урахуванням положень постанови НКРЕКП від 26.03.2022 № 349 «Щодо захисту інформації, яка в умовах воєнного стану може бути віднесена до інформації з обмеженим доступом, у тому числі щодо об'єктів критичної інфраструктури».

Центральна рада Незалежної галузевої професійної спілки енергетиків України (лист від 23.11. 2022 № 01-31)

Середнє зростання витрат на оплату праці для ОСР у 2023 році передбачене 11,11%. На переконання Профспілки статистичні та прогнозні дані, зазначені в обґрунтуванні до схвалених проектів постанов НКРЕКП «Про встановлення тарифів на послуги з розподілу електричної енергії із застосуванням стимулюючого регулювання» на 2023 рік, втратили актуальність в умовах воєнного стану.

На засіданні Центральної Ради Незалежної галузевої професійної спілки енергетиків України 21.11.2022, були розглянуті затверджені НКРЕКП проекти тарифів на розподіл електричної енергії для ОСР на 2023 рік, та схвалено рішення щодо надання пропозицій щодо їх розрахунку, в тому числі для ПАТ «ЗАПОРІЖЖЯОБЛЕНЕРГО» та АТ «ХЕРСОНОБЛЕНЕРГО».

03.11.2022 року Верховною Радою України було прийнято Закон України «Про Державний бюджет України на

**Не враховано
Недостатньо обґрунтована
пропозиція**

Застосовано загальний підхід до розрахунку цієї статті, який наведено у обґрунтовальних матеріалах до схваленого рішення.

2023 рік». В рамках підготовки проекту цього закону, Кабінетом Міністрів України були враховані скориговані макроекономічні показники економічного та соціального розвитку України на 2022 – 2023 роки, розроблені Мінекономіки та направлені до Мінфіну листом від 29.10.2022 № 3011-05/72231-03.

Згідно цих макроекономічних показників, Індекс споживчих цін у 2022 році (грудень до грудня 2021 року) становитиме 129,3%, а у 2023 році – 128%.

Зростання середньомісячної зарплати працівників в цілому по економіці України у 2023 році очікується на рівні 130%, та становитиме 18261 грн., що і закладене до розрахунку Закону України «Про Державний бюджет України на 2023 рік».

Слід зазначити, що у 2022 році «витрати на оплату праці» у структурі тарифів для трудових колективів ОСР не переглядались.

Зважаючи на викладене, в умовах триваючої збройної агресії РФ, зокрема атак на об'єкти енергетичної системи України, з метою забезпечення соціальної справедливості, Незалежна галузева професійна спілка енергетиків України пропонує:

Провести розрахунок «витрат на оплату праці» в структурі тарифів із застосуванням стимулюючого регулювання на 2023 рік для ліцензіатів з розподілу електричної енергії: АТ «ВІННИЦЯОБЛЕНЕРГО»; АТ «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО»; ПРАТ «ДТЕК КИЇВСЬКІ РЕГІОНАЛЬНІ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ»; ПРАТ «КІРОВОГРАДОБЛЕНЕРГО»; ПРАТ «ЛЬВІВОБЛЕНЕРГО»; АТ «МИКОЛАЇВОБЛЕНЕРГО»; АТ «ДТЕК ОДЕСЬКІ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ»; АТ «ПОЛТАВАОБЛЕНЕРГО»; АТ «ПРИКАРПАТТЯОБЛЕНЕРГО»; ПРАТ «РІВНЕОБЛЕНЕРГО»; АТ «СУМІОБЛЕНЕРГО»; ВАТ «ТЕРНОПІЛЬОБЛЕНЕРГО»; АТ «ХАРКІВОБЛЕНЕРГО»; АТ «ХМЕЛЬНИЦЬКОБЛЕНЕРГО»; АТ «ЧЕРНІВЦІОБЛЕНЕРГО»; АТ «ЧЕРНІГІВОБЛЕНЕРГО»; ПРАТ «ПЕЕМ «ЦЕК», а також для ПАТ «ЗАПОРІЖЖЯОБЛЕНЕРГО» та АТ «ХЕРСОНОБЛЕНЕРГО» з урахуванням очікуваного зростання середньомісячної зарплати працівників в цілому по економіці у 2023 році, та забезпечити збільшення витрат на оплату праці на 30%.

**Таблиця узагальнених зауважень та пропозицій до проєкту постанови НКРЕКП
«Про встановлення тарифів на послуги з розподілу електричної енергії ПрАТ «Закарпаттяобленерго» із застосуванням
стимулюючого регулювання» (щодо встановлення тарифів на послуги з розподілу електричної енергії з 01.01.2023)**

<p align="center">Редакція проєкту постанови НКРЕКП</p>	<p align="center">Зауваження та пропозиції до проєкту рішення НКРЕКП</p>	<p align="center">Позиція НКРЕКП щодо наданих зауважень та пропозицій з обґрунтуваннями (прийняття або відхилення)</p>
<p>«тарифи на послуги з розподілу електричної енергії із застосуванням стимулюючого регулювання на рівні: для 1 класу напруги – 419,12 грн/МВт·год (без урахування податку на додану вартість); для 2 класу напруги – 1 928,49 грн/МВт·год (без урахування податку на додану вартість);»</p>		<p>Враховано актуалізовану інформацію та додатково скориговано деякі складові структури тарифів на послуги з розподілу електричної енергії, а саме:</p> <p>1. Статтю «витрати на послуги оператора системи передачі» перераховано з урахуванням оптимізованого тарифу на послуги з передачі електричної енергії НЕК «УКРЕНЕРГО» на 2023 рік (питання включене до відкритого засідання НКРЕКП на 09.12.2022);</p> <p>2. Статтю «витрати на послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління» перераховано з урахуванням оптимізованого тарифу на послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління НЕК «УКРЕНЕРГО» на 2023 рік, (питання включене до відкритого засідання НКРЕКП на 09.12.2022) ;</p> <p>3. Відповідно до постанови НКРЕКП від 02.12.2022 № 1599 «Про затвердження Змін до деяких постанов НКРЕ та НКРЕКП» регуляторну норму доходу на регуляторну базу активів, яка створена після переходу на стимулююче регулювання, враховано на рівні 0,03 в.о.</p> <p>4. Скориговано рівні РБА_{ст} та РБА_{нов} відповідно до отриманих від ОСР та</p>

		<p>опрацьованих НКРЕКП реєстрів регуляторної бази активів. У зв'язку з цим відповідним чином перераховано статті витрат «Амортизація» та «Прибуток на регуляторну базу активів».</p> <p>5. У зв'язку з цим перераховано статтю витрат «Внески на регулювання».</p> <p>Водночас, у разі зміни складових тарифів може бути актуалізовано.</p>
<p>Статтю «Операційні контрольовані витрати» визначено у сумі 779 576 тис. грн</p>	<p><u>ПрАТ «Закарпаттяобленерго» лист від 28.11.2022 № 154-25/7865</u> Встановити «Операційні контрольовані витрати» у сумі 885 389 тис. грн.</p> <p>Обґрунтування При розрахунку операційних контрольованих витрат врахувати прогнозний індекс цін виробників промислової продукції на 2023 рік (грудень до грудня) – 135% відповідно до листа Міністерства Фінансів України № 05110-14-6/17891 від 15.08.2022 Про особливості складання проектів місцевих бюджетів на 2023 рік де зазначені основні макропоказники економічного і соціального розвитку України. На сьогоднішній день Президент України підписав Закон України «Про Державний бюджет України на 2023 рік», для розрахунку якого макроекономічні показники використані з врахуванням економічних реалій сьогодення, а не на рівні макроекономічних показників довоєнного періоду визначені в постанові КМУ № 586 від 31.05.2021 року. Неактуальний показник індексу цін виробників промислової продукції призведе до скорочення фізичних обсягів купівлі необхідних матеріалів для ремонту та технічного обслуговування електромереж, а також придбання паливно мастильних матеріалів для господарських потреб. Витрати на ремонти, матеріали на технічне обслуговування, паливно мастильні матеріали, витрати електроенергії на господарські потреби у складі операційних контрольованих витрат (за мінусом заробітної плати) складають 82%.</p>	<p>Не враховано Недостатньо обґрунтована пропозиція</p> <p>Застосовано загальний підхід Регулятор при розрахунках використовує дані чинного нормативно-правового документа – Постанови Кабінету Міністрів України від 31.05. 2021 року № 586, якою затверджено прогнозовані макропоказники.</p>
<p>Статтю «Операційні неконтрольовані витрати» визначено у сумі – 998 205 тис. грн</p>	<p><u>ПрАТ «Закарпаттяобленерго» лист від 28.11.2022 № 154-25/7865</u> Встановити «Операційні неконтрольовані витрати» у сумі 1 012 514 тис. грн.</p> <p>Обґрунтування Для формування Державного бюджету України на 2023 рік рівень інфляції прогнозується на рівні 128%. Просимо застосувати для обрахунку операційних неконтрольованих витрат</p>	<p>Не враховано Недостатньо обґрунтована пропозиція Застосовано загальний підхід Регулятор при розрахунках використовує дані чинного нормативно-правового документа – Постанови Кабінету Міністрів України від 31.05.2021 року № 586, якою</p>

	прогнозований індекс споживчих цін запланований КМУ для розрахунку Державного бюджету України на рівні 128%.	затверджено прогнозовані макропоказники.
Статтю «Витрати на оплату праці» визначено у сумі 583 075 тис. грн	<u>ПрАТ «Закарпаттяобленерго» лист від 28.11.2022 № 154-25/7865</u> Встановити «Витрати на оплату праці» у сумі 635 600 тис. грн Обґрунтування Враховуючи, що рівень інфляції за 10 місяців поточного року склав 124,8% , отже купівельна спроможність номінальної заробітної плати знизилася за 2022 рік вже майже на 25%. Оскільки, рівень інфляції на 2023 рік КМУ прогнозує на рівні 128% (грудень до грудня попереднього року) то ріст заробітної плати на 2023 рік не буде складати 11,11% оскільки реальна заробітна плата знизиться ще на 17%. (11% росту ЗП - 28% рівень інфляції). Враховуючи реалії інфляційних процесів протягом 2022-2023 року реальна заробітна плата працівників ОСР знизиться до кінця 2023 року на 42%. Просимо при розрахунку витрат на оплату праці застосовувати ІСЦ на 2023 рік -128%, що прогнозується в Державному бюджеті України на 2023 рік. Що дасть змогу хоч частково компенсувати вплив інфляційних процесів на добробут працівників галузі.	Не враховано Недостатньо обґрунтована пропозиція Застосовано загальний підхід, який наведено у обґрунтовувальних матеріалах до схваленого рішення.
Статтю «Витрати, пов'язані з купівлею електричної енергії з метою компенсації технологічних витрат електричної енергії на її розподіл» визначено у сумі 1 200 379 тис. грн	<u>ПрАТ «Закарпаттяобленерго» лист від 28.11.2022 № 154-25/7865</u> Встановити «Витрати, пов'язані з купівлею електричної енергії з метою компенсації технологічних витрат електричної енергії на її розподіл» у сумі 1 369 182 тис. грн. Обґрунтування При формуванні тарифів на послуги з розподілу електричної енергії при розрахунку статті «Витрати, пов'язані з купівлею електричної енергії з метою компенсації технологічних витрат електричної енергії на її розподіл» просимо врахувати прогнозовану ціну купівлі технологічних витрат електричної енергії на РДД/РДН на рівні жовтня 2022р.- 3 650 грн/Мвт.год. без ПДВ.	Не враховується Недостатньо обґрунтована пропозиція Підхід щодо визначення рівня витрат за цією статтею наведено у обґрунтовувальних матеріалах до схваленого рішення.
Загальні зауваження до проєкту <u>ДП «НАЕК «ЕНЕРГОАТОМ» (листи від 21.11.2022 № 01-17319/04-вих та від 24.11.2022 № 01-17616/04-вих)</u> Пропозиції є таким, що не враховують умови діяльності ДП «НАЕК «Енергоатом», яке в складних умовах воєнного стану, спричиненого військовою агресією РФ, продовжує добросовісно виконувати спеціальні обов'язки із забезпечення доступності електричної енергії для побутових споживачів (далі – послуга ПСО) відповідно до Положення про покладення спеціальних обов'язків на учасників ринку електричної енергії для забезпечення загальносуспільних		Не враховано Недостатньо обґрунтована пропозиція За підсумками проаналізованих розрахунків та опрацьованих матеріалів, для забезпечення надійної та збалансованої роботи ОСР, НКРЕКП здійснено оптимальний розрахунок тарифів з 01.01.2023.

<p>інтересів у процесі функціонування ринку електричної енергії (далі – Положення), затвердженого постановою КМУ від 5 червня 2019 року №483.</p> <p>ДП «НАЕК «Енергоатом» покриває близько 90% обсягів фінансового навантаження, необхідного для виконання спеціальних обов'язків для забезпечення загальносуспільних інтересів. Відповідно, Компанія має надзвичайно великі фінансові витрати в межах виконання ПСО.</p> <p>Вартість послуги, яку ДП «НАЕК «Енергоатом» сплачує ДП «Гарантований покупець» щомісяця, має пряму залежність від ціни на універсальні послуги для непобутових споживачів, яка включає ціну купівлі електричної енергії на ринку (прогнозовану ціну), ціну (тариф) на послуги ПУП, ціни (тарифи) на послуги ОСП і ОСР.</p> <p>Таким чином, будь-які зміни у складових ціни на універсальні послуги, зміна тарифів ОСП і ОСР, безпосередньо впливають на вартість послуги ПСО, збільшення вартості вищевказаних послуг матиме негативний вплив на діяльність ДП «НАЕК «Енергоатом», оскільки у Компанії відсутні будь-які механізми або джерела додаткових надходжень на покриття збільшення вартості послуги ПСО.</p> <p>За розрахунками ДП «НАЕК «Енергоатом», вартість послуги ПСО у 2023 році внаслідок такого підвищення вищезазначених тарифів буде становити 124,5 млрд грн без ПДВ (за діючими тарифами прогнозна вартість послуги ПСО у 2023 році становить 102,1 млрд грн без ПДВ) – очікуване збільшення вартості послуги ПСО для ДП «НАЕК «Енергоатом» на 22,4 млрд грн (без ПДВ).</p> <p>Враховуючи зазначене, збільшення тарифів ОСР призведе до необґрунтованих додаткових витрат Компанії у 2023 році.</p> <p>Враховуючи зазначене, ДП «НАЕК «Енергоатом» не підтримує проекти рішень НКРЕКП стосовно підвищення тарифів на послуги з передачі електричної енергії, послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління, послуги з розподілу електричної енергії та послуги постачальників універсальних послуг на 2023 рік, які було схвалено на засіданні НКРЕКП 18.11.2022 та пропонує не підвищувати вищезгадані тарифи у 2023 році.</p>	<p>Оновлені підходи, застосовані для розрахунку тарифів, наведено вище.</p>
<p><u>ГО «Асоціація постачальників енергоресурсів» (лист від 24.11.2022 № 167-СЛ-04-1122)</u></p> <p>1. У обґрунтуванні до складової витрат «Витрати, пов'язані з купівлею електричної енергії з метою компенсації технологічних витрат електричної енергії на її розподіл» зазначено, що враховано обсяги прогнозних технологічних витрат електричної енергії на її розподіл електричними мережами для закупівлі на ринках РДД, РДН та на балансуєчому ринку у співвідношенні 45%, 45% та 10% відповідно.</p> <p>Тож є незрозумілим, чому саме обсяги прогнозних технологічних витрат електричної енергії на її розподіл електричними мережами для закупівлі на ринках РДД, РДН та на балансуєчому ринку розподіляються у співвідношенні 45%, 45% та 10% відповідно. Даний розподіл ринків для купівлі електричної енергії з метою компенсації технологічних витрат електричної енергії не стимулює оптимізацію стратегії закупівлі електричної енергії.</p> <p>Наприклад, пропонуємо переглянути розподіл ринків купівлі і врахувати можливість придбання на ринку ВДР і як пропозиція -пропонуємо перерозподілити співвідношення 80%, 10%, 5%, 5%. Це стандартний європейський підхід при трейдерській діяльності, що склався виходячи з досвіду європейських ринків.</p> <p>Також, є незрозумілим визначення базової середньозваженої ціни на РДН на рівні 3200 грн/МВт·год, оскільки протягом року вказана ціна змінювалась і становила як біля 2130 грн/ МВт·год, так і в поточний місяць 24 днів – понад 3400 грн/МВт·год. Тенденція на зниження не спостерігається.</p>	<p>Не враховано Недостатньо пропозиція обґрунтована</p> <p>За підсумками проаналізованих розрахунків та опрацьованих матеріалів, для забезпечення надійної та збалансованої роботи ОСР, а саме належного виконання зобов'язань в частині покриття витрат, зокрема витрат, пов'язаних з купівлею електричної енергії з метою компенсації технологічних витрат електричної енергії на її розподіл», НКРЕКП здійснено оптимальний розрахунок тарифів з 01.01.2023.</p> <p>Оновлені підходи, застосовані для</p>

<p>Пропонується до розрахунку прийняти коротший проміжок часу для формування базової ціни, яка відобразить реалістичні тенденції рівня її формування - 3 календарні місяці осені 2022р.</p> <p>Серед переліку складових частин витрат тарифу на розподіл електричної енергії, що включаються в розрахунок тарифу міститься посилання у розрахунках на проекти постанов НКРЕКП, які розміщені на вебсайті НКРЕКП і ще не прийняті в остаточній редакції, а саме: фіксований платіж за участь на РДН/ВДР в розмірі 3359,51 грн на місяць (без урахування податку на додану вартість) та прогнозованого рівня тарифу на здійснення операцій купівлі-продажу на РДН/ВДР в розмірі 8,89 грн/МВт•год; тариф на послуги з передачі електричної енергії НЕК «УКРЕНЕРГО» на 2023 рік – 522,46 грн/МВт•год (без урахування податку на додану вартість); тариф на послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління НЕК «УКРЕНЕРГО» на 2023 рік – 283,18 грн/МВт•год (без урахування податку на додану вартість). Вважаємо, що до прийняття відповідної постанови НКРЕКП здійснювати розрахунки не доцільно, а самі витрати у тарифі, розрахованому на 2023 рік потребуватимуть коригування в подальшому.</p> <p>Асоціація вважає, що тарифи на послуги з розподілу електричної енергії із застосуванням стимулюючого регулювання потребують коригування, оскільки зміст обґрунтування потребує додаткового перегляду та доопрацювання.</p> <p>2. Проекти потребують дотримання процедури проведення відкритого обговорення. Вважаємо, що при вирішенні питання щодо встановлення тарифів на послуги з розподілу електричної енергії, мають бути дотримані вимоги Порядку встановлення (формування) тарифів на послуги з розподілу електричної енергії, затверджений постановою НКРЕКП від 05 жовтня 2018 року №1175, пунктом 1,3 якого передбачається, що питання щодо встановлення тарифу розглядається на засіданні НКРЕКП, яке проводиться у формі відкритого слухання, з урахуванням вимог Порядку проведення відкритого обговорення проектів рішень Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, затвердженого постановою НКРЕКП від 30 червня 2017 року № 866, який визначає процедуру організації та проведення відкритого обговорення проектів рішень з питань, зокрема, встановлення тарифів. та дотримана процедура проведення відкритого обговорення проектів рішень НКРЕКП із питання встановлення тарифу на послуги з розподілу електричної енергії.</p>	<p>розрахунку тарифів, наведено вище..</p> <p>Не враховано Недостатньо пропозиція обґрунтована</p> <p>Процедура пов'язана з питанням щодо встановлення тарифів на послуги з розподілу електричної енергії з 01.01.2023, здійснюється відповідно до вимог пункту 3 постанови НКРЕКП від 12.07.2022 № 704 «Про врегулювання окремих питань щодо подання на схвалення Інвестиційних програм з передачі/розподілу електричної енергії на 2023 рік» з урахуванням положень постанови НКРЕКП від 26.03.2022 № 349 «Щодо захисту інформації, яка в умовах воєнного стану може бути віднесена до інформації з обмеженим доступом, у тому числі щодо об'єктів критичної інфраструктури».</p>
<p><u>ПРОЕКТ ЕНЕРГЕТИЧНОЇ БЕЗПЕКИ (лист від 25.11.2022 № ESP-153-NEURC-2022-11-25)</u></p> <p>У зв'язку з воєнними діями відбулося суттєве скорочення обсягів розподілу електричної енергії та значно змінилася структура споживання між 1-им та 2-им класом. Проекти тарифів передбачають зменшення їх бази на 28%, що співпадає зі скороченням бази тарифу на передачу та є позитивним фактором з точки зору забезпечення отримання необхідного доходу та фінансування витрат ОСР. У разі більш суттєвого скорочення обсягів розподілу в 2023 році ПЕБ рекомендує проводити своєчасне коригування тарифів для забезпечення отримання необхідного доходу в повному обсязі</p>	<p>Не враховано Недостатньо пропозиція обґрунтована</p> <p>За підсумками проаналізованих розрахунків та опрацьованих матеріалів, для забезпечення надійної та</p>

та уникнення дефіциту.

ПЕБ відмітив політику НКРЕКП щодо забезпечення мінімального зростання тарифів, а саме:

- застосування прогнозного індексу цін виробників промислової продукції 106,2% та прогнозного індексу споживчих цін 106,0%, відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 31.05.2021 № 586 «Про схвалення Прогнозу економічного і соціального розвитку України на 2022-2024 роки», що є значно нижчим за фактичні показники інфляції та прогноз, врахований в Держбюджеті на 2023 рік, на рівні 132,2% та 128% відповідно;
- фіксація амортизації РАБО на рівні, затвердженому в тарифах 2022 року;
- застосування нульової норми доходу на РАБ нова;
- неврахування коригування доходу ОСР за 2022 рік.

Застосування більш низького рівня інфляції може призвести до недофінансування операційних витрат та інвестиційної програми компанії, необхідності їх пріоритизації та зростання кредиторської заборгованості.

В тарифах 2023 року залишилося невирішеним питання коригування доходу ОСР за 2022 рік. Суттєве недоотримання ОСР необхідного доходу в 2022 році пов'язане з наступними факторами:

- скорочення обсягів розподілу та зменшення рівня оплат у зв'язку з воєнними діями;
- зростання ціни на електричну енергію для придбання технологічних витрат;
- витрати на фінансування відновлення інфраструктури, пошкодженої внаслідок воєнних дій.

За попередніми розрахунками дефіцит ОСР становить від 22 до 26 млрд грн. ПЕБ рекомендував підтримати фінансування даного дефіциту за рахунок Державного бюджету, однак, дана ініціатива не була прийнята. Тому наразі єдиним джерелом погашення дефіциту є тариф ОСР. Включення повної суми дефіциту значно вплине на зростання тарифів, тому ПЕБ рекомендує врахувати його компенсацію з урахуванням фактичного рівня інфляції протягом 2-3 років.

Середній тариф ОСР для 1-го класу зріс на 73%, а для 2-го класу – на 67%, що зумовлено впливом таких факторів:

- зростання більше, ніж в 3 рази тарифу на диспетчеризацію;
- зростання ціни на електричну енергію для придбання технологічних витрат;
- зростання тарифу на передачу електричної енергії;
- збільшення рівня заробітної плати.

Слід зазначити, що для 6 ОСР були зафіксовані тарифи на рівні 2022 року. Дані ОСР розташовані на тимчасово окупованих територіях, або в зонах активних бойових дій. Фіксація даних тарифів не включає вплив факторів, перерахованих вище, а саме – зниження обсягів розподілу, яке на даних територіях є ще більш суттєвим, та інших факторів зростання тарифів.

ПЕБ проводить моніторинг реформи стимулюючого регулювання та аналізує фактори дефіциту USAID Проект енергетичної безпеки ОСР в 2022 році. В рамках проведеного аналізу скорочення обсягу розподілу на даних територіях становить в середньому 35% для 1-го класу та 50% для 2-го. Отже, на підставі проведених розрахунків фіксація тарифів на рівні 2022 року призведе до того, що дані ОСР отримають лише 32% необхідного доходу, затвердженого в тарифах 2022 року. Дані компанії не зможуть придбавати електричну енергію на технологічні витрати на РДН та РДД, не зможуть сплачувати тарифи ОСР та диспетчеризацію, що призведе до суттєвого зростання кредиторської заборгованості перед Укренерго та неможливості відновлення пошкодженої інфраструктури у зв'язку з відсутністю джерел фінансування. Як мінімальний захід підтримки даних компаній, ПЕБ рекомендує збільшити їх тарифи 2022 року на середній відсоток зростання тарифів ОСР в 2023 році, а саме: 73% для 1-го класу та 67% - для 2-го класу з подальшим переглядом тарифів

збалансованої роботи ОСР, НКРЕКП здійснено оптимальний розрахунок тарифів з 01.01.2023.

Оновлені підходи, застосовані для розрахунку тарифів, наведено вище. Під час здійснення заходів державного контролю діяльності ОСР за 2023 рік, НКРЕКП визначатиме розмір додатково отриманого (недоотриманого) доходу від здійснення ліцензованої діяльності.

у разі надання інформації даними ОСР.	
<p><u>Центральна рада Незалежної галузевої професійної спілки енергетиків України (лист від 23.11. 2022 № 01-31)</u></p> <p>Середнє зростання витрат на оплату праці для ОСР у 2023 році передбачене 11,11%. На переконання Профспілки статистичні та прогнозні дані, зазначені в обґрунтуванні до схвалених проєктів постанов НКРЕКП «Про встановлення тарифів на послуги з розподілу електричної енергії із застосуванням стимулюючого регулювання» на 2023 рік, втратили актуальність в умовах воєнного стану.</p> <p>На засіданні Центральної Ради Незалежної галузевої професійної спілки енергетиків України 21.11.2022 р., були розглянуті затверджені НКРЕКП проєкти тарифів на розподіл електричної енергії для ОСР на 2023 рік, та схвалено рішення щодо надання пропозицій щодо їх розрахунку, в тому числі для ПАТ «ЗАПОРІЖЖЯОБЛЕНЕРГО» та АТ «ХЕРСОНОБЛЕНЕРГО».</p> <p>03.11.2022 року Верховною Радою України було прийнято Закон України «Про Державний бюджет України на 2023 рік». В рамках підготовки проєкту цього закону, Кабінетом Міністрів України були враховані скориговані макроекономічні показники економічного та соціального розвитку України на 2022 – 2023 роки, розроблені Мінекономіки та направлені до Мінфіну листом від 29.10.2022 № 3011-05/72231-03.</p> <p>Згідно цих макроекономічних показників, Індекс споживчих цін у 2022 році (грудень до грудня 2021 року) становитиме 129,3%, а у 2023 році – 128%.</p> <p>Зростання середньомісячної зарплати працівників в цілому по економіці України у 2023 році очікується на рівні 130%, та становитиме 18261 грн., що і закладене до розрахунку Закону України «Про Державний бюджет України на 2023 рік».</p> <p>Слід зазначити, що у 2022 році «витрати на оплату праці» у структурі тарифів для трудових колективів ОСР не переглядались.</p> <p>Зважаючи на викладене, в умовах триваючої збройної агресії рф, зокрема атак на об'єкти енергетичної системи України, з метою забезпечення соціальної справедливості, Незалежна галузева професійна спілка енергетиків України пропонує:</p> <p>Провести розрахунок «витрат на оплату праці» в структурі тарифів із застосуванням стимулюючого регулювання на 2023 рік для ліцензіатів з розподілу електричної енергії: АТ «ВІННИЦЯОБЛЕНЕРГО»; АТ «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО»; ПРАТ «ДТЕК КИЇВСЬКІ РЕГІОНАЛЬНІ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ»; ПРАТ «КІРОВОГРАДОБЛЕНЕРГО»; ПРАТ «ЛЬВІВОБЛЕНЕРГО»; АТ «МИКОЛАЇВОБЛЕНЕРГО»; АТ «ДТЕК ОДЕСЬКІ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ»; АТ «ПОЛТАВАОБЛЕНЕРГО»; АТ «ПРИКАРПАТТЯОБЛЕНЕРГО»; ПРАТ «РІВНЕОБЛЕНЕРГО»; АТ «СУМІОБЛЕНЕРГО»; ВАТ «ТЕРНОПІЛЬОБЛЕНЕРГО»; АТ «ХАРКІВОБЛЕНЕРГО»; АТ «ХМЕЛЬНИЦЬКОБЛЕНЕРГО»; АТ «ЧЕРНІВЦІОБЛЕНЕРГО»; АТ «ЧЕРНІГІВОБЛЕНЕРГО»; ПРАТ «ПЕЕМ «ЦЕК», а також для ПАТ «ЗАПОРІЖЖЯОБЛЕНЕРГО» та АТ «ХЕРСОНОБЛЕНЕРГО» з урахуванням очікуваного зростання середньомісячної зарплати працівників в цілому по економіці у 2023 році, та забезпечити збільшення витрат на оплату праці на 30%.</p>	<p>Не враховано Недостатньо пропозиція</p> <p>обґрунтована</p> <p>Застосовано загальний підхід до розрахунку цієї статті, який наведено у обґрунтовувальних матеріалах до схваленого рішення.</p>

**Таблиця узагальнених зауважень та пропозицій до проєкту постанови НКРЕКП
«Про встановлення тарифів на послуги з розподілу електричної енергії ПРАТ «ДТЕК КИЇВСЬКІ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ»
із застосуванням стимулюючого регулювання»
(щодо встановлення тарифів на послуги з розподілу електричної енергії з 01.01.2023)**

<p align="center">Редакція проєкту постанови НКРЕКП</p>	<p align="center">Зауваження та пропозиції до проєкту рішення НКРЕКП</p>	<p align="center">Позиція НКРЕКП щодо наданих зауважень та пропозицій з обґрунтуваннями (прийняття або відхилення)</p>
<p><i>«тарифи на послуги з розподілу електричної енергії для споживачів та операторів установок зберігання енергії на рівні: для 1 класу напруги – 192,50 грн/МВт·год (без урахування податку на додану вартість); для 2 класу напруги – 838,39 грн/МВт·год (без урахування податку на додану вартість);»</i></p>		<p>Враховано актуалізовану інформацію та додатково скориговано деякі складові структур тарифів на послуги з розподілу електричної енергії, а саме:</p> <p>1. Статтю «витрати на послуги оператора системи передачі» перераховано з урахуванням оптимізованого тарифу на послуги з передачі електричної енергії ПРАТ «НЕК «УКРЕНЕРГО» на 2023 рік (питання включене до відкритого засідання НКРЕКП на 09.12.2022);</p> <p>2. Статтю «витрати на послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління» перераховано з урахуванням оптимізованого тарифу на послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління ПРАТ «НЕК «УКРЕНЕРГО» на 2023 рік, (питання включене до відкритого засідання НКРЕКП на 09.12.2022) ;</p> <p>3. Відповідно до постанови НКРЕКП від 02.12.2022 № 1599 «Про затвердження Змін до деяких постанов НКРЕ та НКРЕКП» регуляторну норму доходу на регуляторну базу активів, яка створена після переходу на стимулююче</p>

		<p>регулювання, враховано на рівні 0,03 в.о.</p> <p>4. Скориговано рівні РБА_{ст} та РБА_{нов} відповідно до отриманих від ОСР та опрацьованих НКРЕКП реєстрів регуляторної бази активів. У зв'язку з цим відповідним чином перераховано статті витрат «Амортизація» та «Прибуток на регуляторну базу активів».</p> <p>5. У зв'язку з цим перераховано статтю витрат «Внески на регулювання».</p> <p>Водночас, у разі зміни складових тариф може бути актуалізовано.</p>
<p>Стаття витрат «Витрати пов'язані з купівлею електричної енергії з метою компенсації технологічних витрат на її розподіл» – 1 705 313 тис.грн.</p>	<p><u>ПРАТ «ДТЕК КИЇВСЬКІ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ» (лист від 28.11.2022 № 1/06/35242)</u></p> <p>Пропонуємо встановити підхід для встановлення тарифів на 2023 рік, застосувавши підхід для ціни закупівлі витрат на РДД, визначивши її на рівні ціни РДН без зменшення на 5%.</p> <p>Протягом останнього періоду внаслідок військової агресії виведено з ладу/пошкоджено суттєву частину електроенергетичного господарства України, що призвело до суттєвого дефіциту електроенергії. Ця ситуація безпосередньо вплинула на цінові індикативи на електроенергію. Так, відповідно до даних біржових котирувань, що зазначені на сайті ТОВ «Українська енергетична біржа», індекс РДД — ОЕС України BASE за листопад складає - 3312,9 грн./МВт.г. При цьому, за даними оператора ринку (https://www.oree.com.ua) ціновий індекс РДН склав – 3306,13 грн/МВт.г., що демонструє тенденцію до зростання цін РДД, навіть у відношенні до цін РДН. За експертами фахівців галузі, прогнозується подальший дефіцит електроенергії та зростання ціни на електроенергію, зокрема на РДД.</p>	<p>Не враховується Недостатньо обгрунтована пропозиція</p> <p>Підхід щодо визначення рівня витрат за цією статтею наведено у обгрунтовальних матеріалах до схваленого рішення.</p>
<p>Загальні зауваження до проєкту <u>ДП «НАЕК «ЕНЕРГОАТОМ» (листи від 21.11.2022 № 01-17319/04-вих та від 24.11.2022 № 01-17616/04-вих)</u></p> <p>Пропозиції є таким, що не враховують умови діяльності ДП «НАЕК «Енергоатом», яке в складних умовах воєнного стану, спричиненого військовою агресією РФ, продовжує добросовісно виконувати спеціальні обов'язки із забезпечення доступності електричної енергії для побутових споживачів (далі – послуга ПСО)</p>		<p>Не враховано Недостатньо обгрунтована пропозиція</p> <p>За підсумками проаналізованих розрахунків та опрацьованих</p>

<p>відповідно до Положення про покладення спеціальних обов'язків на учасників ринку електричної енергії для забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку електричної енергії (далі – Положення), затвердженого постановою КМУ від 5 червня 2019 року №483.</p> <p>ДП «НАЕК «Енергоатом» покриває близько 90% обсягів фінансового навантаження, необхідного для виконання спеціальних обов'язків для забезпечення загальносуспільних інтересів. Відповідно, Компанія має надзвичайно великі фінансові витрати в межах виконання ПСО.</p> <p>Вартість послуги, яку ДП «НАЕК «Енергоатом» сплачує ДП «Гарантований покупець» щомісяця, має пряму залежність від ціни на універсальні послуги для побутових споживачів, яка включає ціну купівлі електричної енергії на ринку (прогнозовану ціну), ціну (тариф) на послуги ПУП, ціни (тарифи) на послуги ОСП і ОСР.</p> <p>Таким чином, будь-які зміни у складових ціни на універсальні послуги, зміна тарифів ОСП і ОСР, безпосередньо впливають на вартість послуги ПСО, збільшення вартості вищевказаних послуг матиме негативний вплив на діяльність ДП «НАЕК «Енергоатом», оскільки у Компанії відсутні будь-які механізми або джерела додаткових надходжень на покриття збільшення вартості послуги ПСО.</p> <p>За розрахунками ДП «НАЕК «Енергоатом», вартість послуги ПСО у 2023 році внаслідок такого підвищення вищезазначених тарифів буде становити 124,5 млрд грн без ПДВ (за діючими тарифами прогнозна вартість послуги ПСО у 2023 році становить 102,1 млрд грн без ПДВ) – очікуване збільшення вартості послуги ПСО для ДП «НАЕК «Енергоатом» на 22,4 млрд грн (без ПДВ).</p> <p>Враховуючи зазначене, збільшення тарифів ОСР призведе до необґрунтованих додаткових витрат Компанії у 2023 році.</p> <p>Враховуючи зазначене, ДП «НАЕК «Енергоатом» не підтримує проекти рішень НКРЕКП стосовно підвищення тарифів на послуги з передачі електричної енергії, послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління, послуги з розподілу електричної енергії та послуги постачальників універсальних послуг на 2023 рік, які було схвалено на засіданні НКРЕКП 18.11.2022 та пропонує не підвищувати вищезгадані тарифи у 2023 році.</p>	<p>матеріалів, для забезпечення надійної та збалансованої роботи ОСР, НКРЕКП здійснено оптимальний розрахунок тарифів з 01.01.2023.</p> <p>Оновлені підходи, застосовані для розрахунку тарифів, наведено вище.</p>
<p><u>ПРОЕКТ ЕНЕРГЕТИЧНОЇ БЕЗПЕКИ (лист від 25.11.2022 № ESP-153-NEURC-2022-11-25)</u></p> <p>У зв'язку з воєнними діями відбулося суттєве скорочення обсягів розподілу електричної енергії та значно змінилася структура споживання між 1-им та 2-им класом. Проекти тарифів передбачають зменшення їх бази на 28%, що співпадає зі скороченням бази тарифу на передачу та є позитивним фактором з точки зору забезпечення отримання необхідного доходу та фінансування витрат ОСР. У разі більш суттєвого скорочення обсягів розподілу в 2023 році ПЕБ рекомендує проводити своєчасне коригування тарифів для забезпечення отримання необхідного доходу в повному обсязі та уникнення дефіциту.</p> <p>ПЕБ відмітив політику НКРЕКП щодо забезпечення мінімального зростання тарифів, а саме:</p> <ul style="list-style-type: none"> - застосування прогнозного індексу цін виробників промислової продукції 106,2% та прогнозного індексу споживчих цін 106,0%, відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 31.05.2021 № 586 «Про схвалення Прогнозу економічного і соціального розвитку України на 2022-2024 роки», що є значно нижчим за 	<p>Не враховано</p> <p>Недостатньо обґрунтована пропозиція</p> <p>За підсумками проаналізованих розрахунків та опрацьованих матеріалів, для забезпечення надійної та збалансованої роботи ОСР, НКРЕКП здійснено оптимальний розрахунок тарифів з 01.01.2023.</p> <p>Оновлені підходи, застосовані для розрахунку тарифів, наведено вище.</p>

фактичні показники інфляції та прогноз, врахований в Держбюджеті на 2023 рік, на рівні 132,2% та 128% відповідно;

- фіксація амортизації РАБО на рівні, затвердженому в тарифах 2022 року;
- застосування нульової норми доходу на РАБ нова;
- неврахування коригування доходу ОСР за 2022 рік.

Застосування більш низького рівня інфляції може призвести до недофінансування операційних витрат та інвестиційної програми компанії, необхідності їх пріоритизації та зростання кредиторської заборгованості.

В тарифах 2023 року залишилося невирішеним питання коригування доходу ОСР за 2022 рік. Суттєве недоотримання ОСР необхідного доходу в 2022 році пов'язане з наступними факторами:

- скорочення обсягів розподілу та зменшення рівня оплат у зв'язку з воєнними діями;
- зростання ціни на електричну енергію для придбання технологічних витрат;
- витрати на фінансування відновлення інфраструктури, пошкодженої внаслідок воєнних дій.

За попередніми розрахунками дефіцит ОСР становить від 22 до 26 млрд грн. ПЕБ рекомендував підтримати фінансування даного дефіциту за рахунок Державного бюджету, однак, дана ініціатива не була прийнята. Тому наразі єдиним джерелом погашення дефіциту є тариф ОСР. Включення повної суми дефіциту значно вплине на зростання тарифів, тому ПЕБ рекомендує врахувати його компенсацію з урахуванням фактичного рівня інфляції протягом 2-3 років.

Середній тариф ОСР для 1-го класу зріс на 73%, а для 2-го класу – на 67%, що зумовлено впливом таких факторів:

- зростання більше, ніж в 3 рази тарифу на диспетчеризацію;
- зростання ціни на електричну енергію для придбання технологічних витрат;
- зростання тарифу на передачу електричної енергії;
- збільшення рівня заробітної плати.

Слід зазначити, що для 6 ОСР були зафіксовані тарифи на рівні 2022 року. Дані ОСР розташовані на тимчасово окупованих територіях, або в зонах активних бойових дій. Фіксація даних тарифів не включає вплив факторів, перерахованих вище, а саме – зниження обсягів розподілу, яке на даних територіях є ще більш суттєвим, та інших факторів зростання тарифів.

ПЕБ проводить моніторинг реформи стимулюючого регулювання та аналізує фактори дефіциту USAID Проєкт енергетичної безпеки ОСР в 2022 році. В рамках проведеного аналізу скорочення обсягу розподілу на даних територіях становить в середньому 35% для 1-го класу та 50% для 2-го. Отже, на підставі проведених розрахунків фіксація тарифів на рівні 2022 року призведе до того, що дані ОСР отримають лише 32% необхідного доходу, затвердженого в тарифах 2022 року. Дані компанії не зможуть придбавати електричну енергію на технологічні витрати на РДН та РДД, не зможуть сплачувати тарифи ОСР та диспетчеризацію, що призведе до суттєвого зростання кредиторської заборгованості перед Укренерго та неможливості відновлення пошкодженої інфраструктури у зв'язку з відсутністю джерел фінансування. Як мінімальний захід підтримки даних компаній, ПЕБ рекомендує збільшити їх тарифи 2022 року на середній відсоток зростання тарифів ОСР

Під час здійснення заходів державного контролю діяльності ОСР за 2023 рік, НКРЕКП визначатиме розмір додатково отриманого (недоотриманого) доходу від здійснення ліцензованої діяльності.

<p>в 2023 році, а саме: 73% для 1-го класу та 67% - для 2-го класу з подальшим переглядом тарифів у разі надання інформації даними ОСР.</p>	
<p><u>ГО «Асоціація постачальників енергоресурсів» (лист від 24.11.2022 № 167-СЛ-04-1122)</u></p> <p>1. У обґрунтуванні до складової витрат «Витрати, пов'язані з купівлею електричної енергії з метою компенсації технологічних витрат електричної енергії на її розподіл» зазначено, що враховано обсяги прогнозних технологічних витрат електричної енергії на її розподіл електричними мережами для закупівлі на ринках РДД, РДН та на балансуєчому ринку у співвідношенні 45%, 45% та 10% відповідно.</p> <p>Тож є незрозумілим, чому саме обсяги прогнозних технологічних витрат електричної енергії на її розподіл електричними мережами для закупівлі на ринках РДД, РДН та на балансуєчому ринку розподіляються у співвідношенні 45%, 45% та 10% відповідно. Даний розподіл ринків для купівлі електричної енергії з метою компенсації технологічних витрат електричної енергії не стимулює оптимізацію стратегії закупівлі електричної енергії.</p> <p>Наприклад, пропонуємо переглянути розподіл ринків купівлі і врахувати можливість придбання на ринку ВДР і як пропозиція -пропонуємо перерозподілити співвідношення 80%, 10%, 5%, 5%. Це стандартний європейський підхід при трейдерській діяльності, що склався виходячи з досвіду європейських ринків.</p> <p>Також, є незрозумілим визначення базової середньозваженої ціни на РДН на рівні 3200 грн/МВт•год, оскільки протягом року вказана ціна змінювалась і становила як біля 2130 грн/ МВт•год, так і в поточний місяць 24 днів – понад 3400 грн/МВт•год. Тенденція на зниження не спостерігається.</p> <p>Пропонується до розрахунку прийняти коротший проміжок часу для формування базової ціни, яка відобразить реалістичні тенденції рівня її формування - 3 календарні місяці осені 2022р.</p> <p>Серед переліку складових частин витрат тарифу на розподіл електричної енергії, що включаються в розрахунок тарифу міститься посилання у розрахунках на проекти постанов НКРЕКП, які розміщені на вебсайті НКРЕКП і ще не прийняті в остаточній редакції, а саме: фіксований платіж за участь на РДН/ВДР в розмірі 3359,51 грн на місяць (без урахування податку на додану вартість) та прогнозованого рівня тарифу на здійснення операцій купівлі-продажу на РДН/ВДР в розмірі 8,89 грн/МВт•год; тариф на послуги з передачі електричної енергії НЕК «УКРЕНЕРГО» на 2023 рік – 522,46 грн/МВт•год (без урахування податку на додану вартість); тариф на послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління НЕК «УКРЕНЕРГО» на 2023 рік – 283,18 грн/МВт•год (без урахування податку на додану вартість). Вважаємо, що до прийняття відповідної постанови НКРЕКП здійснювати розрахунки не доцільно, а самі витрати у тарифі, розрахованому на 2023 рік потребуватимуть коригування в подальшому.</p> <p>Асоціація вважає, що тарифи на послуги з розподілу електричної енергії із застосуванням стимулюючого регулювання потребують коригування, оскільки зміст обґрунтування потребує додаткового перегляду та доопрацювання.</p> <p>2. Проекти потребують дотримання процедури проведення відкритого обговорення. Вважаємо, що при вирішенні питання щодо встановлення тарифів на послуги з розподілу електричної енергії, мають бути</p>	<p>Не враховано Недостатньо обґрунтована пропозиція</p> <p>За підсумками проаналізованих розрахунків та опрацьованих матеріалів, для забезпечення надійної та збалансованої роботи ОСР, а саме належного виконання зобов'язань в частині покриття витрат, зокрема витрат, пов'язаних з купівлею електричної енергії з метою компенсації технологічних витрат електричної енергії на її розподіл», НКРЕКП здійснено оптимальний розрахунок тарифів з 01.01.2023.</p> <p>Оновлені підходи, застосовані для розрахунку тарифів, наведено вище.</p> <p>Не враховано Недостатньо обґрунтована</p>

<p>дотримані вимоги Порядку встановлення (формування) тарифів на послуги з розподілу електричної енергії, затверджений постановою НКРЕКП від 05 жовтня 2018 року № 1175, пунктом 1,3 якого передбачається, що питання щодо встановлення тарифу розглядається на засіданні НКРЕКП, яке проводиться у формі відкритого слухання, з урахуванням вимог Порядку проведення відкритого обговорення проектів рішень Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, затвердженого постановою НКРЕКП від 30 червня 2017 року № 866, який визначає процедуру організації та проведення відкритого обговорення проектів рішень з питань, зокрема, встановлення тарифів та дотримана процедура проведення відкритого обговорення проектів рішень НКРЕКП із питання встановлення тарифу на послуги з розподілу електричної енергії.</p>	<p>пропозиція</p> <p>Процедура пов'язана з питанням щодо встановлення тарифів на послуги з розподілу електричної енергії з 01.01.2023, здійснюється відповідно до вимог пункту 3 постанови НКРЕКП від 12.07.2022 № 704 «Про врегулювання окремих питань щодо подання на схвалення Інвестиційних програм з передачі/розподілу електричної енергії на 2023 рік» з урахуванням положень постанови НКРЕКП від 26.03.2022 № 349 «Щодо захисту інформації, яка в умовах воєнного стану може бути віднесена до інформації з обмеженим доступом, у тому числі щодо об'єктів критичної інфраструктури».</p>
<p><u>Центральна рада Незалежної галузевої професійної спілки енергетиків України (лист від 23.11.2022 № 01-31)</u></p> <p>Середнє зростання витрат на оплату праці для ОСР у 2023 році передбачене 11,11%. На переконання Профспілки статистичні та прогнозні дані, зазначені в обґрунтуванні до схвалених проектів постанов НКРЕКП «Про встановлення тарифів на послуги з розподілу електричної енергії із застосуванням стимулюючого регулювання» на 2023 рік, втратили актуальність в умовах воєнного стану.</p> <p>На засіданні Центральної Ради Незалежної галузевої професійної спілки енергетиків України 21.11.2022 р., були розглянуті затверджені НКРЕКП проекти тарифів на розподіл електричної енергії для ОСР на 2023 рік, та схвалено рішення щодо надання пропозицій щодо їх розрахунку, в тому числі для ПАТ «ЗАПОРІЖЖЯОБЛЕНЕРГО» та АТ «ХЕРСОНОБЛЕНЕРГО».</p> <p>03.11.2022 року Верховною Радою України було прийнято Закон України «Про Державний бюджет України на 2023 рік». В рамках підготовки проекту цього закону, Кабінетом Міністрів України були враховані скориговані макроекономічні показники економічного та соціального розвитку України на 2022 – 2023 роки, розроблені Мінекономіки та направлені до Мінфіну листом від 29.10.2022 № 3011-05/72231-03.</p> <p>Згідно цих макроекономічних показників, Індекс споживчих цін у 2022 році (грудень до грудня 2021 року) становитиме 129,3%, а у 2023 році – 128%.</p> <p>Зростання середньомісячної зарплати працівників в цілому по економіці України у 2023 році очікується на рівні 130%, та становитиме 18261 грн., що і закладене до розрахунку Закону України «Про Державний бюджет України на 2023 рік».</p>	<p>Не враховано</p> <p>Недостатньо обґрунтована пропозиція</p> <p>Застосовано загальний підхід до розрахунку цієї статті, який наведено у обґрунтовальних матеріалах до схваленого рішення.</p>

Слід зазначити, що у 2022 році «витрати на оплату праці» у структурі тарифів для трудових колективів ОСР не переглядались.

Зважаючи на викладене, в умовах триваючої збройної агресії РФ, зокрема атак на об'єкти енергетичної системи України, з метою забезпечення соціальної справедливості, Незалежна галузева професійна спілка енергетиків України пропонує:

Провести розрахунок «витрат на оплату праці» в структурі тарифів із застосуванням стимулюючого регулювання на 2023 рік для ліцензіатів з розподілу електричної енергії: АТ «ВІННИЦЯОБЛЕНЕРГО»; АТ «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО»; ПРАТ «ДТЕК КИЇВСЬКІ РЕГІОНАЛЬНІ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ»; ПРАТ «КІРОВОГРАДОБЛЕНЕРГО»; ПРАТ «ЛЬВІВОБЛЕНЕРГО»; АТ «МИКОЛАЇВОБЛЕНЕРГО»; АТ «ДТЕК ОДЕСЬКІ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ»; АТ «ПОЛТАВАОБЛЕНЕРГО»; АТ «ПРИКАРПАТТЯОБЛЕНЕРГО»; ПРАТ «РІВНЕОБЛЕНЕРГО»; АТ «СУМИОБЛЕНЕРГО»; ВАТ «ТЕРНОПІЛЬОБЛЕНЕРГО»; АТ «ХАРКІВОБЛЕНЕРГО»; АТ «ХМЕЛЬНИЦЬКОБЛЕНЕРГО»; АТ «ЧЕРНІВЦІОБЛЕНЕРГО»; АТ «ЧЕРНІГІВОБЛЕНЕРГО»; ПРАТ «ПЕЕМ «ЦЕК», а також для ПАТ «ЗАПОРІЖЖЯОБЛЕНЕРГО» та АТ «ХЕРСОНОБЛЕНЕРГО» з урахуванням очікуваного зростання середньомісячної зарплати працівників в цілому по економіці у 2023 році, та забезпечити збільшення витрат на оплату праці на 30%.

**Таблиця узагальнених зауважень та пропозицій до проєкту постанови НКРЕКП
«Про встановлення тарифів на послуги з розподілу електричної енергії
ПРАТ «ДТЕК КИЇВСЬКІ РЕГІОНАЛЬНІ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ» із застосуванням стимулюючого регулювання»
(щодо встановлення тарифів на послуги з розподілу електричної енергії з 01.01.2023)**

<p align="center">Редакція проєкту постанови НКРЕКП</p>	<p align="center">Зауваження та пропозиції до проєкту рішення НКРЕКП</p>	<p align="center">Позиція НКРЕКП щодо наданих зауважень та пропозицій з обґрунтуваннями (прийняття або відхилення)</p>
<p><i>«тарифи на послуги з розподілу електричної енергії для споживачів та операторів установок зберігання енергії на рівні: для 1 класу напруги – 356,46 грн/МВт·год (без урахування податку на додану вартість); для 2 класу напруги – 1 505,91 грн/МВт·год (без урахування податку на додану вартість);»</i></p>		<p>Враховано актуалізовану інформацію та додатково скориговано деякі складові структури тарифів на послуги з розподілу електричної енергії, а саме:</p> <ol style="list-style-type: none"> Статтю «витрати на послуги оператора системи передачі» перераховано з урахуванням тарифу на послуги з передачі електричної енергії НЕК «УКРЕНЕРГО» на 2023 рік (питання включене до відкритого засідання НКРЕКП на 09.12.2022); Статтю «витрати на послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління» перераховано з урахуванням тарифу на послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління НЕК «УКРЕНЕРГО» на 2023 рік (питання включене до відкритого засідання НКРЕКП на 09.12.2022); Відповідно до постанови НКРЕКП від 02.12.2022 № 1599 «Про затвердження Змін до деяких постанов НКРЕ та НКРЕКП» регуляторну норму доходу на регуляторну базу активів, яка створена після переходу на стимулююче регулювання, враховано на рівні 0,03 в.о. Скориговано рівні РБА ст та РБА нов відповідно до отриманих від ОСР та опрацьованих НКРЕКП реєстрів регуляторної бази активів. У зв'язку з цим відповідним чином перераховано статті витрат «Амортизація» та «Прибуток на регуляторну

		<p>базу активів».</p> <p>5. У зв'язку з цим перераховано статтю витрат «Внески на регулювання».</p> <p>Водночас, у разі зміни складових тариф може бути актуалізовано.</p>
	<p>ПРАТ «ДТЕК КИЇВСЬКІ РЕГІОНАЛЬНІ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ» <u>(лист від 16.11.2022 № 06/100/11724)</u></p> <p>У зв'язку з виправленням технічної помилки скоригувати розрахунок кількості умовних одиниць енергетичного обладнання н 1 та 2 класах напруги (уточнення прогнозованих показників на 2023 рік) – додаток 28 до Порядку встановлення (формування) тарифів на послуги з розподілу електричної енергії</p>	Враховується
<p>Стаття витрат «Витрати пов'язані з купівлею електричної енергії з метою компенсації технологічних витрат на її розподіл»</p>	<p>ПРАТ «ДТЕК КИЇВСЬКІ РЕГІОНАЛЬНІ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ» <u>(лист від 28.11.2022 № 06/100/12184)</u></p> <p>Пропонуємо встановити підхід для встановлення тарифів на 2023 рік, застосувавши підхід для ціни закупівлі втрат на РДД, визначивши її на рівні ціни РДН без зменшення на 5%.</p> <p>Протягом останнього періоду внаслідок військової агресії виведено з ладу/пошкоджено суттєву частину електроенергетичного господарства України, що призвело до суттєвого дефіциту електроенергії. Ця ситуація безпосередньо вплинула на цінові індикативи на електроенергію. Так, відповідно до даних біржових котирувань, що зазначені на сайті ТОВ «Українська енергетична біржа», індекс РДД – ОЕС України BASE за листопад складає 3312,9 грн/МВт·год. При цьому, за даними оператора ринку (https://www.oree.com.ua) ціновий індекс РДН склав – 3306,13 грн/ МВт·год, що демонструє тенденцію до зростання цін РДД, навіть у відношенні до цін РДН. За експертними даними фахівців галузі, прогнозується подальший дефіцит електроенергії та зростання ціни на електроенергію, зокрема на РДД.</p> <p>Просимо застосувати підхід для ціни закупівлі втрат на РДД, визначивши її на рівні ціни РДН без зменшення на 5%.</p>	<p>Не враховується Недостатньо обґрунтована пропозиція</p> <p>Підхід щодо визначення рівня витрат за цією статтею наведено в обґрунтовальних матеріалах до схваленого рішення.</p>

Загальні зауваження до проєкту

ДП «НАЕК «ЕНЕРГОАТОМ» (листи від 21.11.2022 № 01-17319/04-вих та від 24.11.2022 № 01-17616/04-вих)

Пропозиції є таким, що не враховують умови діяльності ДП «НАЕК «Енергоатом», яке в складних умовах воєнного стану, спричиненого військовою агресією РФ, продовжує добросовісно виконувати спеціальні обов'язки із забезпечення доступності електричної енергії для побутових споживачів (далі – послуга ПСО) відповідно до Положення про покладення спеціальних обов'язків на учасників ринку електричної енергії для забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку електричної енергії (далі – Положення), затвердженого постановою КМУ від 5 червня 2019 року №483.

ДП «НАЕК «Енергоатом» покриває близько 90% обсягів фінансового навантаження, необхідного для виконання спеціальних обов'язків для забезпечення загальносуспільних інтересів. Відповідно, Компанія має надзвичайно великі фінансові витрати в межах виконання ПСО.

Вартість послуги, яку ДП «НАЕК «Енергоатом» сплачує ДП «Гарантований покупець» щомісяця, має пряму залежність від ціни на універсальні послуги для непобутових споживачів, яка включає ціну купівлі електричної енергії на ринку (прогнозовану ціну), ціну (тариф) на послуги ПУП, ціни (тарифи) на послуги ОСП і ОСР.

Таким чином, будь-які зміни у складових ціни на універсальні послуги, зміна тарифів ОСП і ОСР, безпосередньо впливають на вартість послуги ПСО, **збільшення вартості вищевказаних послуг матиме негативний вплив на діяльність ДП «НАЕК «Енергоатом», оскільки у Компанії відсутні будь-які механізми або джерела додаткових надходжень на покриття збільшення вартості послуги ПСО.**

За розрахунками ДП «НАЕК «Енергоатом», вартість послуги ПСО у 2023 році внаслідок такого підвищення вищезазначених тарифів буде становити 124,5 млрд грн без ПДВ (за діючими тарифами прогнозна вартість послуги ПСО у 2023 році становить 102,1 млрд грн без ПДВ) – **очікуване збільшення вартості послуги ПСО для ДП «НАЕК «Енергоатом» на 22,4 млрд грн (без ПДВ).**

Враховуючи зазначене, збільшення тарифів ОСР призведе до необґрунтованих додаткових витрат Компанії у 2023 році.

Враховуючи зазначене, ДП «НАЕК «Енергоатом» не підтримує проєкти рішень НКРЕКП стосовно підвищення тарифів на послуги з передачі електричної енергії, послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління, послуги з розподілу електричної енергії та послуги постачальників універсальних послуг на 2023 рік, які було схвалено на засіданні НКРЕКП 18.11.2022 та пропонує не підвищувати вищезгадані тарифи у 2023 році.

ПРОЕКТ ЕНЕРГЕТИЧНОЇ БЕЗПЕКИ (лист від 25.11.2022 № ESP-153-NEURC-2022-11-25)

У зв'язку з воєнними діями відбулося суттєве скорочення обсягів розподілу електричної енергії та значно змінилася структура споживання між 1-им та 2-им класом. Проєкти тарифів передбачають зменшення їх бази на 28%, що співпадає зі скороченням бази тарифу на передачу та є позитивним фактором з точки зору забезпечення отримання необхідного доходу та фінансування витрат ОСР. У разі більш суттєвого скорочення обсягів розподілу в 2023 році ПЕБ рекомендує проводити своєчасне коригування тарифів для забезпечення отримання необхідного доходу в повному обсязі та уникнення дефіциту.

ПЕБ відмітив політику НКРЕКП щодо забезпечення мінімального зростання тарифів, а саме:
- застосування прогнозного індексу цін виробників промислової продукції 106,2% та прогнозного індексу споживчих цін 106,0%, відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 31.05.2021 № 586 «Про схвалення

Не враховується

Недостатньо обґрунтована пропозиція

За підсумками проаналізованих розрахунків та опрацьованих матеріалів, для забезпечення надійної та збалансованої роботи ОСР, НКРЕКП здійснено оптимальний розрахунок тарифів з 01.01.2023.

Оновлені підходи, застосовані для розрахунку тарифів, наведено вище.

Не враховується

Недостатньо обґрунтована пропозиція

За підсумками проаналізованих розрахунків та опрацьованих матеріалів, для забезпечення надійної та збалансованої роботи ОСР, НКРЕКП здійснено оптимальний розрахунок тарифів з 01.01.2023.

Оновлені підходи, застосовані для розрахунку тарифів, наведено вище.

Прогнозу економічного і соціального розвитку України на 2022-2024 роки», що є значно нижчим за фактичні показники інфляції та прогноз, врахований в Держбюджеті на 2023 рік, на рівні 132,2% та 128% відповідно;

- фіксація амортизації РАБО на рівні, затвердженому в тарифах 2022 року;
- застосування нульової норми доходу на РАБ нова;
- неврахування коригування доходу ОСР за 2022 рік.

Застосування більш низького рівня інфляції може призвести до недофінансування операційних витрат та інвестиційної програми компанії, необхідності їх пріоритизації та зростання кредиторської заборгованості.

В тарифах 2023 року залишилося невирішеним питання коригування доходу ОСР за 2022 рік. Суттєве недоотримання ОСР необхідного доходу в 2022 році пов'язане з наступними факторами:

- скорочення обсягів розподілу та зменшення рівня оплат у зв'язку з воєнними діями;
- зростання ціни на електричну енергію для придбання технологічних витрат;
- витрати на фінансування відновлення інфраструктури, пошкодженої внаслідок воєнних дій.

За попередніми розрахунками дефіцит ОСР становить від 22 до 26 млрд грн. ПЕБ рекомендував підтримати фінансування даного дефіциту за рахунок Державного бюджету, однак, дана ініціатива не була прийнята. Тому наразі єдиним джерелом погашення дефіциту є тариф ОСР. Включення повної суми дефіциту значно вплине на зростання тарифів, тому ПЕБ рекомендує врахувати його компенсацію з урахуванням фактичного рівня інфляції протягом 2-3 років.

Середній тариф ОСР для 1-го класу зріс на 73%, а для 2-го класу – на 67%, що зумовлено впливом таких факторів:

- зростання більше, ніж в 3 рази тарифу на диспетчеризацію;
- зростання ціни на електричну енергію для придбання технологічних витрат;
- зростання тарифу на передачу електричної енергії;
- збільшення рівня заробітної плати.

Слід зазначити, що для 6 ОСР були зафіксовані тарифи на рівні 2022 року. Дані ОСР розташовані на тимчасово окупованих територіях, або в зонах активних бойових дій. Фіксація даних тарифів не включає вплив факторів, перерахованих вище, а саме – зниження обсягів розподілу, яке на даних територіях є ще більш суттєвим, та інших факторів зростання тарифів.

ПЕБ проводить моніторинг реформи стимулюючого регулювання та аналізує фактори дефіциту USAID Проєкт енергетичної безпеки ОСР в 2022 році. В рамках проведеного аналізу скорочення обсягу розподілу на даних територіях становить в середньому 35% для 1-го класу та 50% для 2-го. Отже, на підставі проведених розрахунків фіксація тарифів на рівні 2022 року призведе до того, що дані ОСР отримають лише 32% необхідного доходу, затвердженого в тарифах 2022 року. Дані компанії не зможуть придбавати електричну енергію на технологічні витрати на РДН та РДД, не зможуть сплачувати тарифи ОСР та диспетчеризацію, що призведе до суттєвого зростання кредиторської заборгованості перед Укренерго та неможливості відновлення пошкодженої інфраструктури у зв'язку з відсутністю джерел фінансування. Як мінімальний захід підтримки даних компаній, ПЕБ рекомендує збільшити їх тарифи 2022 року на середній відсоток зростання тарифів ОСР в 2023 році, а саме: 73% для 1-го класу та 67% - для 2-го класу з подальшим переглядом тарифів у разі надання інформації даними ОСР.

Під час здійснення заходів державного контролю діяльності ОСР за 2023 рік, НКРЕКП визначатиме розмір додатково отриманого (недоотриманого) доходу від здійснення ліцензованої діяльності.

1. У обґрунтуванні до складової витрат «Витрати, пов'язані з купівлею електричної енергії з метою компенсації технологічних витрат електричної енергії на її розподіл» зазначено, що враховано обсяги прогнозних технологічних витрат електричної енергії на її розподіл електричними мережами для закупівлі на ринках РДД, РДН та на балансуєчому ринку у співвідношенні 45%, 45% та 10% відповідно.

Тож є незрозумілим, чому саме обсяги прогнозних технологічних витрат електричної енергії на її розподіл електричними мережами для закупівлі на ринках РДД, РДН та на балансуєчому ринку розподіляються у співвідношенні 45%, 45% та 10% відповідно. Даний розподіл ринків для купівлі електричної енергії з метою компенсації технологічних витрат електричної енергії не стимулює оптимізацію стратегії закупівлі електричної енергії.

Наприклад, пропонуємо переглянути розподіл ринків купівлі і врахувати можливість придбання на ринку ВДР і як пропозиція -пропонуємо перерозподілити співвідношення 80%, 10%, 5%, 5%. Це стандартний європейський підхід при трейдерській діяльності, що склався виходячи з досвіду європейських ринків.

Також, є незрозумілим визначення базової середньозваженої ціни на РДН на рівні 3200 грн/МВт·год, оскільки протягом року вказана ціна змінювалась і становила як біля 2130 грн/ МВт·год, так і в поточний місяць 24 днів – понад 3400 грн/МВт·год. Тенденція на зниження не спостерігається.

Пропонується до розрахунку прийняти коротший проміжок часу для формування базової ціни, яка відобразить реалістичні тенденції рівня її формування - 3 календарні місяці осені 2022р.

Серед переліку складових частин витрат тарифу на розподіл електричної енергії, що включаються в розрахунок тарифу міститься посилання у розрахунках на проекти постанов НКРЕКП, які розміщені на вебсайті НКРЕКП і ще не прийняті в остаточній редакції, а саме: фіксований платіж за участь на РДН/ВДР в розмірі 3359,51 грн на місяць (без урахування податку на додану вартість) та прогнозованого рівня тарифу на здійснення операцій купівлі-продажу на РДН/ВДР в розмірі 8,89 грн/МВт·год; тариф на послуги з передачі електричної енергії НЕК «УКРЕНЕРГО» на 2023 рік – 522,46 грн/МВт·год (без урахування податку на додану вартість); тариф на послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління НЕК «УКРЕНЕРГО» на 2023 рік – 283,18 грн/МВт·год (без урахування податку на додану вартість). Вважаємо, що до прийняття відповідної постанови НКРЕКП здійснювати розрахунки не доцільно, а самі витрати у тарифі, розрахованому на 2023 рік потребуватимуть коригування в подальшому.

Асоціація вважає, що тарифи на послуги з розподілу електричної енергії із застосуванням стимулюючого регулювання потребують коригування, оскільки зміст обґрунтування потребує додаткового перегляду та доопрацювання.

2. Проекти потребують дотримання процедури проведення відкритого обговорення. Вважаємо, що при вирішенні питання щодо встановлення тарифів на послуги з розподілу електричної енергії, мають бути дотримані вимоги Порядку встановлення (формування) тарифів на послуги з розподілу електричної енергії, затверджений постановою НКРЕКП від 05 жовтня 2018 року №1175, пунктом 1,3 якого передбачається, що питання щодо встановлення тарифу розглядається на засіданні НКРЕКП, яке проводиться у формі відкритого слухання, з урахуванням вимог Порядку проведення відкритого обговорення проектів рішень Національної комісії, що здійснює

Не враховується

Недостатньо обґрунтована пропозиція

За підсумками проаналізованих розрахунків та опрацьованих матеріалів, для забезпечення надійної та збалансованої роботи ОСР, а саме належного виконання зобов'язань в частині покриття витрат, зокрема витрат, пов'язаних з купівлею електричної енергії з метою компенсації технологічних витрат електричної енергії на її розподіл», НКРЕКП здійснено оптимальний розрахунок тарифів з 01.01.2023.

Оновлені підходи, застосовані для розрахунку тарифів, наведено вище.

Не враховується

Недостатньо обґрунтована пропозиція

Процедура пов'язана з питанням щодо встановлення тарифів на послуги з розподілу електричної енергії з 01.01.2023, здійснюється відповідно до вимог пункту 3 постанови

<p>державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, затвердженого постановою НКРЕКП від 30 червня 2017 року № 866, який визначає процедуру організації та проведення відкритого обговорення проєктів рішень з питань, зокрема, встановлення тарифів та дотримана процедура проведення відкритого обговорення проєктів рішень НКРЕКП із питання встановлення тарифу на послуги з розподілу електричної енергії.</p>	<p>НКРЕКП від 12.07.2022 № 704 «Про врегулювання окремих питань щодо подання на схвалення Інвестиційних програм з передачі/розподілу електричної енергії на 2023 рік» з урахуванням положень постанови НКРЕКП від 26.03.2022 № 349 «Щодо захисту інформації, яка в умовах воєнного стану може бути віднесена до інформації з обмеженим доступом, у тому числі щодо об'єктів критичної інфраструктури».</p>
<p><u>Центральна рада Незалежної галузевої професійної спілки енергетиків України (лист від 23.11.2022 № 01-31)</u></p> <p>Середнє зростання витрат на оплату праці для ОСР у 2023 році передбачене 11,11%. На переконання Профспілки статистичні та прогнозні дані, зазначені в обґрунтуванні до схвалених проєктів постанов НКРЕКП «Про встановлення тарифів на послуги з розподілу електричної енергії із застосуванням стимулюючого регулювання» на 2023 рік, втратили актуальність в умовах воєнного стану.</p> <p>На засіданні Центральної Ради Незалежної галузевої професійної спілки енергетиків України 21.11.2022 р., були розглянуті затверджені НКРЕКП проєкти тарифів на розподіл електричної енергії для ОСР на 2023 рік, та схвалено рішення щодо надання пропозицій щодо їх розрахунку, в тому числі для ПАТ «ЗАПОРІЖЖЯОБЛЕНЕРГО» та АТ «ХЕРСОНОБЛЕНЕРГО».</p> <p>03.11.2022 року Верховною Радою України було прийнято Закон України «Про Державний бюджет України на 2023 рік». В рамках підготовки проєкту цього закону, Кабінетом Міністрів України були враховані скориговані макроекономічні показники економічного та соціального розвитку України на 2022 – 2023 роки, розроблені Мінекономіки та направлені до Мінфіну листом від 29.10.2022 № 3011-05/72231-03.</p> <p>Згідно цих макроекономічних показників, Індекс споживчих цін у 2022 році (грудень до грудня 2021 року) становитиме 129,3%, а у 2023 році – 128%.</p> <p>Зростання середньомісячної зарплати працівників в цілому по економіці України у 2023 році очікується на рівні 130%, та становитиме 18261 грн., що і закладене до розрахунку Закону України «Про Державний бюджет України на 2023 рік».</p> <p>Слід зазначити, що у 2022 році «витрати на оплату праці» у структурі тарифів для трудових колективів ОСР не переглядались.</p> <p>Зважаючи на викладене, в умовах триваючої збройної агресії РФ, зокрема атак на об'єкти енергетичної системи України, з метою забезпечення соціальної справедливості, Незалежна галузева професійна спілка енергетиків України пропонує:</p> <p>Провести розрахунок «витрат на оплату праці» в структурі тарифів із застосуванням стимулюючого регулювання на 2023 рік для ліцензіатів з розподілу електричної енергії: АТ «ВІННИЦЯОБЛЕНЕРГО»; АТ «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО»; ПРАТ «ДТЕК КИЇВСЬКІ РЕГІОНАЛЬНІ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ»; ПРАТ «КІРОВОГРАДОБЛЕНЕРГО»; ПРАТ «ЛЬВІВОБЛЕНЕРГО»; АТ «МИКОЛАЇВОБЛЕНЕРГО»; АТ «ДТЕК ОДЕСЬКІ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ»; АТ «ПОЛТАВАОБЛЕНЕРГО»; АТ «ПРИКАРПАТТЯОБЛЕНЕРГО»; ПРАТ «РІВНЕОБЛЕНЕРГО»; АТ «СУМІОБЛЕНЕРГО»; ВАТ «ТЕРНОПІЛЬОБЛЕНЕРГО»; АТ «ХАРКІВОБЛЕНЕРГО»;</p>	<p>Не враховується</p> <p>Недостатньо обґрунтована пропозиція</p> <p>Застосовано загальний підхід до розрахунку цієї статті, який наведено в обґрунтувальних матеріалах до схваленого рішення.</p>

АТ «ХМЕЛЬНИЦЬКОБЛЕНЕРГО»; АТ «ЧЕРНІВЦІОБЛЕНЕРГО»; АТ «ЧЕРНІГІВОБЛЕНЕРГО»; ПРАТ «ПЕЕМ «ЦЕК», а також для ПАТ «ЗАПОРІЖЖЯОБЛЕНЕРГО» та АТ «ХЕРСОНОБЛЕНЕРГО» з урахуванням очікуваного зростання середньомісячної зарплати працівників в цілому по економіці у 2023 році, та забезпечити збільшення витрат на оплату праці на 30%.	
--	--

**Таблиця узагальнених зауважень та пропозицій до проєкту постанови НКРЕКП
«Про встановлення тарифів на послуги з розподілу електричної енергії ПРАТ «КІРОВОГРАДОБЛЕНЕРГО»
із застосуванням стимулюючого регулювання»**
(щодо встановлення тарифів на послуги з розподілу електричної енергії з 01.01.2023 для
ПРАТ «КІРОВОГРАДОБЛЕНЕРГО» із застосуванням стимулюючого регулювання)

Редакція проєкту постанови НКРЕКП	Зауваження та пропозиції до проєкту рішення НКРЕКП	Позиція НКРЕКП щодо наданих зауважень та пропозицій з обґрунтуваннями (прийняття або відхилення)
<p><i>«тарифи на послуги з розподілу електричної енергії для споживачів та операторів установок зберігання енергії на рівні: для 1 класу напруги – 445,03 грн/МВт·год (без урахування податку на додану вартість); для 2 класу напруги – 1 917,23 грн/МВт·год (без урахування податку на додану вартість);»</i></p>		<p>Враховано актуалізовану інформацію та додатково скориговано деякі складові структури тарифів на послуги з розподілу електричної енергії, а саме:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Статтю «витрати на послуги оператора системи передачі» перераховано з урахуванням оптимізованого тарифу на послуги з передачі електричної енергії НЕК «УКРЕНЕРГО» на 2023 рік (питання включене до відкритого засідання НКРЕКП на 09.12.2022); 2. Статтю «витрати на послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління» перераховано з урахуванням оптимізованого тарифу на послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління НЕК «УКРЕНЕРГО» на 2023 рік, (питання включене до відкритого засідання НКРЕКП на 09.12.2022) ; 3. Відповідно до постанови НКРЕКП від 02.12.2022 № 1599 «Про затвердження Змін до деяких постанов НКРЕ та НКРЕКП» регуляторну норму доходу на регуляторну базу активів, яка створена після переходу на стимулююче регулювання, враховано на рівні 0,03 в.о. 4. Скориговано рівні РБА_{ст} та РБА

		<p>нов відповідно до отриманих від ОСР та опрацьованих НКРЕКП реєстрів регуляторної бази активів. У зв'язку з цим відповідним чином перераховано статті витрат «Амортизація» та «Прибуток на регуляторну базу активів».</p> <p>5. У зв'язку з цим перераховано статтю витрат «Внески на регулювання».</p> <p>Водночас, у разі зміни складових тариф може бути актуалізовано.</p>
<p>Стаття витрат «Витрати на оплату праці» - 611 161 тис. грн.</p>	<p>ПРАТ «КІРОВОГРАДОБЛЕНЕРГО» (лист від 28.11.2022 року №4535/05/34) Стаття «витрати на оплату праці».</p> <p>Розрахунок витрат здійснено відповідно до Порядку визначення витрат на оплату праці, які враховуються у тарифах на послуги з розподілу електричної енергії, передачі електричної енергії, диспетчерського (оперативно-технологічного) управління, послуги постачальника універсальних послуг, виробництво теплової та виробництво електричної енергії, затвердженого постановою НКРЕКП від 26.10.2015 № 2645, з урахуванням:</p> <p>статистичних даних щодо середньої заробітної плати в розрахунку на одного штатного працівника, зайнятого в промисловості України за січень 2022 року, яка складає 15 441 грн ;</p> <p>індексу споживчих цін у середньому до попереднього року відповідно до прогнозу соціально-економічного розвитку України та основних макропоказників економічного і соціального розвитку України та основних напрямків <u>бюджетної політики України на 2023 рік (лист Міністерства економіки України від 29 жовтня 2022 року № 3011-05/72231-03)</u> на рівні 128,4%;</p> <p>індексу зростання номінальної середньомісячної заробітної плати працівників, скоригований на індекс споживчих цін відповідно до основних напрямків бюджетної політики України на 2023 рік (лист Міністерства економіки України від 29 жовтня 2022 року № 3011-05/72231-03) на рівні 101,4%</p>	<p>Не враховано Недостатньо обгрунтована пропозиція</p> <p>Застосовано загальний підхід, який наведено у обгрунтувальних матеріалах до схваленого рішення.</p>

<p>Прогнозовані операційні контрольовані витрати з розподілу електричної енергії визначено на рівні базових рівнів операційних контрольованих витрат, врахованих в діючій структурі тарифів заявників, із застосуванням коефіцієнта 1,062 – прогнозний індекс цін виробників промислової продукції на 2023 рік (грудень до грудня) відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 31.05.2021 № 586 «Про схвалення Прогнозу економічного і соціального розвитку України на 2022-2024 роки» (далі – постанова КМУ № 586) та загального показника</p>	<p>коефіцієнта β на рівні 0,45 (який використано для оптимізації темпу зростання заробітної плати); чисельності персоналу, задіяного в діяльності з розподілу електроенергії, яка відповідає загальній чисельності персоналу, врахованій у діючих тарифах на послуги з розподілу електричної енергії на 2021 рік. Середнє зростання витрат на оплату праці становитиме 28 %.</p> <p>Прогнозовані операційні контрольовані витрати з розподілу електричної енергії визначено на рівні базових рівнів операційних контрольованих витрат, врахованих в діючій структурі тарифів заявників, із застосуванням коефіцієнта 1,322 – прогнозний індекс цін виробників промислової продукції на 2023 рік (грудень до грудня) відповідно до уточнених основних прогнозних макропоказників, які були враховані при підготовці проекту Державного бюджету України на 2023 рік (<i>лист Міністерства економіки України від 29 жовтня 2022 року № 3011-05/72231-03</i>) та загального показника ефективності на рівні 0%</p>	<p>Не враховано Недостатньо обгрунтована пропозиція</p> <p>Застосовано загальний підхід Регулятор при розрахунках використовує дані чинного нормативно-правового документа – Постанови Кабінету Міністрів України від 31.05. 2021 року № 586, якою затверджено прогнозовані макропоказники</p>
--	--	---

<p>ефективності на рівні 0%</p>		
<p>Прогнозовані операційні неконтрольовані витрати з розподілу електричної енергії визначено на рівні базових рівнів операційних неконтрольованих витрат, врахованих у діючій структурі тарифів заявників, із застосуванням коефіцієнта 1,060 прогнозного індексу споживчих цін на 2023 рік (у середньому до попереднього року) відповідно до постанови КМУ № 586.</p> <p>Вартість прогнозованих витрат, пов'язаних з купівлею електричної енергії з метою компенсації технологічних витрат електричної енергії на її розподіл визначено на підставі обсягів прогнозних технологічних витрат електричної енергії на її</p>	<p>Прогнозовані операційні неконтрольовані витрати з розподілу електричної енергії визначено на рівні базових рівнів операційних неконтрольованих витрат, врахованих у діючій структурі тарифів заявників, із застосуванням коефіцієнта 1,284 прогнозного індексу споживчих цін на 2023 рік (у середньому до попереднього року) відповідно до уточнених основних прогнозних макропоказників, які були враховані при підготовці проекту Державного бюджету України на 2023 рік (лист Міністерства економіки України від 29 жовтня 2022 року № 3011-05/72231-03)</p> <p>Вартість прогнозованих витрат, пов'язаних з купівлею електричної енергії з метою компенсації технологічних витрат електричної енергії на її розподіл визначено на підставі обсягів прогнозних технологічних витрат електричної енергії на її розподіл електричними мережами та розраховано виходячи з наступного:</p> <p>частки купівлі обсягу технологічних витрат електричної енергії на РДН (45%) за прогнозованою середньозваженою ціною купівлі технологічних витрат електричної енергії на РДН, визначеною на рівні 3 200 грн/МВт.год. (без урахування податку на додану вартість) з урахуванням сезонності коливання ціни протягом року;</p> <p>частки купівлі обсягу технологічних витрат електричної енергії на ринку двосторонніх договорів (45%), за ціною закупівлі електричної енергії на ринку</p>	<p>Не враховано Недостатньо обгрунтована пропозиція</p> <p>Застосовано загальний підхід Регулятор при розрахунках використовує дані чинного нормативно-правового документа – Постанови Кабінету Міністрів України від 31.05.2021 року № 586, якою затверджено прогнозовані макропоказники.</p> <p>Не враховується Недостатньо обгрунтована пропозиція</p> <p>Підхід щодо визначення рівня витрат за цією статтею наведено у обґрунтовальних матеріалах до схваленого рішення.</p>

<p>розподіл електричними мережами та розраховано виходячи з наступного:</p> <p>частки купівлі обсягу технологічних витрат електричної енергії на РДН (45%) за прогнозованою середньозваженою ціною купівлі технологічних витрат електричної енергії на РДН, визначеною на рівні 3 200 грн/МВт.год. (без урахування податку на додану вартість) з урахуванням сезонності коливання ціни протягом року;</p> <p>частки купівлі обсягу технологічних витрат електричної енергії на ринку двосторонніх договорів (45%), за ціною закупівлі електричної енергії на ринку двосторонніх договорів, визначеної на підставі прогнозованої середньозваженої ціни купівлі технологічних витрат електричної енергії на РДН (3 200 грн/МВт.год), зменшеної на 5 %;</p>	<p>двосторонніх договорів, визначеної на підставі прогнозованої середньозваженої ціни купівлі технологічних витрат електричної енергії на РДН (3 200 грн/МВт.год), зменшеної на 1,5 %;</p>	
--	--	--

<p>Прогнозовані обсяги технологічних витрат електричної енергії визначено з урахуванням прогнозованого обсягу корисного відпуску електричної енергії споживачам 1 класу напруги, прогнозованого обсягу розподілу електричної енергії споживачам 2 класу напруги та економічних коефіцієнтів прогнозованих технологічних витрат електроенергії на 1 та 2 класі напруги на 2023 рік, які на 2023 рік залишаються на рівні 2022 року, з урахуванням Схваленого проєкту змін.</p>	<p>Прогнозовані обсяги технологічних витрат електричної енергії визначено з урахуванням прогнозованого обсягу корисного відпуску електричної енергії споживачам 1 класу напруги, прогнозованого обсягу розподілу електричної енергії споживачам 2 класу напруги та економічних коефіцієнтів прогнозованих технологічних витрат електроенергії на 1 та 2 класах напруги на 2023 рік з урахуванням Схваленого проєкту змін.</p>	<p>Не враховується Недостатньо обгрунтована пропозиція</p> <p>Підхід щодо визначення рівня витрат за цією статтею наведено у обгрунтувальних матеріалах до схваленого рішення.</p>
<p>Загальні зауваження до проєкту <u>ДП «НАЕК «ЕНЕРГОАТОМ» (листи від 21.11.2022 № 01-17319/04-вих та від 24.11.2022 № 01-17616/04-вих)</u></p> <p>Пропозиції є таким, що не враховують умови діяльності ДП «НАЕК «Енергоатом», яке в складних умовах воєнного стану, спричиненого військовою агресією РФ, продовжує добросовісно виконувати спеціальні обов'язки із забезпечення доступності електричної енергії для побутових споживачів (далі – послуга ПСО) відповідно до Положення про покладення спеціальних обов'язків на учасників ринку електричної енергії для забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку електричної енергії (далі – Положення), затвердженого постановою КМУ від 5 червня 2019 року №483.</p> <p>ДП «НАЕК «Енергоатом» покриває близько 90% обсягів фінансового навантаження, необхідного для виконання спеціальних обов'язків для забезпечення загальносуспільних інтересів. Відповідно, Компанія має надзвичайно великі фінансові витрати в межах виконання ПСО.</p> <p>Вартість послуги, яку ДП «НАЕК «Енергоатом» сплачує ДП «Гарантований покупець» щомісяця, має пряму залежність від ціни на універсальні послуги для непобутових споживачів, яка включає ціну купівлі</p>		<p>Не враховано Недостатньо обгрунтована пропозиція</p> <p>За підсумками проаналізованих розрахунків та опрацьованих матеріалів, для забезпечення надійної та збалансованої роботи ОСР, НКРЕКП здійснено оптимальний розрахунок тарифів з 01.01.2023.</p> <p>Оновлені підходи, застосовані для розрахунку тарифів, наведено вище</p>

<p>електричної енергії на ринку (прогнозовану ціну), ціну (тариф) на послуги ПУП, ціни (тарифи) на послуги ОСП і ОСР.</p> <p>Таким чином, будь-які зміни у складових ціни на універсальні послуги, зміна тарифів ОСП і ОСР, безпосередньо впливають на вартість послуги ПСО, збільшення вартості вищевказаних послуг матиме негативний вплив на діяльність ДП «НАЕК «Енергоатом», оскільки у Компанії відсутні будь-які механізми або джерела додаткових надходжень на покриття збільшення вартості послуги ПСО.</p> <p>За розрахунками ДП «НАЕК «Енергоатом», вартість послуги ПСО у 2023 році внаслідок такого підвищення вищезазначених тарифів буде становити 124,5 млрд грн без ПДВ (за діючими тарифами прогнозна вартість послуги ПСО у 2023 році становить 102,1 млрд грн без ПДВ) – очікуване збільшення вартості послуги ПСО для ДП «НАЕК «Енергоатом» на 22,4 млрд грн (без ПДВ).</p> <p>Враховуючи зазначене, збільшення тарифів ОСР призведе до необґрунтованих додаткових витрат Компанії у 2023 році.</p> <p>Враховуючи зазначене, ДП «НАЕК «Енергоатом» не підтримує проекти рішень НКРЕКП стосовно підвищення тарифів на послуги з передачі електричної енергії, послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління, послуги з розподілу електричної енергії та послуги постачальників універсальних послуг на 2023 рік, які було схвалено на засіданні НКРЕКП 18.11.2022 та пропонує не підвищувати вищезгадані тарифи у 2023 році.</p>	
<p><u>ПРОЕКТ ЕНЕРГЕТИЧНОЇ БЕЗПЕКИ (лист від 25.11.2022 № ESP-153-NEURC-2022-11-25)</u></p> <p>У зв'язку з воєнними діями відбулося суттєве скорочення обсягів розподілу електричної енергії та значно змінилася структура споживання між 1-им та 2-им класом. Проекти тарифів передбачають зменшення їх бази на 28%, що співпадає зі скороченням бази тарифу на передачу та є позитивним фактором з точки зору забезпечення отримання необхідного доходу та фінансування витрат ОСР. У разі більш суттєвого скорочення обсягів розподілу в 2023 році ПЕБ рекомендує проводити своєчасне коригування тарифів для забезпечення отримання необхідного доходу в повному обсязі та уникнення дефіциту.</p> <p>ПЕБ відмітив політику НКРЕКП щодо забезпечення мінімального зростання тарифів, а саме:</p> <ul style="list-style-type: none"> - застосування прогнозного індексу цін виробників промислової продукції 106,2% та прогнозного індексу споживчих цін 106,0%, відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 31.05.2021 № 586 «Про схвалення Прогнозу економічного і соціального розвитку України на 2022-2024 роки», що є значно нижчим за фактичні показники інфляції та прогноз, врахований в Держбюджеті на 2023 рік, на рівні 132,2% та 128% відповідно; - фіксація амортизації РАБО на рівні, затвердженому в тарифах 2022 року; - застосування нульової норми доходу на РАБ нова; - неврахування коригування доходу ОСР за 2022 рік. <p>Застосування більш низького рівня інфляції може призвести до недофінансування операційних витрат та інвестиційної програми компанії, необхідності їх пріоритизації та зростання кредиторської заборгованості.</p> <p>В тарифах 2023 року залишилося невирішеним питання коригування доходу ОСР за 2022 рік. Суттєве</p>	<p>Не враховано Недостатньо обґрунтована пропозиція</p> <p>За підсумками проаналізованих розрахунків та опрацьованих матеріалів, для забезпечення надійної та збалансованої роботи ОСР, НКРЕКП здійснено оптимальний розрахунок тарифів з 01.01.2023.</p> <p>Оновлені підходи, застосовані для розрахунку тарифів, наведено вище.</p> <p>Під час здійснення заходів державного контролю діяльності ОСР за 2023 рік, НКРЕКП визначатиме розмір додатково отриманого (недоотриманого) доходу від здійснення ліцензованої діяльності.</p>

недоотримання ОСР необхідного доходу в 2022 році пов'язане з наступними факторами:

- скорочення обсягів розподілу та зменшення рівня оплат у зв'язку з воєнними діями;
- зростання ціни на електричну енергію для придбання технологічних витрат;
- витрати на фінансування відновлення інфраструктури, пошкодженої внаслідок воєнних дій.

За попередніми розрахунками дефіцит ОСР становить від 22 до 26 млрд грн. ПЕБ рекомендував підтримати фінансування даного дефіциту за рахунок Державного бюджету, однак, дана ініціатива не була прийнята. Тому наразі єдиним джерелом погашення дефіциту є тариф ОСР. Включення повної суми дефіциту значно вплине на зростання тарифів, тому ПЕБ рекомендує врахувати його компенсацію з урахуванням фактичного рівня інфляції протягом 2-3 років.

Середній тариф ОСР для 1-го класу зріс на 73%, а для 2-го класу – на 67%, що зумовлено впливом таких факторів:

- зростання більше, ніж в 3 рази тарифу на диспетчеризацію;
- зростання ціни на електричну енергію для придбання технологічних витрат;
- зростання тарифу на передачу електричної енергії;
- збільшення рівня заробітної плати.

Слід зазначити, що для 6 ОСР були зафіксовані тарифи на рівні 2022 року. Дані ОСР розташовані на тимчасово окупованих територіях, або в зонах активних бойових дій. Фіксація даних тарифів не включає вплив факторів, перерахованих вище, а саме – зниження обсягів розподілу, яке на даних територіях є ще більш суттєвим, та інших факторів зростання тарифів.

ПЕБ проводить моніторинг реформи стимулюючого регулювання та аналізує фактори дефіциту USAID Проєкт енергетичної безпеки ОСР в 2022 році. В рамках проведеного аналізу скорочення обсягу розподілу на даних територіях становить в середньому 35% для 1-го класу та 50% для 2-го. Отже, на підставі проведених розрахунків фіксація тарифів на рівні 2022 року призведе до того, що дані ОСР отримають лише 32% необхідного доходу, затвердженого в тарифах 2022 року. Дані компанії не зможуть придбавати електричну енергію на технологічні витрати на РДН та РДД, не зможуть сплачувати тарифи ОСП та диспетчеризацію, що призведе до суттєвого зростання кредиторської заборгованості перед Укренерго та неможливості відновлення пошкодженої інфраструктури у зв'язку з відсутністю джерел фінансування. Як мінімальний захід підтримки даних компаній, ПЕБ рекомендує збільшити їх тарифи 2022 року на середній відсоток зростання тарифів ОСР в 2023 році, а саме: 73% для 1-го класу та 67% - для 2-го класу з подальшим переглядом тарифів у разі надання інформації даними ОСР.

ГО «Асоціація постачальників енергоресурсів» (лист від 24.11.2022 № 167-СЛ-04-1122)

1. У обґрунтуванні до складової витрат «Витрати, пов'язані з купівлею електричної енергії з метою компенсації технологічних витрат електричної енергії на її розподіл» зазначено, що враховано обсяги прогнозних технологічних витрат електричної енергії на її розподіл електричними мережами для закупівлі на ринках РДД, РДН та на балансуєчому ринку у співвідношенні 45%, 45% та 10% відповідно.

Тож є незрозумілим, чому саме обсяги прогнозних технологічних витрат електричної енергії на її розподіл електричними мережами для закупівлі на ринках РДД, РДН та на балансуєчому ринку розподіляються у співвідношенні 45%, 45% та 10% відповідно. Даний розподіл ринків для купівлі електричної енергії з метою компенсації технологічних витрат електричної енергії не стимулює оптимізацію стратегії закупівлі електричної енергії.

Наприклад, пропонуємо переглянути розподіл ринків купівлі і врахувати можливість придбання на ринку ВДР і як пропозиція -пропонуємо перерозподілити співвідношення 80%, 10%, 5%, 5%. Це стандартний європейський підхід при трейдерській діяльності, що склався виходячи з досвіду європейських ринків.

Також, є незрозумілим визначення базової середньозваженої ціни на РДН на рівні 3200 грн/МВт·год, оскільки протягом року вказана ціна змінювалась і становила як біля 2130 грн/ МВт·год, так і в поточний місяць 24 днів – понад 3400 грн/МВт·год. Тенденція на зниження не спостерігається.

Пропонується до розрахунку прийняти коротший проміжок часу для формування базової ціни, яка відобразить реалістичні тенденції рівня її формування - 3 календарні місяці осені 2022р.

Серед переліку складових частин витрат тарифу на розподіл електричної енергії, що включаються в розрахунок тарифу міститься посилання у розрахунках на проекти постанов НКРЕКП, які розміщені на вебсайті НКРЕКП і ще не прийняті в остаточній редакції, а саме: фіксований платіж за участь на РДН/ВДР в розмірі 3359,51 грн на місяць (без урахування податку на додану вартість) та прогнозованого рівня тарифу на здійснення операцій купівлі-продажу на РДН/ВДР в розмірі 8,89 грн/МВт·год; тариф на послуги з передачі електричної енергії НЕК «УКРЕНЕРГО» на 2023 рік – 522,46 грн/МВт·год (без урахування податку на додану вартість); тариф на послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління НЕК «УКРЕНЕРГО» на 2023 рік – 283,18 грн/МВт·год (без урахування податку на додану вартість). Вважаємо, що до прийняття відповідної постанови НКРЕКП здійснювати розрахунки не доцільно, а самі витрати у тарифі, розрахованому на 2023 рік потребуватимуть коригування в подальшому.

Асоціація вважає, що тарифи на послуги з розподілу електричної енергії із застосуванням стимулюючого регулювання потребують коригування, оскільки зміст обґрунтування потребує додаткового перегляду та доопрацювання.

2. Проекти потребують дотримання процедури проведення відкритого обговорення. Вважаємо, що при вирішенні питання щодо встановлення тарифів на послуги з розподілу електричної енергії, мають бути дотримані вимоги Порядку встановлення (формування) тарифів на послуги з розподілу електричної енергії,

**Не враховано
Недостатньо
пропозиція**

обґрунтована
За підсумками проаналізованих розрахунків та опрацьованих матеріалів, для забезпечення надійної та збалансованої роботи ОСР, а саме належного виконання зобов'язань в частині покриття витрат, зокрема витрат, пов'язаних з купівлею електричної енергії з метою компенсації технологічних витрат електричної енергії на її розподіл», НКРЕКП здійснено оптимальний розрахунок тарифів з 01.01.2023.

Оновлені підходи, застосовані для розрахунку тарифів, наведено вище.

**Не враховано
Недостатньо
пропозиція**

обґрунтована

<p>затверджений постановою НКРЕКП від 05 жовтня 2018 року №1175, пунктом 1,3 якого передбачається, що питання щодо встановлення тарифу розглядається на засіданні НКРЕКП, яке проводиться у формі відкритого слухання, з урахуванням вимог Порядку проведення відкритого обговорення проектів рішень Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, затвердженого постановою НКРЕКП від 30 червня 2017 року № 866, який визначає процедуру організації та проведення відкритого обговорення проектів рішень з питань, зокрема, встановлення тарифів. та дотримана процедура проведення відкритого обговорення проектів рішень НКРЕКП із питання встановлення тарифу на послуги з розподілу електричної енергії.</p>	<p>Процедура пов'язана з питанням щодо встановлення тарифів на послуги з розподілу електричної енергії з 01.01.2023, здійснюється відповідно до вимог пункту 3 постанови НКРЕКП від 12.07.2022 № 704 «Про врегулювання окремих питань щодо подання на схвалення Інвестиційних програм з передачі/розподілу електричної енергії на 2023 рік» з урахуванням положень постанови НКРЕКП від 26.03.2022 № 349 «Щодо захисту інформації, яка в умовах воєнного стану може бути віднесена до інформації з обмеженим доступом, у тому числі щодо об'єктів критичної інфраструктури».</p>
<p><u>Центральна рада Незалежної галузевої професійної спілки енергетиків України (лист від 23.11. 2022 № 01-31)</u></p> <p>Середнє зростання витрат на оплату праці для ОСР у 2023 році передбачене 11,11%. На переконання Профспілки статистичні та прогнозні дані, зазначені в обґрунтуванні до схвалених проектів постанов НКРЕКП «Про встановлення тарифів на послуги з розподілу електричної енергії із застосуванням стимулюючого регулювання» на 2023 рік, втратили актуальність в умовах воєнного стану.</p> <p>На засіданні Центральної Ради Незалежної галузевої професійної спілки енергетиків України 21.11.2022 р., були розглянуті затверджені НКРЕКП проекти тарифів на розподіл електричної енергії для ОСР на 2023 рік, та схвалено рішення щодо надання пропозицій щодо їх розрахунку, в тому числі для ПАТ «ЗАПОРІЖЖЯОБЛЕНЕРГО» та АТ «ХЕРСОНОБЛЕНЕРГО».</p> <p>03.11.2022 року Верховною Радою України було прийнято Закон України «Про Державний бюджет України на 2023 рік». В рамках підготовки проекту цього закону, Кабінетом Міністрів України були враховані скориговані макроекономічні показники економічного та соціального розвитку України на 2022 – 2023 роки, розроблені Мінекономіки та направлені до Мінфіну листом від 29.10.2022 № 3011-05/72231-03.</p> <p>Згідно цих макроекономічних показників, Індекс споживчих цін у 2022 році (грудень до грудня 2021 року) становитиме 129,3%, а у 2023 році – 128%.</p> <p>Зростання середньомісячної зарплати працівників в цілому по економіці України у 2023 році очікується</p>	<p>Не враховано Недостатньо обґрунтована пропозиція</p> <p>Застосовано загальний підхід до розрахунку цієї статті, який наведено у обґрунтовальних матеріалах до схваленого рішення.</p>

на рівні 130%, та становитиме 18261 грн., що і закладене до розрахунку Закону України «Про Державний бюджет України на 2023 рік».

Слід зазначити, що у 2022 році «витрати на оплату праці» у структурі тарифів для трудових колективів ОСР не переглядались.

Зважаючи на викладене, в умовах триваючої збройної агресії РФ, зокрема атак на об'єкти енергетичної системи України, з метою забезпечення соціальної справедливості, Незалежна галузева професійна спілка енергетиків України пропонує:

Провести розрахунок «витрат на оплату праці» в структурі тарифів із застосуванням стимулюючого регулювання на 2023 рік для ліцензіатів з розподілу електричної енергії: АТ «ВІННИЦЯОБЛЕНЕРГО»; АТ «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО»; ПРАТ «ДТЕК КИЇВСЬКІ РЕГІОНАЛЬНІ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ»; ПРАТ «КІРОВОГРАДОБЛЕНЕРГО»; ПРАТ «ЛЬВІВОБЛЕНЕРГО»; АТ «МИКОЛАЇВОБЛЕНЕРГО»; АТ «ДТЕК ОДЕСЬКІ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ»; АТ «ПОЛТАВАОБЛЕНЕРГО»; АТ «ПРИКАРПАТТЯОБЛЕНЕРГО»; ПРАТ «РІВНЕОБЛЕНЕРГО»; АТ «СУМИОБЛЕНЕРГО»; ВАТ «ТЕРНОПІЛЬОБЛЕНЕРГО»; АТ «ХАРКІВОБЛЕНЕРГО»; АТ «ХМЕЛЬНИЦЬКОБЛЕНЕРГО»; АТ «ЧЕРНІВЦІОБЛЕНЕРГО»; АТ «ЧЕРНІГІВОБЛЕНЕРГО»; ПРАТ «ПЕЕМ «ЦЕК», а також для ПАТ «ЗАПОРІЖЖЯОБЛЕНЕРГО» та АТ «ХЕРСОНОБЛЕНЕРГО» з урахуванням очікуваного зростання середньомісячної зарплати працівників в цілому по економіці у 2023 році, та забезпечити збільшення витрат на оплату праці на 30%.

**Таблиця узагальнених зауважень та пропозицій до проєкту постанови НКРЕКП
«Про встановлення тарифів на послуги з розподілу електричної енергії ПРАТ «ЛЬВІВОБЛЕНЕРГО» із застосуванням
стимулюючого регулювання»**

(щодо встановлення тарифів на послуги з розподілу електричної енергії з 01.01.2023)

<p align="center">Редакція проєкту постанови НКРЕКП</p>	<p align="center">Зауваження та пропозиції до проєкту рішення НКРЕКП</p>	<p align="center">Позиція НКРЕКП щодо наданих зауважень та пропозицій з обґрунтуваннями (прийняття або відхилення)</p>
<p><i>«тарифи на послуги з розподілу електричної енергії із застосуванням стимулюючого регулювання на рівні: для 1 класу напруги – 272,10 грн/МВт·год (без урахування податку на додану вартість); для 2 класу напруги – 1553,60 грн/МВт·год (без урахування податку на додану вартість);»</i></p>		<p>Враховано актуалізовану інформацію та додатково скориговано деякі складові структури тарифів на послуги з розподілу електричної енергії, а саме:</p> <p>1. Статтю «витрати на послуги оператора системи передачі» перераховано з урахуванням оптимізованого тарифу на послуги з передачі електричної енергії НЕК «УКРЕНЕРГО» на 2023 рік (питання включене до відкритого засідання НКРЕКП на 09.12.2022);</p> <p>2. Статтю «витрати на послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління» перераховано з урахуванням оптимізованого тарифу на послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління НЕК «УКРЕНЕРГО» на 2023 рік, (питання включене до відкритого засідання НКРЕКП на 09.12.2022);</p> <p>3. Відповідно до постанови НКРЕКП від 02.12.2022 № 1599 «Про затвердження Змін до деяких постанов НКРЕ та НКРЕКП» регуляторну норму доходу на регуляторну базу активів, яка створена після переходу на стимулююче регулювання, враховано на рівні 0,03 в.о.</p> <p>4. Скориговано рівні РБА ст та РБА нов відповідно до отриманих від ОСР та опрацьованих НКРЕКП реєстрів регуляторної</p>

		<p>бази активів. У зв'язку з цим відповідним чином перераховано статті витрат «Амортизація» та «Прибуток на регуляторну базу активів».</p> <p>5. У зв'язку з цим перераховано статтю витрат «Внески на регулювання».</p> <p>Водночас, у разі зміни складових тарифи можуть бути актуалізовано.</p>
<p>Стаття «Операційні контрольовані витрати», без врахування витрат на оплату праці:</p> <p>311 067 тис.грн.</p>	<p><u>ПРАТ «ЛЬВІВОБЛЕНЕРГО» (лист від 24.11.2022 № 122-07-5668)</u></p> <p>Стаття «Операційні контрольовані витрати» (далі - ОКВ), без врахування витрат на оплату праці: 600 701 тис.грн.</p> <p>У проєкті НКРЕКП щодо тарифу з 01.01.2023 року ОКВ закладені в сумі 311 067 тис.грн. (крім витрат на оплату праці), із застосуванням коефіцієнту 1,062 – прогнозний індекс цін виробників промислової продукції (далі – ЩВ) на 2023 рік (грудень до грудня) відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 31.05.2021 № 586 «Про схвалення Прогнозу економічного і соціального розвитку України на 2022-2024 роки» та загального показника ефективності.</p> <p>При цьому, необхідно зазначити, що згідно з офіційними даними статистичного управління України фактичний індекс цін виробників промислової продукції за 2021 рік склав 162,2%. Відповідно до проєкту Закону України «Про Державний бюджет України» прогнозний індекс цін виробників промислової продукції за 2022 рік очікується на рівні 132,8%, а на 2023 рік – 135,7%.</p> <p>ПРАТ «Львівобленерго» пропонує здійснити розрахунок ОКВ із застосуванням прогнозних макропоказників на 2023 рік, використаних при формуванні Державного бюджету України на 2023 рік, а саме ЩВ – 135,7%.</p>	<p>Не враховано.</p> <p>Недостатньо обґрунтована пропозиція.</p> <p>Застосовано загальний підхід.</p> <p>Регулятор при розрахунках використовує дані чинного нормативно-правового документа – Постанови Кабінету Міністрів України від 31.05.2021 № 586, якою затверджено прогнозовані макропоказники.</p>
<p>Стаття «Операційні контрольовані витрати», у тому числі:</p>	<p><u>ПРАТ «ЛЬВІВОБЛЕНЕРГО» (лист від 24.11.2022 № 122-07-5668)</u></p> <p>Стаття «Ремонт основних фондів» - 265 413 тис. грн.</p>	<p>Не враховано.</p> <p>Застосовується загальний підхід.</p>

Стаття «Ремонт основних фондів»	<p>Пропонується статтю «Ремонт основних фондів» врахувати на рівні 7,5% від балансової вартості активів за податковим обліком.</p> <p>З метою забезпечення обсягів регламентних робіт відповідно до вимог чинних галузевих нормативних документів з експлуатації електричних мереж Товариство потребує збільшення даної статті витрат, ріст якої відбувся значно більше за ЦВ.</p>	Методологією не передбачено встановлення рівнів окремих статей витрат, які належать до операційних контрольованих витрат.
Стаття «Операційні контрольовані витрати», у тому числі: Стаття «Паливо-мастильні матеріали»	<p><u>ПРАТ «Львівобленерго» (лист від 24.11.2022 № 122-07-5668)</u></p> <p>Стаття «Паливо-мастильні матеріали» – 116 077 тис.грн</p> <p>У зв'язку із значним ростом цін на паливо (2-2,5 рази) та прогнозом вартості на 2023 рік.</p>	<p>Не враховано.</p> <p>Застосовується загальний підхід.</p> <p>Методологією не передбачено встановлення рівнів окремих статей витрат, які належать до операційних контрольованих витрат.</p>
Стаття «Операційні контрольовані витрати», у тому числі: Стаття «Електроенергія для господарських потреб»	<p><u>ПРАТ «Львівобленерго» (лист від 24.11.2022 № 122-07-5668)</u></p> <p>Стаття «Електроенергія для господарських потреб» - 66 006 тис. грн.</p> <p>Протягом 2021-2022 років відбулося значне зростання цін складових вартості електричної енергії для господарських потреб (далі -ГП), а саме:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ціни на ринку електричної енергії. Середньозважена ціна на РДН за 2021 рік - 2 038,60 грн/МВт·год, за жовтень 2022 року – 3 535,24 грн/МВт·год <p>Тариф на передачу НЕК «Укренерго» – 2021 рік -293,93грн/МВт·год, 2022 рік - 345,64 грн, прогнозний на 2023рік – 522,46 грн/МВт·год (що у 3,36 рази більше за тариф 155,40 грн/МВт·год базового періоду з 01.01.2020).</p> <p>В результаті зазначеного ціна на електричну енергію для ГП за жовтень 2022р. становила 3 897,9 грн/МВт·год, що у 2,3 рази більше за базовий період.</p>	<p>Не враховано.</p> <p>Застосовується загальний підхід.</p> <p>Методологією не передбачено встановлення рівнів окремих статей витрат, які належать до операційних контрольованих витрат.</p>
Стаття «Операційні контрольовані витрати», у тому числі:	<p><u>ПРАТ «Львівобленерго» (лист від 24.11.2022 № 122-07-5668)</u></p>	<p>Не враховано.</p> <p>Застосовується загальний підхід.</p>

<p>Стаття «Обслуговування програмного забезпечення»</p>	<p>Стаття «Обслуговування програмного забезпечення» - 7 681 тис. грн.</p> <p>Товариство потребує збільшення даної статті витрат, ріст якої відбувся значно більше за ЦВ.</p>	<p>Методологією не передбачено встановлення рівнів окремих статей витрат, які належать до операційних контрольованих витрат.</p>
<p>Стаття «Витрати, пов'язані з купівлею електричної енергії з метою компенсації технологічних витрат електричної енергії на її розподіл» - 2 021 006 тис. грн.</p>	<p><u>ПРАТ «ЛЬВІВОБЛЕНЕРГО» (лист від 24.11.2022 № 122-07-5668)</u></p> <p>Стаття «Витрати, пов'язані з купівлею електричної енергії з метою компенсації технологічних витрат електричної енергії на її розподіл».</p> <p>В березні-липні 2022 року при тотальному профіциті на РДН ціна трималась на рівні мінімальної. Вже з серпня 2022 року такої тенденції на ринку електричної енергії немає. І все вказує на те, що ціна постійно буде триматись близько до максимальних цін, затверджених НКРЕКП. Тому, пропонується взяти до розрахунку середньозважену ціну на РДН за жовтень 2022 року, що становила 3 535,24 грн/МВт·год. (за даними Оператора ринку).</p> <p>Внаслідок значного дефіциту електричної енергії, який склався після ракетних ударів 10-11 жовтня та 15 листопада, на ринку ДД відсутня пропозиція, яка була б нижче ціни РДН. Тому пропонуємо використати знижку від ціни РДН на рівні 1,5% (із розрахунку на покращення ситуації на літній період і появи в цей період вільних обсягів у трейдерів).</p>	<p>Не враховано.</p> <p>Застосовано загальний підхід.</p> <p>Підхід щодо визначення рівня витрат за цією статтею наведено у обґрунтованих матеріалах до схваленого рішення.</p>
<p>Стаття «Прогнозовані обсяги розподілу електричної енергії» (тис.кВт год) - 4 407 237, у т.ч. на 1 класі - 375 590 на 2 класі - 4 031 647</p>	<p><u>ПРАТ «ЛЬВІВОБЛЕНЕРГО» (лист від 24.11.2022 № 122-07-5668)</u></p> <p>Стаття «Прогнозовані обсяги розподілу електричної енергії» - 4 339 994 тис.кВт.год, у тому числі:</p> <p><u>На 1 класі:</u> (122 962 / 122 878)*365 859 =366 109 тис.кВт.год.</p> <p>Де :</p> <p>122 962 – обсяг розподілу за липень-жовтень 2022р. (тис.кВт.год.) 122 878 – обсяг розподілу за липень-жовтень 2021р. (тис.кВт.год.) 365 859 – обсяг розподілу за 2021р. (тис.кВт.год.)</p> <p><u>На 2 класі:</u> (1 199 228/1 225 209)*4 059 978 =3 973 885 тис.кВт.год.</p>	<p>Не враховано.</p> <p>Застосовано загальний підхід.</p> <p>Підхід щодо визначення обсягів розподілу електричної енергії наведено у обґрунтованих матеріалах до схваленого рішення.</p>

	<p>Де: 1 199 228 – обсяг розподілу за липень-жовтень 2022р. (тис.кВт.год.) 1 225 209 – обсяг розподілу за липень-жовтень 2021р. (тис.кВт.год.) 4 059 978 – обсяг розподілу за 2021р. (тис.кВт.год.)</p> <p>Коефіцієнт для розрахунку прогнозного обсягу корисного відпуску у порівнянні з 2021 роком пропонується розрахувати з врахуванням чотирьох місяців (липень-жовтень). Адже після 10 жовтня ситуація сильно змінилась і за прогнозами можливі вимкнення (відповідно зниження корисного відпуску) протримаються щонайменше до літа 2023 року.</p>	
<p>«тарифи на послуги з розподілу електричної енергії для споживачів та операторів установок зберігання енергії на рівні:</p> <p>для 1 класу напруги – 272,10 грн/МВт·год (без урахування податку на додану вартість); для 2 класу напруги – 1553,60 грн/МВт·год (без урахування податку на додану вартість);»</p>	<p><u>ПАТ «Жидачівський целюлозно-паперовий комбінат» (лист від 28.11.2022 № 492)</u></p> <p>Товариство вважає збільшення тарифів на послуги з розподілу електричної енергії ПРАТ «ЛЬВІВОВАБЛЕНЕРГО» з 01.01.2023 р. безпідставним та необґрунтованим.</p> <p>Тарифи не можуть бути прийняті, так як є необґрунтованими (сума складової тарифу є не розкритою), надмірно завищеними й неприйнятними у зв'язку з виникненням додаткових фінансових витрат у ПАТ «ЖЦПК», як споживача та інших споживачів.</p> <p>Крім цього, зважаючи на те, що в Україні йде війна, будь яке збільшення тарифу є недопустимим. Товариство пропонує відстрочити розгляд цього питання до закінчення воєнного стану.</p>	<p>Не враховано. Недостатньо обґрунтована пропозиція.</p> <p>За підсумками проаналізованих розрахунків та опрацьованих матеріалів, для забезпечення надійної та збалансованої роботи ОСР, НКРЕКП здійснено оптимальний розрахунок тарифів з 01.01.2023.</p> <p>Оновлені підходи, застосовані для розрахунку тарифів, наведено вище.</p>
	<p><u>ПАТ «Жидачівський целюлозно-паперовий комбінат» (лист від 28.11.2022 № 492)</u></p>	<p>Не враховано. Недостатньо обґрунтована пропозиція.</p>

<p>Стаття «Витрати на оплату праці» - 1 021 594 тис. грн.</p>	<p>Стаття «Витрати на оплату праці» збільшуються на 101 263 тис. грн. або на 11%.</p> <p>Згідно з Законом України про Державний бюджет на 2023 рік передбачено мінімальну заробітну плату у розмірі 6 700 грн, яка залишається на рівні 2022 року, тому пропонується не збільшувати статтю «витрати на оплату праці» ПРАТ «Львівобленерго».</p>	<p>Застосовано загальний підхід до розрахунку цієї статті, який наведено у обґрунтованих матеріалах до схваленого рішення.</p>
<p>Стаття «Відрахування на соціальні заходи» - 224 751 тис. грн.</p>	<p><u>ПАТ «Жидачівський целюлозно-паперовий комбінат» (лист від 28.11.2022 № 492)</u></p> <p>Стаття «Відрахування на соціальні заходи» збільшується на 22 278 тис. грн. або на 11%.</p> <p>Відповідно до статті «Витрати на оплату праці» пропонується не збільшувати цю статтю витрат.</p>	<p>Не враховано. Недостатньо обґрунтована пропозиція.</p> <p>Застосовано загальний підхід до розрахунку цієї статті, який наведено у обґрунтованих матеріалах до схваленого рішення.</p>
<p>Стаття «Сума відрахувань коштів первинним профспілковим організаціям» - 3 065 тис. грн.</p>	<p><u>ПАТ «Жидачівський целюлозно-паперовий комбінат» (лист від 28.11.2022 № 492)</u></p> <p>Стаття «Сума відрахувань коштів первинним профспілковим організаціям» збільшується 304 тис. грн. або на 11%.</p> <p>Відповідно до статті «Витрати на оплату праці» пропонується не збільшувати цю статтю витрат.</p>	<p>Не враховано. Недостатньо обґрунтована пропозиція.</p> <p>Застосовано загальний підхід до розрахунку цієї статті, який наведено у обґрунтованих матеріалах до схваленого рішення.</p>
<p>Стаття «Витрати на спільне використання технологічних електричних мереж» - 21 516 тис. грн.</p>	<p><u>ПАТ «Жидачівський целюлозно-паперовий комбінат» (лист від 28.11.2022 № 492)</u></p> <p>Стаття «Витрати на спільне використання технологічних електричних мереж» збільшується 737 тис. грн. або на 4%.</p> <p>Розрахунок «втрат на спільне використання технологічних електричних мереж», який визначено на базі фактичних витрат на</p>	<p>Не враховано.</p> <p>Застосовано загальний підхід до розрахунку цієї статті, який наведено у обґрунтованих матеріалах до схваленого рішення.</p>

	<p>спільне використання технологічних електричних мереж за 9 місяців 2022 року, приведених до року (факт 9 місяців 2022 / 9 *12), є помилковим, оскільки у 3-му кварталі та і на даний час ці витрати зменшились у рази і потребують перерахування з урахуванням 3 -ого кварталу 2022 року (3-й квартал 2022 / 3 *12).</p>	
<p>Стаття «Витрати на послуги оператора системи передачі» - 327 511 тис грн.</p>	<p><u>ПАТ «Жидачівський целюлозно-паперовий комбінат» (лист від 28.11.2022 № 492)</u></p> <p>Збільшення статті «Витрати на послуги оператора системи передачі» пов'язано із застосуванням проєкту тарифу на послуги з передачі електроенергії НЕК «УКРЕНЕРГО» на 2023 рік, який не є затвердженим.</p>	<p>Не враховано.</p> <p>Застосовано загальний підхід. За підсумками проаналізованих розрахунків та опрацьованих матеріалів, для забезпечення надійної та збалансованої роботи ОСР, а саме належного виконання зобов'язань в частині покриття витрат, зокрема витрат, пов'язаних з оплатою послуги з передачі електричної енергії, НКРЕКП здійснено оптимальний розрахунок тарифів з 01.01.2023.</p>
<p>Стаття «Витрати на послуги диспетчерського (оперативно-технологічного) управління» - 1 429 804 тис. грн.</p>	<p><u>ПАТ «Жидачівський целюлозно-паперовий комбінат» (лист від 28.11.2022 № 492)</u></p> <p>Збільшення статті «Витрати на послуги диспетчерського (оперативно-технологічного) управління» пов'язано із застосуванням проєкту тарифу на послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління НЕК «УКРЕНЕРГО» на 2023 рік, який не є затвердженим.</p>	<p>Не враховано.</p> <p>Застосовано загальний підхід. За підсумками проаналізованих розрахунків та опрацьованих матеріалів, для забезпечення надійної та збалансованої роботи ОСР, а саме належного виконання зобов'язань в частині покриття витрат, зокрема витрат, пов'язаних з оплатою послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління, НКРЕКП здійснено оптимальний розрахунок тарифів з 01.01.2023.</p>
<p><u>Загальні зауваження до проєкту</u></p> <p><u>ДП «НАЕК «ЕНЕРГОАТОМ» (листи від 21.11.2022 № 01-17319/04-вих та від 24.11.2022 № 01-17616/04-вих)</u></p> <p>Пропозиції є таким, що не враховують умови діяльності ДП «НАЕК «Енергоатом», яке в складних умовах воєнного стану, спричиненого військовою агресією РФ, продовжує добросовісно виконувати спеціальні обов'язки із забезпечення доступності електричної енергії для побутових споживачів (далі – послуга ПСО) відповідно до Положення про покладення спеціальних обов'язків на учасників ринку електричної енергії для</p>		<p>Не враховано. Недостатньо обґрунтована пропозиція.</p> <p>За підсумками проаналізованих розрахунків та опрацьованих матеріалів, для забезпечення надійної та збалансованої роботи ОСР, НКРЕКП здійснено оптимальний розрахунок тарифів з 01.01.2023.</p>

забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку електричної енергії (далі – Положення), затвердженого постановою КМУ від 5 червня 2019 року №483.

ДП «НАЕК «Енергоатом» покриває близько 90% обсягів фінансового навантаження, необхідного для виконання спеціальних обов'язків для забезпечення загальносуспільних інтересів. Відповідно, Компанія має надзвичайно великі фінансові витрати в межах виконання ПСО.

Вартість послуги, яку ДП «НАЕК «Енергоатом» сплачує ДП «Гарантований покупець» щомісяця, має пряму залежність від ціни на універсальні послуги для непобутових споживачів, яка включає ціну купівлі електричної енергії на ринку (прогнозовану ціну), ціну (тариф) на послуги ПУП, ціни (тарифи) на послуги ОСП і ОСР.

Таким чином, будь-які зміни у складових ціни на універсальні послуги, зміна тарифів ОСП і ОСР, безпосередньо впливають на вартість послуги ПСО, **збільшення вартості вищевказаних послуг матиме негативний вплив на діяльність ДП «НАЕК «Енергоатом», оскільки у Компанії відсутні будь-які механізми або джерела додаткових надходжень на покриття збільшення вартості послуги ПСО.**

За розрахунками ДП «НАЕК «Енергоатом», вартість послуги ПСО у 2023 році внаслідок такого підвищення вищезазначених тарифів буде становити 124,5 млрд грн без ПДВ (за діючими тарифами прогнозна вартість послуги ПСО у 2023 році становить 102,1 млрд грн без ПДВ) – **очікуване збільшення вартості послуги ПСО для ДП «НАЕК «Енергоатом» на 22,4 млрд грн (без ПДВ).**

Враховуючи зазначене, збільшення тарифів ОСР призведе до необґрунтованих додаткових витрат Компанії у 2023 році.

Враховуючи зазначене, ДП «НАЕК «Енергоатом» не підтримує проекти рішень НКРЕКП стосовно підвищення тарифів на послуги з передачі електричної енергії, послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління, послуги з розподілу електричної енергії та послуги постачальників універсальних послуг на 2023 рік, які було схвалено на засіданні НКРЕКП 18.11.2022 та пропонує не підвищувати вищезгадані тарифи у 2023 році.

Оновлені підходи, застосовані для розрахунку тарифів, наведено вище.

ПРОЕКТ ЕНЕРГЕТИЧНОЇ БЕЗПЕКИ (лист від 25.11.2022 № ESP-153-NEURC-2022-11-25)

У зв'язку з воєнними діями відбулося суттєве скорочення обсягів розподілу електричної енергії та значно змінилася структура споживання між 1-им та 2-им класом. Проекти тарифів передбачають зменшення їх бази на 28%, що співпадає зі скороченням бази тарифу на передачу та є позитивним фактором з точки зору забезпечення отримання необхідного доходу та фінансування витрат ОСР. У разі більш суттєвого скорочення обсягів розподілу в 2023 році ПЕБ рекомендує проводити своєчасне коригування тарифів для забезпечення отримання необхідного доходу в повному обсязі та уникнення дефіциту.

ПЕБ відмітив політику НКРЕКП щодо забезпечення мінімального зростання тарифів, а саме:

- застосування прогнозного індексу цін виробників промислової продукції 106,2% та прогнозного індексу споживчих цін 106,0%, відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 31.05.2021 № 586 «Про схвалення Прогнозу економічного і соціального розвитку України на 2022-2024 роки», що є значно нижчим за фактичні показники інфляції та прогноз, врахований в Держбюджеті на 2023 рік, на рівні 132,2% та 128% відповідно;

**Не враховано.
Недостатньо обґрунтована пропозиція.**

За підсумками проаналізованих розрахунків та опрацьованих матеріалів, для забезпечення надійної та збалансованої роботи ОСР, НКРЕКП здійснено оптимальний розрахунок тарифів з 01.01.2023.

Оновлені підходи, застосовані для розрахунку тарифів, наведено вище.

Під час здійснення заходів державного контролю діяльності ОСР за 2023 рік, НКРЕКП визначатиме розмір додатково отриманого

- фіксація амортизації РАБО на рівні, затвердженому в тарифах 2022 року;
- застосування нульової норми доходу на РАБ нова;
- неврахування коригування доходу ОСР за 2022 рік.

Застосування більш низького рівня інфляції може призвести до недофінансування операційних витрат та інвестиційної програми компанії, необхідності їх пріоритизації та зростання кредиторської заборгованості.

В тарифах 2023 року залишилося невирішеним питання коригування доходу ОСР за 2022 рік. Суттєве недоотримання ОСР необхідного доходу в 2022 році пов'язане з наступними факторами:

- скорочення обсягів розподілу та зменшення рівня оплат у зв'язку з воєнними діями;
- зростання ціни на електричну енергію для придбання технологічних витрат;
- витрати на фінансування відновлення інфраструктури, пошкодженої внаслідок воєнних дій.

За попередніми розрахунками дефіцит ОСР становить від 22 до 26 млрд грн. ПЕБ рекомендував підтримати фінансування даного дефіциту за рахунок Державного бюджету, однак, дана ініціатива не була прийнята. Тому наразі єдиним джерелом погашення дефіциту є тариф ОСР. Включення повної суми дефіциту значно вплине на зростання тарифів, тому ПЕБ рекомендує врахувати його компенсацію з урахуванням фактичного рівня інфляції протягом 2-3 років.

Середній тариф ОСР для 1-го класу зріс на 73%, а для 2-го класу – на 67%, що зумовлено впливом таких факторів:

- зростання більше, ніж в 3 рази тарифу на диспетчеризацію;
- зростання ціни на електричну енергію для придбання технологічних витрат;
- зростання тарифу на передачу електричної енергії;
- збільшення рівня заробітної плати.

Слід зазначити, що для 6 ОСР були зафіксовані тарифи на рівні 2022 року. Дані ОСР розташовані на тимчасово окупованих територіях, або в зонах активних бойових дій. Фіксація даних тарифів не включає вплив факторів, перерахованих вище, а саме – зниження обсягів розподілу, яке на даних територіях є ще більш суттєвим, та інших факторів зростання тарифів.

ПЕБ проводить моніторинг реформи стимулюючого регулювання та аналізує фактори дефіциту USAID Проект енергетичної безпеки ОСР в 2022 році. В рамках проведеного аналізу скорочення обсягу розподілу на даних територіях становить в середньому 35% для 1-го класу та 50% для 2-го. Отже, на підставі проведених розрахунків фіксація тарифів на рівні 2022 року призведе до того, що дані ОСР отримають лише 32% необхідного доходу, затвердженого в тарифах 2022 року. Дані компанії не зможуть придбавати електричну енергію на технологічні витрати на РДН та РДД, не зможуть сплачувати тарифи ОСП та диспетчеризацію, що призведе до суттєвого зростання кредиторської заборгованості перед Укренерго та неможливості відновлення пошкодженої інфраструктури у зв'язку з відсутністю джерел фінансування. Як мінімальний захід підтримки даних компаній, ПЕБ рекомендує збільшити їх тарифи 2022 року на середній відсоток зростання тарифів ОСР в 2023 році, а саме: 73% для 1-го класу та 67% - для 2-го класу з подальшим переглядом тарифів у разі надання інформації даними ОСР.

(недоотриманого) доходу від здійснення ліцензованої діяльності.

ГО «Асоціація постачальників енергоресурсів» (лист від 24.11.2022 № 167-СЛ-04-1122)

1. У обґрунтуванні до складової витрат «Витрати, пов'язані з купівлею електричної енергії з метою компенсації технологічних витрат електричної енергії на її розподіл» зазначено, що враховано обсяги прогнозних технологічних витрат електричної енергії на її розподіл електричними мережами для закупівлі на ринках РДД, РДН та на балансуєчому ринку у співвідношенні 45%, 45% та 10% відповідно.

Тож є незрозумілим, чому саме обсяги прогнозних технологічних витрат електричної енергії на її розподіл електричними мережами для закупівлі на ринках РДД, РДН та на балансуєчому ринку розподіляються у співвідношенні 45%, 45% та 10% відповідно. Даний розподіл ринків для купівлі електричної енергії з метою компенсації технологічних витрат електричної енергії не стимулює оптимізацію стратегії закупівлі електричної енергії.

Наприклад, пропонуємо переглянути розподіл ринків купівлі і врахувати можливість придбання на ринку ВДР і як пропозиція -пропонуємо перерозподілити співвідношення 80%, 10%, 5%, 5%. Це стандартний європейський підхід при трейдерській діяльності, що склався виходячи з досвіду європейських ринків.

Також, є незрозумілим визначення базової середньозваженої ціни на РДН на рівні 3200 грн/МВт·год, оскільки протягом року вказана ціна змінювалась і становила як біля 2130 грн/ МВт·год, так і в поточний місяць 24 днів – понад 3400 грн/МВт·год. Тенденція на зниження не спостерігається.

Пропонується до розрахунку прийняти коротший проміжок часу для формування базової ціни, яка відобразить реалістичні тенденції рівня її формування - 3 календарні місяці осені 2022р.

Серед переліку складових частин витрат тарифу на розподіл електричної енергії, що включаються в розрахунок тарифу міститься посилання у розрахунках на проекти постанов НКРЕКП, які розміщені на вебсайті НКРЕКП і ще не прийняті в остаточній редакції, а саме: фіксований платіж за участь на РДН/ВДР в розмірі 3359,51 грн на місяць (без урахування податку на додану вартість) та прогнозованого рівня тарифу на здійснення операцій купівлі-продажу на РДН/ВДР в розмірі 8,89 грн/МВт·год; тариф на послуги з передачі електричної енергії НЕК «УКРЕНЕРГО» на 2023 рік – 522,46 грн/МВт·год (без урахування податку на додану вартість); тариф на послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління НЕК «УКРЕНЕРГО» на 2023 рік – 283,18 грн/МВт·год (без урахування податку на додану вартість). Вважаємо, що до прийняття відповідної постанови НКРЕКП здійснювати розрахунки не доцільно, а самі витрати у тарифі, розрахованому на 2023 рік потребуватимуть коригування в подальшому.

Асоціація вважає, що тарифи на послуги з розподілу електричної енергії із застосуванням стимулюючого регулювання потребують коригування, оскільки зміст обґрунтування потребує додаткового перегляду та доопрацювання.

2. Проекти потребують дотримання процедури проведення відкритого обговорення. Вважаємо, що при вирішенні питання щодо встановлення тарифів на послуги з розподілу електричної енергії, мають бути дотримані вимоги Порядку встановлення (формування) тарифів на послуги з розподілу електричної енергії, затверджений постановою НКРЕКП від 05 жовтня 2018 року №1175, пунктом 1,3 якого передбачається, що питання щодо встановлення тарифу розглядається на засіданні НКРЕКП, яке проводиться у формі відкритого слухання, з урахуванням вимог Порядку проведення відкритого обговорення проектів рішень Національної

Не враховано.

Недостатньо обґрунтована пропозиція.

За підсумками проаналізованих розрахунків та опрацьованих матеріалів, для забезпечення надійної та збалансованої роботи ОСР, а саме належного виконання зобов'язань в частині покриття витрат, зокрема витрат, пов'язаних з купівлею електричної енергії з метою компенсації технологічних витрат електричної енергії на її розподіл», НКРЕКП здійснено оптимальний розрахунок тарифів з 01.01.2023.

Оновлені підходи, застосовані для розрахунку тарифів, наведено вище.

Не враховано

Недостатньо обґрунтована пропозиція

Процедура пов'язана з питанням щодо встановлення тарифів на послуги з розподілу

<p>комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, затвердженого постановою НКРЕКП від 30 червня 2017 року № 866, який визначає процедуру організації та проведення відкритого обговорення проєктів рішень з питань, зокрема, встановлення тарифів. та дотримана процедура проведення відкритого обговорення проєктів рішень НКРЕКП із питання встановлення тарифу на послуги з розподілу електричної енергії.</p>	<p>електричної енергії з 01.01.2023, здійснюється відповідно до вимог пункту 3 постанови НКРЕКП від 12.07.2022 № 704 «Про врегулювання окремих питань щодо подання на схвалення Інвестиційних програм з передачі/розподілу електричної енергії на 2023 рік» з урахуванням положень постанови НКРЕКП від 26.03.2022 № 349 «Щодо захисту інформації, яка в умовах воєнного стану може бути віднесена до інформації з обмеженим доступом, у тому числі щодо об'єктів критичної інфраструктури».</p>
<p><u>Центральна рада Незалежної галузевої професійної спілки енергетиків України (лист від 23.11. 2022 № 01-31)</u></p> <p>Середнє зростання витрат на оплату праці для ОСР у 2023 році передбачене 11,11%. На переконання Профспілки статистичні та прогнозні дані, зазначені в обґрунтуванні до схвалених проєктів постанов НКРЕКП «Про встановлення тарифів на послуги з розподілу електричної енергії із застосуванням стимулюючого регулювання» на 2023 рік, втратили актуальність в умовах воєнного стану.</p> <p>На засіданні Центральної Ради Незалежної галузевої професійної спілки енергетиків України 21.11.2022 р., були розглянуті затверджені НКРЕКП проєкти тарифів на розподіл електричної енергії для ОСР на 2023 рік, та схвалено рішення щодо надання пропозицій щодо їх розрахунку, в тому числі для ПАТ «ЗАПОРІЖЖЯОБЛЕНЕРГО» та АТ «ХЕРСОНОБЛЕНЕРГО».</p> <p>03.11.2022 року Верховною Радою України було прийнято Закон України «Про Державний бюджет України на 2023 рік». В рамках підготовки проєкту цього закону, Кабінетом Міністрів України були враховані скориговані макроекономічні показники економічного та соціального розвитку України на 2022 – 2023 роки, розроблені Мінекономіки та направлені до Мінфіну листом від 29.10.2022 № 3011-05/72231-03.</p> <p>Згідно цих макроекономічних показників, Індекс споживчих цін у 2022 році (грудень до грудня 2021 року) становитиме 129,3%, а у 2023 році – 128%.</p> <p>Зростання середньомісячної зарплати працівників в цілому по економіці України у 2023 році очікується на рівні 130%, та становитиме 18261 грн., що і закладене до розрахунку Закону України «Про Державний бюджет України на 2023 рік».</p> <p>Слід зазначити, що у 2022 році «витрати на оплату праці» у структурі тарифів для трудових колективів ОСР не переглядалися.</p>	<p>Не враховано Недостатньо обґрунтована пропозиція</p> <p>Застосовано загальний підхід до розрахунку цієї статті, який наведено у обґрунтовальних матеріалах до схваленого рішення.</p>

Зважаючи на викладене, в умовах триваючої збройної агресії РФ, зокрема атак на об'єкти енергетичної системи України, з метою забезпечення соціальної справедливості, Незалежна галузева професійна спілка енергетиків України пропонує:

Провести розрахунок «витрат на оплату праці» в структурі тарифів із застосуванням стимулюючого регулювання на 2023 рік для ліцензіатів з розподілу електричної енергії: АТ «ВІННИЦЯОБЛЕНЕРГО»; АТ «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО»; ПРАТ «ДТЕК КИЇВСЬКІ РЕГІОНАЛЬНІ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ»; ПРАТ «КІРОВОГРАДОБЛЕНЕРГО»; ПРАТ «ЛЬВІВОБЛЕНЕРГО»; АТ «МИКОЛАЇВОБЛЕНЕРГО»; АТ «ДТЕК ОДЕСЬКІ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ»; АТ «ПОЛТАВАОБЛЕНЕРГО»; АТ «ПРИКАРПАТТЯОБЛЕНЕРГО»; ПРАТ «РІВНЕОБЛЕНЕРГО»; АТ «СУМІОБЛЕНЕРГО»; ВАТ «ТЕРНОПІЛЬОБЛЕНЕРГО»; АТ «ХАРКІВОБЛЕНЕРГО»; АТ «ХМЕЛЬНИЦЬКОБЛЕНЕРГО»; АТ «ЧЕРНІВЦІОБЛЕНЕРГО»; АТ «ЧЕРНІГІВОБЛЕНЕРГО»; ПРАТ «ПЕЕМ «ЦЕК», а також для ПАТ «ЗАПОРІЖЖЯОБЛЕНЕРГО» та АТ «ХЕРСОНОБЛЕНЕРГО» з урахуванням очікуваного зростання середньомісячної зарплати працівників в цілому по економіці у 2023 році, та забезпечити збільшення витрат на оплату праці на 30%.

**Таблиця узагальнених зауважень та пропозицій до проєкту постанови НКРЕКП
«Про встановлення тарифів на послуги з розподілу електричної енергії АТ «МИКОЛАЇВОБЛЕНЕРГО»
із застосуванням стимулюючого регулювання»
(щодо встановлення тарифів на послуги з розподілу електричної енергії з 01.01.2023)**

Редакція проєкту постанови НКРЕКП	Зауваження та пропозиції до проєкту рішення НКРЕКП	Позиція НКРЕКП щодо наданих зауважень та пропозицій з обґрунтуваннями (прийняття або відхилення)
<p>«тарифи на послуги з розподілу електричної енергії із застосуванням стимулюючого регулювання на рівні:</p> <p>для 1 класу напруги – 399,52 грн/МВт·год (без урахування податку на додану вартість);</p> <p>для 2 класу напруги – 1 839,44 грн/МВт·год (без урахування податку на додану вартість);»</p>		<p>Враховано актуалізовану інформацію та додатково скориговано деякі складові структур тарифів на послуги з розподілу електричної енергії, а саме:</p> <p>1. Статтю «витрати на послуги оператора системи передачі» перераховано з урахуванням оптимізованого тарифу на послуги з передачі електричної енергії ПРАТ «НЕК «УКРЕНЕРГО» на 2023 рік (питання включене до відкритого засідання НКРЕКП на 09.12.2022);</p> <p>2. Статтю «витрати на послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління» перераховано з урахуванням оптимізованого тарифу на послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління ПРАТ «НЕК «УКРЕНЕРГО» на 2023 рік, (питання включене до відкритого засідання НКРЕКП на 09.12.2022);</p> <p>3. Відповідно до постанови НКРЕКП від 02.12.2022 № 1599 «Про затвердження Змін до деяких постанов НКРЕ та НКРЕКП» регуляторну норму доходу на регуляторну базу активів, яка</p>

		<p>створена після переходу на стимулююче регулювання, враховано на рівні 0,03 в.о.</p> <p>4. Скориговано рівні РБА_{ст} та РБА_{нов} відповідно до отриманих від ОСР та опрацьованих НКРЕКП рестив регуляторної бази активів. У зв'язку з цим відповідним чином перераховано статті витрат «Амортизація» та «Прибуток на регуляторну базу активів».</p> <p>5. У зв'язку з цим перераховано статтю витрат «Внески на регулювання».</p> <p>Водночас, у разі зміни складових тариф може бути актуалізовано.</p>
<p>Обсяги корисного відпуску електричної енергії споживачам:</p> <p>на 1 класі напруги – 196 993 Мвт.год.</p> <p>на 2 класі напруги — 166 632 Мвт.год.</p>	<p><u>АТ «МИКОЛАЇВОБЛЕНЕРГО» (лист від 24.11.2022 № 01.01.01/21-3912)</u></p> <p>Внаслідок ведення активних бойових дій на деокупованих територіях Миколаївської області практично не залишилося дієздатного енергетичного обладнання — пошкоджено багато високовольтних ліній та підстанцій, які неможливо відновити у найближчий час.</p> <p>Після серії масованих ворожих ударів по критичній інфраструктурі протягом жовтня-листопада 2022 року, енергосистема України опинилася у вкрай вразливому становищі, що призвело до суттєвих змін в режимах роботи енергосистеми та схеми нормального режиму.</p> <p>АТ «Миколаївобленерго» по Миколаївській області вимушене застосовувати графіки погодинних та стабілізаційних відключень, що вплине на зменшення обсягів розподілу електричної енергії. До таких аварійних заходів змушені ОСР по всій країні для недопущення колапсу енергосистеми.</p> <p>Враховуючи вищезазначене та у зв'язку з продовження військового стану до 19.02.2023р. пропонується при встановленні тарифів на послуги з розподілу електричної енергії із застосуванням стимулюючого регулювання на 2023 рік для АТ «Миколаївобленерго» врахувати обсяги розподілу електричної енергії на 1 та 2 класи напруги на рівні:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 146 428 Мвт.год. - обсяги корисного відпуску електричної енергії споживачам на 1 класі напруги; - 1 338 862 Мвт.год. - обсяг розподілу електроенергії на 2 класі напруги. 	<p>Не враховано Недостатньо обґрунтована пропозиція</p> <p>Застосовано загальний підхід</p> <p>Під час здійснення заходів державного контролю діяльності ОСР за 2022 рік, НКРЕКП визначатиме розмір додатково отриманого (недоотриманого) доходу від здійснення ліцензованої діяльності .</p> <p>Підхід щодо визначення обсягів розподілу електричної енергії наведено у обґрунтовальних матеріалах до схваленого рішення.</p>

<p>Економічний коефіцієнт прогнозованих технологічних витрат електроенергії на розподіл 1 класу – 0,0436 в.о.</p>	<p>АТ «МИКОЛАЇВОБЛЕНЕРГО» (лист від 24.11.2022 № 01.01.01/21-3912)</p> <p>З початку повномасштабного вторгнення російської федерації в Україну на території Миколаївської області велись активні бойові дії, внаслідок чого пошкоджено значну кількість електричних мереж, підстанцій та, як наслідок, знеструмлення цілих районів області, що в свою чергу призвело до суттєвих змін в режимах роботи енергосистеми та схеми нормальних режимів. Таким чином, відбулося різке падіння відпуску електричної енергії в мережі у воєнні місяці в порівнянні з аналогічними періодами 2021 року, а саме зменшення фактичних обсягів розподілу електроенергії споживачам 1, 2 класу напруги. Найбільш суттєво зменшився безвтратний корисний відпуск електричної енергії по 1, 2 класах напруги. Тобто, при розрахунку економічних коефіцієнтів прогнозованих технологічних витрат електричної енергії у формулі зменшується знаменник за рахунок зменшення віддачі електроенергії споживачам без передачі по власних лініях електропередачі.</p> <p>У результаті пошкоджень ПС-330 кВ в жовтні – листопаді поточного року було відсутнє надходження електричної енергії до об'єктів критичної інфраструктури філій АТ «Миколаївобленерго» Кривоозерського та Первомайського районів. Для надання напруги до цих об'єктів було змінено схему нормального режиму та заживлено від ПС 150/35/10 кВ.</p> <p>Крім того у зв'язку з пошкодженням магістральних мереж, через мережі АТ «Миколаївобленерго» до сусідніх ОСР у кілька разів зросла віддача електричної енергії по ПЛ 150 кВ. Згідно зміненої схеми режиму АТ «Миколаївобленерго» відбувається віддача електричної енергії по ПЛ 150 для живлення споживачів ПАТ «Черкасиобленерго», ПрАТ «Кіровоградобленерго» та ДПЕМ ПрАТ «Атомсервіс».</p> <p>Також, у результаті значного пошкодження ПС-330 кВ «Трихати», від якої заживлювалась значна частина м. Миколаєва та прилеглі райони, більша частина навантаження переведено на іншу ПС – 330 кВ, що в свою чергу призвело до збільшення витрат електричної енергії у мережах АТ «Миколаївобленерго».</p> <p>Таким чином, враховуючи наслідки постійних масованих ракетних ударів по об'єктах критичної інфраструктури АТ «Миколаївобленерго» відновлює та збільшує довжину електромереж і здійснює перерозподіл електричної енергії на інші області, в тому числі наразі відновлюється лінія для подачі електроенергії в Херсонську область.</p> <p>Таким чином, через форс-мажорні обставини (обставини непереборної сили)</p>	<p>Не враховано Недостатньо обґрунтована пропозиція</p> <p>Застосовується загальний підхід</p> <p>В розрахунку тарифу використано коефіцієнти прогнозованих технологічних витрат електроенергії на розподіл 1 та 2 класів, відповідно до проекту постанови НКРЕКП, «Про внесення змін до постанови Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 20 листопада 2020 року № 2154» (щодо затвердження економічних коефіцієнтів прогнозованих технологічних витрат електричної енергії електромережами 1 та 2 класів напруги на 2021 - 2024 роки), розгляд якої заплановано на відкритому засіданні НКРЕКП 09.12.2023.</p>
--	---	--

має місце значна зміна структури розподілу електроенергії мережами АТ «Миколаївобленерго» за 8 місяців дії військового стану (березень - жовтень 2022 року), що призвело до зміни ЕКПТВЕ більше ніж на 10% для 1 класу напруги порівняно із затвердженим ЕКПТВЕ по 1 класу напруги на 2022 рік, що відображено в Таблиці 1.

Таблиця 1

Розрахунок ЕКПТВЕ 1 класу напруги АТ «Миколаївобленерго» за 8 місяців дії військового стану (березень - жовтень 2022 року)

Показник	Місяці дії воєнного стану 2022
Езв1 клас тис.кВт*год (рядок 3)	53 662
Езв2 клас тис.кВт*год (рядок 3)	79 469
Ес1 клас тис.кВт*год (рядок 1)	81 609
Ес2 клас тис.кВт*год (рядок 1)	778 516
Е1 клас.сальдо тис.кВт*год	993 256
ЕКПТВЕ Кп1 клас	5,40%
Економічний коефіцієнт прогнозованих ТВЕ на 1 класі напруги, затверджений на звітний рік, відносні од.	0,0436
Розрахунковий економічний коефіцієнт прогнозованих ТВЕ на 1 класі напруги за місяці дії військового стану (березень-жовтень 2022), відносні од.	0,0540
Відхилення, %	23,91

Враховуючи об'єктивні чинники, що вплинули на зміну структури розподілу електроенергії мережами АТ «Миколаївобленерго» пропонуємо врахувати пропозиції Товариства щодо коригування ЕКПТВЕ по 1 класу напруги у поточному розрахунковому періоді відповідно до розрахунків за фактичними даними 2022 року під час дії військового стану.

<p>Загальні зауваження до проєкту <u>ДП «НАЕК «ЕНЕРГОАТОМ» (листи від 21.11.2022 № 01-17319/04-вих та від 24.11.2022 № 01-17616/04-вих)</u></p> <p>Пропозиції є таким, що не враховують умов діяльності ДП «НАЕК «Енергоатом», яке в складних умовах воєнного стану, спричиненого військовою агресією РФ, продовжує добросовісно виконувати спеціальні обов'язки із забезпечення доступності електричної енергії для побутових споживачів (далі – послуга ПСО) відповідно до Положення про покладення спеціальних обов'язків на учасників ринку електричної енергії для забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку електричної енергії (далі – Положення), затвердженого постановою КМУ від 5 червня 2019 року №483.</p> <p>ДП «НАЕК «Енергоатом» покриває близько 90% обсягів фінансового навантаження, необхідного для виконання спеціальних обов'язків для забезпечення загальносуспільних інтересів. Відповідно, Компанія має надзвичайно великі фінансові витрати в межах виконання ПСО.</p> <p>Вартість послуги, яку ДП «НАЕК «Енергоатом» сплачує ДП «Гарантований покупець» щомісяця, має пряму залежність від ціни на універсальні послуги для непобутових споживачів, яка включає ціну купівлі електричної енергії на ринку (прогнозовану ціну), ціну (тариф) на послуги ПУП, ціни (тарифи) на послуги ОСП і ОСР.</p> <p>Таким чином, будь-які зміни у складових ціни на універсальні послуги, зміна тарифів ОСП і ОСР, безпосередньо впливають на вартість послуги ПСО, збільшення вартості вищевказаних послуг матиме негативний вплив на діяльність ДП «НАЕК «Енергоатом», оскільки у Компанії відсутні будь-які механізми або джерела додаткових надходжень на покриття збільшення вартості послуги ПСО.</p> <p>За розрахунками ДП «НАЕК «Енергоатом», вартість послуги ПСО у 2023 році внаслідок такого підвищення вищезазначених тарифів буде становити 124,5 млрд грн без ПДВ (за діючими тарифами прогнозна вартість послуги ПСО у 2023 році становить 102,1 млрд грн без ПДВ) – очікуване збільшення вартості послуги ПСО для ДП «НАЕК «Енергоатом» на 22,4 млрд грн (без ПДВ).</p> <p>Враховуючи зазначене, збільшення тарифів ОСР призведе до необґрунтованих додаткових витрат Компанії у 2023 році.</p> <p>Враховуючи зазначене, ДП «НАЕК «Енергоатом» не підтримує проєкти рішень НКРЕКП стосовно підвищення тарифів на послуги з передачі електричної енергії, послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління, послуги з розподілу електричної енергії та послуги постачальників універсальних послуг на 2023 рік, які було схвалено на засіданні НКРЕКП 18.11.2022 та пропонує не підвищувати вищезгадані тарифи у 2023 році.</p>	<p>Не враховано Недостатньо обґрунтована пропозиція</p> <p>За підсумками проаналізованих розрахунків та опрацьованих матеріалів, для забезпечення надійної та збалансованої роботи ОСР, НКРЕКП здійснено оптимальний розрахунок тарифів з 01.01.2023.</p> <p>Оновлені підходи, застосовані для розрахунку тарифів, наведено вище.</p>
<p><u>ПРОЕКТ ЕНЕРГЕТИЧНОЇ БЕЗПЕКИ (лист від 25.11.2022 № ESP-153-NEURC-2022-11-25)</u></p> <p>У зв'язку з воєнними діями відбулося суттєве скорочення обсягів розподілу електричної енергії та значно змінилася структура споживання між 1-им та 2-им класом. Проєкти тарифів передбачають зменшення їх бази на 28%, що співпадає зі скороченням бази тарифу на передачу та є позитивним фактором з точки зору забезпечення отримання необхідного доходу та фінансування витрат ОСР. У разі більш суттєвого скорочення</p>	<p>Не враховано Недостатньо обґрунтована пропозиція</p> <p>За підсумками проаналізованих розрахунків та опрацьованих</p>

обсягів розподілу в 2023 році ПЕБ рекомендує проводити своєчасне коригування тарифів для забезпечення отримання необхідного доходу в повному обсязі та уникнення дефіциту.

ПЕБ відмітив політику НКРЕКП щодо забезпечення мінімального зростання тарифів, а саме:

- застосування прогнозного індексу цін виробників промислової продукції 106,2% та прогнозного індексу споживчих цін 106,0%, відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 31.05.2021 № 586 «Про схвалення Прогнозу економічного і соціального розвитку України на 2022-2024 роки», що є значно нижчим за фактичні показники інфляції та прогноз, врахований в Держбюджеті на 2023 рік, на рівні 132,2% та 128% відповідно;

- фіксація амортизації РАБО на рівні, затвердженому в тарифах 2022 року;
- застосування нульової норми доходу на РАБ нова;
- неврахування коригування доходу ОСР за 2022 рік.

Застосування більш низького рівня інфляції може призвести до недофінансування операційних витрат та інвестиційної програми компанії, необхідності їх пріоритизації та зростання кредиторської заборгованості.

В тарифах 2023 року залишилося невирішеним питання коригування доходу ОСР за 2022 рік. Суттєве недоотримання ОСР необхідного доходу в 2022 році пов'язане з наступними факторами:

- скорочення обсягів розподілу та зменшення рівня оплат у зв'язку з воєнними діями;
- зростання ціни на електричну енергію для придбання технологічних витрат;
- витрати на фінансування відновлення інфраструктури, пошкодженої внаслідок воєнних дій.

За попередніми розрахунками дефіцит ОСР становить від 22 до 26 млрд грн. ПЕБ рекомендував підтримати фінансування даного дефіциту за рахунок Державного бюджету, однак, дана ініціатива не була прийнята. Тому наразі єдиним джерелом погашення дефіциту є тариф ОСР. Включення повної суми дефіциту значно вплине на зростання тарифів, тому ПЕБ рекомендує врахувати його компенсацію з урахуванням фактичного рівня інфляції протягом 2-3 років.

Середній тариф ОСР для 1-го класу зріс на 73%, а для 2-го класу – на 67%, що зумовлено впливом таких факторів:

- зростання більше, ніж в 3 рази тарифу на диспетчеризацію;
- зростання ціни на електричну енергію для придбання технологічних витрат;
- зростання тарифу на передачу електричної енергії;
- збільшення рівня заробітної плати.

Слід зазначити, що для 6 ОСР були зафіксовані тарифи на рівні 2022 року. Дані ОСР розташовані на тимчасово окупованих територіях, або в зонах активних бойових дій. Фіксація даних тарифів не включає вплив факторів, перерахованих вище, а саме – зниження обсягів розподілу, яке на даних територіях є ще більш суттєвим, та інших факторів зростання тарифів.

ПЕБ проводить моніторинг реформи стимулюючого регулювання та аналізує фактори дефіциту USAID Проєкт енергетичної безпеки ОСР в 2022 році. В рамках проведеного аналізу скорочення обсягу розподілу на даних територіях становить в середньому 35% для 1-го класу та 50% для 2-го. Отже, на підставі проведених

матеріалів, для забезпечення надійної та збалансованої роботи ОСР, НКРЕКП здійснено оптимальний розрахунок тарифів з 01.01.2023.

Оновлені підходи, застосовані для розрахунку тарифів, наведено вище. Під час здійснення заходів державного контролю діяльності ОСР за 2023 рік, НКРЕКП визначатиме розмір додатково отриманого (недоотриманого) доходу від здійснення ліцензованої діяльності.

<p>розрахунків фіксація тарифів на рівні 2022 року призведе до того, що дані ОСР отримають лише 32% необхідного доходу, затвердженого в тарифах 2022 року. Дані компанії не зможуть придбавати електричну енергію на технологічні витрати на РДН та РДД, не зможуть сплачувати тарифи ОСП та диспетчеризацію, що призведе до суттєвого зростання кредиторської заборгованості перед Укренерго та неможливості відновлення пошкодженої інфраструктури у зв'язку з відсутністю джерел фінансування. Як мінімальний захід підтримки даних компаній, ПЕБ рекомендує збільшити їх тарифи 2022 року на середній відсоток зростання тарифів ОСР в 2023 році, а саме: 73% для 1-го класу та 67% - для 2-го класу з подальшим переглядом тарифів у разі надання інформації даними ОСР.</p>	
<p><u>ГО «Асоціація постачальників енергоресурсів» (лист від 24.11.2022 № 167-СЛ-04-1122)</u></p> <p>1. У обґрунтуванні до складової витрат «Витрати, пов'язані з купівлею електричної енергії з метою компенсації технологічних витрат електричної енергії на її розподіл» зазначено, що враховано обсяги прогнозних технологічних витрат електричної енергії на її розподіл електричними мережами для закупівлі на ринках РДД, РДН та на балансуєчому ринку у співвідношенні 45%, 45% та 10% відповідно.</p> <p>Тож є незрозумілим, чому саме обсяги прогнозних технологічних витрат електричної енергії на її розподіл електричними мережами для закупівлі на ринках РДД, РДН та на балансуєчому ринку розподіляються у співвідношенні 45%, 45% та 10% відповідно. Даний розподіл ринків для купівлі електричної енергії з метою компенсації технологічних витрат електричної енергії не стимулює оптимізацію стратегії закупівлі електричної енергії.</p> <p>Наприклад, пропонуємо переглянути розподіл ринків купівлі і врахувати можливість придбання на ринку ВДР і як пропозиція -пропонуємо перерозподілити співвідношення 80%, 10%, 5%, 5%. Це стандартний європейський підхід при трейдерській діяльності, що склався виходячи з досвіду європейських ринків.</p> <p>Також, є незрозумілим визначення базової середньозваженої ціни на РДН на рівні 3200 грн/МВт·год, оскільки протягом року вказана ціна змінювалась і становила як біля 2130 грн/ МВт·год, так і в поточний місяць 24 днів – понад 3400 грн/МВт·год. Тенденція на зниження не спостерігається.</p> <p>Пропонується до розрахунку прийняти коротший проміжок часу для формування базової ціни, яка відобразить реалістичні тенденції рівня її формування - 3 календарні місяці осені 2022р.</p> <p>Серед переліку складових частин витрат тарифу на розподіл електричної енергії, що включаються в розрахунок тарифу міститься посилання у розрахунках на проекти постанов НКРЕКП, які розміщені на вебсайті НКРЕКП і ще не прийняті в остаточній редакції, а саме: фіксований платіж за участь на РДН/ВДР в розмірі 3359,51 грн на місяць (без урахування податку на додану вартість) та прогнозованого рівня тарифу на здійснення операцій купівлі-продажу на РДН/ВДР в розмірі 8,89 грн/МВт·год; тариф на послуги з передачі електричної енергії НЕК «УКРЕНЕРГО» на 2023 рік – 522,46 грн/МВт·год (без урахування податку на додану вартість); тариф на послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління НЕК «УКРЕНЕРГО» на 2023 рік – 283,18 грн/МВт·год (без урахування податку на додану вартість). Вважаємо, що до прийняття відповідної постанови НКРЕКП здійснювати розрахунки не доцільно, а самі витрати у тарифі, розрахованому на 2023 рік потребуватимуть коригування в подальшому.</p>	<p>Не враховано Недостатньо обґрунтована пропозиція</p> <p>За підсумками проаналізованих розрахунків та опрацьованих матеріалів, для забезпечення надійної та збалансованої роботи ОСР, а саме належного виконання зобов'язань в частині покриття витрат, зокрема витрат, пов'язаних з купівлею електричної енергії з метою компенсації технологічних витрат електричної енергії на її розподіл», НКРЕКП здійснено оптимальний розрахунок тарифів з 01.01.2023.</p> <p>Оновлені підходи, застосовані для розрахунку тарифів, наведено вище.</p>

<p>Асоціація вважає, що тарифи на послуги з розподілу електричної енергії із застосуванням стимулюючого регулювання потребують коригування, оскільки зміст обґрунтування потребує додаткового перегляду та доопрацювання.</p> <p>2. Проекти потребують дотримання процедури проведення відкритого обговорення. Вважаємо, що при вирішенні питання щодо встановлення тарифів на послуги з розподілу електричної енергії, мають бути дотримані вимоги Порядку встановлення (формування) тарифів на послуги з розподілу електричної енергії, затверджений постановою НКРЕКП від 05 жовтня 2018 року № 1175, пунктом 1,3 якого передбачається, що питання щодо встановлення тарифу розглядається на засіданні НКРЕКП, яке проводиться у формі відкритого слухання, з урахуванням вимог Порядку проведення відкритого обговорення проектів рішень Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, затвердженого постановою НКРЕКП від 30 червня 2017 року № 866, який визначає процедуру організації та проведення відкритого обговорення проектів рішень з питань, зокрема, встановлення тарифів та дотримана процедура проведення відкритого обговорення проектів рішень НКРЕКП із питання встановлення тарифу на послуги з розподілу електричної енергії.</p>	<p>Не враховано Недостатньо пропозиція обґрунтована</p> <p>Процедура пов'язана з питанням щодо встановлення тарифів на послуги з розподілу електричної енергії з 01.01.2023, здійснюється відповідно до вимог пункту 3 постанови НКРЕКП від 12.07.2022 № 704 «Про врегулювання окремих питань щодо подання на схвалення Інвестиційних програм з передачі/розподілу електричної енергії на 2023 рік» з урахуванням положень постанови НКРЕКП від 26.03.2022 № 349 «Щодо захисту інформації, яка в умовах воєнного стану може бути віднесена до інформації з обмеженим доступом, у тому числі щодо об'єктів критичної інфраструктури».</p>
<p><u>Центральна рада Незалежної галузевої професійної спілки енергетиків України (лист від 23.11.2022 № 01-31)</u></p> <p>Середнє зростання витрат на оплату праці для ОСР у 2023 році передбачене 11,11%. На переконання Профспілки статистичні та прогнозні дані, зазначені в обґрунтуванні до схвалених проектів постанов НКРЕКП «Про встановлення тарифів на послуги з розподілу електричної енергії із застосуванням стимулюючого регулювання» на 2023 рік, втратили актуальність в умовах воєнного стану.</p> <p>На засіданні Центральної Ради Незалежної галузевої професійної спілки енергетиків України 21.11.2022 р., були розглянуті затверджені НКРЕКП проекти тарифів на розподіл електричної енергії для ОСР на 2023 рік, та схвалено рішення щодо надання пропозицій щодо їх розрахунку, в тому числі для ПАТ «ЗАПОРІЖЖЯОБЛЕНЕРГО» та АТ «ХЕРСОНОБЛЕНЕРГО».</p> <p>03.11.2022 року Верховною Радою України було прийнято Закон України «Про Державний бюджет України на 2023 рік». В рамках підготовки проекту цього закону, Кабінетом Міністрів України були враховані скориговані макроекономічні показники економічного та соціального розвитку України на 2022 – 2023 роки,</p>	<p>Не враховано Недостатньо пропозиція обґрунтована</p> <p>Застосовано загальний підхід до розрахунку цієї статті, який наведено у обґрунтовальних матеріалах до схваленого рішення.</p>

розроблені Мінекономіки та направлені до Мінфіну листом від 29.10.2022 № 3011-05/72231-03.

Згідно цих макроекономічних показників, Індекс споживчих цін у 2022 році (грудень до грудня 2021 року) становитиме 129,3%, а у 2023 році – 128%.

Зростання середньомісячної зарплати працівників в цілому по економіці України у 2023 році очікується на рівні 130%, та становитиме 18261 грн., що і закладене до розрахунку Закону України «Про Державний бюджет України на 2023 рік».

Слід зазначити, що у 2022 році «витрати на оплату праці» у структурі тарифів для трудових колективів ОСР не переглядались.

Зважаючи на викладене, в умовах триваючої збройної агресії РФ, зокрема атак на об'єкти енергетичної системи України, з метою забезпечення соціальної справедливості, Незалежна галузева професійна спілка енергетиків України пропонує:

Провести розрахунок «витрат на оплату праці» в структурі тарифів із застосуванням стимулюючого регулювання на 2023 рік для ліцензіатів з розподілу електричної енергії: АТ «ВІННИЦЯОБЛЕНЕРГО»; АТ «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО»; ПРАТ «ДТЕК КИЇВСЬКІ РЕГІОНАЛЬНІ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ»; ПРАТ «КІРОВОГРАДОБЛЕНЕРГО»; ПРАТ «ЛЬВІВОБЛЕНЕРГО»; АТ «МИКОЛАЇВОБЛЕНЕРГО»; АТ «ДТЕК ОДЕСЬКІ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ»; АТ «ПОЛТАВАОБЛЕНЕРГО»; АТ «ПРИКАРПАТТЯОБЛЕНЕРГО»; ПРАТ «РІВНЕОБЛЕНЕРГО»; АТ «СУМІОБЛЕНЕРГО»; ВАТ «ТЕРНОПІЛЬОБЛЕНЕРГО»; АТ «ХАРКІВОБЛЕНЕРГО»; АТ «ХМЕЛЬНИЦЬКОБЛЕНЕРГО»; АТ «ЧЕРНІВЦІОБЛЕНЕРГО»; АТ «ЧЕРНІГІВОБЛЕНЕРГО»; ПРАТ «ПЕЕМ «ЦЕК», а також для ПАТ «ЗАПОРІЖЖЯОБЛЕНЕРГО» та АТ «ХЕРСОНОБЛЕНЕРГО» з урахуванням очікуваного зростання середньомісячної зарплати працівників в цілому по економіці у 2023 році, та забезпечити збільшення витрат на оплату праці на 30%.

**Таблиця узагальнених зауважень та пропозицій до проєкту постанови НКРЕКП
«Про встановлення тарифів на послуги з розподілу електричної енергії АТ «ДТЕК ОДЕСЬКІ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ» із
застосуванням стимулюючого регулювання»
(щодо встановлення тарифів на послуги з розподілу електричної енергії з 01.01.2023)**

Редакція проєкту постанови НКРЕКП	Зауваження та пропозиції до проєкту рішення НКРЕКП	Позиція НКРЕКП щодо наданих зауважень та пропозицій з обґрунтуваннями (прийняття або відхилення)
<p>«тарифи на послуги з розподілу електричної енергії для споживачів та операторів установок зберігання енергії на рівні: для 1 класу напруги – 276,04 грн/МВт·год (без урахування податку на додану вартість); для 2 класу напруги – 1 667,09 грн/МВт·год (без урахування податку на додану вартість);»</p>		<p>Враховано актуалізовану інформацію та додатково скориговано деякі складові структури тарифів на послуги з розподілу електричної енергії, а саме:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Статтю «витрати на послуги оператора системи передачі» перераховано з урахуванням оптимізованого тарифу на послуги з передачі електричної енергії НЕК «УКРЕНЕРГО» на 2023 рік (питання включене до відкритого засідання НКРЕКП на 09.12.2022); 2. Статтю «витрати на послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління» перераховано з урахуванням оптимізованого тарифу на послуги з диспетчерського (оперативно-

		<p>технологічного) управління НЕК «УКРЕНЕРГО» на 2023 рік, (питання включене до відкритого засідання НКРЕКП на 09.12.2022) ;</p> <p>3. Відповідно до постанови НКРЕКП від 02.12.2022 № 1599 «Про затвердження Змін до деяких постанов НКРЕ та НКРЕКП» регуляторну норму доходу на регуляторну базу активів, яка створена після переходу на стимулююче регулювання, враховано на рівні 0,03 в.о.</p> <p>4. Скориговано рівні РБА_{ст} та РБА_{нов} відповідно до отриманих від ОСР та опрацьованих НКРЕКП реєстрів регуляторної бази активів. У зв'язку з цим відповідним чином перераховано статті витрат «Амортизація» та «Прибуток на регуляторну базу активів».</p> <p>5. У зв'язку з цим перераховано статтю витрат «Внески на регулювання».</p> <p>Водночас, у разі зміни складових тариф може бути актуалізовано.</p>
--	--	---

<p>Стаття витрат «Витрати пов'язані з купівлею електричної енергії з метою компенсації технологічних витрат на її розподіл» - 2 338 528 тис.грн.</p>	<p><u>АТ «ДТЕК ОДЕСЬКІ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ» (лист від 28.11.2022 року № 101/04/03-5208)</u> Пропонуємо встановити підхід для встановлення тарифів на 2023 рік, застосувавши підхід для ціни закупівлі витрат на РДД, визначивши її на рівні ціни РДН без зменшення на 5%. Протягом останнього періоду внаслідок військової агресії виведено з ладу/пошкоджено суттєву частину електроенергетичного господарства України, що призвело до суттєвого дефіциту електроенергії. Ця ситуація безпосередньо вплинула на цінові індикативи на електроенергію. Так, відповідно до даних біржових котирувань, що зазначені на сайті ТОВ «Українська енергетична біржа», індекс РДД — ОЕС України BASE за листопад складає - 3312,9 грн./МВт.г. При цьому, за даними оператора ринку (https://www.oree.com.ua) ціновий індекс РДН склав – 3306,13 грн./МВт.г., що демонструє тенденцію до зростання цін РДД, навіть у відношенні до цін РДН. За експертами фахівців галузі, прогнозується подальший дефіцит електроенергії та зростання ціни на електроенергію, зокрема на РДД.</p>	<p>Не враховується Недостатньо обґрунтована пропозиція Підхід щодо визначення рівня витрат за цією статтею наведено у обґрунтовальних матеріалах до схваленого рішення.</p>
<p><u>Загальні зауваження до проєкту ДП «НАЕК «ЕНЕРГОАТОМ» (листи від 21.11.2022 № 01-17319/04-вих та від 24.11.2022 № 01-17616/04-вих)</u></p> <p>Пропозиції є таким, що не враховують умови діяльності ДП «НАЕК «Енергоатом», яке в складних умовах воєнного стану, спричиненого військовою агресією РФ, продовжує добросовісно виконувати спеціальні обов'язки із забезпечення доступності електричної енергії для побутових споживачів (далі – послуга ПСО) відповідно до Положення про покладення спеціальних обов'язків на учасників ринку електричної енергії для забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку електричної енергії (далі – Положення), затвердженого постановою КМУ від 5 червня 2019 року №483.</p> <p>ДП «НАЕК «Енергоатом» покриває близько 90% обсягів фінансового навантаження, необхідного для виконання спеціальних обов'язків для забезпечення загальносуспільних інтересів. Відповідно, Компанія має надзвичайно великі фінансові витрати в межах виконання ПСО.</p> <p>Вартість послуги, яку ДП «НАЕК «Енергоатом» сплачує ДП «Гарантований покупець» щомісяця, має пряму залежність від ціни на універсальні послуги для непобутових споживачів, яка включає ціну купівлі електричної енергії на ринку (прогнозовану ціну), ціну (тариф) на послуги ПУП, ціни (тарифи) на послуги ОСП і ОСР.</p> <p>Таким чином, будь-які зміни у складових ціни на універсальні послуги, зміна тарифів ОСП і ОСР, безпосередньо впливають на вартість послуги ПСО, збільшення вартості вищевказаних послуг матиме негативний вплив на діяльність ДП «НАЕК «Енергоатом», оскільки у Компанії відсутні будь-які механізми або джерела додаткових надходжень на покриття збільшення вартості послуги ПСО.</p> <p>За розрахунками ДП «НАЕК «Енергоатом», вартість послуги ПСО у 2023 році внаслідок такого підвищення вищезазначених тарифів буде становити 124,5 млрд грн без ПДВ (за діючими тарифами прогнозна вартість послуги</p>	<p>Не враховано Недостатньо обґрунтована пропозиція За підсумками проаналізованих розрахунків та опрацьованих матеріалів, для забезпечення надійної та збалансованої роботи ОСР, НКРЕКП здійснено оптимальний розрахунок тарифів з 01.01.2023.</p> <p>Оновлені підходи, застосовані для розрахунку тарифів, наведено вище.</p>	

<p>PCO у 2023 році становить 102,1 млрд грн без ПДВ) – очікуване збільшення вартості послуги PCO для ДП «НАЕК «Енергоатом» на 22,4 млрд грн (без ПДВ).</p> <p>Враховуючи зазначене, збільшення тарифів ОСР призведе до необґрунтованих додаткових витрат Компанії у 2023 році.</p> <p>Враховуючи зазначене, ДП «НАЕК «Енергоатом» не підтримує проекти рішень НКРЕКП стосовно підвищення тарифів на послуги з передачі електричної енергії, послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління, послуги з розподілу електричної енергії та послуги постачальників універсальних послуг на 2023 рік, які було схвалено на засіданні НКРЕКП 18.11.2022 та пропонує не підвищувати вищезгадані тарифи у 2023 році.</p>	
<p><u>ПРОЕКТ ЕНЕРГЕТИЧНОЇ БЕЗПЕКИ (лист від 25.11.2022 № ESP-153-NEURC-2022-11-25)</u></p> <p>У зв'язку з воєнними діями відбулося суттєве скорочення обсягів розподілу електричної енергії та значно змінилася структура споживання між 1-им та 2-им класом. Проекти тарифів передбачають зменшення їх бази на 28%, що співпадає зі скороченням бази тарифу на передачу та є позитивним фактором з точки зору забезпечення отримання необхідного доходу та фінансування витрат ОСР. У разі більш суттєвого скорочення обсягів розподілу в 2023 році ПЕБ рекомендує проводити своєчасне коригування тарифів для забезпечення отримання необхідного доходу в повному обсязі та уникнення дефіциту.</p> <p>ПЕБ відмітив політику НКРЕКП щодо забезпечення мінімального зростання тарифів, а саме:</p> <ul style="list-style-type: none"> - застосування прогнозного індексу цін виробників промислової продукції 106,2% та прогнозного індексу споживчих цін 106,0%, відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 31.05.2021 № 586 «Про схвалення Прогнозу економічного і соціального розвитку України на 2022-2024 роки», що є значно нижчим за фактичні показники інфляції та прогноз, врахований в Держбюджеті на 2023 рік, на рівні 132,2% та 128% відповідно; - фіксація амортизації РАБО на рівні, затвердженому в тарифах 2022 року; - застосування нульової норми доходу на РАБ нова; - неврахування коригування доходу ОСР за 2022 рік. <p>Застосування більш низького рівня інфляції може призвести до недофінансування операційних витрат та інвестиційної програми компанії, необхідності їх пріоритизації та зростання кредиторської заборгованості.</p> <p>В тарифах 2023 року залишилося невирішеним питання коригування доходу ОСР за 2022 рік. Суттєве недоотримання ОСР необхідного доходу в 2022 році пов'язане з наступними факторами:</p> <ul style="list-style-type: none"> - скорочення обсягів розподілу та зменшення рівня оплат у зв'язку з воєнними діями; - зростання ціни на електричну енергію для придбання технологічних витрат; - витрати на фінансування відновлення інфраструктури, пошкодженої внаслідок воєнних дій. <p>За попередніми розрахунками дефіцит ОСР становить від 22 до 26 млрд грн. ПЕБ рекомендував підтримати фінансування даного дефіциту за рахунок Державного бюджету, однак, дана ініціатива не була прийнята. Тому наразі єдиним джерелом погашення дефіциту є тариф ОСР. Включення повної суми дефіциту значно вплине на зростання тарифів, тому ПЕБ рекомендує врахувати його компенсацію з урахуванням фактичного рівня інфляції протягом 2-3 років.</p> <p>Середній тариф ОСР для 1-го класу зріс на 73%, а для 2-го класу – на 67%, що зумовлено впливом таких факторів:</p>	<p>Не враховано Недостатньо обґрунтована пропозиція</p> <p>За підсумками проаналізованих розрахунків та опрацьованих матеріалів, для забезпечення надійної та збалансованої роботи ОСР, НКРЕКП здійснено оптимальний розрахунок тарифів з 01.01.2023.</p> <p>Оновлені підходи, застосовані для розрахунку тарифів, наведено вище.</p> <p>Під час здійснення заходів державного контролю діяльності ОСР за 2023 рік, НКРЕКП визначатиме розмір додатково отриманого (недоотриманого) доходу від здійснення ліцензованої діяльності.</p>

<p>- зростання більше, ніж в 3 рази тарифу на диспетчеризацію; - зростання ціни на електричну енергію для придбання технологічних витрат; - зростання тарифу на передачу електричної енергії; - збільшення рівня заробітної плати.</p> <p>Слід зазначити, що для 6 ОСР були зафіксовані тарифи на рівні 2022 року. Дані ОСР розташовані на тимчасово окупованих територіях, або в зонах активних бойових дій. Фіксація даних тарифів не включає вплив факторів, перерахованих вище, а саме – зниження обсягів розподілу, яке на даних територіях є ще більш суттєвим, та інших факторів зростання тарифів.</p> <p>ПЕБ проводить моніторинг реформи стимулюючого регулювання та аналізує фактори дефіциту USAID Проєкт енергетичної безпеки ОСР в 2022 році. В рамках проведеного аналізу скорочення обсягу розподілу на даних територіях становить в середньому 35% для 1-го класу та 50% для 2-го. Отже, на підставі проведених розрахунків фіксація тарифів на рівні 2022 року призведе до того, що дані ОСР отримають лише 32% необхідного доходу, затвердженого в тарифах 2022 року. Дані компанії не зможуть придбавати електричну енергію на технологічні витрати на РДН та РДД, не зможуть сплачувати тарифи ОСП та диспетчеризацію, що призведе до суттєвого зростання кредиторської заборгованості перед Укренерго та неможливості відновлення пошкодженої інфраструктури у зв'язку з відсутністю джерел фінансування. Як мінімальний захід підтримки даних компаній, ПЕБ рекомендує збільшити їх тарифи 2022 року на середній відсоток зростання тарифів ОСР в 2023 році, а саме: 73% для 1-го класу та 67% - для 2-го класу з подальшим переглядом тарифів у разі надання інформації даними ОСР.</p>	
<p><u>ГО «Асоціація постачальників енергоресурсів» (лист від 24.11.2022 № 167-СЛ-04-1122)</u></p> <p>1. У обґрунтуванні до складової витрат «Витрати, пов'язані з купівлею електричної енергії з метою компенсації технологічних витрат електричної енергії на її розподіл» зазначено, що враховано обсяги прогнозних технологічних витрат електричної енергії на її розподіл електричними мережами для закупівлі на ринках РДД, РДН та на балансуєчому ринку у співвідношенні 45%, 45% та 10% відповідно.</p> <p>Тож є незрозумілим, чому саме обсяги прогнозних технологічних витрат електричної енергії на її розподіл електричними мережами для закупівлі на ринках РДД, РДН та на балансуєчому ринку розподіляються у співвідношенні 45%, 45% та 10% відповідно. Даний розподіл ринків для купівлі електричної енергії з метою компенсації технологічних витрат електричної енергії не стимулює оптимізацію стратегії закупівлі електричної енергії.</p> <p>Наприклад, пропонуємо переглянути розподіл ринків купівлі і врахувати можливість придбання на ринку ВДР і як пропозиція -пропонуємо перерозподілити співвідношення 80%, 10%, 5%, 5%. Це стандартний європейський підхід при трейдерській діяльності, що склався виходячи з досвіду європейських ринків.</p> <p>Також, є незрозумілим визначення базової середньозваженої ціни на РДН на рівні 3200 грн/МВт·год, оскільки протягом року вказана ціна змінювалась і становила як біля 2130 грн/ МВт·год, так і в поточний місяць 24 днів – понад 3400 грн/МВт·год. Тенденція на зниження не спостерігається.</p>	<p>Не враховано Недостатньо обґрунтована пропозиція</p> <p>За підсумками проаналізованих розрахунків та опрацьованих матеріалів, для забезпечення надійної та збалансованої роботи ОСР, а саме належного виконання зобов'язань в частині покриття витрат, зокрема витрат, пов'язаних з купівлею електричної енергії з метою компенсації технологічних витрат електричної енергії на її розподіл», НКРЕКП</p>

Пропонується до розрахунку прийняти коротший проміжок часу для формування базової ціни, яка відобразить реалістичні тенденції рівня її формування - 3 календарні місяці осені 2022р.

Серед переліку складових частин витрат тарифу на розподіл електричної енергії, що включаються в розрахунок тарифу міститься посилення у розрахунках на проекти постанов НКРЕКП, які розміщені на вебсайті НКРЕКП і ще не прийняті в остаточній редакції, а саме: фіксований платіж за участь на РДН/ВДР в розмірі 3359,51 грн на місяць (без урахування податку на додану вартість) та прогнозованого рівня тарифу на здійснення операцій купівлі-продажу на РДН/ВДР в розмірі 8,89 грн/МВт•год; тариф на послуги з передачі електричної енергії НЕК «УКРЕНЕРГО» на 2023 рік – 522,46 грн/МВт•год (без урахування податку на додану вартість); тариф на послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління НЕК «УКРЕНЕРГО» на 2023 рік – 283,18 грн/МВт•год (без урахування податку на додану вартість). Вважаємо, що до прийняття відповідної постанови НКРЕКП здійснювати розрахунки не доцільно, а самі витрати у тарифі, розрахованому на 2023 рік потребуватимуть коригування в подальшому.

Асоціація вважає, що тарифи на послуги з розподілу електричної енергії із застосуванням стимулюючого регулювання потребують коригування, оскільки зміст обґрунтування потребує додаткового перегляду та доопрацювання.

2. Проекти потребують дотримання процедури проведення відкритого обговорення. Вважаємо, що при вирішенні питання щодо встановлення тарифів на послуги з розподілу електричної енергії, мають бути дотримані вимоги Порядку встановлення (формування) тарифів на послуги з розподілу електричної енергії, затверджений постановою НКРЕКП від 05 жовтня 2018 року №1175, пунктом 1,3 якого передбачається, що питання щодо встановлення тарифу розглядається на засіданні НКРЕКП, яке проводиться у формі відкритого слухання, з урахуванням вимог Порядку проведення відкритого обговорення проектів рішень Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, затвердженого постановою НКРЕКП від 30 червня 2017 року № 866, який визначає процедуру організації та проведення відкритого обговорення проектів рішень з питань, зокрема, встановлення тарифів. та дотримана процедура проведення відкритого обговорення проектів рішень НКРЕКП із питання встановлення тарифу на послуги з розподілу електричної енергії.

здійснено оптимальний розрахунок тарифів з 01.01.2023.

Оновлені підходи, застосовані для розрахунку тарифів, наведено вище.

Не враховано Недостатньо обґрунтована пропозиція

Процедура пов'язана з питанням щодо встановлення тарифів на послуги з розподілу електричної енергії з 01.01.2023, здійснюється відповідно до вимог пункту 3 постанови НКРЕКП від 12.07.2022 № 704 «Про врегулювання окремих питань щодо подання на схвалення Інвестиційних програм з передачі/розподілу електричної енергії на 2023 рік» з урахуванням положень постанови НКРЕКП від

	26.03.2022 № 349 «Щодо захисту інформації, яка в умовах воєнного стану може бути віднесена до інформації з обмеженим доступом, у тому числі щодо об'єктів критичної інфраструктури».
<p><u>Центральна рада Незалежної галузевої професійної спілки енергетиків України (лист від 23.11. 2022 № 01-31)</u></p> <p>Середнє зростання витрат на оплату праці для ОСР у 2023 році передбачене 11,11%. На переконання Профспілки статистичні та прогнозні дані, зазначені в обґрунтуванні до схвалених проектів постанов НКРЕКП «Про встановлення тарифів на послуги з розподілу електричної енергії із застосуванням стимулюючого регулювання» на 2023 рік, втратили актуальність в умовах воєнного стану.</p> <p>На засіданні Центральної Ради Незалежної галузевої професійної спілки енергетиків України 21.11.2022 р., були розглянуті затверджені НКРЕКП проекти тарифів на розподіл електричної енергії для ОСР на 2023 рік, та схвалено рішення щодо надання пропозицій щодо їх розрахунку, в тому числі для ПАТ «ЗАПОРІЖЖЯОБЛЕНЕРГО» та АТ «ХЕРСОНОБЛЕНЕРГО».</p> <p>03.11.2022 року Верховною Радою України було прийнято Закон України «Про Державний бюджет України на 2023 рік». В рамках підготовки проекту цього закону, Кабінетом Міністрів України були враховані скориговані макроекономічні показники економічного та соціального розвитку України на 2022 – 2023 роки, розроблені Мінекономіки та направлені до Мінфіну листом від 29.10.2022 № 3011-05/72231-03.</p> <p>Згідно цих макроекономічних показників, Індекс споживчих цін у 2022 році (грудень до грудня 2021 року) становитиме 129,3%, а у 2023 році – 128%.</p> <p>Зростання середньомісячної зарплати працівників в цілому по економіці України у 2023 році очікується на рівні 130%, та становитиме 18261 грн., що і закладене до розрахунку Закону України «Про Державний бюджет України на 2023 рік».</p> <p>Слід зазначити, що у 2022 році «витрати на оплату праці» у структурі тарифів для трудових колективів ОСР не переглядались.</p> <p>Зважаючи на викладене, в умовах триваючої збройної агресії рф, зокрема атак на об'єкти енергетичної системи України, з метою забезпечення соціальної справедливості, Незалежна галузева професійна спілка енергетиків України пропонує:</p> <p>Провести розрахунок «витрат на оплату праці» в структурі тарифів із застосуванням стимулюючого регулювання на 2023 рік для ліцензіатів з розподілу електричної енергії: АТ «ВІННИЦЯОБЛЕНЕРГО»; АТ «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО»; ПРАТ «ДТЕК КИЇВСЬКІ РЕГІОНАЛЬНІ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ»; ПРАТ «КІРОВОГРАДОБЛЕНЕРГО»; ПРАТ «ЛЬВІВОБЛЕНЕРГО»; АТ «МИКОЛАЇВОБЛЕНЕРГО»; АТ «ДТЕК ОДЕСЬКІ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ»; АТ «ПОЛТАВАОБЛЕНЕРГО»; АТ «ПРИКАРПАТТЯОБЛЕНЕРГО»;</p>	<p>Не враховано Недостатньо обґрунтована пропозиція</p> <p>Застосовано загальний підхід до розрахунку цієї статті, який наведено у обґрунтовальних матеріалах до схваленого рішення.</p>

ПРАТ «РІВНЕОБЛЕНЕРГО»; АТ «СУМІОБЛЕНЕРГО»; ВАТ «ТЕРНОПІЛЬОБЛЕНЕРГО»; АТ «ХАРКІВОБЛЕНЕРГО»; АТ «ХМЕЛЬНИЦЬКОБЛЕНЕРГО»; АТ «ЧЕРНІВЦІОБЛЕНЕРГО»; АТ «ЧЕРНІГІВОБЛЕНЕРГО»; ПРАТ «ПЕЕМ «ЦЕК», а також для ПАТ «ЗАПОРІЖЖЯОБЛЕНЕРГО» та АТ «ХЕРСОНОБЛЕНЕРГО» з урахуванням очікуваного зростання середньомісячної зарплати працівників в цілому по економіці у 2023 році, та забезпечити збільшення витрат на оплату праці на 30%.	
---	--

**Таблиця узагальнених зауважень та пропозицій до проєкту постанови НКРЕКП
«Про встановлення тарифів на послуги з розподілу електричної енергії АТ «ПОЛТАВАОБЛЕНЕРГО» із застосуванням
стимулюючого регулювання»**

(щодо встановлення тарифів на послуги з розподілу електричної енергії з 01.01.2023)

Редакція проєкту постанови НКРЕКП	Зауваження та пропозиції до проєкту рішення НКРЕКП	Позиція НКРЕКП щодо наданих зауважень та пропозицій з обґрунтуваннями (прийняття або відхилення)
<p>«тарифи на послуги з розподілу електричної енергії для споживачів та операторів установок зберігання енергії на рівні: для 1 класу напруги – 253,17 грн/МВт·год (без урахування податку на додану вартість); для 2 класу напруги – 1774,50 грн/МВт·год (без урахування податку на додану вартість);»</p>		<p>Враховано актуалізовану інформацію та додатково скориговано деякі складові структури тарифів на послуги з розподілу електричної енергії, а саме:</p> <ol style="list-style-type: none"> Статтю «витрати на послуги оператора системи передачі» перераховано з урахуванням оптимізованого тарифу на послуги з передачі електричної енергії НЕК «УКРЕНЕРГО» на 2023 рік (питання включене до відкритого засідання НКРЕКП на 09.12.2022); Статтю «витрати на послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління» перераховано з урахуванням оптимізованого тарифу на послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління НЕК «УКРЕНЕРГО» на 2023 рік, (питання включене до відкритого засідання НКРЕКП на 09.12.2022) ; Відповідно до постанови НКРЕКП від 02.12.2022 № 1599 «Про затвердження Змін до деяких постанов НКРЕ та НКРЕКП» регуляторну норму доходу на регуляторну базу активів, яка створена після переходу на стимулююче регулювання, враховано на рівні 0,03 в.о.

		<p>4. Скориговано рівні РБА_{ст} та РБА_{нов} відповідно до отриманих від ОСР та опрацьованих НКРЕКП реєстрів регуляторної бази активів. У зв'язку з цим відповідним чином перераховано статті витрат «Амортизація» та «Прибуток на регуляторну базу активів».</p> <p>5. У зв'язку з цим перераховано статтю витрат «Внески на регулювання».</p> <p>Водночас, у разі зміни складових тариф може бути актуалізовано.</p>
<p>Прогнозовані обсяги розподілу електричної енергії розраховано на базі фактичних обсягів розподілу за 2021 рік із застосуванням коефіцієнту відхилення, який визначено, як співвідношення фактичних обсягів розподілу 3-го кварталу 2022 року до фактичних обсягів розподілу 3-го кварталу 2021 року (за даними форми звітності № 2-НКРЕКП-розподіл електричної енергії (квартальна) «Звіт про фінансові результати та виконання структури тарифів за видами діяльності»), але не менше, ніж пропозиція заявника. При цьому показники «обсяг електричної енергії, що надходить від генеруючих джерел безпосередньо на 2 клас напруги» та «обсяги електричної енергії для господарчих потреб» враховано на рівні пропозицій заявників</p>	<p><u>АТ «ПОЛТАВАОБЛЕНЕРГО» (лист від 28.11.2022 №12-86/6105)</u> Пропонуємо прогнозовані обсяги розподілу електричної енергії на 1 класі напруги у розрахунку тарифів на послуги з розподілу електричної енергії АТ «ПОЛТАВАОБЛЕНЕРГО» із застосуванням стимулюючого регулювання з 01.01.2023 врахувати на рівні обсягів, розрахованих за методологією НКРЕКП, викладеною в «Обґрунтуванні щодо схвалення проєктів постанов НКРЕКП «Про встановлення тарифів на послуги з розподілу електричної енергії із застосуванням стимулюючого регулювання», але не більше, ніж пропозиція АТ «ПОЛТАВАОБЛЕНЕРГО» та застосувати вище зазначені обсяги при розрахунку та встановленні тарифів для 1 та 2 класів напруги.</p> <p>При первинному прогнозуванні обсягів розподілу електричної енергії споживачам 1 класу на 2023 рік АТ «ПОЛТАВАОБЛЕНЕРГО» було враховано зниження обсягів розподілу електричної енергії, що мали місце в травні-червні 2022 року та продовжували знижуватися у липні-серпні 2022 року.</p> <p>У вересні 2022 року одне з найбільших підприємств області знизило фактичний обсяг споживання (розподілу) майже на 70 % у порівнянні з початком 2022 року, у листопаді 2022 року припиняло роботу.</p>	<p>Не враховано. Недостатньо обґрунтована пропозиція. Застосовано загальний підхід Під час здійснення заходів державного контролю діяльності ОСР за 2022 рік, НКРЕКП визначатиме розмір додатково отриманого (недоотриманого) доходу від здійснення ліцензованої діяльності.</p> <p>Підхід щодо визначення обсягів розподілу електричної енергії наведено у обґрунтовальних матеріалах до схваленого рішення.</p>

<p>Загальні зауваження до проекту</p> <p><u>ДП «НАЕК «ЕНЕРГОАТОМ» (листи від 21.11.2022 № 01-17319/04-вих та від 24.11.2022 № 01-17616/04-вих)</u></p> <p>Пропозиції є такими, що не враховують умов діяльності ДП «НАЕК «Енергоатом», яке в складних умовах воєнного стану, спричиненого військовою агресією РФ, продовжує добросовісно виконувати спеціальні обов'язки із забезпечення доступності електричної енергії для побутових споживачів (далі – послуга ПСО) відповідно до Положення про покладення спеціальних обов'язків на учасників ринку електричної енергії для забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку електричної енергії (далі – Положення), затвердженого постановою КМУ від 5 червня 2019 року №483.</p> <p>ДП «НАЕК «Енергоатом» покриває близько 90% обсягів фінансового навантаження, необхідного для виконання спеціальних обов'язків для забезпечення загальносуспільних інтересів. Відповідно, Компанія має надзвичайно великі фінансові витрати в межах виконання ПСО.</p> <p>Вартість послуги, яку ДП «НАЕК «Енергоатом» сплачує ДП «Гарантований покупець» щомісяця, має пряму залежність від ціни на універсальні послуги для непобутових споживачів, яка включає ціну купівлі електричної енергії на ринку (прогнозовану ціну), ціну (тариф) на послуги ПУП, ціни (тарифи) на послуги ОСП і ОСР.</p> <p>Таким чином, будь-які зміни у складових ціни на універсальні послуги, зміна тарифів ОСП і ОСР, безпосередньо впливають на вартість послуги ПСО, збільшення вартості вищевказаних послуг матиме негативний вплив на діяльність ДП «НАЕК «Енергоатом», оскільки у Компанії відсутні будь-які механізми або джерела додаткових надходжень на покриття збільшення вартості послуги ПСО.</p> <p>За розрахунками ДП «НАЕК «Енергоатом», вартість послуги ПСО у 2023 році внаслідок такого підвищення вищезазначених тарифів буде становити 124,5 млрд грн без ПДВ (за діючими тарифами прогнозна вартість послуги ПСО у 2023 році становить 102,1 млрд грн без ПДВ) – очікуване збільшення вартості послуги ПСО для ДП «НАЕК «Енергоатом» на 22,4 млрд грн (без ПДВ).</p> <p>Враховуючи зазначене, збільшення тарифів ОСР призведе до необґрунтованих додаткових витрат Компанії у 2023 році.</p> <p>Враховуючи зазначене, ДП «НАЕК «Енергоатом» не підтримує проекти рішень НКРЕКП стосовно підвищення тарифів на послуги з передачі електричної енергії, послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління, послуги з розподілу електричної енергії та послуги постачальників універсальних послуг на 2023 рік, які було схвалено на засіданні НКРЕКП 18.11.2022 та пропонує не підвищувати вищезгадані тарифи у 2023 році.</p>	<p>Не враховано Недостатньо обґрунтована пропозиція</p> <p>За підсумками проаналізованих розрахунків та опрацьованих матеріалів, для забезпечення надійної та збалансованої роботи ОСР, НКРЕКП здійснено оптимальний розрахунок тарифів з 01.01.2023.</p> <p>Оновлені підходи, застосовані для розрахунку тарифів, наведено вище.</p>
<p><u>ПРОЕКТ ЕНЕРГЕТИЧНОЇ БЕЗПЕКИ (лист від 25.11.2022 № ESP-153-NEURC-2022-11-25)</u></p> <p>У зв'язку з воєнними діями відбулося суттєве скорочення обсягів розподілу електричної енергії та значно змінилася структура споживання між 1-им та 2-им класом. Проекти тарифів передбачають зменшення їх бази на 28%, що співпадає зі скороченням бази тарифу на передачу та є позитивним фактором з точки зору забезпечення отримання необхідного доходу та фінансування витрат ОСР. У разі більш суттєвого скорочення обсягів розподілу в 2023 році ПЕБ рекомендує проводити своєчасне коригування тарифів для забезпечення отримання необхідного доходу в повному обсязі та уникнення дефіциту.</p> <p>ПЕБ відмітив політику НКРЕКП щодо забезпечення мінімального зростання тарифів, а саме:</p>	<p>Не враховано Недостатньо обґрунтована пропозиція</p> <p>За підсумками проаналізованих розрахунків та опрацьованих матеріалів, для забезпечення надійної та збалансованої роботи ОСР, НКРЕКП здійснено оптимальний розрахунок тарифів з</p>

<p>- застосування прогнозного індексу цін виробників промислової продукції 106,2% та прогнозного індексу споживчих цін 106,0%, відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 31.05.2021 № 586 «Про схвалення Прогнозу економічного і соціального розвитку України на 2022-2024 роки», що є значно нижчим за фактичні показники інфляції та прогноз, врахований в Держбюджеті на 2023 рік, на рівні 132,2% та 128% відповідно;</p> <ul style="list-style-type: none"> - фіксація амортизації РАБО на рівні, затвердженому в тарифах 2022 року; - застосування нульової норми доходу на РАБ нова; - неврахування коригування доходу ОСР за 2022 рік. <p>Застосування більш низького рівня інфляції може призвести до недофінансування операційних витрат та інвестиційної програми компанії, необхідності їх пріоритизації та зростання кредиторської заборгованості.</p> <p>В тарифах 2023 року залишилося не вирішеним питання коригування доходу ОСР за 2022 рік. Суттєве недоотримання ОСР необхідного доходу в 2022 році пов'язане з наступними факторами:</p> <ul style="list-style-type: none"> - скорочення обсягів розподілу та зменшення рівня оплат у зв'язку з воєнними діями; - зростання ціни на електричну енергію для придбання технологічних витрат; - витрати на фінансування відновлення інфраструктури, пошкодженої внаслідок воєнних дій. <p>За попередніми розрахунками дефіцит ОСР становить від 22 до 26 млрд грн. ПЕБ рекомендував підтримати фінансування даного дефіциту за рахунок Державного бюджету, однак, дана ініціатива не була прийнята. Тому наразі єдиним джерелом погашення дефіциту є тариф ОСР. Включення повної суми дефіциту значно вплине на зростання тарифів, тому ПЕБ рекомендує врахувати його компенсацію з урахуванням фактичного рівня інфляції протягом 2-3 років.</p> <p>Середній тариф ОСР для 1-го класу зріс на 73%, а для 2-го класу – на 67%, що зумовлено впливом таких факторів:</p> <ul style="list-style-type: none"> - зростання більше, ніж в 3 рази тарифу на диспетчеризацію; - зростання ціни на електричну енергію для придбання технологічних витрат; - зростання тарифу на передачу електричної енергії; - збільшення рівня заробітної плати. <p>Слід зазначити, що для 6 ОСР були зафіксовані тарифи на рівні 2022 року. Дані ОСР розташовані на тимчасово окупованих територіях, або в зонах активних бойових дій. Фіксація даних тарифів не включає вплив факторів, перерахованих вище, а саме – зниження обсягів розподілу, яке на даних територіях є ще більш суттєвим, та інших факторів зростання тарифів.</p> <p>ПЕБ проводить моніторинг реформи стимулюючого регулювання та аналізує фактори дефіциту USAID Проєкт енергетичної безпеки ОСР в 2022 році. В рамках проведеного аналізу скорочення обсягу розподілу на даних територіях становить в середньому 35% для 1-го класу та 50% для 2-го. Отже, на підставі проведених розрахунків фіксація тарифів на рівні 2022 року призведе до того, що дані ОСР отримають лише 32% необхідного доходу, затвердженого в тарифах 2022 року. Дані компанії не зможуть придбавати електричну енергію на технологічні витрати на РДН та РДД, не зможуть сплачувати тарифи ОСР та диспетчеризацію, що призведе до суттєвого зростання кредиторської заборгованості перед Укренерго та неможливості відновлення пошкодженої інфраструктури у зв'язку з відсутністю джерел фінансування. Як мінімальний захід підтримки даних компаній, ПЕБ рекомендує збільшити їх тарифи 2022 року на середній відсоток зростання тарифів ОСР в 2023 році, а саме: 73% для 1-го класу та 67% - для 2-го класу з подальшим переглядом тарифів у разі надання інформації даними ОСР.</p>	<p>01.01.2023.</p> <p>Оновлені підходи, застосовані для розрахунку тарифів, наведено вище.</p> <p>Під час здійснення заходів державного контролю діяльності ОСР за 2023 рік, НКРЕКП визначатиме розмір додатково отриманого (недоотриманого) доходу від здійснення ліцензованої діяльності.</p>
--	---

ГО «Асоціація постачальників енергоресурсів» (лист від 24.11.2022 № 167-СЛ-04-1122)

1. У обґрунтуванні до складової витрат «Витрати, пов'язані з купівлею електричної енергії з метою компенсації технологічних витрат електричної енергії на її розподіл» зазначено, що враховано обсяги прогнозних технологічних витрат електричної енергії на її розподіл електричними мережами для закупівлі на ринках РДД, РДН та на балансуєчому ринку у співвідношенні 45%, 45% та 10% відповідно.

Тож є незрозумілим, чому саме обсяги прогнозних технологічних витрат електричної енергії на її розподіл електричними мережами для закупівлі на ринках РДД, РДН та на балансуєчому ринку розподіляються у співвідношенні 45%, 45% та 10% відповідно. Даний розподіл ринків для купівлі електричної енергії з метою компенсації технологічних витрат електричної енергії не стимулює оптимізацію стратегії закупівлі електричної енергії.

Наприклад, пропонуємо переглянути розподіл ринків купівлі і врахувати можливість придбання на ринку ВДР і як пропозиція -пропонуємо перерозподілити співвідношення 80%, 10%, 5%, 5%. Це стандартний європейський підхід при трейдерській діяльності, що склався виходячи з досвіду європейських ринків.

Також, є незрозумілим визначення базової середньозваженої ціни на РДН на рівні 3200 грн/МВт·год, оскільки протягом року вказана ціна змінювалась і становила як біля 2130 грн/ МВт·год, так і в поточний місяць 24 днів – понад 3400 грн/МВт·год. Тенденція на зниження не спостерігається.

Пропонується до розрахунку прийняти коротший проміжок часу для формування базової ціни, яка відобразить реалістичні тенденції рівня її формування - 3 календарні місяці осені 2022р.

Серед переліку складових частин витрат тарифу на розподіл електричної енергії, що включаються в розрахунок тарифу міститься посилення у розрахунках на проекти постанов НКРЕКП, які розміщені на вебсайті НКРЕКП і ще не прийняті в остаточній редакції, а саме: фіксований платіж за участь на РДН/ВДР в розмірі 3359,51 грн на місяць (без урахування податку на додану вартість) та прогнозованого рівня тарифу на здійснення операцій купівлі-продажу на РДН/ВДР в розмірі 8,89 грн/МВт·год; тариф на послуги з передачі електричної енергії НЕК «УКРЕНЕРГО» на 2023 рік – 522,46 грн/МВт·год (без урахування податку на додану вартість); тариф на послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління НЕК «УКРЕНЕРГО» на 2023 рік – 283,18 грн/МВт·год (без урахування податку на додану вартість). Вважаємо, що до прийняття відповідної постанови НКРЕКП здійснювати розрахунки не доцільно, а самі витрати у тарифі, розрахованому на 2023 рік потребуватимуть коригування в подальшому.

Асоціація вважає, що тарифи на послуги з розподілу електричної енергії із застосуванням стимулюючого регулювання потребують коригування, оскільки зміст обґрунтування потребує додаткового перегляду та доопрацювання.

2. Проекти потребують дотримання процедури проведення відкритого обговорення. Вважаємо, що при вирішенні питання щодо встановлення тарифів на послуги з розподілу електричної енергії, мають бути дотримані вимоги Порядку встановлення (формування) тарифів на послуги з розподілу електричної енергії, затверджений постановою НКРЕКП від 05 жовтня 2018 року №1175, пунктом 1,3 якого передбачається, що питання щодо встановлення тарифу розглядається на засіданні НКРЕКП, яке проводиться у формі відкритого слухання, з урахуванням вимог Порядку проведення відкритого обговорення проектів рішень Національної комісії, що здійснює

**Не враховано
Недостатньо обґрунтована пропозиція**

За підсумками проаналізованих розрахунків та опрацьованих матеріалів, для забезпечення надійної та збалансованої роботи ОСР, а саме належного виконання зобов'язань в частині покриття витрат, зокрема витрат, пов'язаних з купівлею електричної енергії з метою компенсації технологічних витрат електричної енергії на її розподіл», НКРЕКП здійснено оптимальний розрахунок тарифів з 01.01.2023.

Оновлені підходи, застосовані для розрахунку тарифів, наведено вище.

**Не враховано
Недостатньо обґрунтована пропозиція**

Процедура пов'язана з питанням щодо встановлення тарифів на послуги з розподілу електричної енергії з 01.01.2023, здійснюється відповідно до вимог пункту 3

<p>державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, затвердженого постановою НКРЕКП від 30 червня 2017 року № 866, який визначає процедуру організації та проведення відкритого обговорення проєктів рішень з питань, зокрема, встановлення тарифів та дотримана процедура проведення відкритого обговорення проєктів рішень НКРЕКП із питання встановлення тарифу на послуги з розподілу електричної енергії.</p>	<p>постанови НКРЕКП від 12.07.2022 № 704 «Про врегулювання окремих питань щодо подання на схвалення Інвестиційних програм з передачі/розподілу електричної енергії на 2023 рік» з урахуванням положень постанови НКРЕКП від 26.03.2022 № 349 «Щодо захисту інформації, яка в умовах воєнного стану може бути віднесена до інформації з обмеженим доступом, у тому числі щодо об'єктів критичної інфраструктури».</p>
<p><u>Центральна рада Незалежної галузевої професійної спілки енергетиків України (лист від 23.11.2022 № 01-31)</u></p> <p>Середнє зростання витрат на оплату праці для ОСР у 2023 році передбачене 11,11%. На переконання Профспілки статистичні та прогнозні дані, зазначені в обґрунтуванні до схвалених проєктів постанов НКРЕКП «Про встановлення тарифів на послуги з розподілу електричної енергії із застосуванням стимулюючого регулювання» на 2023 рік, втратили актуальність в умовах воєнного стану.</p> <p>На засіданні Центральної Ради Незалежної галузевої професійної спілки енергетиків України 21.11.2022 р., були розглянуті затверджені НКРЕКП проєкти тарифів на розподіл електричної енергії для ОСР на 2023 рік, та схвалено рішення щодо надання пропозицій щодо їх розрахунку, в тому числі для ПАТ «ЗАПОРІЖЖЯОБЛЕНЕРГО» та АТ «ХЕРСОНОБЛЕНЕРГО».</p> <p>03.11.2022 року Верховною Радою України було прийнято Закон України «Про Державний бюджет України на 2023 рік». В рамках підготовки проєкту цього закону, Кабінетом Міністрів України були враховані скориговані макроекономічні показники економічного та соціального розвитку України на 2022 – 2023 роки, розроблені Мінекономіки та направлені до Мінфіну листом від 29.10.2022 № 3011-05/72231-03.</p> <p>Згідно цих макроекономічних показників, Індекс споживчих цін у 2022 році (грудень до грудня 2021 року) становитиме 129,3%, а у 2023 році – 128%.</p> <p>Зростання середньомісячної зарплати працівників в цілому по економіці України у 2023 році очікується на рівні 130%, та становитиме 18261 грн., що і закладене до розрахунку Закону України «Про Державний бюджет України на 2023 рік».</p> <p>Слід зазначити, що у 2022 році «витрати на оплату праці» у структурі тарифів для трудових колективів ОСР не переглядалися.</p> <p>Зважаючи на викладене, в умовах триваючої збройної агресії рф, зокрема атак на об'єкти енергетичної системи України, з метою забезпечення соціальної справедливості, Незалежна галузева професійна спілка енергетиків України пропонує:</p> <p>Провести розрахунок «витрат на оплату праці» в структурі тарифів із застосуванням стимулюючого регулювання на 2023 рік для ліцензіатів з розподілу електричної енергії: АТ «ВІННИЦЯОБЛЕНЕРГО»; АТ «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО»; ПРАТ «ДТЕК КИЇВСЬКІ РЕГІОНАЛЬНІ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ»; ПРАТ</p>	<p>Не враховано</p> <p>Недостатньо обґрунтована пропозиція</p> <p>Застосовано загальний підхід до розрахунку цієї статті, який наведено у обґрунтувальних матеріалах до схваленого рішення.</p>

<p>«КІРОВОГРАДОБЛЕНЕРГО»; ПРАТ «ЛЬВІВОБЛЕНЕРГО»; АТ «МИКОЛАЇВОБЛЕНЕРГО»; АТ «ДТЕК ОДЕСЬКІ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ»; АТ «ПОЛТАВАОБЛЕНЕРГО»; АТ «ПРИКАРПАТТЯОБЛЕНЕРГО»; ПРАТ «РІВНЕОБЛЕНЕРГО»; АТ «СУМІОБЛЕНЕРГО»; ВАТ «ТЕРНОПІЛЬОБЛЕНЕРГО»; АТ «ХАРКІВОБЛЕНЕРГО»; АТ «ХМЕЛЬНИЦЬКОБЛЕНЕРГО»; АТ «ЧЕРНІВЦІОБЛЕНЕРГО»; АТ «ЧЕРНІГІВОБЛЕНЕРГО»; ПРАТ «ПЕЕМ «ЦЕК», а також для ПАТ «ЗАПОРІЖЖЯОБЛЕНЕРГО» та АТ «ХЕРСОНОБЛЕНЕРГО» з урахуванням очікуваного зростання середньомісячної зарплати працівників в цілому по економіці у 2023 році, та забезпечити збільшення витрат на оплату праці на 30%.</p>	
---	--

**Таблиця узагальнених зауважень та пропозицій до проєкту постанови НКРЕКП
«Про встановлення тарифів на послуги з розподілу електричної енергії
АТ «ПРИКАРПАТТЯОБЛЕНЕРГО» із застосуванням стимулюючого регулювання»
(щодо встановлення тарифів на послуги з розподілу електричної енергії з 01.01.2023)**

Редакція проєкту постанови НКРЕКП	Зауваження та пропозиції до проєкту рішення НКРЕКП	Позиція НКРЕКП щодо наданих зауважень та пропозицій з обґрунтуваннями (прийняття або відхилення)
<p>«тарифи на послуги з розподілу електричної енергії для споживачів та операторів установок зберігання енергії на рівні: для 1 класу напруги – 313,37 грн/МВт·год (без урахування податку на додану вартість); для 2 класу напруги – 1 945,37 грн/МВт·год (без урахування податку на додану вартість);»</p>		<p>Враховано актуалізовану інформацію та додатково скориговано деякі складові структури тарифів на послуги з розподілу електричної енергії, а саме:</p> <ol style="list-style-type: none"> Статтю «витрати на послуги оператора системи передачі» перераховано з урахуванням тарифу на послуги з передачі електричної енергії НЕК «УКРЕНЕРГО» на 2023 рік (питання включене до відкритого засідання НКРЕКП на 09.12.2022); Статтю «витрати на послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління» перераховано з урахуванням тарифу на послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління НЕК «УКРЕНЕРГО» на 2023 рік (питання включене до відкритого засідання НКРЕКП на 09.12.2022); Відповідно до постанови НКРЕКП від 02.12.2022 № 1599 «Про затвердження Змін до деяких постанов НКРЕ та НКРЕКП» регуляторну норму доходу на регуляторну базу активів, яка створена після переходу на стимулююче регулювання, враховано на рівні 0,03 в.о. Скориговано рівні РБА ст та РБА нов відповідно до отриманих від ОСР та опрацьованих НКРЕКП реєстрів регуляторної бази активів. У зв'язку з

		<p>цим відповідним чином перераховано статті витрат «Амортизація» та «Прибуток на регуляторну базу активів».</p> <p>5. У зв'язку з цим перераховано статтю витрат «Внески на регулювання».</p> <p>Водночас, у разі зміни складових тарифів може бути актуалізовано.</p>
Операційні контрольовані витрати	<p>АТ «ПРИКАРПАТТЯОБЛЕНЕРГО» (лист від 28.11.2022 № 50012257/10)</p> <p>03.11.2022 ВРУ прийняла Державний бюджет України на 2023 рік, який визначає умови «життя» країни, підприємств на наступний 2023 рік.</p> <p>У рамках підготовки проекту цього закону, Кабінетом Міністрів України були враховані скориговані макроекономічні показники економічного та соціального розвитку України на 2022 – 2023 роки, розроблені Мінекономіки та направлені до Мінфіну листом від 29.10.2022 № 3011-05/72231-03.</p> <p>Зокрема, було визначено ряд макропоказників економічного і соціального розвитку України, на яких базується держбюджет 2023 року, зокрема і індекс споживчих цін на рівні 128 %, який на період подання тарифів не оприлюднювався КМУ, а індекс споживчих цін у 2022 році (грудень до грудня 2021 року) становитиме 129,3%.</p> <p>Зважаючи на прийнятий Державний бюджет України на 2023 рік, компанія пропонує застосувати показник індексу споживчих цін на рівні 128%, що дасть можливість працювати задовільно критичній інфраструктурі в умовах воєнного часу.</p>	<p>Не враховується</p> <p>Недостатньо обґрунтована пропозиція</p> <p>Застосовано загальний підхід</p> <p>Регулятор при розрахунках використовує дані чинного нормативно-правового документа – постанови Кабінету Міністрів України від 31.05.2021 № 586, якою затверджено прогнозовані макропоказники.</p>
Витрати на оплату праці	<p>АТ «ПРИКАРПАТТЯОБЛЕНЕРГО» (лист від 28.11.2022 № 50012257/10)</p> <p>На засіданні Комісії на 2021 рік при затвердженні тарифів на послуги з розподілу електричної енергії, ріст зарплати було затверджено на рівні 8 %, однак статистичні дані свідчать, що за 2021 рік ріст середньомісячної заробітної плати по промисловості склав 16,8 %, а середньомісячної заробітної плати по економіці - 20,5 %.</p> <p>На засіданні Комісії на 2022 рік при затвердженні тарифів на послуги з розподілу електричної енергії, ріст зарплати було затверджено на рівні 0 %. На сьогодні ми всі спостерігаємо значне зростання цін, однак, через воєнні дії статистичні дані із лютого місяця відсутні. У проекті постанови із 01.04.2022 Комісія пропонувала незначне зростання середньої тарифної зарплати порівняно із затвердженою, однак витрати на заробітну плату із 01.04.2022 року не були переглянуті, у зв'язку із введенням військового стану в Україні.</p>	<p>Не враховується</p> <p>Недостатньо обґрунтована пропозиція</p> <p>Застосовано загальний підхід, який наведено в обґрунтовальних матеріалах до схваленого рішення.</p>

	<p>У проєкті постанови з 01.01.2023 Комісія запропонувала ріст середньої тарифної зарплати, порівняно із затвердженою, - 11 %, що є вкрай недостатнім у сьогоднішніх умовах (коефіцієнт β на рівні 0,36).</p> <p>Зростання середньомісячної зарплати працівників в цілому по економіці України у 2023 році очікується на рівні 130%, що враховано в Законі України «Про Державний бюджет України на 2023 рік».</p> <p>Зважаючи на відсутність росту «витрат на оплату праці» та ускладнення умов праці у період воєнного стану, компанія пропонує в структурі тарифів на послуги з розподілу електроенергії при розрахунку фонду оплати праці з 01.01.2023 року застосувати коефіцієнт β на рівні 1 та врахувати зростання середньомісячної зарплати працівників згідно Закону України «Про Державний бюджет України на 2023 рік».</p>							
<p>Витрати, пов'язані з купівлею електричної енергії з метою компенсації технологічних витрат електричної енергії на її розподіл</p>	<p>АТ «ПРИКАРПАТТЯОБЛЕНЕРГО» (лист від 28.11.2022 № 50012257/10)</p> <p>Комісія пропонує при розрахунку витрат, пов'язаних з купівлею ТВЕ, застосувати ціну РДН на рівні 3200 грн/МВт*год. Відповідно до даних розміщених на сайті ДП «Оператор ринку» ціни РДН є значно вищими.</p> <table border="1" data-bbox="495 762 1384 1043"> <thead> <tr> <th data-bbox="495 762 987 911">Показники</th> <th data-bbox="987 762 1196 911">20 днів листопада 2021</th> <th data-bbox="1196 762 1384 911">20 днів листопада 2022</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="495 911 987 1043">Середньозважена ціна на РДН, грн/МВт*год</td> <td data-bbox="987 911 1196 1043">3358,71</td> <td data-bbox="1196 911 1384 1043">3447,43</td> </tr> </tbody> </table> <p>Зважаючи на ціну, яка складається на сьогодні, доцільно врахувати при розрахунку витрат, пов'язаних з купівлею ТВЕ, прогнозований приріст ціни на 2023 рік із врахуванням індексу споживчих цін відповідно до Закону України «Про Державний бюджет України на 2023 рік».</p>	Показники	20 днів листопада 2021	20 днів листопада 2022	Середньозважена ціна на РДН, грн/МВт*год	3358,71	3447,43	<p>Не враховується Недостатньо обґрунтована пропозиція</p> <p>Підхід щодо визначення рівня витрат за цією статтею наведено в обґрунтовальних матеріалах до схваленого рішення.</p>
Показники	20 днів листопада 2021	20 днів листопада 2022						
Середньозважена ціна на РДН, грн/МВт*год	3358,71	3447,43						

<p>Прогнозовані обсяги розподілу електричної енергії</p>	<p>АТ «ПРИКАРПАТТЯОБЛЕНЕРГО» <u>(лист від 28.11.2022 № 50012257/10)</u> У зв'язку із безперервними атаками на критичну інфраструктуру країни, ОСР змушений застосовувати як аварійні, так і планові графіки обмеження споживання електричної енергії, що призводить до значного зниження споживання (більше як на 40%). Зважаючи на вищенаведене, пропонуємо врахувати зниження корисного відпуску в розмірі 40 %.</p>	<p>Не враховується Недостатньо обґрунтована пропозиція Застосовано загальний підхід Під час здійснення заходів державного контролю діяльності ОСР за 2022 рік, НКРЕКП визначатиме розмір додатково отриманого (недоотриманого) доходу від здійснення ліцензованої діяльності. Підхід щодо визначення обсягів розподілу електричної енергії наведено в обґрунтовальних матеріалах до схваленого рішення.</p>
<p>Прибуток на регуляторну базу активів, яка створена після переходу на стимулююче регулювання</p>	<p>АТ «ПРИКАРПАТТЯОБЛЕНЕРГО» <u>(лист від 28.11.2022 № 50012257/10)</u> Врахування прибутку на регуляторну базу активів, яка створена після переходу на стимулююче регулювання на рівні 3% (згідно обговорення) призведе до негативних процесів на ринку електроенергетики: дані кошти компанія використовує для покриття касових розривів, дефіциту при фінансуванні пріоритетних операційних витрат, забезпечення інфраструктури підприємства.</p>	<p>Не враховується З урахуванням положень постанови НКРЕКП від 02.12.2022 № 1599 «Про затвердження Змін до деяких постанов НКРЕ та НКРЕКП» (зміни до постанови НКРЕ від 23 липня 2013 року № 1009 та постанови НКРЕКП від 05 жовтня 2018 року № 1175), на 2023 рік регуляторну норму доходу на нову базу активів передбачено на рівні 0,03 в.о.</p>
<p>Загальні зауваження до проєкту <u>ДП «НАЕК «ЕНЕРГОАТОМ»</u> <u>(листи від 21.11.2022 № 01-17319/04-вих та від 24.11.2022 № 01-17616/04-вих)</u> Пропозиції є таким, що не враховують умов діяльності ДП «НАЕК «Енергоатом», яке в складних умовах воєнного стану, спричиненого військовою агресією РФ, продовжує добросовісно виконувати спеціальні обов'язки із забезпечення доступності електричної енергії для побутових споживачів (далі – послуга ПСО) відповідно до Положення про покладення спеціальних обов'язків на учасників ринку електричної енергії для забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку електричної енергії (далі – Положення), затвердженого постановою КМУ від 5 червня 2019 року №483. ДП «НАЕК «Енергоатом» покриває близько 90% обсягів фінансового навантаження, необхідного для виконання спеціальних обов'язків для забезпечення загальносуспільних інтересів. Відповідно, Компанія має надзвичайно великі фінансові витрати в межах виконання ПСО. Вартість послуги, яку ДП «НАЕК «Енергоатом» сплачує ДП «Гарантований покупець» щомісяця, має пряму залежність від ціни на універсальні послуги для непобутових споживачів, яка включає ціну купівлі електричної енергії</p>		<p>Не враховується Недостатньо обґрунтована пропозиція За підсумками проаналізованих розрахунків та опрацьованих матеріалів, для забезпечення надійної та збалансованої роботи ОСР, НКРЕКП здійснено оптимальний розрахунок тарифів з 01.01.2023. Оновлені підходи, застосовані для розрахунку тарифів, наведено вище.</p>

<p>на ринку (прогнозовану ціну), ціну (тариф) на послуги ПУП, ціни (тарифи) на послуги ОСР і ОСР.</p> <p>Таким чином, будь-які зміни у складових ціни на універсальні послуги, зміна тарифів ОСР і ОСР, безпосередньо впливають на вартість послуги ПСО, збільшення вартості вищевказаних послуг матиме негативний вплив на діяльність ДП «НАЕК «Енергоатом», оскільки у Компанії відсутні будь-які механізми або джерела додаткових надходжень на покриття збільшення вартості послуги ПСО.</p> <p>За розрахунками ДП «НАЕК «Енергоатом», вартість послуги ПСО у 2023 році внаслідок такого підвищення вищевказаних тарифів буде становити 124,5 млрд грн без ПДВ (за діючими тарифами прогнозна вартість послуги ПСО у 2023 році становить 102,1 млрд грн без ПДВ) – очікуване збільшення вартості послуги ПСО для ДП «НАЕК «Енергоатом» на 22,4 млрд грн (без ПДВ).</p> <p>Враховуючи зазначене, збільшення тарифів ОСР призведе до необґрунтованих додаткових витрат Компанії у 2023 році.</p> <p>Враховуючи зазначене, ДП «НАЕК «Енергоатом» не підтримує проекти рішень НКРЕКП стосовно підвищення тарифів на послуги з передачі електричної енергії, послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління, послуги з розподілу електричної енергії та послуги постачальників універсальних послуг на 2023 рік, які було схвалено на засіданні НКРЕКП 18.11.2022 та пропонує не підвищувати вищевказані тарифи у 2023 році.</p>	
<p><u>ПРОЕКТ ЕНЕРГЕТИЧНОЇ БЕЗПЕКИ (лист від 25.11.2022 № ESP-153-NEURC-2022-11-25)</u></p> <p>У зв'язку з воєнними діями відбулося суттєве скорочення обсягів розподілу електричної енергії та значно змінилася структура споживання між 1-им та 2-им класом. Проекти тарифів передбачають зменшення їх бази на 28%, що співпадає зі скороченням бази тарифу на передачу та є позитивним фактором з точки зору забезпечення отримання необхідного доходу та фінансування витрат ОСР. У разі більш суттєвого скорочення обсягів розподілу в 2023 році ПЕБ рекомендує проводити своєчасне коригування тарифів для забезпечення отримання необхідного доходу в повному обсязі та уникнення дефіциту.</p> <p>ПЕБ відмітив політику НКРЕКП щодо забезпечення мінімального зростання тарифів, а саме:</p> <ul style="list-style-type: none"> - застосування прогнозного індексу цін виробників промислової продукції 106,2% та прогнозного індексу споживчих цін 106,0%, відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 31.05.2021 № 586 «Про схвалення Прогнозу економічного і соціального розвитку України на 2022-2024 роки», що є значно нижчим за фактичні показники інфляції та прогноз, врахований в Держбюджеті на 2023 рік, на рівні 132,2% та 128% відповідно; - фіксація амортизації РАБО на рівні, затвердженому в тарифах 2022 року; - застосування нульової норми доходу на РАБ нова; - неврахування коригування доходу ОСР за 2022 рік. <p>Застосування більш низького рівня інфляції може призвести до недофінансування операційних витрат та інвестиційної програми компанії, необхідності їх пріоритизації та зростання кредиторської заборгованості.</p> <p>В тарифах 2023 року залишилося невирішеним питання коригування доходу ОСР за 2022 рік. Суттєве недоотримання ОСР необхідного доходу в 2022 році пов'язане з наступними факторами:</p> <ul style="list-style-type: none"> - скорочення обсягів розподілу та зменшення рівня оплат у зв'язку з воєнними діями; - зростання ціни на електричну енергію для придбання технологічних витрат; - витрати на фінансування відновлення інфраструктури, пошкодженої внаслідок воєнних дій. <p>За попередніми розрахунками дефіцит ОСР становить від 22 до 26 млрд грн. ПЕБ рекомендував підтримати фінансування даного дефіциту за рахунок Державного бюджету, однак, дана ініціатива не була прийнята. Тому наразі</p>	<p>Не враховується Недостатньо обґрунтована пропозиція</p> <p>За підсумками проаналізованих розрахунків та опрацьованих матеріалів, для забезпечення надійної та збалансованої роботи ОСР, НКРЕКП здійснено оптимальний розрахунок тарифів з 01.01.2023. Оновлені підходи, застосовані для розрахунку тарифів, наведено вище. Під час здійснення заходів державного контролю діяльності ОСР за 2023 рік, НКРЕКП визначатиме розмір додатково отриманого (недоотриманого) доходу від здійснення ліцензованої діяльності.</p>

<p>єдиним джерелом погашення дефіциту є тариф ОСР. Включення повної суми дефіциту значно вплине на зростання тарифів, тому ПЕБ рекомендує врахувати його компенсацію з урахуванням фактичного рівня інфляції протягом 2-3 років.</p> <p>Середній тариф ОСР для 1-го класу зріс на 73%, а для 2-го класу – на 67%, що зумовлено впливом таких факторів:</p> <ul style="list-style-type: none"> - зростання більше, ніж в 3 рази тарифу на диспетчеризацію; - зростання ціни на електричну енергію для придбання технологічних витрат; - зростання тарифу на передачу електричної енергії; - збільшення рівня заробітної плати. <p>Слід зазначити, що для 6 ОСР були зафіксовані тарифи на рівні 2022 року. Дані ОСР розташовані на тимчасово окупованих територіях, або в зонах активних бойових дій. Фіксація даних тарифів не включає вплив факторів, перерахованих вище, а саме – зниження обсягів розподілу, яке на даних територіях є ще більш суттєвим, та інших факторів зростання тарифів.</p> <p>ПЕБ проводить моніторинг реформи стимулюючого регулювання та аналізує фактори дефіциту USAID Проєкт енергетичної безпеки ОСР в 2022 році. В рамках проведеного аналізу скорочення обсягу розподілу на даних територіях становить в середньому 35% для 1-го класу та 50% для 2-го. Отже, на підставі проведених розрахунків фіксація тарифів на рівні 2022 року призведе до того, що дані ОСР отримають лише 32% необхідного доходу, затвердженого в тарифах 2022 року. Дані компанії не зможуть придбавати електричну енергію на технологічні витрати на РДН та РДД, не зможуть сплачувати тарифи ОСП та диспетчеризацію, що призведе до суттєвого зростання кредиторської заборгованості перед Укренерго та неможливості відновлення пошкодженої інфраструктури у зв'язку з відсутністю джерел фінансування. Як мінімальний захід підтримки даних компаній, ПЕБ рекомендує збільшити їх тарифи 2022 року на середній відсоток зростання тарифів ОСР в 2023 році, а саме: 73% для 1-го класу та 67% - для 2-го класу з подальшим переглядом тарифів у разі надання інформації даними ОСР.</p>	
<p><u>ГО «Асоціація постачальників енергоресурсів» (лист від 24.11.2022 № 167-СЛ-04-1122)</u></p> <p>1. У обґрунтуванні до складової витрат «Витрати, пов'язані з купівлею електричної енергії з метою компенсації технологічних витрат електричної енергії на її розподіл» зазначено, що враховано обсяги прогнозних технологічних витрат електричної енергії на її розподіл електричними мережами для закупівлі на ринках РДД, РДН та на балансуєчому ринку у співвідношенні 45%, 45% та 10% відповідно.</p> <p>Тож є незрозумілим, чому саме обсяги прогнозних технологічних витрат електричної енергії на її розподіл електричними мережами для закупівлі на ринках РДД, РДН та на балансуєчому ринку розподіляються у співвідношенні 45%, 45% та 10% відповідно. Даний розподіл ринків для купівлі електричної енергії з метою компенсації технологічних витрат електричної енергії не стимулює оптимізацію стратегії закупівлі електричної енергії.</p> <p>Наприклад, пропонуємо переглянути розподіл ринків купівлі і врахувати можливість придбання на ринку ВДР і як пропозиція -пропонуємо перерозподілити співвідношення 80%, 10%, 5%, 5%. Це стандартний європейський підхід при трейдерській діяльності, що склався виходячи з досвіду європейських ринків.</p> <p>Також, є незрозумілим визначення базової середньозваженої ціни на РДН на рівні 3200 грн/МВт*год, оскільки протягом року вказана ціна змінювалась і становила як біля 2130 грн/ МВт*год, так і в поточний місяць 24 днів – понад 3400 грн/МВт*год. Тенденція на зниження не спостерігається.</p> <p>Пропонується до розрахунку прийняти коротший проміжок часу для формування базової ціни, яка відобразить</p>	<p>Не враховується Недостатньо обґрунтована пропозиція</p> <p>За підсумками проаналізованих розрахунків та опрацьованих матеріалів, для забезпечення надійної та збалансованої роботи ОСР, а саме належного виконання зобов'язань в частині покриття витрат, зокрема витрат, пов'язаних з купівлею електричної енергії з метою компенсації технологічних витрат електричної енергії на її розподіл», НКРЕКП здійснено оптимальний розрахунок тарифів з 01.01.2023.</p> <p>Оновлені підходи, застосовані для</p>

реалістичні тенденції рівня її формування - 3 календарні місяці осені 2022р.

Серед переліку складових частин витрат тарифу на розподіл електричної енергії, що включаються в розрахунок тарифу міститься посилання у розрахунках на проекти постанов НКРЕКП, які розміщені на вебсайті НКРЕКП і ще не прийняті в остаточній редакції, а саме: фіксований платіж за участь на РДН/ВДР в розмірі 3359,51 грн на місяць (без урахування податку на додану вартість) та прогнозованого рівня тарифу на здійснення операцій купівлі-продажу на РДН/ВДР в розмірі 8,89 грн/МВт•год; тариф на послуги з передачі електричної енергії НЕК «УКРЕНЕРГО» на 2023 рік – 522,46 грн/МВт•год (без урахування податку на додану вартість); тариф на послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління НЕК «УКРЕНЕРГО» на 2023 рік – 283,18 грн/МВт•год (без урахування податку на додану вартість). Вважаємо, що до прийняття відповідної постанови НКРЕКП здійснювати розрахунки не доцільно, а самі витрати у тарифі, розрахованому на 2023 рік потребуватимуть коригування в подальшому.

Асоціація вважає, що тарифи на послуги з розподілу електричної енергії із застосуванням стимулюючого регулювання потребують коригування, оскільки зміст обґрунтування потребує додаткового перегляду та доопрацювання.

2. Проекти потребують дотримання процедури проведення відкритого обговорення. Вважаємо, що при вирішенні питання щодо встановлення тарифів на послуги з розподілу електричної енергії, мають бути дотримані вимоги Порядку встановлення (формування) тарифів на послуги з розподілу електричної енергії, затверджений постановою НКРЕКП від 05 жовтня 2018 року №1175, пунктом 1,3 якого передбачається, що питання щодо встановлення тарифу розглядається на засіданні НКРЕКП, яке проводиться у формі відкритого слухання, з урахуванням вимог Порядку проведення відкритого обговорення проектів рішень Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, затвердженого постановою НКРЕКП від 30 червня 2017 року № 866, який визначає процедуру організації та проведення відкритого обговорення проектів рішень з питань, зокрема, встановлення тарифів та дотримана процедура проведення відкритого обговорення проектів рішень НКРЕКП із питання встановлення тарифу на послуги з розподілу електричної енергії.

розрахунку тарифів, наведено вище.

Не враховується

Недостатньо обґрунтована пропозиція

Процедура пов'язана з питанням щодо встановлення тарифів на послуги з розподілу електричної енергії з 01.01.2023, здійснюється відповідно до вимог пункту 3 постанови НКРЕКП від 12.07.2022 № 704 «Про врегулювання окремих питань щодо подання на схвалення Інвестиційних програм з передачі/розподілу електричної енергії на 2023 рік» з урахуванням положень постанови НКРЕКП від 26.03.2022 № 349 «Щодо захисту інформації, яка в умовах воєнного стану може бути віднесена до інформації з обмеженим доступом, у тому числі щодо об'єктів критичної інфраструктури».

Центральна рада Незалежної галузевої професійної спілки енергетиків України (лист від 23.11.2022 № 01-31)

Середнє зростання витрат на оплату праці для ОСР у 2023 році передбачене 11,11%. На переконання Профспілки статистичні та прогнозні дані, зазначені в обґрунтуванні до схвалених проектів постанов НКРЕКП «Про встановлення тарифів на послуги з розподілу електричної енергії із застосуванням стимулюючого регулювання» на 2023 рік, втратили актуальність в умовах воєнного стану.

На засіданні Центральної Ради Незалежної галузевої професійної спілки енергетиків України 21.11.2022 р., були розглянуті затверджені НКРЕКП проекти тарифів на розподіл електричної енергії для ОСР на 2023 рік, та схвалено рішення щодо надання пропозицій щодо їх розрахунку, в тому числі для ПАТ «ЗАПОРІЖЖЯОБЛЕНЕРГО» та АТ «ХЕРСОНОБЛЕНЕРГО».

03.11.2022 року Верховною Радою України було прийнято Закон України «Про Державний бюджет України на 2023 рік». В рамках підготовки проекту цього закону, Кабінетом Міністрів України були враховані скориговані макроекономічні показники економічного та соціального розвитку України на 2022 – 2023 роки, розроблені Мінекономіки та направлені до Мінфіну листом від 29.10.2022 № 3011-05/72231-03.

Згідно цих макроекономічних показників, Індекс споживчих цін у 2022 році (грудень до грудня 2021 року) становитиме 129,3%, а у 2023 році – 128%.

Зростання середньомісячної зарплати працівників в цілому по економіці України у 2023 році очікується на рівні 130%, та становитиме 18261 грн., що і закладене до розрахунку Закону України «Про Державний бюджет України на 2023 рік».

Слід зазначити, що у 2022 році «витрати на оплату праці» у структурі тарифів для трудових колективів ОСР не переглядались.

Зважаючи на викладене, в умовах триваючої збройної агресії РФ, зокрема атак на об'єкти енергетичної системи України, з метою забезпечення соціальної справедливості, Незалежна галузева професійна спілка енергетиків України пропонує:

Провести розрахунок «витрат на оплату праці» в структурі тарифів із застосуванням стимулюючого регулювання на 2023 рік для ліцензіатів з розподілу електричної енергії: АТ «ВІННИЦЯОБЛЕНЕРГО»; АТ «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО»; ПРАТ «ДТЕК КИЇВСЬКІ РЕГІОНАЛЬНІ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ»; ПРАТ «КІРОВОГРАДОБЛЕНЕРГО»; ПРАТ «ЛЬВІВОБЛЕНЕРГО»; АТ «МИКОЛАЇВОБЛЕНЕРГО»; АТ «ДТЕК ОДЕСЬКІ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ»; АТ «ПОЛТАВАОБЛЕНЕРГО»; АТ «ПРИКАРПАТТЯОБЛЕНЕРГО»; ПРАТ «РІВНЕОБЛЕНЕРГО»; АТ «СУМІОБЛЕНЕРГО»; ВАТ «ТЕРНОПІЛЬОБЛЕНЕРГО»; АТ «ХАРКІВОБЛЕНЕРГО»; АТ «ХМЕЛЬНИЦЬКОБЛЕНЕРГО»; АТ «ЧЕРНІВЦІОБЛЕНЕРГО»; АТ «ЧЕРНІГІВОБЛЕНЕРГО»; ПРАТ «ПЕЕМ «ЦЕК», а також для ПАТ «ЗАПОРІЖЖЯОБЛЕНЕРГО» та АТ «ХЕРСОНОБЛЕНЕРГО» з урахуванням очікуваного зростання середньомісячної зарплати працівників в цілому по економіці у 2023 році, та забезпечити збільшення витрат на оплату праці на 30%.

Не враховується

Недостатньо обґрунтована пропозиція

Застосовано загальний підхід до розрахунку цієї статті, який наведено в обґрунтувальних матеріалах до схваленого рішення.

**Таблиця узагальнених зауважень та пропозицій до проєкту постанови НКРЕКП
«Про встановлення тарифів на послуги з розподілу електричної енергії ПРАТ «РІВНЕОБЛЕНЕРГО» із застосуванням
стимулюючого регулювання»**

(щодо встановлення тарифів на послуги з розподілу електричної енергії з 01.01.2023 для
ПРАТ «РІВНЕОБЛЕНЕРГО» із застосуванням стимулюючого регулювання)

Редакція проєкту постанови НКРЕКП	Зауваження та пропозиції до проєкту рішення НКРЕКП	Позиція НКРЕКП щодо наданих зауважень та пропозицій з обґрунтуваннями (прийняття або відхилення)
<p><i>«тарифи на послуги з розподілу електричної енергії для споживачів та операторів установок зберігання енергії на рівні: для 1 класу напруги – 281,35 грн/МВт·год (без урахування податку на додану вартість); для 2 класу напруги – 1 630,91 грн/МВт·год (без урахування податку на додану вартість);»</i></p>		<p>Враховано актуалізовану інформацію та додатково скориговано деякі складові структури тарифів на послуги з розподілу електричної енергії, а саме:</p> <p>1. Статтю «витрати на послуги оператора системи передачі» перераховано з урахуванням оптимізованого тарифу на послуги з передачі електричної енергії НЕК «УКРЕНЕРГО» на 2023 рік (питання включене до відкритого засідання НКРЕКП на 09.12.2022);</p> <p>2. Статтю «витрати на послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління» перераховано з урахуванням оптимізованого тарифу на послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління НЕК</p>

		<p>«УКРЕНЕРГО» на 2023 рік, (питання включене до відкритого засідання НКРЕКП на 09.12.2022) ;</p> <p>3. Відповідно до постанови НКРЕКП від 02.12.2022 № 1599 «Про затвердження Змін до деяких постанов НКРЕ та НКРЕКП» регуляторну норму доходу на регуляторну базу активів, яка створена після переходу на стимулююче регулювання, враховано на рівні 0,03 в.о.</p> <p>4. Скориговано рівні РБА_{ст} та РБА_{нов} відповідно до отриманих від ОСР та опрацьованих НКРЕКП реєстрів регуляторної бази активів. У зв'язку з цим відповідним чином перераховано статті витрат «Амортизація» та «Прибуток на регуляторну базу активів».</p> <p>5. У зв'язку з цим перераховано статтю витрат «Внески на регулювання».</p> <p>Водночас, у разі зміни складових тариф може бути актуалізовано.</p>
<p>ОБґРУНТУВАННЯ</p> <p>щодо схвалення проектів постанов НКРЕКП</p> <p>....</p>	<p><u>ПРАТ «РІВНЕОБЛЕНЕРГО» (лист від 28.11.2022 року № 26-10/9159)</u></p> <p>ОБґРУНТУВАННЯ</p> <p>щодо схвалення проектів постанов НКРЕКП</p> <p>....</p> <p>Прогнозовані витрати (прогнозований необхідний дохід) від здійснення діяльності з</p>	<p>Не враховано</p> <p>Недостатньо обґрунтована пропозиція</p> <p>Застосовано загальний підхід</p> <p>Регулятор при розрахунках</p>

<p>Прогнозовані витрати (прогнозований необхідний дохід) від здійснення діяльності з розподілу електричної енергії визначено відповідно до пункту 5.3 глави 5 Порядку № 1175 (з урахуванням Схваленого проєкту змін) з урахуванням таких складових:</p> <p>1) прогнозовані операційні контрольовані витрати з розподілу електричної енергії визначено на рівні базових рівнів операційних контрольованих витрат, врахованих в діючій структурі тарифів заявників, із застосуванням коефіцієнта 1,062 – прогнозний індекс цін виробників промислової продукції на 2023 рік (грудень до грудня) відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 31.05.2021 № 586 «Про схвалення Прогнозу економічного і соціального розвитку України на 2022-2024</p>	<p>розподілу електричної енергії визначено відповідно до пункту 5.3 глави 5 Порядку № 1175 (з урахуванням Схваленого проєкту змін) з урахуванням таких складових:</p> <p>1) прогнозовані операційні контрольовані витрати з розподілу електричної енергії визначено на рівні базових рівнів операційних контрольованих витрат, врахованих в діючій структурі тарифів заявників, із застосуванням коефіцієнта 1,062 – прогнозний індекс цін виробників промислової продукції на 2023 рік (грудень до грудня) відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 31.05.2021 № 586 «Про схвалення Прогнозу економічного і соціального розвитку України на 2022-2024 роки» (далі – ~~постанова КМУ № 586~~) 1,28 – прогнозний індекс споживчих цін / грудень до грудня попереднього року, закладений в Державному бюджеті України на 2023 рік (Закон України «Про Державний бюджет України на 2023 рік» №8000 від 03.11.2022 року), та загального показника ефективності на рівні 0 %.</p>	<p>використовує дані чинного нормативно-правового документа – Постанови Кабінету Міністрів України від 31.05. 2021 року № 586, якою затверджено прогнозовані макропоказники.</p>
---	---	--

<p>роки» (далі – постанова КМУ № 586) та загального показника ефективності на рівні 0 %.</p>		
<p>Стаття «витрати на оплату праці». Оскільки відсутня статистична інформація за період січень – серпень 2022 року щодо середньомісячної заробітної плати штатного працівника, задіяного у промисловості в розрізі регіонів України (лист Державної служби статистики України від 19.08.2022 № 05.6-14/135-22), зазначену статтю визначено на рівні схваленого 11.02.2022 рішення щодо перегляду тарифів на послуги з розподілу електричної енергії з 01.04.2022.</p> <p>Розрахунок витрат здійснено відповідно до <i>Порядку визначення витрат на оплату праці, які враховуються у тарифах на послуги з розподілу електричної енергії, передачі електричної енергії, диспетчерського</i></p>	<p><u>ПРАТ «РІВНЕОБЛЕНЕРГО» (лист від 28.11.2022 року № 26-10/9159)</u></p> <p>Стаття «витрати на оплату праці». Оскільки відсутня статистична інформація за період січень – серпень 2022 року щодо середньомісячної заробітної плати штатного працівника, задіяного у промисловості в розрізі регіонів України (лист Державної служби статистики України від 19.08.2022 № 05.6-14/135-22), зазначену статтю визначено на рівні схваленого 11.02.2022 рішення щодо перегляду тарифів на послуги з розподілу електричної енергії з 01.04.2022.</p> <p>Розрахунок витрат здійснено відповідно до <i>Порядку визначення витрат на оплату праці, які враховуються у тарифах на послуги з розподілу електричної енергії, передачі електричної енергії, диспетчерського (оперативно-технологічного) управління, послуги постачальника універсальних послуг, виробництво теплової та виробництво електричної енергії, затвердженого постановою НКРЕКП від 26.10.2015 № 2645, з урахуванням:</i></p> <p>статистичних даних щодо середньої заробітної плати по промисловості у ~~січні-серпні 2021 року, яка склала по Україні 14 414 грн; у січні 2022 року, яка склала по Україні 15 441 грн;~~</p> <p>фактичного індексу споживчих цін на товари та послуги (грудень до грудня попереднього року), який за жовтень 2022 року склав 124,8%;</p> <p>коефіцієнта β на рівні 0,36 (який використано для оптимізації темпу зростання заробітної плати);</p> <p>чисельності персоналу, задіяного в діяльності з розподілу електроенергії, яка відповідає загальній чисельності персоналу, врахованій у діючих тарифах на послуги з розподілу електричної енергії на 2021 рік.</p> <p>Середнє зростання витрат на оплату праці становитиме ~~11,11~~ 27%, що</p>	<p>Не враховано Недостатньо обгрунтована пропозиція</p> <p>Застосовано загальний підхід, який наведено у обгрунтовальних матеріалах до схваленого рішення.</p>

<p>(оперативно-технологічного) управління, послуги постачальника універсальних послуг, виробництво теплової та виробництво електричної енергії, затвердженого постановою НКРЕКП від 26.10.2015 № 2645, з урахуванням:</p> <p>статистичних даних щодо середньої заробітної плати по промисловості у січні-серпні 2021 року, яка склала по Україні 14 414 грн;</p> <p>коефіцієнта β на рівні 0,36 (який використано для оптимізації темпу зростання заробітної плати);</p> <p>чисельності персоналу, задіяного в діяльності з розподілу електроенергії, яка відповідає загальній чисельності персоналу, врахованій у діючих тарифах на послуги з розподілу електричної енергії на 2021 рік.</p> <p>Середнє зростання витрат на оплату праці становитиме 11,11 %.</p>	<p>відповідатиме прогностичним макроекономічним і соціальним показникам економічного і соціального розвитку на 2023 рік згідно Державного бюджету України.</p>	
<p>Стаття «Витрати на оплату праці» – 378 332</p>	<p><u>РІВНЕНСЬКА ОБЛАСНА ПРОФСПІЛКОВА ОРГАНІЗАЦІЯ НЕЗАЛЕЖНОЇ ГАЛУЗЕВОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ СПІЛКИ ЕНЕРГЕТИКІВ УКРАЇНИ ПРИВАТНОГО</u></p>	<p>Не враховано Недостатньо обґрунтована</p>

<p>тис. грн</p>	<p><u>АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «РІВНЕОБЛЕНЕРГО» (лист від 24.11.2022 № 29)</u></p> <p>На підставі впровадженого режиму воєнного стану в Україні в наслідок збройної агресії рф, у 2022 році відсутня актуальна статистична інформація щодо рівня середньомісячної заробітної плати штатного працівника, задіяного у промисловості в розрізі регіонів України.</p> <p>Також Кабінетом Міністрів України не був затверджений Прогноз економічного і соціального розвитку України на 2023-2025 роки. За відсутністю зазначених статистичних та прогнозних даних, НКРЕКП не має можливості об'єктивно розрахувати тарифи на розподіл електричної енергії для ліцензіатів, в тому числі зростання витрат на оплату праці в структурі тарифів відповідно до «Порядку визначення витрат на оплату праці, які враховуються у тарифах на послуги з розподілу електричної енергії, передачі електричної енергії, диспетчерського (оперативно-технологічного) управління, послуги постачальника універсальних послуг, виробництво теплової та виробництво електричної енергії», затвердженого постановою НКРЕКП від 26.10.2015 № 2645. Проекти тарифів на послуги з розподілу електричної енергії на 2023 рік були розраховані з використанням статистичних даних щодо рівня середньої заробітної плати по промисловості у січні-серпні 2021 року та Прогнозу економічного і соціального розвитку України на 2022-2024 роки, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 31.05.2021 № 586.</p> <p>На переконання Профспілки ці статистичні та прогнозні дані за 2021р втратили актуальність , особливо в умовах воєнного стану.</p> <p>03.11.2022 року Верховною Радою України було прийнято Закон України «Про Державний бюджет України на 2023 рік». Відповідно до цього закону, Кабінетом Міністрів України були враховані скориговані макроекономічні показники економічного та соціального розвитку України на 2022 – 2023 роки, розроблені Мінекономіки та направлені до Мінфіну листом від 29.10.2022 № 3011-05/72231-03. Згідно цих макроекономічних показників, Індекс споживчих цін у 2022 році (грудень до грудня 2021 року) становитиме 129,3%, а у 2023 році – 128%.</p> <p>Зростання середньомісячної зарплати працівників в цілому по економіці України у 2023 році очікується на рівні 130%, та становитиме 18261 грн., що і закладене до розрахунку у Законі України «Про Державний бюджет України на 2023 рік».</p> <p>Слід зазначити, що у 2022 році «витрати на оплату праці» у структурі тарифів для трудових колективів ОСР не переглядались в тому числі і для ПРАТ «РІВНЕОБЛЕНЕРГО».</p> <p>Зважаючи на викладене, в умовах триваючої збройної агресії рф, зокрема атак</p>	<p>пропозиція</p> <p>Застосовано загальний підхід, який наведено у обґрунтовувальних матеріалах до схваленого рішення.</p>
-----------------	--	---

	<p>на об'єкти енергетичної системи України, з метою забезпечення соціальної справедливості, Рівненська обласна профспілкова організація Незалежної галузевої професійної спілки енергетиків України пропонує:</p> <p>Провести розрахунок «витрат на оплату праці» в структурі тарифів із застосуванням стимулюючого регулювання на 2023 рік для ліцензіата з розподілу електричної енергії для ПРАТ «РІВНЕОБЛЕНЕРГО» з урахуванням очікуваного зростання середньомісячної зарплати працівників в цілому по економіці у 2023 році, та забезпечити збільшення витрат на оплату праці не менше 30% відносно діючої середньомісячної зарплати на даний час затвердженій в тарифі.</p>	
<p>Загальні зауваження до проєкту <u>ДП «НАЕК «ЕНЕРГОАТОМ» (листу від 21.11.2022 № 01-17319/04-вих та від 24.11.2022 № 01-17616/04-вих)</u></p>	<p>Пропозиції є таким, що не враховують умови діяльності ДП «НАЕК «Енергоатом», яке в складних умовах воєнного стану, спричиненого військовою агресією РФ, продовжує добросовісно виконувати спеціальні обов'язки із забезпечення доступності електричної енергії для побутових споживачів (далі – послуга ПСО) відповідно до Положення про покладення спеціальних обов'язків на учасників ринку електричної енергії для забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку електричної енергії (далі – Положення), затвердженого постановою КМУ від 5 червня 2019 року №483.</p> <p>ДП «НАЕК «Енергоатом» покриває близько 90% обсягів фінансового навантаження, необхідного для виконання спеціальних обов'язків для забезпечення загальносуспільних інтересів. Відповідно, Компанія має надзвичайно великі фінансові витрати в межах виконання ПСО.</p> <p>Вартість послуги, яку ДП «НАЕК «Енергоатом» сплачує ДП «Гарантований покупець» щомісяця, має пряму залежність від ціни на універсальні послуги для непобутових споживачів, яка включає ціну купівлі електричної енергії на ринку (прогнозовану ціну), ціну (тариф) на послуги ПУП, ціни (тарифи) на послуги ОСП і ОСР.</p> <p>Таким чином, будь-які зміни у складових ціни на універсальні послуги, зміна тарифів ОСП і ОСР, безпосередньо впливають на вартість послуги ПСО, збільшення вартості вищевказаних послуг матиме негативний вплив на діяльність ДП «НАЕК «Енергоатом», оскільки у Компанії відсутні будь-які механізми або джерела додаткових надходжень на покриття збільшення вартості послуги ПСО.</p> <p>За розрахунками ДП «НАЕК «Енергоатом», вартість послуги ПСО у 2023 році внаслідок такого підвищення вищезазначених тарифів буде становити 124,5 млрд грн без ПДВ (за діючими тарифами прогнозна вартість послуги ПСО у 2023 році становить 102,1 млрд грн без ПДВ) – очікуване збільшення вартості послуги ПСО для ДП «НАЕК «Енергоатом» на 22,4 млрд грн (без ПДВ).</p> <p>Враховуючи зазначене, збільшення тарифів ОСР призведе до необґрунтованих додаткових витрат Компанії у 2023 році.</p> <p>Враховуючи зазначене, ДП «НАЕК «Енергоатом» не підтримує проєкти рішень НКРЕКП стосовно підвищення тарифів на послуги з передачі електричної енергії, послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного)</p>	<p>Не враховано Недостатньо обґрунтована пропозиція</p> <p>За підсумками проаналізованих розрахунків та опрацьованих матеріалів, для забезпечення надійної та збалансованої роботи ОСР, НКРЕКП здійснено оптимальний розрахунок тарифів з 01.01.2023.</p> <p>Оновлені підходи, застосовані для розрахунку тарифів, наведено вище.</p>

управління, послуги з розподілу електричної енергії та послуги постачальників універсальних послуг на 2023 рік, які було схвалено на засіданні НКРЕКП 18.11.2022 та пропонує не підвищувати вищезгадані тарифи у 2023 році.

ПРОЕКТ ЕНЕРГЕТИЧНОЇ БЕЗПЕКИ (лист від 25.11.2022 № ESP-153-NEURC-2022-11-25)

У зв'язку з воєнними діями відбулося суттєве скорочення обсягів розподілу електричної енергії та значно змінилася структура споживання між 1-им та 2-им класом. Проекти тарифів передбачають зменшення їх бази на 28%, що співпадає зі скороченням бази тарифу на передачу та є позитивним фактором з точки зору забезпечення отримання необхідного доходу та фінансування витрат ОСР. У разі більш суттєвого скорочення обсягів розподілу в 2023 році ПЕБ рекомендує проводити своєчасне коригування тарифів для забезпечення отримання необхідного доходу в повному обсязі та уникнення дефіциту.

ПЕБ відмітив політику НКРЕКП щодо забезпечення мінімального зростання тарифів, а саме:

- застосування прогнозного індексу цін виробників промислової продукції 106,2% та прогнозного індексу споживчих цін 106,0%, відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 31.05.2021 № 586 «Про схвалення Прогнозу економічного і соціального розвитку України на 2022-2024 роки», що є значно нижчим за фактичні показники інфляції та прогноз, врахований в Держбюджеті на 2023 рік, на рівні 132,2% та 128% відповідно;
- фіксація амортизації РАБО на рівні, затвердженому в тарифах 2022 року;
- застосування нульової норми доходу на РАБ нова;
- неврахування коригування доходу ОСР за 2022 рік.

Застосування більш низького рівня інфляції може призвести до недофінансування операційних витрат та інвестиційної програми компанії, необхідності їх пріоритизації та зростання кредиторської заборгованості.

В тарифах 2023 року залишилося невирішеним питання коригування доходу ОСР за 2022 рік. Суттєве недоотримання ОСР необхідного доходу в 2022 році пов'язане з наступними факторами:

- скорочення обсягів розподілу та зменшення рівня оплат у зв'язку з воєнними діями;
- зростання ціни на електричну енергію для придбання технологічних витрат;
- витрати на фінансування відновлення інфраструктури, пошкодженої внаслідок воєнних дій.

За попередніми розрахунками дефіцит ОСР становить від 22 до 26 млрд грн. ПЕБ рекомендував підтримати фінансування даного дефіциту за рахунок Державного бюджету, однак, дана ініціатива не була прийнята. Тому наразі єдиним джерелом погашення дефіциту є тариф ОСР. Включення повної суми дефіциту значно вплине на зростання тарифів, тому ПЕБ рекомендує врахувати його компенсацію з урахуванням фактичного рівня інфляції протягом 2-3 років.

Середній тариф ОСР для 1-го класу зріс на 73%, а для 2-го класу – на 67%, що зумовлено впливом таких факторів:

- зростання більше, ніж в 3 рази тарифу на диспетчеризацію;
- зростання ціни на електричну енергію для придбання технологічних витрат;
- зростання тарифу на передачу електричної енергії;
- збільшення рівня заробітної плати.

Слід зазначити, що для 6 ОСР були зафіксовані тарифи на рівні 2022 року. Дані ОСР розташовані на тимчасово окупованих територіях, або в зонах активних бойових дій. Фіксація даних тарифів не включає вплив факторів,

**Не враховано
Недостатньо обґрунтована
пропозиція**

За підсумками проаналізованих розрахунків та опрацьованих матеріалів, для забезпечення надійної та збалансованої роботи ОСР, НКРЕКП здійснено оптимальний розрахунок тарифів з 01.01.2023.

Оновлені підходи, застосовані для розрахунку тарифів, наведено вище.

Під час здійснення заходів державного контролю діяльності ОСР за 2023 рік, НКРЕКП визначатиме розмір додатково отриманого (недоотриманого) доходу від здійснення ліцензованої діяльності.

<p>перерахованих вище, а саме – зниження обсягів розподілу, яке на даних територіях є ще більш суттєвим, та інших факторів зростання тарифів.</p> <p>ПЕБ проводить моніторинг реформи стимулюючого регулювання та аналізує фактори дефіциту USAID Проект енергетичної безпеки ОСР в 2022 році. В рамках проведеного аналізу скорочення обсягу розподілу на даних територіях становить в середньому 35% для 1-го класу та 50% для 2-го. Отже, на підставі проведених розрахунків фіксація тарифів на рівні 2022 року призведе до того, що дані ОСР отримають лише 32% необхідного доходу, затвердженого в тарифах 2022 року. Дані компанії не зможуть придбавати електричну енергію на технологічні витрати на РДН та РДД, не зможуть сплачувати тарифи ОСП та диспетчеризацію, що призведе до суттєвого зростання кредиторської заборгованості перед Укренерго та неможливості відновлення пошкодженої інфраструктури у зв'язку з відсутністю джерел фінансування. Як мінімальний захід підтримки даних компаній, ПЕБ рекомендує збільшити їх тарифи 2022 року на середній відсоток зростання тарифів ОСР в 2023 році, а саме: 73% для 1-го класу та 67% - для 2-го класу з подальшим переглядом тарифів у разі надання інформації даними ОСР.</p>	
<p><u>ГО «Асоціація постачальників енергоресурсів» (лист від 24.11.2022 № 167-СЛ-04-1122)</u></p> <p>1. У обґрунтуванні до складової витрат «Витрати, пов'язані з купівлею електричної енергії з метою компенсації технологічних витрат електричної енергії на її розподіл» зазначено, що враховано обсяги прогнозних технологічних витрат електричної енергії на її розподіл електричними мережами для закупівлі на ринках РДД, РДН та на балансуєчому ринку у співвідношенні 45%, 45% та 10% відповідно.</p> <p>Тож є незрозумілим, чому саме обсяги прогнозних технологічних витрат електричної енергії на її розподіл електричними мережами для закупівлі на ринках РДД, РДН та на балансуєчому ринку розподіляються у співвідношенні 45%, 45% та 10% відповідно. Даний розподіл ринків для купівлі електричної енергії з метою компенсації технологічних витрат електричної енергії не стимулює оптимізацію стратегії закупівлі електричної енергії.</p> <p>Наприклад, пропонуємо переглянути розподіл ринків купівлі і врахувати можливість придбання на ринку ВДР і як пропозиція -пропонуємо перерозподілити співвідношення 80%, 10%, 5%, 5%. Це стандартний європейський підхід при трейдерській діяльності, що склався виходячи з досвіду європейських ринків.</p> <p>Також, є незрозумілим визначення базової середньозваженої ціни на РДН на рівні 3200 грн/МВт*год, оскільки протягом року вказана ціна змінювалась і становила як біля 2130 грн/ МВт*год, так і в поточний місяць 24 днів – понад 3400 грн/МВт*год. Тенденція на зниження не спостерігається.</p> <p>Пропонується до розрахунку прийняти коротший проміжок часу для формування базової ціни, яка відобразить реалістичні тенденції рівня її формування - 3 календарні місяці осені 2022р.</p> <p>Серед переліку складових частин витрат тарифу на розподіл електричної енергії, що включаються в розрахунок тарифу міститься посилення у розрахунках на проекти постанов НКРЕКП, які розміщені на вебсайті НКРЕКП і ще не прийняті в остаточній редакції, а саме: фіксований платіж за участь на РДН/ВДР в розмірі 3359,51 грн на місяць (без урахування податку на додану вартість) та прогнозованого рівня тарифу на здійснення операцій купівлі-продажу на РДН/ВДР в розмірі 8,89 грн/МВт*год; тариф на послуги з передачі електричної енергії НЕК «УКРЕНЕРГО» на 2023 рік – 522,46 грн/МВт*год (без урахування податку на додану вартість); тариф на послуги з диспетчерського</p>	<p>Не враховано Недостатньо обґрунтована пропозиція</p> <p>За підсумками проаналізованих розрахунків та опрацьованих матеріалів, для забезпечення надійної та збалансованої роботи ОСР, а саме належного виконання зобов'язань в частині покриття витрат, зокрема витрат, пов'язаних з купівлею електричної енергії з метою компенсації технологічних витрат електричної енергії на її розподіл», НКРЕКП здійснено оптимальний розрахунок тарифів з 01.01.2023.</p> <p>Оновлені підходи, застосовані для розрахунку тарифів, наведено вище.</p>

(оперативно-технологічного) управління НЕК «УКРЕНЕРГО» на 2023 рік – 283,18 грн/МВт•год (без урахування податку на додану вартість). Вважаємо, що до прийняття відповідної постанови НКРЕКП здійснювати розрахунки не доцільно, а самі витрати у тарифі, розрахованому на 2023 рік потребуватимуть коригування в подальшому.

Асоціація вважає, що тарифи на послуги з розподілу електричної енергії із застосуванням стимулюючого регулювання потребують коригування, оскільки зміст обґрунтування потребує додаткового перегляду та доопрацювання.

2. Проекти потребують дотримання процедури проведення відкритого обговорення. Вважаємо, що при вирішенні питання щодо встановлення тарифів на послуги з розподілу електричної енергії, мають бути дотримані вимоги Порядку встановлення (формування) тарифів на послуги з розподілу електричної енергії, затверджений постановою НКРЕКП від 05 жовтня 2018 року №1175, пунктом 1,3 якого передбачається, що питання щодо встановлення тарифу розглядається на засіданні НКРЕКП, яке проводиться у формі відкритого слухання, з урахуванням вимог Порядку проведення відкритого обговорення проектів рішень Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, затвердженого постановою НКРЕКП від 30 червня 2017 року № 866, який визначає процедуру організації та проведення відкритого обговорення проектів рішень з питань, зокрема, встановлення тарифів. та дотримана процедура проведення відкритого обговорення проектів рішень НКРЕКП із питання встановлення тарифу на послуги з розподілу електричної енергії.

**Не враховано
Недостатньо обґрунтована
пропозиція**

Процедура пов'язана з питанням щодо встановлення тарифів на послуги з розподілу електричної енергії з 01.01.2023, здійснюється відповідно до вимог пункту 3 постанови НКРЕКП від 12.07.2022 № 704 «Про врегулювання окремих питань щодо подання на схвалення Інвестиційних програм з передачі/розподілу електричної енергії на 2023 рік» з урахуванням положень постанови НКРЕКП від 26.03.2022 № 349 «Щодо захисту інформації, яка в умовах воєнного стану може бути віднесена до інформації з обмеженим доступом, у тому числі щодо об'єктів критичної інфраструктури».

Центральна рада Незалежної галузевої професійної спілки енергетиків України (лист від 23.11. 2022 № 01-31)

Середнє зростання витрат на оплату праці для ОСР у 2023 році передбачене 11,11%. На переконання Профспілки статистичні та прогнозні дані, зазначені в обґрунтуванні до схвалених проектів постанов НКРЕКП «Про

**Не враховано
Недостатньо обґрунтована
пропозиція**
Застосовано загальний

встановлення тарифів на послуги з розподілу електричної енергії із застосуванням стимулюючого регулювання» на 2023 рік, втратили актуальність в умовах воєнного стану.

На засіданні Центральної Ради Незалежної галузевої професійної спілки енергетиків України 21.11.2022 р., були розглянуті затверджені НКРЕКП проекти тарифів на розподіл електричної енергії для ОСР на 2023 рік, та схвалено рішення щодо надання пропозицій щодо їх розрахунку, в тому числі для ПАТ «ЗАПОРІЖЖЯОБЛЕНЕРГО» та АТ «ХЕРСОНОБЛЕНЕРГО».

03.11.2022 року Верховною Радою України було прийнято Закон України «Про Державний бюджет України на 2023 рік». В рамках підготовки проекту цього закону, Кабінетом Міністрів України були враховані скориговані макроекономічні показники економічного та соціального розвитку України на 2022 – 2023 роки, розроблені Мінекономіки та направлені до Мінфіну листом від 29.10.2022 № 3011-05/72231-03.

Згідно цих макроекономічних показників, Індекс споживчих цін у 2022 році (грудень до грудня 2021 року) становитиме 129,3%, а у 2023 році – 128%.

Зростання середньомісячної зарплати працівників в цілому по економіці України у 2023 році очікується на рівні 130%, та становитиме 18261 грн., що і закладене до розрахунку Закону України «Про Державний бюджет України на 2023 рік».

Слід зазначити, що у 2022 році «витрати на оплату праці» у структурі тарифів для трудових колективів ОСР не переглядалися.

Зважаючи на викладене, в умовах триваючої збройної агресії РФ, зокрема атак на об'єкти енергетичної системи України, з метою забезпечення соціальної справедливості, Незалежна галузева професійна спілка енергетиків України пропонує:

Провести розрахунок «витрат на оплату праці» в структурі тарифів із застосуванням стимулюючого регулювання на 2023 рік для ліцензіатів з розподілу електричної енергії: АТ «ВІННИЦЯОБЛЕНЕРГО»; АТ «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО»; ПРАТ «ДТЕК КИЇВСЬКІ РЕГІОНАЛЬНІ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ»; ПРАТ «КІРОВОГРАДОБЛЕНЕРГО»; ПРАТ «ЛЬВІВОБЛЕНЕРГО»; АТ «МИКОЛАЇВОБЛЕНЕРГО»; АТ «ДТЕК ОДЕСЬКІ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ»; АТ «ПОЛТАВАОБЛЕНЕРГО»; АТ «ПРИКАРПАТТЯОБЛЕНЕРГО»; ПРАТ «РІВНЕОБЛЕНЕРГО»; АТ «СУМІОБЛЕНЕРГО»; ВАТ «ТЕРНОПІЛЬОБЛЕНЕРГО»; АТ «ХАРКІВОБЛЕНЕРГО»; АТ «ХМЕЛЬНИЦЬКОБЛЕНЕРГО»; АТ «ЧЕРНІВЦІОБЛЕНЕРГО»; АТ «ЧЕРНІГІВОБЛЕНЕРГО»; ПРАТ «ПЕЕМ «ЦЕК», а також для ПАТ «ЗАПОРІЖЖЯОБЛЕНЕРГО» та АТ «ХЕРСОНОБЛЕНЕРГО» з урахуванням очікуваного зростання середньомісячної зарплати працівників в цілому по економіці у 2023 році, та забезпечити збільшення витрат на оплату праці на 30%.

підхід до розрахунку цієї статті, який наведено у обґрунтованих матеріалах до схваленого рішення.

**Таблиця узагальнених зауважень та пропозицій до проєкту постанови НКРЕКП
«Про встановлення тарифів на послуги з розподілу електричної енергії АТ «СУМИОБЛЕНЕРГО»
із застосуванням стимулюючого регулювання»
(щодо встановлення тарифів на послуги з розподілу електричної енергії з 01.01.2023)**

Редакція проєкту постанови НКРЕКП	Зауваження та пропозиції до проєкту рішення НКРЕКП	Позиція НКРЕКП щодо наданих зауважень та пропозицій з обґрунтуваннями (прийняття або відхилення)
<p><i>«тарифи на послуги з розподілу електричної енергії для споживачів та операторів установок зберігання енергії на рівні:</i> для 1 класу напруги – 303,21 грн/МВт·год (без урахування податку на додану вартість); для 2 класу напруги – 2 016,01 грн/МВт·год (без урахування податку на додану вартість);»</p>		<p>Враховано актуалізовану інформацію та додатково скориговано деякі складові структури тарифів на послуги з розподілу електричної енергії, а саме:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Статтю «витрати на послуги оператора системи передачі» перераховано з урахуванням оптимізованого тарифу на послуги з передачі електричної енергії НЕК «УКРЕНЕРГО» на 2023 рік (питання включене до відкритого засідання НКРЕКП на 09.12.2022) ; 2. Статтю «витрати на послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління» перераховано з урахуванням оптимізованого тарифу на послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління НЕК «УКРЕНЕРГО» на 2023 рік (питання включене до відкритого засідання НКРЕКП на 09.12.2022); 3. Відповідно до постанови НКРЕКП від 02.12.2022 № 1599 «Про затвердження Змін до деяких постанов НКРЕ та НКРЕКП» регуляторну норму доходу на регуляторну базу активів, яка створена після переходу на стимулююче регулювання, враховано на рівні 0,03 в.о. 4. Скориговано рівні РБА ст та РБА нов відповідно до отриманих від ОСР та

		<p>опрацьованих НКРЕКП реєстрів регуляторної бази активів. У зв'язку з цим відповідним чином перераховано статті витрат «Амортизація» та «Прибуток на регуляторну базу активів».</p> <p>5. У зв'язку з цим перераховано статтю витрат «Внески на регулювання».</p>
<p>«Економічні коефіцієнти прогнозованих технологічних витрат електроенергії на розподіл 1 класу» Стаття витрат «Витрати, пов'язані з купівлею електричної енергії з метою компенсації технологічних витрат електричної енергії на її розподіл» - 529 836 тис. грн.</p>	<p><u>АТ «Сумиобленерго» (лист від 28.11.2022 № 28/10920)</u> Рішенням Сумського адміністративного окружного суду від 14.09.2021 у справі № 480/4226/21, залишеним без змін постановою Другого адміністративного апеляційного суду від 17.01.2022, визнано протиправною та скасовано постанову НКРЕКП від 20.11.2020 № 2154 «Про затвердження економічних коефіцієнтів прогнозованих технологічних витрат електричної енергії електричними мережами 1 та 2 класів напруги на прогнозний період» в частині затвердження для АТ «СУМІОБЛЕНЕРГО» економічних коефіцієнтів прогнозованих технологічних витрат електричної енергії (далі – ЕКПТВЕ) електромережами 1 класу напруги на 2021 - 2023 роки для операторів системи розподілу, до яких застосовується стимулююче регулювання, на рівні 0,0199 на 2021 рік, 0,0198 на 2022 рік, 0,0197 на 2023 рік та зобов'язано НКРЕКП здійснити АТ «СУМІОБЛЕНЕРГО» перерахунок ЕКПТВЕ електромережами 1 класу напруги на 2021 - 2023 роки для операторів системи розподілу, до яких застосовується стимулююче регулювання, відповідно до Положення про порядок подання, визначення та затвердження економічних коефіцієнтів нормативних та прогнозованих технологічних витрат електроенергії, затвердженого постановою НКРЕКП від 27.07.2017 № 981 (надалі – Положення), в редакції постанови від 18.11.20 № 2099. Наразі для АТ «СУМІОБЛЕНЕРГО» відсутній затверджений на 2022 рік ЕКПТВЕ електромережами 1 класу напруги. Також рішенням Сумського адміністративного окружного суду від 10.12.2020 у справі № 480/3100/20, залишеним без змін постановою Другого адміністративного апеляційного суду від 30.03.2021, визнано протиправною та скасовано постанову НКРЕКП від 19.11.2019 № 2406 «Про затвердження економічних коефіцієнтів прогнозованих технологічних витрат електроенергії електромережами 1 та 2 класів напруги на 2020 рік» в частині затвердження для АТ «СУМІОБЛЕНЕРГО» ЕКПТВЕ електромережами 1 класу напруги на</p>	<p>Не враховується В розрахунку тарифу використано коефіцієнти прогнозованих технологічних витрат електроенергії на розподіл 1 та 2 класів, відповідно до проекту постанови НКРЕКП, «Про внесення змін до постанови Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 20 листопада 2020 року № 2154» (щодо затвердження економічних коефіцієнтів прогнозованих технологічних витрат електричної енергії електромережами 1 та 2 класів напруги на 2021 - 2024 роки), розгляд якої заплановано на відкритому засіданні НКРЕКП 09.12.2022.</p>

<p>Стаття витрат «Витрати на послуги оператора системи передачі» – 85 862 тис. грн.</p> <p>Стаття витрат «Витрати на послуги диспетчерського (оперативно-технологічного) управління» – 505 276 тис. грн.</p> <p>Стаття витрат «Витрати на здійснення операцій купівлі-продажу на ринку «на добу наперед» та внутрішньодобовому ринку» – 698 тис. грн.</p> <p>Стаття витрат «Сума внесків на</p>	<p>рівні 0,0201 та зобов'язано НКРЕКП здійснити АТ «СУМІОБЛЕНЕРГО» перерахунок ЕКПТВЕ електромережами 1 класу напруги на 20210 рік відповідно до вимог п. 3.2 Положення в редакції постанови НКРЕКП від 27.12.2017 № 1424, з 1 січня 2020 року. Проте, наразі рішення суду у справі № 480/3100/20 залишається невиконаним, а ЕКПТВЕ електромережами 1 класу напруги на 2020 рік залишається не перерахованим.</p> <p>Таким чином, для розрахунку тарифів АТ «СУМІОБЛЕНЕРГО» просить виконати вищевказані рішення суду та здійснити перерахунок ЕКПТВЕ електромережами 1 класу напруги на 2020 рік і ЕКПТВЕ електромережами 1 класу напруги на регуляторний період 2021-2023 роки шляхом прийняття відповідних рішень НКРЕКП. Внаслідок вчинених перерахунків ЕКПТВЕ електромережами 1 класу напруги на 2020 рік та регуляторний період 2021-2023 роки в розрахунку тарифів на 2023 рік необхідно врахувати перерахований ЕКПТВЕ електромережами 1 класу напруги на 2023 рік в значенні 0,0305 відносних одиниць.</p> <p><u>У зв'язку з вищевикладеним перерахувати наступні статті витрат:</u></p> <p>Прогнозований середньорічний рівень ціни закупівлі електричної енергії на РДН визначити на підставі середньозваженої ціни на РДН ОЕС за вересень 2022 року 3 503,26 грн/МВт-год (без урахування податку на додану вартість) – витрати в сумі 648 888 тис. грн.</p> <p>Стаття «Витрати на послуги оператора системи передачі» – витрати в сумі 96 052 тис. грн.</p> <p>Стаття «Витрати на послуги диспетчерського (оперативно-технологічного) управління» – витрати в сумі 510 799 тис. грн.</p> <p>Стаття «Витрати на здійснення операцій купівлі-продажу на ринку «на добу наперед» та внутрішньодобовому ринку» – 776 тис. грн.</p> <p>Стаття «Сума внесків на регулювання» – витрати в сумі – 2 767 тис.</p>	<p>Загальна позиція Не враховується Недостатньо обгрунтована пропозиція</p> <p>Підхід щодо визначення рівня витрат за цією статтею наведено у обгрунтовальних матеріалах до схваленого рішення.</p>
---	---	--

<p>регулювання» – витрати в сумі – 2 454 тис. грн</p>	<p>грн</p>	
<p>Стаття витрат «Витрати на оплату праці» – 754 842 тис. грн.</p> <p>Стаття витрат «Сума відрахувань коштів первинним профспілковим організаціям» – 2 265 тис. грн.</p> <p>Стаття витрат «Відрахування на соціальні заходи» – 166 065 тис. грн.</p>	<p><u>АТ «Сумиобленерго» (лист від 28.11.2022 № 28/10920)</u> Стаття «Витрати на оплату праці» – 870 448 тис. грн. Запропонований проектом постанови НКРЕКП рівень зростання витрат на оплату праці ОСР на 11,11% не дозволить забезпечити збільшення заробітної плати навіть на рівень інфляції за підсумками 2021-2022 років. Інфляція на споживчому ринку у 2022 році становить 24,8 % з початку року. Серед основних макропоказників економічного і соціального розвитку України, на яких базується державний бюджет України на 2023 рік є індекс споживчих цін у розмірі – 28 % та середня заробітна плата – 18 500,00 грн, тому АТ «СУМИОБЛЕНЕРГО» просить застосувати коефіцієнт β на рівні 0,9, що забезпечить збільшення витрат на оплату праці в тарифах на розподіл електричної енергії на 28 %.</p> <p><u>У зв'язку з вищевикладеним перерахувати наступні статті витрат:</u></p> <p>Стаття «Сума відрахувань коштів первинним профспілковим організаціям» – 2 611 тис. грн.</p> <p>Стаття «Відрахування на соціальні заходи» – 191 499 тис. грн.</p>	<p>Не враховано Недостатньо обґрунтована пропозиція Застосовано загальний підхід, який наведено у обґрунтовальних матеріалах до схваленого рішення.</p>
<p>Стаття «Коригування доходу (витрат)» – 0 тис. грн.</p>	<p><u>АТ «Сумиобленерго» (лист від 28.11.2022 № 28/10920)</u> Стаття «Коригування доходу (витрат)» – витрати в сумі +71 443 тис. грн. Рішенням Сумського окружного адміністративного суду від 16.10.2020 у справі № 480/3369/20, яке залишено без змін постановою Другого апеляційного адміністративного суду від 22.03.2021 та постановою Верховного Суду від 16.09.2021, а також рішенням Сумського окружного адміністративного суду від 27.10.2021 у справі № 480/4919/21, яке залишено без змін постановою Другого апеляційного адміністративного суду від 10.02.2022, що набрали законної сили і є обов'язковими до виконання, визнано необґрунтованим зменшення тарифу</p>	<p>Не враховується У межах розгляду справ Сумського окружного адміністративного суду від 16.10.2020 у справі № 480/3369/20 та від 27.10.2021 у справі № 480/4919/21 суди не знайшли необхідних та достатніх підстав для вчинення НКРЕКП певних дій.</p>

АТ «СУМІОБЛЕНЕРГО» на 71 442,54 тис. грн (без урахування податку на додану вартість) і було визнано протиправною та скасовано постанову НКРЕКП від 20.05.2020 № 956 (якою розпочато зменшення тарифу, тариф зменшено в 2020 році на суму 23 814,18 тис. грн (без урахування податку на додану вартість) та постанову НКРЕКП від 09.12.2020 № 2377 в частині коригування доходу (витрат) (якою завершено зменшення тарифу, тариф зменшено в 2021 році на суму 47 628,36 грн (без урахування податку на додану вартість)).

В зв'язку з цим товариство просить в рядку 9 Структури тарифів на послуги з розподілу електричної енергії із застосуванням стимулюючого регулювання АТ «СУМІОБЛЕНЕРГО», яка є додатком до проекту постанови НКРЕКП «Про встановлення тарифів на послуги з розподілу електричної енергії АТ «СУМІОБЛЕНЕРГО» із застосуванням стимулюючого регулювання» з 01.01.2023, збільшити суму коригування доходу (витрат) на 71 443 тис. грн (без урахування податку на додану вартість) з відповідним коригуванням тарифів в пункті 1 проекту цієї ж постанови.

Загальні зауваження до проекту

ДП «НАЕК «ЕНЕРГОАТОМ» (листу від 21.11.2022 № 01-17319/04-вих та від 24.11.2022 № 01-17616/04-вих)

Пропозиції є таким, що не враховують умови діяльності ДП «НАЕК «Енергоатом», яке в складних умовах воєнного стану, спричиненого військовою агресією РФ, продовжує добросовісно виконувати спеціальні обов'язки із забезпечення доступності електричної енергії для побутових споживачів (далі – послуга ПСО) відповідно до Положення про покладення спеціальних обов'язків на учасників ринку електричної енергії для забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку електричної енергії (далі – Положення), затвердженого постановою КМУ від 5 червня 2019 року №483.

ДП «НАЕК «Енергоатом» покриває близько 90% обсягів фінансового навантаження, необхідного для виконання спеціальних обов'язків для забезпечення загальносуспільних інтересів. Відповідно, Компанія має надзвичайно великі фінансові витрати в межах виконання ПСО.

Вартість послуги, яку ДП «НАЕК «Енергоатом» сплачує ДП «Гарантований покупець» щомісяця, має пряму залежність від ціни на універсальні послуги для непобутових споживачів, яка включає ціну купівлі електричної енергії на ринку (прогнозовану ціну), ціну (тариф) на послуги ПУП, ціни (тарифи) на послуги ОСП і ОСР.

Таким чином, будь-які зміни у складових ціни на універсальні послуги, зміна тарифів ОСП і ОСР, безпосередньо впливають на вартість послуги ПСО, збільшення вартості вищевказаних послуг матиме негативний вплив на діяльність ДП «НАЕК «Енергоатом», оскільки у Компанії відсутні будь-які механізми або джерела додаткових надходжень на покриття збільшення вартості послуги ПСО.

За розрахунками ДП «НАЕК «Енергоатом», вартість послуги ПСО у 2023 році внаслідок такого підвищення вищезазначених тарифів буде становити 124,5 млрд грн без ПДВ (за діючими тарифами прогнозна вартість послуги

Не враховано
Недостатньо обґрунтована пропозиція
 За підсумками проаналізованих розрахунків та опрацьованих матеріалів, для забезпечення надійної та збалансованої роботи ОСР, НКРЕКП здійснено оптимальний розрахунок тарифів з 01.01.2023.
 Оновлені підходи, застосовані для розрахунку тарифів, наведено вище.

<p>ПСО у 2023 році становить 102,1 млрд грн без ПДВ) – очікуване збільшення вартості послуги ПСО для ДП «НАЕК «Енергоатом» на 22,4 млрд грн (без ПДВ).</p> <p>Враховуючи зазначене, збільшення тарифів ОСР призведе до необґрунтованих додаткових витрат Компанії у 2023 році.</p> <p>Враховуючи зазначене, ДП «НАЕК «Енергоатом» не підтримує проекти рішень НКРЕКП стосовно підвищення тарифів на послуги з передачі електричної енергії, послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління, послуги з розподілу електричної енергії та послуги постачальників універсальних послуг на 2023 рік, які було схвалено на засіданні НКРЕКП 18.11.2022 та пропонує не підвищувати вищезгадані тарифи у 2023 році.</p>	
<p><u>ПРОЕКТ ЕНЕРГЕТИЧНОЇ БЕЗПЕКИ (лист від 25.11.2022 № ESP-153-NEURC-2022-11-25)</u></p> <p>У зв'язку з воєнними діями відбулося суттєве скорочення обсягів розподілу електричної енергії та значно змінилася структура споживання між 1-им та 2-им класом. Проекти тарифів передбачають зменшення їх бази на 28%, що співпадає зі скороченням бази тарифу на передачу та є позитивним фактором з точки зору забезпечення отримання необхідного доходу та фінансування витрат ОСР. У разі більш суттєвого скорочення обсягів розподілу в 2023 році ПЕБ рекомендує проводити своєчасне коригування тарифів для забезпечення отримання необхідного доходу в повному обсязі та уникнення дефіциту.</p> <p>ПЕБ відмітив політику НКРЕКП щодо забезпечення мінімального зростання тарифів, а саме:</p> <ul style="list-style-type: none"> - застосування прогнозного індексу цін виробників промислової продукції 106,2% та прогнозного індексу споживчих цін 106,0%, відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 31.05.2021 № 586 «Про схвалення Прогнозу економічного і соціального розвитку України на 2022-2024 роки», що є значно нижчим за фактичні показники інфляції та прогноз, врахований в Держбюджеті на 2023 рік, на рівні 132,2% та 128% відповідно; - фіксація амортизації РАБО на рівні, затвердженому в тарифах 2022 року; - застосування нульової норми доходу на РАБ нова; - неврахування коригування доходу ОСР за 2022 рік. <p>Застосування більш низького рівня інфляції може призвести до недофінансування операційних витрат та інвестиційної програми компанії, необхідності їх пріоритизації та зростання кредиторської заборгованості.</p> <p>В тарифах 2023 року залишилося невирішеним питання коригування доходу ОСР за 2022 рік. Суттєве недоотримання ОСР необхідного доходу в 2022 році пов'язане з наступними факторами:</p> <ul style="list-style-type: none"> - скорочення обсягів розподілу та зменшення рівня оплат у зв'язку з воєнними діями; - зростання ціни на електричну енергію для придбання технологічних витрат; - витрати на фінансування відновлення інфраструктури, пошкодженої внаслідок воєнних дій. <p>За попередніми розрахунками дефіцит ОСР становить від 22 до 26 млрд грн. ПЕБ рекомендував підтримати фінансування даного дефіциту за рахунок Державного бюджету, однак, дана ініціатива не була прийнята. Тому наразі єдиним джерелом погашення дефіциту є тариф ОСР. Включення повної суми дефіциту значно вплине на зростання тарифів, тому ПЕБ рекомендує врахувати його компенсацію з урахуванням фактичного рівня інфляції протягом 2-3 років.</p> <p>Середній тариф ОСР для 1-го класу зріс на 73%, а для 2-го класу – на 67%, що зумовлено впливом таких факторів:</p> <ul style="list-style-type: none"> - зростання більше, ніж в 3 рази тарифу на диспетчеризацію; - зростання ціни на електричну енергію для придбання технологічних витрат; 	<p>Не враховано Недостатньо обґрунтована пропозиція</p> <p>За підсумками проаналізованих розрахунків та опрацьованих матеріалів, для забезпечення надійної та збалансованої роботи ОСР, НКРЕКП здійснено оптимальний розрахунок тарифів з 01.01.2023.</p> <p>Оновлені підходи, застосовані для розрахунку тарифів, наведено вище.</p> <p>Під час здійснення заходів державного контролю діяльності ОСР за 2023 рік, НКРЕКП визначатиме розмір додатково отриманого (недоотриманого) доходу від здійснення ліцензованої діяльності.</p>

<p>- зростання тарифу на передачу електричної енергії; - збільшення рівня заробітної плати.</p> <p>Слід зазначити, що для 6 ОСР були зафіксовані тарифи на рівні 2022 року. Дані ОСР розташовані на тимчасово окупованих територіях, або в зонах активних бойових дій. Фіксація даних тарифів не включає вплив факторів, перерахованих вище, а саме – зниження обсягів розподілу, яке на даних територіях є ще більш суттєвим, та інших факторів зростання тарифів.</p> <p>ПЕБ проводить моніторинг реформи стимулюючого регулювання та аналізує фактори дефіциту USAID Проект енергетичної безпеки ОСР в 2022 році. В рамках проведеного аналізу скорочення обсягу розподілу на даних територіях становить в середньому 35% для 1-го класу та 50% для 2-го. Отже, на підставі проведених розрахунків фіксація тарифів на рівні 2022 року призведе до того, що дані ОСР отримають лише 32% необхідного доходу, затвердженого в тарифах 2022 року. Дані компанії не зможуть придбавати електричну енергію на технологічні витрати на РДН та РДД, не зможуть сплачувати тарифи ОСП та диспетчеризацію, що призведе до суттєвого зростання кредиторської заборгованості перед Укренерго та неможливості відновлення пошкодженої інфраструктури у зв'язку з відсутністю джерел фінансування. Як мінімальний захід підтримки даних компаній, ПЕБ рекомендує збільшити їх тарифи 2022 року на середній відсоток зростання тарифів ОСР в 2023 році, а саме: 73% для 1-го класу та 67% - для 2-го класу з подальшим переглядом тарифів у разі надання інформації даними ОСР.</p>	
<p><u>ГО «Асоціація постачальників енергоресурсів» (лист від 24.11.2022 № 167-СЛ-04-1122)</u></p> <p>1. У обґрунтуванні до складової витрат «Витрати, пов'язані з купівлею електричної енергії з метою компенсації технологічних витрат електричної енергії на її розподіл» зазначено, що враховано обсяги прогнозних технологічних витрат електричної енергії на її розподіл електричними мережами для закупівлі на ринках РДД, РДН та на балансуєчому ринку у співвідношенні 45%, 45% та 10% відповідно.</p> <p>Тож є незрозумілим, чому саме обсяги прогнозних технологічних витрат електричної енергії на її розподіл електричними мережами для закупівлі на ринках РДД, РДН та на балансуєчому ринку розподіляються у співвідношенні 45%, 45% та 10% відповідно. Даний розподіл ринків для купівлі електричної енергії з метою компенсації технологічних витрат електричної енергії не стимулює оптимізацію стратегії закупівлі електричної енергії.</p> <p>Наприклад, пропонуємо переглянути розподіл ринків купівлі і врахувати можливість придбання на ринку ВДР і як пропозиція -пропонуємо перерозподілити співвідношення 80%, 10%, 5%, 5%. Це стандартний європейський підхід при трейдерській діяльності, що склався виходячи з досвіду європейських ринків.</p> <p>Також, є незрозумілим визначення базової середньозваженої ціни на РДН на рівні 3200 грн/МВт*год, оскільки протягом року вказана ціна змінювалась і становила як біля 2130 грн/ МВт*год, так і в поточний місяць 24 днів – понад 3400 грн/МВт*год. Тенденція на зниження не спостерігається.</p> <p>Пропонується до розрахунку прийняти коротший проміжок часу для формування базової ціни, яка відобразить реалістичні тенденції рівня її формування - 3 календарні місяці осені 2022р.</p> <p>Серед переліку складових частин витрат тарифу на розподіл електричної енергії, що включаються в розрахунок тарифу міститься посилання у розрахунках на проекти постанов НКРЕКП, які розміщені на вебсайті НКРЕКП і ще не прийняті в остаточній редакції, а саме: фіксований платіж за участь на РДН/ВДР в розмірі 3359,51 грн на місяць (без урахування податку на додану вартість) та прогнозованого рівня тарифу на здійснення операцій купівлі-продажу на РДН/ВДР в розмірі 8,89 грн/МВт*год; тариф на послуги з передачі електричної енергії НЕК «УКРЕНЕРГО» на 2023 рік</p>	<p>Не враховано Недостатньо обґрунтована пропозиція</p> <p>За підсумками проаналізованих розрахунків та опрацьованих матеріалів, для забезпечення надійної та збалансованої роботи ОСР, а саме належного виконання зобов'язань в частині покриття витрат, зокрема витрат, пов'язаних з купівлею електричної енергії з метою компенсації технологічних витрат електричної енергії на її розподіл», НКРЕКП здійснено оптимальний розрахунок тарифів з 01.01.2023.</p> <p>Оновлені підходи, застосовані для розрахунку тарифів, наведено вище.</p>

– 522,46 грн/МВт•год (без урахування податку на додану вартість); тариф на послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління НЕК «УКРЕНЕРГО» на 2023 рік – 283,18 грн/МВт•год (без урахування податку на додану вартість). Вважаємо, що до прийняття відповідної постанови НКРЕКП здійснювати розрахунки не доцільно, а самі витрати у тарифі, розрахованому на 2023 рік потребуватимуть коригування в подальшому.

Асоціація вважає, що тарифи на послуги з розподілу електричної енергії із застосуванням стимулюючого регулювання потребують коригування, оскільки зміст обґрунтування потребує додаткового перегляду та доопрацювання.

2. Проекти потребують дотримання процедури проведення відкритого обговорення. Вважаємо, що при вирішенні питання щодо встановлення тарифів на послуги з розподілу електричної енергії, мають бути дотримані вимоги Порядку встановлення (формування) тарифів на послуги з розподілу електричної енергії, затверджений постановою НКРЕКП від 05 жовтня 2018 року №1175, пунктом 1,3 якого передбачається, що питання щодо встановлення тарифу розглядається на засіданні НКРЕКП, яке проводиться у формі відкритого слухання, з урахуванням вимог Порядку проведення відкритого обговорення проектів рішень Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, затвердженого постановою НКРЕКП від 30 червня 2017 року № 866, який визначає процедуру організації та проведення відкритого обговорення проектів рішень з питань, зокрема, встановлення тарифів. та дотримана процедура проведення відкритого обговорення проектів рішень НКРЕКП із питання встановлення тарифу на послуги з розподілу електричної енергії.

**Не враховано
Недостатньо обґрунтована пропозиція**

Процедура пов'язана з питанням щодо встановлення тарифів на послуги з розподілу електричної енергії з 01.01.2023, здійснюється відповідно до вимог пункту 3 постанови НКРЕКП від 12.07.2022 № 704 «Про врегулювання окремих питань щодо подання на схвалення Інвестиційних програм з передачі/розподілу електричної енергії на 2023 рік» з урахуванням положень постанови НКРЕКП від 26.03.2022 № 349 «Щодо захисту інформації, яка в умовах воєнного стану може бути віднесена до інформації з обмеженим доступом, у тому числі щодо об'єктів критичної інфраструктури».

Центральна рада Незалежної галузевої професійної спілки енергетиків України (лист від 23.11. 2022 № 01-31)

Середнє зростання витрат на оплату праці для ОСР у 2023 році передбачене 11,11%. На переконання Профспілки статистичні та прогнозні дані, зазначені в обґрунтуванні до схвалених проектів постанов НКРЕКП «Про встановлення тарифів на послуги з розподілу електричної енергії із застосуванням стимулюючого регулювання» на 2023 рік, втратили актуальність в умовах воєнного стану.

На засіданні Центральної Ради Незалежної галузевої професійної спілки енергетиків України 21.11.2022 р., були розглянуті затверджені НКРЕКП проекти тарифів на розподіл електричної енергії для ОСР на 2023 рік, та схвалено рішення щодо надання пропозицій щодо їх розрахунку, в тому числі для ПАТ «ЗАПОРІЖЖЯОБЛЕНЕРГО» та АТ «ХЕРСОНОБЛЕНЕРГО».

03.11.2022 року Верховною Радою України було прийнято Закон України «Про Державний бюджет України на 2023 рік». В рамках підготовки проекту цього закону, Кабінетом Міністрів України були враховані скориговані макроекономічні показники економічного та соціального розвитку України на 2022 – 2023 роки, розроблені Мінекономіки та направлені до Мінфіну листом від 29.10.2022 № 3011-05/72231-03.

**Не враховано
Недостатньо обґрунтована пропозиція**

Застосовано загальний підхід до розрахунку цієї статті, який наведено у обґрунтовувальних матеріалах до схваленого рішення.

Згідно цих макроекономічних показників, Індекс споживчих цін у 2022 році (грудень до грудня 2021 року) становитиме 129,3%, а у 2023 році – 128%.

Зростання середньомісячної зарплати працівників в цілому по економіці України у 2023 році очікується на рівні 130%, та становитиме 18261 грн., що і закладене до розрахунку Закону України «Про Державний бюджет України на 2023 рік».

Слід зазначити, що у 2022 році «витрати на оплату праці» у структурі тарифів для трудових колективів ОСР не переглядались.

Зважаючи на викладене, в умовах триваючої збройної агресії РФ, зокрема атак на об'єкти енергетичної системи України, з метою забезпечення соціальної справедливості, Незалежна галузева професійна спілка енергетиків України пропонує:

Провести розрахунок «витрат на оплату праці» в структурі тарифів із застосуванням стимулюючого регулювання на 2023 рік для ліцензіатів з розподілу електричної енергії: АТ «ВІННИЦЯОБЛЕНЕРГО»; АТ «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО»; ПРАТ «ДТЕК КИЇВСЬКІ РЕГІОНАЛЬНІ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ»; ПРАТ «КІРОВОГРАДОБЛЕНЕРГО»; ПРАТ «ЛЬВІВОБЛЕНЕРГО»; АТ «МИКОЛАЇВОБЛЕНЕРГО»; АТ «ДТЕК ОДЕСЬКІ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ»; АТ «ПОЛТАВАОБЛЕНЕРГО»; АТ «ПРИКАРПАТТЯОБЛЕНЕРГО»; ПРАТ «РІВНЕОБЛЕНЕРГО»; АТ «СУМІОБЛЕНЕРГО»; ВАТ «ТЕРНОПЛЬОБЛЕНЕРГО»; АТ «ХАРКІВОБЛЕНЕРГО»; АТ «ХМЕЛЬНИЦЬКОБЛЕНЕРГО»; АТ «ЧЕРНІВЦІОБЛЕНЕРГО»; АТ «ЧЕРНІГІВОБЛЕНЕРГО»; ПРАТ «ПЕЕМ «ЦЕК», а також для ПАТ «ЗАПОРІЖЖЯОБЛЕНЕРГО» та АТ «ХЕРСОНОБЛЕНЕРГО» з урахуванням очікуваного зростання середньомісячної зарплати працівників в цілому по економіці у 2023 році, та забезпечити збільшення витрат на оплату праці на 30%.

**Таблиця узагальнених зауважень та пропозицій до проєкту постанови НКРЕКП
«Про встановлення тарифів на послуги з розподілу електричної енергії ВАТ «ТЕРНОПЛЬОБЛЕНЕРГО»
із застосуванням стимулюючого регулювання»
(щодо встановлення тарифів на послуги з розподілу електричної енергії з 01.01.2023)**

Редакція проєкту постанови НКРЕКП	Зауваження та пропозиції до проєкту рішення НКРЕКП	Позиція НКРЕКП щодо наданих зауважень та пропозицій з обґрунтуваннями (прийняття або відхилення)
<p><i>«тарифи на послуги з розподілу електричної енергії для споживачів та операторів установок зберігання енергії на рівні:</i> для 1 класу напруги – 333,40 грн/МВт·год (без урахування податку на додану вартість); для 2 класу напруги – 1 919,13 грн/МВт·год (без урахування податку на додану вартість);»</p>		<p>Враховано актуалізовану інформацію та додатково скориговано деякі складові структури тарифів на послуги з розподілу електричної енергії, а саме:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Статтю «витрати на послуги оператора системи передачі» перераховано з урахуванням оптимізованого тарифу на послуги з передачі електричної енергії НЕК «УКРЕНЕРГО» на 2023 рік (питання включене до відкритого засідання НКРЕКП на 09.12.2022); 2. Статтю «витрати на послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління» перераховано з урахуванням оптимізованого тарифу на послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління НЕК «УКРЕНЕРГО» на 2023 рік, (питання включене до відкритого засідання НКРЕКП на 09.12.2022); 3. Відповідно до постанови НКРЕКП від 02.12.2022 № 1599 «Про затвердження Змін до деяких постанов НКРЕ та НКРЕКП» регуляторну норму доходу на регуляторну базу активів, яка

		<p>створена після переходу на стимулююче регулювання, враховано на рівні 0,03 в.о.</p> <p>4. Скориговано рівні РБА_{ст} та РБА_{нов} відповідно до отриманих від ОСР та опрацьованих НКРЕКП реєстрів регуляторної бази активів. У зв'язку з цим відповідним чином перераховано статті витрат «Амортизація» та «Прибуток на регуляторну базу активів».</p> <p>5. У зв'язку з цим перераховано статтю витрат «Внески на регулювання».</p> <p>Водночас, у разі зміни складових тариф може бути актуалізовано.</p>
<p>Стаття витрат «Витрати на оплату праці» - 435 573 тис. грн.</p>	<p><u>ОБЛАСНА ПЕРВИННА ПРОФСПІЛКОВА ОРГАНІЗАЦІЯ ВАТ «ТЕРНОПІЛЬОБЛЕНЕРГО» (лист від 24.11.2022 № 8)</u></p> <p>Внаслідок запровадженого режиму воєнного стану в Україні унаслідок збройної агресії РФ, у 2022 році відсутня актуальна статистична інформація щодо рівня середньомісячної заробітної плати штатного працівника, задіяного у промисловості в розрізі регіонів України. Також Кабінетом Міністрів України не був затверджений Прогноз економічного і соціального розвитку України на 2023-2025 роки.</p> <p>03.11.2022 року Верховною Радою України було прийнято Закон України «Про Державний бюджет України на 2023 рік». В рамках підготовки проекту цього закону, Кабінетом Міністрів України були враховані скориговані макроекономічні показники економічного та соціального розвитку України на 2022 – 2023 роки, розроблені Мінекономіки та направлені до Мінфіну листом від 29.10.2022 № 3011-05/72231-03.</p>	<p>Не враховано Недостатньо обґрунтована пропозиція</p> <p>Застосовано загальний підхід, який наведено у обґрунтовальних матеріалах до схваленого рішення.</p>

Згідно цих макроекономічних показників, Індекс споживчих цін у 2022 році (грудень до грудня 2021 року) становитиме 129,3%, а у 2023 році – 128%.

Зростання середньомісячної зарплати працівників в цілому по економіці України у 2023 році очікується на рівні 130%, та становитиме 18 261 грн., що і закладене до розрахунку Закону України «Про Державний бюджет України на 2023 рік».

Внаслідок масивних ракетних ударів РФ по енергетичних об'єктах України енергетики працюють на підприємствах практично цілодобово, в режимі 24/7 у вкрай складних умовах, зокрема, і в зонах бойових дій. Добровільно виїжджають на донедавна окуповані території для забезпечення якнайшвидшого відновлення електропостачання, часто з ризиком для життя.

Зважаючи на те, що усі сили енергетиків направлені на вирішення загальнодержавних задач, просимо розглянути питання про збільшення витрат на оплату праці принаймні на 30%.

Слід зазначити, що у 2022 році «витрати на оплату праці» у структурі тарифів для трудових колективів ОСР не переглядалися.

Зважаючи на викладене, в умовах триваючої збройної агресії РФ та атак на об'єкти енергетичної системи України, з метою забезпечення соціальної справедливості, Обласна первинна профспілкова організація ВАТ «Тернопільобленерго» НППСЕУ пропонує:

Провести розрахунок «витрат на оплату праці» в структурі тарифів із застосуванням стимулюючого регулювання на 2023 рік для ліцензіатів з розподілу електричної енергії ВАТ «Тернопільобленерго» з урахуванням очікуваного зростання середньомісячної зарплати працівників в цілому по економіці у 2023 році, та забезпечити збільшення витрат на оплату праці на 30%.

Загальні зауваження до проєкту

ДП «НАЕК «ЕНЕРГОАТОМ» (листи від 21.11.2022 № 01-17319/04-вих та від 24.11.2022 № 01-17616/04-вих)

Пропозиції є таким, що не враховують умов діяльності ДП «НАЕК «Енергоатом», яке в складних умовах воєнного стану, спричиненого військовою агресією РФ, продовжує добросовісно виконувати спеціальні обов'язки із забезпечення доступності електричної енергії для побутових споживачів (далі – послуга ПСО) відповідно до Положення про покладення спеціальних обов'язків на учасників ринку електричної енергії для забезпечення

Не враховано
Недостатньо обґрунтована пропозиція
 За підсумками проаналізованих розрахунків та опрацьованих матеріалів, для забезпечення надійної та збалансованої роботи ОСР, НКРЕКП здійснено

<p>загальносупільних інтересів у процесі функціонування ринку електричної енергії (далі – Положення), затвердженого постановою КМУ від 5 червня 2019 року №483.</p> <p>ДП «НАЕК «Енергоатом» покриває близько 90% обсягів фінансового навантаження, необхідного для виконання спеціальних обов'язків для забезпечення загальносупільних інтересів. Відповідно, Компанія має надзвичайно великі фінансові витрати в межах виконання ПСО.</p> <p>Вартість послуги, яку ДП «НАЕК «Енергоатом» сплачує ДП «Гарантований покупець» щомісяця, має пряму залежність від ціни на універсальні послуги для побутових споживачів, яка включає ціну купівлі електричної енергії на ринку (прогнозовану ціну), ціну (тариф) на послуги ПУП, ціни (тарифи) на послуги ОСП і ОСР.</p> <p>Таким чином, будь-які зміни у складових ціни на універсальні послуги, зміна тарифів ОСП і ОСР, безпосередньо впливають на вартість послуги ПСО, збільшення вартості вищевказаних послуг матиме негативний вплив на діяльність ДП «НАЕК «Енергоатом», оскільки у Компанії відсутні будь-які механізми або джерела додаткових надходжень на покриття збільшення вартості послуги ПСО.</p> <p>За розрахунками ДП «НАЕК «Енергоатом», вартість послуги ПСО у 2023 році внаслідок такого підвищення вищезазначених тарифів буде становити 124,5 млрд грн без ПДВ (за діючими тарифами прогнозна вартість послуги ПСО у 2023 році становить 102,1 млрд грн без ПДВ) – очікуване збільшення вартості послуги ПСО для ДП «НАЕК «Енергоатом» на 22,4 млрд грн (без ПДВ).</p> <p>Враховуючи зазначене, збільшення тарифів ОСР призведе до необґрунтованих додаткових витрат Компанії у 2023 році.</p> <p>Враховуючи зазначене, ДП «НАЕК «Енергоатом» не підтримує проекти рішень НКРЕКП стосовно підвищення тарифів на послуги з передачі електричної енергії, послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління, послуги з розподілу електричної енергії та послуги постачальників універсальних послуг на 2023 рік, які було схвалено на засіданні НКРЕКП 18.11.2022 та пропонує не підвищувати вищезгадані тарифи у 2023 році.</p>	<p>оптимальний розрахунок тарифів з 01.01.2023.</p> <p>Оновлені підходи, застосовані для розрахунку тарифів, наведено вище.</p>
<p><u>ПРОЕКТ ЕНЕРГЕТИЧНОЇ БЕЗПЕКИ (лист від 25.11.2022 № ESP-153-NEURC-2022-11-25)</u></p> <p>У зв'язку з воєнними діями відбулося суттєве скорочення обсягів розподілу електричної енергії та значно змінилася структура споживання між 1-им та 2-им класом. Проекти тарифів передбачають зменшення їх бази на 28%, що співпадає зі скороченням бази тарифу на передачу та є позитивним фактором з точки зору забезпечення отримання необхідного доходу та фінансування витрат ОСР. У разі більш суттєвого скорочення обсягів розподілу в 2023 році ПЕБ рекомендує проводити своєчасне коригування тарифів для забезпечення отримання необхідного доходу в повному обсязі та уникнення дефіциту.</p> <p>ПЕБ відмітив політику НКРЕКП щодо забезпечення мінімального зростання тарифів, а саме:</p> <ul style="list-style-type: none"> - застосування прогнозного індексу цін виробників промислової продукції 106,2% та прогнозного індексу споживчих цін 106,0%, відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 31.05.2021 № 586 «Про схвалення Прогнозу економічного і соціального розвитку України на 2022-2024 роки», що є значно нижчим за фактичні показники інфляції та прогноз, врахований в Держбюджеті на 2023 рік, на рівні 132,2% та 128% відповідно; - фіксація амортизації РАБ0 на рівні, затвердженому в тарифах 2022 року; - застосування нульової норми доходу на РАБ нова; - неврахування коригування доходу ОСР за 2022 рік. <p>Застосування більш низького рівня інфляції може призвести до недофінансування операційних витрат та</p>	<p>Не враховано Недостатньо обґрунтована пропозиція</p> <p>За підсумками проаналізованих розрахунків та опрацьованих матеріалів, для забезпечення надійної та збалансованої роботи ОСР, НКРЕКП здійснено оптимальний розрахунок тарифів з 01.01.2023.</p> <p>Оновлені підходи, застосовані для розрахунку тарифів, наведено вище.</p> <p>Під час здійснення заходів державного контролю діяльності ОСР за 2023 рік, НКРЕКП визначатиме розмір додатково отриманого (недоотриманого) доходу від здійснення ліцензованої діяльності.</p>

<p>інвестиційної програми компанії, необхідності їх пріоритизації та зростання кредиторської заборгованості.</p> <p>В тарифах 2023 року залишилося невирішеним питання коригування доходу ОСР за 2022 рік. Суттєве недоотримання ОСР необхідного доходу в 2022 році пов'язане з наступними факторами:</p> <ul style="list-style-type: none"> - скорочення обсягів розподілу та зменшення рівня оплат у зв'язку з воєнними діями; - зростання ціни на електричну енергію для придбання технологічних витрат; - витрати на фінансування відновлення інфраструктури, пошкодженої внаслідок воєнних дій. <p>За попередніми розрахунками дефіцит ОСР становить від 22 до 26 млрд грн. ПЕБ рекомендував підтримати фінансування даного дефіциту за рахунок Державного бюджету, однак, дана ініціатива не була прийнята. Тому наразі єдиним джерелом погашення дефіциту є тариф ОСР. Включення повної суми дефіциту значно вплине на зростання тарифів, тому ПЕБ рекомендує врахувати його компенсацію з урахуванням фактичного рівня інфляції протягом 2-3 років.</p> <p>Середній тариф ОСР для 1-го класу зріс на 73%, а для 2-го класу – на 67%, що зумовлено впливом таких факторів:</p> <ul style="list-style-type: none"> - зростання більше, ніж в 3 рази тарифу на диспетчеризацію; - зростання ціни на електричну енергію для придбання технологічних витрат; - зростання тарифу на передачу електричної енергії; - збільшення рівня заробітної плати. <p>Слід зазначити, що для 6 ОСР були зафіксовані тарифи на рівні 2022 року. Дані ОСР розташовані на тимчасово окупованих територіях, або в зонах активних бойових дій. Фіксація даних тарифів не включає вплив факторів, перерахованих вище, а саме – зниження обсягів розподілу, яке на даних територіях є ще більш суттєвим, та інших факторів зростання тарифів.</p> <p>ПЕБ проводить моніторинг реформи стимулюючого регулювання та аналізує фактори дефіциту USAID Проєкт енергетичної безпеки ОСР в 2022 році. В рамках проведеного аналізу скорочення обсягу розподілу на даних територіях становить в середньому 35% для 1-го класу та 50% для 2-го. Отже, на підставі проведених розрахунків фіксація тарифів на рівні 2022 року призведе до того, що дані ОСР отримають лише 32% необхідного доходу, затвердженого в тарифах 2022 року. Дані компанії не зможуть придбавати електричну енергію на технологічні витрати на РДН та РДД, не зможуть сплачувати тарифи ОСР та диспетчеризацію, що призведе до суттєвого зростання кредиторської заборгованості перед Укренерго та неможливості відновлення пошкодженої інфраструктури у зв'язку з відсутністю джерел фінансування. Як мінімальний захід підтримки даних компаній, ПЕБ рекомендує збільшити їх тарифи 2022 року на середній відсоток зростання тарифів ОСР в 2023 році, а саме: 73% для 1-го класу та 67% - для 2-го класу з подальшим переглядом тарифів у разі надання інформації даними ОСР.</p>	
<p><u>ГО «Асоціація постачальників енергоресурсів» (лист від 24.11.2022 № 167-СЛ-04-1122)</u></p> <p>1. У обґрунтуванні до складової витрат «Витрати, пов'язані з купівлею електричної енергії з метою компенсації технологічних витрат електричної енергії на її розподіл» зазначено, що враховано обсяги прогнозних технологічних витрат електричної енергії на її розподіл електричними мережами для закупівлі на ринках РДД, РДН та на балансуєчому ринку у співвідношенні 45%, 45% та 10% відповідно.</p> <p>Тож є незрозумілим, чому саме обсяги прогнозних технологічних витрат електричної енергії на її розподіл електричними мережами для закупівлі на ринках РДД, РДН та на балансуєчому ринку розподіляються у співвідношенні 45%, 45% та 10% відповідно. Даний розподіл ринків для купівлі електричної енергії з метою</p>	<p>Не враховано</p> <p>Недостатньо обґрунтована пропозиція</p> <p>За підсумками проаналізованих розрахунків та опрацьованих матеріалів, для забезпечення надійної та збалансованої роботи ОСР, а саме належного виконання зобов'язань в частині покриття витрат, зокрема витрат, пов'язаних з купівлею</p>

компенсації технологічних витрат електричної енергії не стимулює оптимізацію стратегії закупівлі електричної енергії.

Наприклад, пропонуємо переглянути розподіл ринків купівлі і врахувати можливість придбання на ринку ВДР і як пропозиція -пропонуємо перерозподілити співвідношення 80%, 10%, 5%, 5%. Це стандартний європейський підхід при трейдерській діяльності, що склався виходячи з досвіду європейських ринків.

Також, є незрозумілим визначення базової середньозваженої ціни на РДН на рівні 3200 грн/МВт·год, оскільки протягом року вказана ціна змінювалась і становила як біля 2130 грн/ МВт·год, так і в поточний місяць 24 днів – понад 3400 грн/МВт·год. Тенденція на зниження не спостерігається.

Пропонується до розрахунку прийняти коротший проміжок часу для формування базової ціни, яка відобразить реалістичні тенденції рівня її формування - 3 календарні місяці осені 2022р.

Серед переліку складових частин витрат тарифу на розподіл електричної енергії, що включаються в розрахунок тарифу міститься посилання у розрахунках на проекти постанов НКРЕКП, які розміщені на вебсайті НКРЕКП і ще не прийняті в остаточній редакції, а саме: фіксований платіж за участь на РДН/ВДР в розмірі 3359,51 грн на місяць (без урахування податку на додану вартість) та прогнозованого рівня тарифу на здійснення операцій купівлі-продажу на РДН/ВДР в розмірі 8,89 грн/МВт·год; тариф на послуги з передачі електричної енергії НЕК «УКРЕНЕРГО» на 2023 рік – 522,46 грн/МВт·год (без урахування податку на додану вартість); тариф на послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління НЕК «УКРЕНЕРГО» на 2023 рік – 283,18 грн/МВт·год (без урахування податку на додану вартість). Вважаємо, що до прийняття відповідної постанови НКРЕКП здійснювати розрахунки не доцільно, а самі витрати у тарифі, розрахованому на 2023 рік потребуватимуть коригування в подальшому.

Асоціація вважає, що тарифи на послуги з розподілу електричної енергії із застосуванням стимулюючого регулювання потребують коригування, оскільки зміст обґрунтування потребує додаткового перегляду та доопрацювання.

2. Проекти потребують дотримання процедури проведення відкритого обговорення. Вважаємо, що при вирішенні питання щодо встановлення тарифів на послуги з розподілу електричної енергії, мають бути дотримані вимоги Порядку встановлення (формування) тарифів на послуги з розподілу електричної енергії, затверджений постановою НКРЕКП від 05 жовтня 2018 року №1175, пунктом 1,3 якого передбачається, що питання щодо встановлення тарифу розглядається на засіданні НКРЕКП, яке проводиться у формі відкритого слухання, з урахуванням вимог Порядку проведення відкритого обговорення проектів рішень Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, затвердженого постановою НКРЕКП від 30 червня 2017 року № 866, який визначає процедуру організації та проведення відкритого обговорення проектів рішень з питань, зокрема, встановлення тарифів. та дотримана процедура проведення відкритого обговорення проектів рішень НКРЕКП із питання встановлення тарифу на послуги з розподілу електричної енергії.

електричної енергії з метою компенсації технологічних витрат електричної енергії на її розподіл», НКРЕКП здійснено оптимальний розрахунок тарифів з 01.01.2023.

Оновлені підходи, застосовані для розрахунку тарифів, наведено вище.

Не враховано

Недостатньо обґрунтована пропозиція

Процедура пов'язана з питанням щодо встановлення тарифів на послуги з розподілу електричної енергії з 01.01.2023, здійснюється відповідно до вимог пункту 3 постанови НКРЕКП від 12.07.2022 № 704 «Про врегулювання окремих питань щодо подання на схвалення Інвестиційних програм з передачі/розподілу електричної енергії на 2023 рік» з урахуванням положень постанови НКРЕКП від 26.03.2022 № 349 «Щодо захисту інформації, яка в умовах воєнного стану може бути віднесена до інформації з обмеженим доступом, у тому числі щодо об'єктів критичної

	інфраструктури».
<p><u>Центральна рада Незалежної галузевої професійної спілки енергетиків України (лист від 23.11. 2022 № 01-31)</u></p> <p>Середнє зростання витрат на оплату праці для ОСР у 2023 році передбачене 11,11%. На переконання Профспілки статистичні та прогнозні дані, зазначені в обґрунтуванні до схвалених проєктів постанов НКРЕКП «Про встановлення тарифів на послуги з розподілу електричної енергії із застосуванням стимулюючого регулювання» на 2023 рік, втратили актуальність в умовах воєнного стану.</p> <p>На засіданні Центральної Ради Незалежної галузевої професійної спілки енергетиків України 21.11.2022 р., були розглянуті затверджені НКРЕКП проєкти тарифів на розподіл електричної енергії для ОСР на 2023 рік, та схвалено рішення щодо надання пропозицій щодо їх розрахунку, в тому числі для ПАТ «ЗАПОРІЖЖЯОБЛЕНЕРГО» та АТ «ХЕРСОНОБЛЕНЕРГО».</p> <p>03.11.2022 року Верховною Радою України було прийнято Закон України «Про Державний бюджет України на 2023 рік». В рамках підготовки проєкту цього закону, Кабінетом Міністрів України були враховані скориговані макроекономічні показники економічного та соціального розвитку України на 2022 – 2023 роки, розроблені Мінекономіки та направлені до Мінфіну листом від 29.10.2022 № 3011-05/72231-03.</p> <p>Згідно цих макроекономічних показників, Індекс споживчих цін у 2022 році (грудень до грудня 2021 року) становитиме 129,3%, а у 2023 році – 128%.</p> <p>Зростання середньомісячної зарплати працівників в цілому по економіці України у 2023 році очікується на рівні 130%, та становитиме 18261 грн., що і закладене до розрахунку Закону України «Про Державний бюджет України на 2023 рік».</p> <p>Слід зазначити, що у 2022 році «витрати на оплату праці» у структурі тарифів для трудових колективів ОСР не переглядалися.</p> <p>Зважаючи на викладене, в умовах триваючої збройної агресії РФ, зокрема атак на об'єкти енергетичної системи України, з метою забезпечення соціальної справедливості, Незалежна галузева професійна спілка енергетиків України пропонує:</p> <p>Провести розрахунок «витрат на оплату праці» в структурі тарифів із застосуванням стимулюючого регулювання на 2023 рік для ліцензіатів з розподілу електричної енергії: АТ «ВІННИЦЯОБЛЕНЕРГО»; АТ «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО»; ПРАТ «ДТЕК КИЇВСЬКІ РЕГІОНАЛЬНІ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ»; ПРАТ «КІРОВОГРАДОБЛЕНЕРГО»; ПРАТ «ЛЬВІВОБЛЕНЕРГО»; АТ «МИКОЛАЇВОБЛЕНЕРГО»; АТ «ДТЕК ОДЕСЬКІ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ»; АТ «ПОЛТАВАОБЛЕНЕРГО»; АТ «ПРИКАРПАТТЯОБЛЕНЕРГО»; ПРАТ «РІВНЕОБЛЕНЕРГО»; АТ «СУМІОБЛЕНЕРГО»; АТ «ТЕРНОПІЛЬОБЛЕНЕРГО»; АТ «ХАРКІВОБЛЕНЕРГО»; АТ «ХМЕЛЬНИЦЬКОБЛЕНЕРГО»; АТ «ЧЕРНІВЦІОБЛЕНЕРГО»; АТ «ЧЕРНІГІВОБЛЕНЕРГО»; ПРАТ «ПЕЕМ «ЦЕК», а також для ПАТ «ЗАПОРІЖЖЯОБЛЕНЕРГО» та АТ «ХЕРСОНОБЛЕНЕРГО» з урахуванням очікуваного зростання середньомісячної зарплати працівників в цілому по економіці у 2023 році, та забезпечити збільшення витрат на оплату праці на 30%.</p>	<p>Не враховано</p> <p>Недостатньо обґрунтована пропозиція</p> <p>Застосовано загальний підхід до розрахунку цієї статті, який наведено у обґрунтовальних матеріалах до схваленого рішення.</p>

**Таблиця узагальнених зауважень та пропозицій до проєкту постанови НКРЕКП
«Про встановлення тарифів на послуги з розподілу електричної енергії АТ «ХАРКІВОБЛЕНЕРГО»
із застосуванням стимулюючого регулювання»**

(щодо встановлення тарифів на послуги з розподілу електричної енергії з 01.01.2023 для
АТ «ХАРКІВОБЛЕНЕРГО» із застосуванням стимулюючого регулювання)

Редакція проєкту постанови НКРЕКП	Зауваження та пропозиції до проєкту рішення НКРЕКП	Позиція НКРЕКП щодо наданих зауважень та пропозицій з обґрунтуваннями (прийняття або відхилення)
<p>«тарифи на послуги з розподілу електричної енергії для споживачів та операторів установок зберігання енергії на рівні: для 1 класу напруги – 406,69 грн/МВт·год (без урахування податку на додану вартість); для 2 класу напруги – 1 848,82 грн/МВт·год (без урахування податку на додану вартість);»</p>		<p>Враховано актуалізовану інформацію та додатково скориговано деякі складові структури тарифів на послуги з розподілу електричної енергії, а саме:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Статтю «витрати на послуги оператора системи передачі» перераховано з урахуванням оптимізованого тарифу на послуги з передачі електричної енергії НЕК «УКРЕНЕРГО» на 2023 рік (питання включене до відкритого засідання НКРЕКП на 09.12.2022); 2. Статтю «витрати на послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління» перераховано з урахуванням оптимізованого тарифу на послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління НЕК «УКРЕНЕРГО» на 2023 рік, (питання включене до відкритого засідання НКРЕКП на 09.12.2022) ; 3. Відповідно до постанови НКРЕКП від 02.12.2022 № 1599 «Про затвердження Змін до деяких постанов НКРЕ та НКРЕКП» регуляторну норму доходу на регуляторну базу активів, яка створена після переходу на стимулююче регулювання, враховано на рівні 0,03 в.о.

		<p>4. Скориговано рівні РБА_{ст} та РБА_{нов} відповідно до отриманих від ОСР та опрацьованих НКРЕКП реєстрів регуляторної бази активів. У зв'язку з цим відповідним чином перераховано статті витрат «Амортизація» та «Прибуток на регуляторну базу активів».</p> <p>5. У зв'язку з цим перераховано статтю витрат «Внески на регулювання».</p> <p>Водночас, у разі зміни складових тариф може бути актуалізовано.</p>
<p>Економічний коефіцієнт прогнозованих технологічних витрат електроенергії: на розподіл 1 класу – 0,0537 в.о. на розподіл 2 класу – 0,0782 в.о.</p>	<p><u>АТ «ХАРКІВОБЛЕНЕРГО» (лист від 21.11.2022 № 01-25/4290)</u> За результатами збільшення ТВЕ через зміну СНР, що здійснювало АТ «Харківобленерго» для забезпечення споживачів електричною енергією в умовах постійних пошкоджень/знищень енергетичного обладнання. Пропонуємо врахувати ЕКПТВЕ, розрахованих виходячи із фактичних обсягів за 10 місяців 2022 року, на рівні: 1 кл. напруги – 0,0612 в.о.; 2 кл. напруги – 0,1291 в.о.</p>	<p>Не враховується</p> <p>В розрахунку тарифу використано коефіцієнти прогнозованих технологічних витрат електроенергії на розподіл 1 та 2 класів, відповідно до проекту постанови НКРЕКП, «Про внесення змін до постанови Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 20 листопада 2020 року № 2154» (щодо затвердження економічних коефіцієнтів прогнозованих технологічних витрат електричної енергії електромережами 1 та 2 класів напруги на 2021 - 2024 роки), розгляд якої заплановано на відкритому засіданні НКРЕКП 09.12.2022.</p> <p>У разі виникнення у НКРЕКП підстав для зміни рівня коефіцієнту</p>

		прогнозованих технологічних витрат електроенергії на розподіл 1 класу на 2023 рік, НКРЕКП розгляне його в установленому порядку.
<p>При розрахунку операційних витрат з розподілу електричної енергії враховані макроекономічні показники на 2023 рік, які були затверджені постановою КМУ від 31.05.2021 № 586.</p>	<p><u>АТ «ХАРКІВОбЛЕНЕРГО» (лист від 21.11.2022 № 01-25/4290)</u> Застосування макроекономічних показників на 2023, які не враховують умови воєнного стану, призведуть до дефіциту коштів для ведення операційної діяльності з розподілу електричної енергії. Пропонуємо врахувати макроекономічні показники на 2023 рік, які були застосовані при формуванні державного бюджету України на 2023 рік.</p>	<p>Недостатньо обґрунтована пропозиція Застосовано загальний підхід Регулятор при розрахунках використовує дані чинного нормативно-правового документа – Постанови Кабінету Міністрів України від 31.05.2021 року № 586, якою затверджено прогнозовані макропоказники.</p>
<p><u>Загальні зауваження до проєкту ДП «НАЕК «ЕНЕРГОАТОМ» (листи від 21.11.2022 № 01-17319/04-вих та від 24.11.2022 № 01-17616/04-вих)</u></p> <p>Пропозиції є такими, що не враховують умови діяльності ДП «НАЕК «Енергоатом», яке в складних умовах воєнного стану, спричиненого військовою агресією РФ, продовжує добросовісно виконувати спеціальні обов'язки із забезпечення доступності електричної енергії для побутових споживачів (далі – послуга ПСО) відповідно до Положення про покладення спеціальних обов'язків на учасників ринку електричної енергії для забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку електричної енергії (далі – Положення), затвердженого постановою КМУ від 5 червня 2019 року №483.</p> <p>ДП «НАЕК «Енергоатом» покриває близько 90% обсягів фінансового навантаження, необхідного для виконання спеціальних обов'язків для забезпечення загальносуспільних інтересів. Відповідно, Компанія має надзвичайно великі фінансові витрати в межах виконання ПСО.</p> <p>Вартість послуги, яку ДП «НАЕК «Енергоатом» сплачує ДП «Гарантований покупець» щомісяця, має пряму залежність від ціни на універсальні послуги для непобутових споживачів, яка включає ціну купівлі електричної енергії на ринку (прогнозовану ціну), ціну (тариф) на послуги ПУП, ціни (тарифи) на послуги ОСП і ОСР.</p> <p>Таким чином, будь-які зміни у складових ціни на універсальні послуги, зміна тарифів ОСП і ОСР, безпосередньо впливають на вартість послуги ПСО, збільшення вартості вищевказаних послуг матиме негативний вплив на діяльність ДП «НАЕК «Енергоатом», оскільки у Компанії відсутні будь-які механізми або джерела додаткових надходжень на покриття збільшення вартості послуги ПСО.</p> <p>За розрахунками ДП «НАЕК «Енергоатом», вартість послуги ПСО у 2023 році внаслідок такого підвищення вищезазначених тарифів буде становити 124,5 млрд грн без ПДВ (за діючими тарифами прогнозна</p>		<p>Не враховано Недостатньо обґрунтована пропозиція За підсумками проаналізованих розрахунків та опрацьованих матеріалів, для забезпечення надійної та збалансованої роботи ОСР, НКРЕКП здійснено оптимальний розрахунок тарифів з 01.01.2023.</p> <p>Оновлені підходи, застосовані для розрахунку тарифів, наведено вище.</p>

<p>вартість послуги ПСО у 2023 році становить 102,1 млрд грн без ПДВ) – очікуване збільшення вартості послуги ПСО для ДП «НАЕК «Енергоатом» на 22,4 млрд грн (без ПДВ).</p> <p>Враховуючи зазначене, збільшення тарифів ОСР призведе до необґрунтованих додаткових витрат Компанії у 2023 році.</p> <p>Враховуючи зазначене, ДП «НАЕК «Енергоатом» не підтримує проекти рішень НКРЕКП стосовно підвищення тарифів на послуги з передачі електричної енергії, послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління, послуги з розподілу електричної енергії та послуги постачальників універсальних послуг на 2023 рік, які було схвалено на засіданні НКРЕКП 18.11.2022 та пропонує не підвищувати вищезгадані тарифи у 2023 році.</p>	
<p><u>ПРОЕКТ ЕНЕРГЕТИЧНОЇ БЕЗПЕКИ (лист від 25.11.2022 № ESP-153-NEURC-2022-11-25)</u></p> <p>У зв'язку з воєнними діями відбулося суттєве скорочення обсягів розподілу електричної енергії та значно змінилася структура споживання між 1-им та 2-им класом. Проекти тарифів передбачають зменшення їх бази на 28%, що співпадає зі скороченням бази тарифу на передачу та є позитивним фактором з точки зору забезпечення отримання необхідного доходу та фінансування витрат ОСР. У разі більш суттєвого скорочення обсягів розподілу в 2023 році ПЕБ рекомендує проводити своєчасне коригування тарифів для забезпечення отримання необхідного доходу в повному обсязі та уникнення дефіциту.</p> <p>ПЕБ відмітив політику НКРЕКП щодо забезпечення мінімального зростання тарифів, а саме:</p> <ul style="list-style-type: none"> - застосування прогнозного індексу цін виробників промислової продукції 106,2% та прогнозного індексу споживчих цін 106,0%, відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 31.05.2021 № 586 «Про схвалення Прогнозу економічного і соціального розвитку України на 2022-2024 роки», що є значно нижчим за фактичні показники інфляції та прогноз, врахований в Держбюджеті на 2023 рік, на рівні 132,2% та 128% відповідно; - фіксація амортизації РАБО на рівні, затвердженому в тарифах 2022 року; - застосування нульової норми доходу на РАБ нова; - неврахування коригування доходу ОСР за 2022 рік. <p>Застосування більш низького рівня інфляції може призвести до недофінансування операційних витрат та інвестиційної програми компанії, необхідності їх пріоритизації та зростання кредиторської заборгованості.</p> <p>В тарифах 2023 року залишилося невирішеним питання коригування доходу ОСР за 2022 рік. Суттєве недоотримання ОСР необхідного доходу в 2022 році пов'язане з наступними факторами:</p> <ul style="list-style-type: none"> - скорочення обсягів розподілу та зменшення рівня оплат у зв'язку з воєнними діями; - зростання ціни на електричну енергію для придбання технологічних витрат; - витрати на фінансування відновлення інфраструктури, пошкодженої внаслідок воєнних дій. <p>За попередніми розрахунками дефіцит ОСР становить від 22 до 26 млрд грн. ПЕБ рекомендував підтримати фінансування даного дефіциту за рахунок Державного бюджету, однак, дана ініціатива не була прийнята. Тому наразі єдиним джерелом погашення дефіциту є тариф ОСР. Включення повної суми дефіциту значно вплине на зростання тарифів, тому ПЕБ рекомендує врахувати його компенсацію з урахуванням фактичного рівня інфляції</p>	<p>Не враховано Недостатньо обґрунтована пропозиція</p> <p>За підсумками проаналізованих розрахунків та опрацьованих матеріалів, для забезпечення надійної та збалансованої роботи ОСР, НКРЕКП здійснено оптимальний розрахунок тарифів з 01.01.2023.</p> <p>Оновлені підходи, застосовані для розрахунку тарифів, наведено вище.</p> <p>Під час здійснення заходів державного контролю діяльності ОСР за 2023 рік, НКРЕКП визначатиме розмір додатково отриманого (недоотриманого) доходу від здійснення ліцензованої діяльності.</p>

<p>протягом 2-3 років. Середній тариф ОСР для 1-го класу зріс на 73%, а для 2-го класу – на 67%, що зумовлено впливом таких факторів:</p> <ul style="list-style-type: none"> - зростання більше, ніж в 3 рази тарифу на диспетчеризацію; - зростання ціни на електричну енергію для придбання технологічних витрат; - зростання тарифу на передачу електричної енергії; - збільшення рівня заробітної плати. <p>Слід зазначити, що для 6 ОСР були зафіксовані тарифи на рівні 2022 року. Дані ОСР розташовані на тимчасово окупованих територіях, або в зонах активних бойових дій. Фіксація даних тарифів не включає вплив факторів, перерахованих вище, а саме – зниження обсягів розподілу, яке на даних територіях є ще більш суттєвим, та інших факторів зростання тарифів.</p> <p>ПЕБ проводить моніторинг реформи стимулюючого регулювання та аналізує фактори дефіциту USAID Проєкт енергетичної безпеки ОСР в 2022 році. В рамках проведеного аналізу скорочення обсягу розподілу на даних територіях становить в середньому 35% для 1-го класу та 50% для 2-го. Отже, на підставі проведених розрахунків фіксація тарифів на рівні 2022 року призведе до того, що дані ОСР отримають лише 32% необхідного доходу, затвердженого в тарифах 2022 року. Дані компанії не зможуть придбавати електричну енергію на технологічні витрати на РДН та РДД, не зможуть сплачувати тарифи ОСР та диспетчеризацію, що призведе до суттєвого зростання кредиторської заборгованості перед Укренерго та неможливості відновлення пошкодженої інфраструктури у зв'язку з відсутністю джерел фінансування. Як мінімальний захід підтримки даних компаній, ПЕБ рекомендує збільшити їх тарифи 2022 року на середній відсоток зростання тарифів ОСР в 2023 році, а саме: 73% для 1-го класу та 67% - для 2-го класу з подальшим переглядом тарифів у разі надання інформації даними ОСР.</p>	
<p><u>ГО «Асоціація постачальників енергоресурсів» (лист від 24.11.2022 № 167-СЛ-04-1122)</u></p> <p>1. У обґрунтуванні до складової витрат «Витрати, пов'язані з купівлею електричної енергії з метою компенсації технологічних витрат електричної енергії на її розподіл» зазначено, що враховано обсяги прогнозних технологічних витрат електричної енергії на її розподіл електричними мережами для закупівлі на ринках РДД, РДН та на балансуєчому ринку у співвідношенні 45%, 45% та 10% відповідно.</p> <p>Тож є незрозумілим, чому саме обсяги прогнозних технологічних витрат електричної енергії на її розподіл електричними мережами для закупівлі на ринках РДД, РДН та на балансуєчому ринку розподіляються у співвідношенні 45%, 45% та 10% відповідно. Даний розподіл ринків для купівлі електричної енергії з метою компенсації технологічних витрат електричної енергії не стимулює оптимізацію стратегії закупівлі електричної енергії.</p> <p>Наприклад, пропонуємо переглянути розподіл ринків купівлі і врахувати можливість придбання на ринку ВДР і як пропозиція -пропонуємо перерозподілити співвідношення 80%, 10%, 5%, 5%. Це стандартний</p>	<p>Не враховано Недостатньо пропозиція обґрунтована</p> <p>За підсумками проаналізованих розрахунків та опрацьованих матеріалів, для забезпечення надійної та збалансованої роботи ОСР, а саме належного виконання зобов'язань в частині покриття витрат, зокрема витрат, пов'язаних з купівлею електричної енергії з метою компенсації технологічних витрат електричної енергії на її розподіл», НКРЕКП здійснено оптимальний</p>

європейський підхід при трейдерській діяльності, що склався виходячи з досвіду європейських ринків.

Також, є незрозумілим визначення базової середньозваженої ціни на РДН на рівні 3200 грн/МВт·год, оскільки протягом року вказана ціна змінювалась і становила як біля 2130 грн/ МВт·год, так і в поточний місяць 24 днів – понад 3400 грн/МВт·год. Тенденція на зниження не спостерігається.

Пропонується до розрахунку прийняти коротший проміжок часу для формування базової ціни, яка відобразить реалістичні тенденції рівня її формування - 3 календарні місяці осені 2022р.

Серед переліку складових частин витрат тарифу на розподіл електричної енергії, що включаються в розрахунок тарифу міститься посилення у розрахунках на проекти постанов НКРЕКП, які розміщені на вебсайті НКРЕКП і ще не прийняті в остаточній редакції, а саме: фіксований платіж за участь на РДН/ВДР в розмірі 3359,51 грн на місяць (без урахування податку на додану вартість) та прогнозованого рівня тарифу на здійснення операцій купівлі-продажу на РДН/ВДР в розмірі 8,89 грн/МВт·год; тариф на послуги з передачі електричної енергії НЕК «УКРЕНЕРГО» на 2023 рік – 522,46 грн/МВт·год (без урахування податку на додану вартість); тариф на послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління НЕК «УКРЕНЕРГО» на 2023 рік –283,18 грн/МВт·год (без урахування податку на додану вартість). Вважаємо, що до прийняття відповідної постанови НКРЕКП здійснювати розрахунки не доцільно, а самі витрати у тарифі, розрахованому на 2023 рік потребуватимуть коригування в подальшому.

Асоціація вважає, що тарифи на послуги з розподілу електричної енергії із застосуванням стимулюючого регулювання потребують коригування, оскільки зміст обґрунтування потребує додаткового перегляду та доопрацювання.

2. Проекти потребують дотримання процедури проведення відкритого обговорення. Вважаємо, що при вирішенні питання щодо встановлення тарифів на послуги з розподілу електричної енергії, мають бути дотримані вимоги Порядку встановлення (формування) тарифів на послуги з розподілу електричної енергії, затверджений постановою НКРЕКП від 05 жовтня 2018 року №1175, пунктом 1,3 якого передбачається, що питання щодо встановлення тарифу розглядається на засіданні НКРЕКП, яке проводиться у формі відкритого слухання, з урахуванням вимог Порядку проведення відкритого обговорення проектів рішень Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, затвердженого постановою НКРЕКП від 30 червня 2017 року № 866, який визначає процедуру організації та проведення відкритого обговорення проектів рішень з питань, зокрема, встановлення тарифів. та дотримана процедура проведення відкритого обговорення проектів рішень НКРЕКП із питання встановлення тарифу на послуги з розподілу електричної енергії.

розрахунок тарифів з 01.01.2023.

Оновлені підходи, застосовані для розрахунку тарифів, наведено вище.

**Не враховано
Недостатньо обґрунтована
пропозиція**

Процедура пов'язана з питанням щодо встановлення тарифів на послуги з розподілу електричної енергії з 01.01.2023, здійснюється відповідно до вимог пункту 3 постанови НКРЕКП від 12.07.2022 № 704 «Про врегулювання окремих питань щодо подання на схвалення Інвестиційних програм з передачі/розподілу електричної енергії на 2023 рік» з урахуванням положень постанови НКРЕКП від 26.03.2022 № 349 «Щодо захисту інформації, яка в умовах воєнного стану може бути віднесена до інформації з обмеженим доступом, у тому числі щодо об'єктів

<p><u>Центральна рада Незалежної галузевої професійної спілки енергетиків України (лист від 23.11. 2022 № 01-31)</u></p> <p>Середнє зростання витрат на оплату праці для ОСР у 2023 році передбачене 11,11%. На переконання Профспілки статистичні та прогнозні дані, зазначені в обґрунтуванні до схвалених проєктів постанов НКРЕКП «Про встановлення тарифів на послуги з розподілу електричної енергії із застосуванням стимулюючого регулювання» на 2023 рік, втратили актуальність в умовах воєнного стану.</p> <p>На засіданні Центральної Ради Незалежної галузевої професійної спілки енергетиків України 21.11.2022 р., були розглянуті затверджені НКРЕКП проєкти тарифів на розподіл електричної енергії для ОСР на 2023 рік, та схвалено рішення щодо надання пропозицій щодо їх розрахунку, в тому числі для ПАТ «ЗАПОРІЖЖЯОБЛЕНЕРГО» та АТ «ХЕРСОНОБЛЕНЕРГО».</p> <p>03.11.2022 року Верховною Радою України було прийнято Закон України «Про Державний бюджет України на 2023 рік». В рамках підготовки проєкту цього закону, Кабінетом Міністрів України були враховані скориговані макроекономічні показники економічного та соціального розвитку України на 2022 – 2023 роки, розроблені Мінекономіки та направлені до Мінфіну листом від 29.10.2022 № 3011-05/72231-03.</p> <p>Згідно цих макроекономічних показників, Індекс споживчих цін у 2022 році (грудень до грудня 2021 року) становитиме 129,3%, а у 2023 році – 128%.</p> <p>Зростання середньомісячної зарплати працівників в цілому по економіці України у 2023 році очікується на рівні 130%, та становитиме 18261 грн., що і закладене до розрахунку Закону України «Про Державний бюджет України на 2023 рік».</p> <p>Слід зазначити, що у 2022 році «витрати на оплату праці» у структурі тарифів для трудових колективів ОСР не переглядались.</p> <p>Зважаючи на викладене, в умовах триваючої збройної агресії РФ, зокрема атак на об'єкти енергетичної системи України, з метою забезпечення соціальної справедливості, Незалежна галузева професійна спілка енергетиків України пропонує:</p> <p>Провести розрахунок «витрат на оплату праці» в структурі тарифів із застосуванням стимулюючого регулювання на 2023 рік для ліцензіатів з розподілу електричної енергії: АТ «ВІННИЦЯОБЛЕНЕРГО»; АТ «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО»; ПРАТ «ДТЕК КИЇВСЬКІ РЕГІОНАЛЬНІ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ»; ПРАТ «КІРОВОГРАДОБЛЕНЕРГО»; ПРАТ «ЛЬВІВОБЛЕНЕРГО»; АТ «МИКОЛАЇВОБЛЕНЕРГО»; АТ «ДТЕК ОДЕСЬКІ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ»; АТ «ПОЛТАВАОБЛЕНЕРГО»; АТ «ПРИКАРПАТТЯОБЛЕНЕРГО»; ПРАТ «РІВНЕОБЛЕНЕРГО»; АТ «СУМІОБЛЕНЕРГО»; ВАТ «ТЕРНОПІЛЬОБЛЕНЕРГО»; АТ «ХАРКІВОБЛЕНЕРГО»; АТ «ХМЕЛЬНИЦЬКОБЛЕНЕРГО»; АТ «ЧЕРНІВЦІОБЛЕНЕРГО»; АТ «ЧЕРНІГІВОБЛЕНЕРГО»; ПРАТ «ПЕЕМ «ЦЕК», а також для ПАТ «ЗАПОРІЖЖЯОБЛЕНЕРГО» та АТ «ХЕРСОНОБЛЕНЕРГО» з урахуванням очікуваного зростання середньомісячної зарплати працівників в цілому по економіці у 2023 році, та забезпечити збільшення витрат на оплату праці на 30%.</p>	<p>критичної інфраструктури».</p> <p>Не враховано Недостатньо обґрунтована пропозиція</p> <p>Застосовано загальний підхід до розрахунку цієї статті, який наведено у обґрунтовальних матеріалах до схваленого рішення.</p>
--	---

**Таблиця узагальнених зауважень та пропозицій до проєкту постанови НКРЕКП
«Про встановлення тарифів на послуги з розподілу електричної енергії АТ «ХМЕЛЬНИЦЬКОБЛЕНЕРГО»
із застосуванням стимулюючого регулювання»
(щодо встановлення тарифів на послуги з розподілу електричної енергії з 01.01.2023)**

Редакція проєкту постанови НКРЕКП	Зауваження та пропозиції до проєкту рішення НКРЕКП	Позиція НКРЕКП щодо наданих зауважень та пропозицій з обґрунтуваннями (прийняття або відхилення)
<p>«тарифи на послуги з розподілу електричної енергії для споживачів та операторів установок зберігання енергії на рівні: для 1 класу напруги – 365,45 грн/МВт·год (без урахування податку на додану вартість); для 2 класу напруги – 1 838,56 грн/МВт·год (без урахування податку на додану вартість);»</p>		<p>Враховано актуалізовану інформацію та додатково скориговано деякі складові структури тарифів на послуги з розподілу електричної енергії, а саме:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Статтю «витрати на послуги оператора системи передачі» перераховано з урахуванням оптимізованого тарифу на послуги з передачі електричної енергії НЕК «УКРЕНЕРГО» на 2023 рік (питання включене до відкритого засідання НКРЕКП на 09.12.2022). 2. Статтю «витрати на послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління» перераховано з урахуванням оптимізованого тарифу на послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління НЕК «УКРЕНЕРГО» на 2023 рік (питання включене до відкритого засідання НКРЕКП на 09.12.2022). 3. Відповідно до постанови НКРЕКП від 02.12.2022 № 1599 «Про затвердження Змін до деяких постанов НКРЕ та НКРЕКП» регуляторну норму

		<p>доходу на регуляторну базу активів, яка створена після переходу на стимулююче регулювання, враховано на рівні 0,03 в.о.</p> <p>4. Скориговано рівні РБА₀ та РБА_{нов} відповідно до отриманих від ОСР та опрацьованих НКРЕКП реєстрів регуляторної бази активів. У зв'язку з цим відповідним чином перераховано статті витрат «Амортизація» та «Прибуток на регуляторну базу активів».</p> <p>5. У зв'язку з цим перераховано статтю витрат «Внески на регулювання».</p>
<p>Стаття «Витрати на оплату праці» – витрати в сумі 702 257 тис. грн.</p>	<p><u>АТ «ХМЕЛЬНИЦЬКОБЛЕНЕРГО» (лист від 25.11.2022 № 4/12-609-02/22)</u> Статтю витрат «витрати на оплату праці» викласти у редакції 885 730 тис. грн. Врахування витрат у розмірі 885 730 тис. грн пораховані виходячи з: -статистичних даних щодо середньої заробітної плати по промисловості у січні 2022 року, яка склала по Україні 15 441 грн; -коефіцієнта β на рівні 1; -чисельності персоналу, задіяного в діяльності з розподілу електроенергії, яка відповідає загальній чисельності персоналу, врахованій у діючих тарифах на послуги з розподілу електричної енергії на 2021 рік.</p> <p>Рівень заробітної плати в Товаристві не змінювався з грудня 2020 року. Спостерігається проблема з висококваліфікованим персоналом.</p>	<p>Не враховано Недостатньо обґрунтована пропозиція Застосовано загальний підхід, який наведено у обґрунтовальних матеріалах до схваленого рішення.</p>
<p>Стаття «Відрахування на соціальні заходи» – витрати в сумі 154 497 тис. грн.</p>	<p><u>АТ «ХМЕЛЬНИЦЬКОБЛЕНЕРГО» (лист від 25.11.2022 № 4/12-609-02/22)</u> Статтю витрат «відрахування на соціальні заходи» викласти у редакції 194 861 тис. грн. Відповідно до чинного законодавства – 22% від витрат на оплату праці.</p>	<p>Не враховано Недостатньо обґрунтована пропозиція Застосовано загальний підхід, який наведено у обґрунтовальних матеріалах до схваленого рішення.</p>

<p>Стаття витрат «Сума внесків на регулювання» – витрати в сумі – 3 241 тис. грн.</p>	<p><u>АТ «ХМЕЛЬНИЦЬКОБЛЕНЕРГО» (лист від 25.11.2022 № 4/12-609-02/22)</u> Статтю витрат «сума внесків на регулювання» викласти у редакції 3 443 тис. грн. Відповідно до чинного законодавства.</p>	<p>Не враховано Недостатньо обґрунтована пропозиція Застосовано загальний підхід, який наведено у обґрунтованих матеріалах до схваленого рішення.</p>
<p><u>Загальні зауваження до проєкту ДП «НАЕК «ЕНЕРГОАТОМ» (листи від 21.11.2022 № 01-17319/04-вих та від 24.11.2022 № 01-17616/04-вих)</u></p> <p>Пропозиції є таким, що не враховують умов діяльності ДП «НАЕК «Енергоатом», яке в складних умовах воєнного стану, спричиненого військовою агресією РФ, продовжує добросовісно виконувати спеціальні обов'язки із забезпечення доступності електричної енергії для побутових споживачів (далі – послуга ПСО) відповідно до Положення про покладення спеціальних обов'язків на учасників ринку електричної енергії для забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку електричної енергії (далі – Положення), затвердженого постановою КМУ від 5 червня 2019 року №483.</p> <p>ДП «НАЕК «Енергоатом» покриває близько 90% обсягів фінансового навантаження, необхідного для виконання спеціальних обов'язків для забезпечення загальносуспільних інтересів. Відповідно, Компанія має надзвичайно великі фінансові витрати в межах виконання ПСО.</p> <p>Вартість послуги, яку ДП «НАЕК «Енергоатом» сплачує ДП «Гарантований покупець» щомісяця, має пряму залежність від ціни на універсальні послуги для непобутових споживачів, яка включає ціну купівлі електричної енергії на ринку (прогнозовану ціну), ціну (тариф) на послуги ПУП, ціни (тарифи) на послуги ОСП і ОСР.</p> <p>Таким чином, будь-які зміни у складових ціни на універсальні послуги, зміна тарифів ОСП і ОСР, безпосередньо впливають на вартість послуги ПСО, збільшення вартості вищевказаних послуг матиме негативний вплив на діяльність ДП «НАЕК «Енергоатом», оскільки у Компанії відсутні будь-які механізми або джерела додаткових надходжень на покриття збільшення вартості послуги ПСО.</p> <p>За розрахунками ДП «НАЕК «Енергоатом», вартість послуги ПСО у 2023 році внаслідок такого підвищення вищезазначених тарифів буде становити 124,5 млрд грн без ПДВ (за діючими тарифами прогнозна вартість послуги ПСО у 2023 році становить 102,1 млрд грн без ПДВ) – очікуване збільшення вартості послуги ПСО для ДП «НАЕК «Енергоатом» на 22,4 млрд грн (без ПДВ).</p> <p>Враховуючи зазначене, збільшення тарифів ОСР призведе до необґрунтованих додаткових витрат Компанії у 2023 році.</p> <p>Враховуючи зазначене, ДП «НАЕК «Енергоатом» не підтримує проєкти рішень НКРЕКП стосовно підвищення тарифів на послуги з передачі електричної енергії, послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління, послуги з розподілу електричної енергії та послуги постачальників універсальних послуг на 2023 рік, які було схвалено на засіданні НКРЕКП 18.11.2022 та пропонує не</p>		<p>Не враховано Недостатньо обґрунтована пропозиція За підсумками проаналізованих розрахунків та опрацьованих матеріалів, для забезпечення надійної та збалансованої роботи ОСР, НКРЕКП здійснено оптимальний розрахунок тарифів з 01.01.2023.</p> <p>Оновлені підходи, застосовані для розрахунку тарифів, наведено вище.</p>

<p>підвищувати вищезгадані тарифи у 2023 році.</p>	
<p><u>ПРОЕКТ ЕНЕРГЕТИЧНОЇ БЕЗПЕКИ (лист від 25.11.2022 № ESP-153-NEURC-2022-11-25)</u></p> <p>У зв'язку з воєнними діями відбулося суттєве скорочення обсягів розподілу електричної енергії та значно змінилася структура споживання між 1-им та 2-им класом. Проекти тарифів передбачають зменшення їх бази на 28%, що співпадає зі скороченням бази тарифу на передачу та є позитивним фактором з точки зору забезпечення отримання необхідного доходу та фінансування витрат ОСР. У разі більш суттєвого скорочення обсягів розподілу в 2023 році ПЕБ рекомендує проводити своєчасне коригування тарифів для забезпечення отримання необхідного доходу в повному обсязі та уникнення дефіциту.</p> <p>ПЕБ відмітив політику НКРЕКП щодо забезпечення мінімального зростання тарифів, а саме:</p> <ul style="list-style-type: none"> - застосування прогнозного індексу цін виробників промислової продукції 106,2% та прогнозного індексу споживчих цін 106,0%, відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 31.05.2021 № 586 «Про схвалення Прогнозу економічного і соціального розвитку України на 2022-2024 роки», що є значно нижчим за фактичні показники інфляції та прогноз, врахований в Держбюджеті на 2023 рік, на рівні 132,2% та 128% відповідно; - фіксація амортизації РАБО на рівні, затвердженому в тарифах 2022 року; - застосування нульової норми доходу на РАБ нова; - неврахування коригування доходу ОСР за 2022 рік. <p>Застосування більш низького рівня інфляції може призвести до недофінансування операційних витрат та інвестиційної програми компанії, необхідності їх пріоритизації та зростання кредиторської заборгованості.</p> <p>В тарифах 2023 року залишилося невирішеним питання коригування доходу ОСР за 2022 рік. Суттєве недоотримання ОСР необхідного доходу в 2022 році пов'язане з наступними факторами:</p> <ul style="list-style-type: none"> - скорочення обсягів розподілу та зменшення рівня оплат у зв'язку з воєнними діями; - зростання ціни на електричну енергію для придбання технологічних витрат; - витрати на фінансування відновлення інфраструктури, пошкодженої внаслідок воєнних дій. <p>За попередніми розрахунками дефіцит ОСР становить від 22 до 26 млрд грн. ПЕБ рекомендував підтримати фінансування даного дефіциту за рахунок Державного бюджету, однак, дана ініціатива не була прийнята. Тому наразі єдиним джерелом погашення дефіциту є тариф ОСР. Включення повної суми дефіциту значно вплине на зростання тарифів, тому ПЕБ рекомендує врахувати його компенсацію з урахуванням фактичного рівня інфляції протягом 2-3 років.</p> <p>Середній тариф ОСР для 1-го класу зріс на 73%, а для 2-го класу – на 67%, що зумовлено впливом таких факторів:</p> <ul style="list-style-type: none"> - зростання більше, ніж в 3 рази тарифу на диспетчеризацію; - зростання ціни на електричну енергію для придбання технологічних витрат; - зростання тарифу на передачу електричної енергії; 	<p>Не враховано Недостатньо обґрунтована пропозиція</p> <p>За підсумками проаналізованих розрахунків та опрацьованих матеріалів, для забезпечення надійної та збалансованої роботи ОСР, НКРЕКП здійснено оптимальний розрахунок тарифів з 01.01.2023.</p> <p>Оновлені підходи, застосовані для розрахунку тарифів, наведено вище.</p> <p>Під час здійснення заходів державного контролю діяльності ОСР за 2023 рік, НКРЕКП визначатиме розмір додатково отриманого (недоотриманого) доходу від здійснення ліцензованої діяльності.</p>

<p>- збільшення рівня заробітної плати.</p> <p>Слід зазначити, що для 6 ОСР були зафіксовані тарифи на рівні 2022 року. Дані ОСР розташовані на тимчасово окупованих територіях, або в зонах активних бойових дій. Фіксація даних тарифів не включає вплив факторів, перерахованих вище, а саме – зниження обсягів розподілу, яке на даних територіях є ще більш суттєвим, та інших факторів зростання тарифів.</p> <p>ПЕБ проводить моніторинг реформи стимулюючого регулювання та аналізує фактори дефіциту USAID Проєкт енергетичної безпеки ОСР в 2022 році. В рамках проведеного аналізу скорочення обсягу розподілу на даних територіях становить в середньому 35% для 1-го класу та 50% для 2-го. Отже, на підставі проведених розрахунків фіксація тарифів на рівні 2022 року призведе до того, що дані ОСР отримають лише 32% необхідного доходу, затвердженого в тарифах 2022 року. Дані компанії не зможуть придбавати електричну енергію на технологічні витрати на РДН та РДД, не зможуть сплачувати тарифи ОСР та диспетчеризацію, що призведе до суттєвого зростання кредиторської заборгованості перед Укренерго та неможливості відновлення пошкодженої інфраструктури у зв'язку з відсутністю джерел фінансування. Як мінімальний захід підтримки даних компаній, ПЕБ рекомендує збільшити їх тарифи 2022 року на середній відсоток зростання тарифів ОСР в 2023 році, а саме: 73% для 1-го класу та 67% - для 2-го класу з подальшим переглядом тарифів у разі надання інформації даними ОСР.</p>	
<p><u>ГО «Асоціація постачальників енергоресурсів» (лист від 24.11.2022 № 167-СЛ-04-1122)</u></p> <p>1. У обґрунтуванні до складової витрат «Витрати, пов'язані з купівлею електричної енергії з метою компенсації технологічних витрат електричної енергії на її розподіл» зазначено, що враховано обсяги прогнозних технологічних витрат електричної енергії на її розподіл електричними мережами для закупівлі на ринках РДД, РДН та на балансуєчому ринку у співвідношенні 45%, 45% та 10% відповідно.</p> <p>Тож є незрозумілим, чому саме обсяги прогнозних технологічних витрат електричної енергії на її розподіл електричними мережами для закупівлі на ринках РДД, РДН та на балансуєчому ринку розподіляються у співвідношенні 45%, 45% та 10% відповідно. Даний розподіл ринків для купівлі електричної енергії з метою компенсації технологічних витрат електричної енергії не стимулює оптимізацію стратегії закупівлі електричної енергії.</p> <p>Наприклад, пропонуємо переглянути розподіл ринків купівлі і врахувати можливість придбання на ринку ВДР і як пропозиція -пропонуємо перерозподілити співвідношення 80%, 10%, 5%, 5%. Це стандартний європейський підхід при трейдерській діяльності, що склався виходячи з досвіду європейських ринків.</p> <p>Також, є незрозумілим визначення базової середньозваженої ціни на РДН на рівні 3200 грн/МВт*год, оскільки протягом року вказана ціна змінювалась і становила як біля 2130 грн/ МВт*год, так і в поточний місяць 24 днів – понад 3400 грн/МВт*год. Тенденція на зниження не спостерігається.</p> <p>Пропонується до розрахунку прийняти коротший проміжок часу для формування базової ціни, яка відобразить реалістичні тенденції рівня її формування - 3 календарні місяці осені 2022р.</p>	<p>Не враховано Недостатньо обґрунтована пропозиція</p> <p>За підсумками проаналізованих розрахунків та опрацьованих матеріалів, для забезпечення надійної та збалансованої роботи ОСР, а саме належного виконання зобов'язань в частині покриття витрат, зокрема витрат, пов'язаних з купівлею електричної енергії з метою компенсації технологічних витрат електричної енергії на її розподіл», НКРЕКП здійснено оптимальний розрахунок тарифів з 01.01.2023.</p> <p>Оновлені підходи, застосовані для розрахунку тарифів, наведено вище.</p>

Серед переліку складових частин витрат тарифу на розподіл електричної енергії, що включаються в розрахунок тарифу міститься посилання у розрахунках на проекти постанов НКРЕКП, які розміщені на вебсайті НКРЕКП і ще не прийняті в остаточній редакції, а саме: фіксований платіж за участь на РДН/ВДР в розмірі 3359,51 грн на місяць (без урахування податку на додану вартість) та прогнозованого рівня тарифу на здійснення операцій купівлі-продажу на РДН/ВДР в розмірі 8,89 грн/МВт·год; тариф на послуги з передачі електричної енергії НЕК «УКРЕНЕРГО» на 2023 рік – 522,46 грн/МВт·год (без урахування податку на додану вартість); тариф на послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління НЕК «УКРЕНЕРГО» на 2023 рік – 283,18 грн/МВт·год (без урахування податку на додану вартість). Вважаємо, що до прийняття відповідної постанови НКРЕКП здійснювати розрахунки не доцільно, а самі витрати у тарифі, розрахованому на 2023 рік потребуватимуть коригування в подальшому.

Асоціація вважає, що тарифи на послуги з розподілу електричної енергії із застосуванням стимулюючого регулювання потребують коригування, оскільки зміст обґрунтування потребує додаткового перегляду та доопрацювання.

2. Проекти потребують дотримання процедури проведення відкритого обговорення. Вважаємо, що при вирішенні питання щодо встановлення тарифів на послуги з розподілу електричної енергії, мають бути дотримані вимоги Порядку встановлення (формування) тарифів на послуги з розподілу електричної енергії, затверджений постановою НКРЕКП від 05 жовтня 2018 року №1175, пунктом 1,3 якого передбачається, що питання щодо встановлення тарифу розглядається на засіданні НКРЕКП, яке проводиться у формі відкритого слухання, з урахуванням вимог Порядку проведення відкритого обговорення проектів рішень Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, затвердженого постановою НКРЕКП від 30 червня 2017 року № 866, який визначає процедуру організації та проведення відкритого обговорення проектів рішень з питань, зокрема, встановлення тарифів. та дотримана процедура проведення відкритого обговорення проектів рішень НКРЕКП із питання встановлення тарифу на послуги з розподілу електричної енергії.

**Не враховано
Недостатньо обґрунтована
пропозиція**

Процедура пов'язана з питанням щодо встановлення тарифів на послуги з розподілу електричної енергії з 01.01.2023, здійснюється відповідно до вимог пункту 3 постанови НКРЕКП від 12.07.2022 № 704 «Про врегулювання окремих питань щодо подання на схвалення Інвестиційних програм з передачі/розподілу електричної енергії на 2023 рік» з урахуванням положень постанови НКРЕКП від 26.03.2022 № 349 «Щодо захисту інформації, яка в умовах воєнного стану може бути віднесена до інформації з обмеженим доступом, у тому числі щодо об'єктів критичної інфраструктури».

Центральна рада Незалежної галузевої професійної спілки енергетиків України (лист від 23.11. 2022 № 01-31)

Середнє зростання витрат на оплату праці для ОСР у 2023 році передбачене 11,11%. На переконання Профспілки статистичні та прогнозні дані, зазначені в обґрунтуванні до схвалених проєктів постанов НКРЕКП «Про встановлення тарифів на послуги з розподілу електричної енергії із застосуванням стимулюючого регулювання» на 2023 рік, втратили актуальність в умовах воєнного стану.

На засіданні Центральної Ради Незалежної галузевої професійної спілки енергетиків України 21.11.2022 р., були розглянуті затверджені НКРЕКП проєкти тарифів на розподіл електричної енергії для ОСР на 2023 рік, та схвалено рішення щодо надання пропозицій щодо їх розрахунку, в тому числі для ПАТ «ЗАПОРІЖЖЯОБЛЕНЕРГО» та АТ «ХЕРСОНОБЛЕНЕРГО».

03.11.2022 року Верховною Радою України було прийнято Закон України «Про Державний бюджет України на 2023 рік». В рамках підготовки проєкту цього закону, Кабінетом Міністрів України були враховані скориговані макроекономічні показники економічного та соціального розвитку України на 2022 – 2023 роки, розроблені Мінекономіки та направлені до Мінфіну листом від 29.10.2022 № 3011-05/72231-03.

Згідно цих макроекономічних показників, Індекс споживчих цін у 2022 році (грудень до грудня 2021 року) становитиме 129,3%, а у 2023 році – 128%.

Зростання середньомісячної зарплати працівників в цілому по економіці України у 2023 році очікується на рівні 130%, та становитиме 18261 грн., що і закладене до розрахунку Закону України «Про Державний бюджет України на 2023 рік».

Слід зазначити, що у 2022 році «витрати на оплату праці» у структурі тарифів для трудових колективів ОСР не переглядалися.

Зважаючи на викладене, в умовах триваючої збройної агресії РФ, зокрема атак на об'єкти енергетичної системи України, з метою забезпечення соціальної справедливості, Незалежна галузева професійна спілка енергетиків України пропонує:

Провести розрахунок «витрат на оплату праці» в структурі тарифів із застосуванням стимулюючого регулювання на 2023 рік для ліцензіатів з розподілу електричної енергії: АТ «ВІННИЦЯОБЛЕНЕРГО»; АТ «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО»; ПРАТ «ДТЕК КИЇВСЬКІ РЕГІОНАЛЬНІ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ»; ПРАТ «КІРОВОГРАДОБЛЕНЕРГО»; ПРАТ «ЛЬВІВОБЛЕНЕРГО»; АТ «МИКОЛАЇВОБЛЕНЕРГО»; АТ «ДТЕК ОДЕСЬКІ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ»; АТ «ПОЛТАВАОБЛЕНЕРГО»; АТ «ПРИКАРПАТТЯОБЛЕНЕРГО»; ПРАТ «РІВНЕОБЛЕНЕРГО»; АТ «СУМІОБЛЕНЕРГО»; ВАТ «ТЕРНОПІЛЬОБЛЕНЕРГО»; АТ «ХАРКІВОБЛЕНЕРГО»; АТ «ХМЕЛЬНИЦЬКОБЛЕНЕРГО»; АТ «ЧЕРНІВЦІОБЛЕНЕРГО»; АТ «ЧЕРНІГІВОБЛЕНЕРГО»; ПРАТ «ПЕЕМ «ЦЕК», а також для ПАТ «ЗАПОРІЖЖЯОБЛЕНЕРГО» та АТ «ХЕРСОНОБЛЕНЕРГО» з урахуванням очікуваного зростання середньомісячної зарплати працівників в цілому по економіці у 2023 році, та забезпечити збільшення витрат на оплату праці на 30%.

**Не враховано
Недостатньо
обґрунтована
пропозиція**

Застосовано загальний підхід до розрахунку цієї статті, який наведено у обґрунтовальних матеріалах до схваленого рішення.

**Таблиця узагальнених зауважень та пропозицій до проєкту постанови НКРЕКП
«Про встановлення тарифів на послуги з розподілу електричної енергії ПАТ «ЧЕРКАСИОБЛЕНЕРГО»
із застосуванням стимулюючого регулювання»
(щодо встановлення тарифів на послуги з розподілу електричної енергії з 01.01.2023)**

<p style="text-align: center;">Редакція проєкту постанови НКРЕКП</p>	<p style="text-align: center;">Зауваження та пропозиції до проєкту рішення НКРЕКП</p>	<p style="text-align: center;">Позиція НКРЕКП щодо наданих зауважень та пропозицій з обґрунтуваннями (прийняття або відхилення)</p>
<p>«тарифи на послуги з розподілу електричної енергії для споживачів та операторів установок зберігання енергії на рівні: для 1 класу напруги – 212,45 грн/МВт·год (без урахування податку на додану вартість); для 2 класу напруги – 1 675,68 грн/МВт·год (без урахування податку на додану вартість);»</p>		<p>Враховано актуалізовану інформацію та додатково скориговано деякі складові структури тарифів на послуги з розподілу електричної енергії, а саме:</p> <p>1. Статтю «витрати на послуги оператора системи передачі» перераховано з урахуванням оптимізованого тарифу на послуги з передачі електричної енергії НЕК «УКРЕНЕРГО» на 2023 рік (питання включене до відкритого засідання НКРЕКП на 09.12.2022).</p> <p>2. Статтю «витрати на послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління» перераховано з урахуванням оптимізованого тарифу на послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління НЕК «УКРЕНЕРГО» на 2023 рік (питання включене до відкритого засідання НКРЕКП на 09.12.2022).</p> <p>3. Відповідно до постанови НКРЕКП</p>

		<p>від 02.12.2022 № 1599 «Про затвердження Змін до деяких постанов НКРЕ та НКРЕКП» регуляторну норму доходу на регуляторну базу активів, яка створена після переходу на стимулююче регулювання, враховано на рівні 0,03 в.о.</p> <p>4. Скориговано рівні РБА₀ та РБА_{нов} відповідно до отриманих від ОСР та опрацьованих НКРЕКП реєстрів регуляторної бази активів. У зв'язку з цим відповідним чином перераховано статті витрат «Амортизація» та «Прибуток на регуляторну базу активів».</p> <p>5. У зв'язку з цим перераховано статтю витрат «Внески на регулювання».</p>
<p>Загальні зауваження до проєкту <u>ДП «НАЕК «ЕНЕРГОАТОМ» (листи від 21.11.2022 № 01-17319/04-вих та від 24.11.2022 № 01-17616/04-вих)</u></p>	<p>Пропозиції є таким, що не враховують умови діяльності ДП «НАЕК «Енергоатом», яке в складних умовах воєнного стану, спричиненого військовою агресією РФ, продовжує добросовісно виконувати спеціальні обов'язки із забезпечення доступності електричної енергії для побутових споживачів (далі – послуга ПСО) відповідно до Положення про покладення спеціальних обов'язків на учасників ринку електричної енергії для забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку електричної енергії (далі – Положення), затвердженого постановою КМУ від 5 червня 2019 року №483.</p> <p>ДП «НАЕК «Енергоатом» покриває близько 90% обсягів фінансового навантаження, необхідного для виконання спеціальних обов'язків для забезпечення загальносуспільних інтересів. Відповідно, Компанія має надзвичайно великі фінансові витрати в межах виконання ПСО.</p> <p>Вартість послуги, яку ДП «НАЕК «Енергоатом» сплачує ДП «Гарантований покупець» щомісяця, має пряму залежність від ціни на універсальні послуги для непобутових споживачів, яка включає ціну купівлі електричної енергії на ринку (прогнозовану ціну), ціну (тариф) на послуги ПУП, ціни (тарифи) на послуги ОСП і ОСР.</p> <p>Таким чином, будь-які зміни у складових ціни на універсальні послуги, зміна тарифів ОСП і ОСР, безпосередньо впливають на вартість послуги ПСО, збільшення вартості вищевказаних послуг матиме</p>	<p>Не враховано Недостатньо обґрунтована пропозиція</p> <p>За підсумками проаналізованих розрахунків та опрацьованих матеріалів, для забезпечення надійної та збалансованої роботи ОСР, НКРЕКП здійснено оптимальний розрахунок тарифів з 01.01.2023.</p> <p>Оновлені підходи, застосовані для розрахунку тарифів, наведено вище.</p>

<p>негативний вплив на діяльність ДП «НАЕК «Енергоатом», оскільки у Компанії відсутні будь-які механізми або джерела додаткових надходжень на покриття збільшення вартості послуги ПСО.</p> <p>За розрахунками ДП «НАЕК «Енергоатом», вартість послуги ПСО у 2023 році внаслідок такого підвищення вищезазначених тарифів буде становити 124,5 млрд грн без ПДВ (за діючими тарифами прогнозна вартість послуги ПСО у 2023 році становить 102,1 млрд грн без ПДВ) – очікуване збільшення вартості послуги ПСО для ДП «НАЕК «Енергоатом» на 22,4 млрд грн (без ПДВ).</p> <p>Враховуючи зазначене, збільшення тарифів ОСР призведе до необґрунтованих додаткових витрат Компанії у 2023 році.</p> <p>Враховуючи зазначене, ДП «НАЕК «Енергоатом» не підтримує проекти рішень НКРЕКП стосовно підвищення тарифів на послуги з передачі електричної енергії, послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління, послуги з розподілу електричної енергії та послуги постачальників універсальних послуг на 2023 рік, які було схвалено на засіданні НКРЕКП 18.11.2022 та пропонує не підвищувати вищезгадані тарифи у 2023 році.</p>	
<p><u>ПРОЕКТ ЕНЕРГЕТИЧНОЇ БЕЗПЕКИ (лист від 25.11.2022 № ESP-153-NEURC-2022-11-25)</u></p> <p>У зв'язку з воєнними діями відбулося суттєве скорочення обсягів розподілу електричної енергії та значно змінилася структура споживання між 1-им та 2-им класом. Проекти тарифів передбачають зменшення їх бази на 28%, що співпадає зі скороченням бази тарифу на передачу та є позитивним фактором з точки зору забезпечення отримання необхідного доходу та фінансування витрат ОСР. У разі більш суттєвого скорочення обсягів розподілу в 2023 році ПЕБ рекомендує проводити своєчасне коригування тарифів для забезпечення отримання необхідного доходу в повному обсязі та уникнення дефіциту.</p> <p>ПЕБ відмітив політику НКРЕКП щодо забезпечення мінімального зростання тарифів, а саме:</p> <ul style="list-style-type: none"> - застосування прогнозного індексу цін виробників промислової продукції 106,2% та прогнозного індексу споживчих цін 106,0%, відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 31.05.2021 № 586 «Про схвалення Прогнозу економічного і соціального розвитку України на 2022-2024 роки», що є значно нижчим за фактичні показники інфляції та прогноз, врахований в Держбюджеті на 2023 рік, на рівні 132,2% та 128% відповідно; - фіксація амортизації РАБ0 на рівні, затвердженому в тарифах 2022 року; - застосування нульової норми доходу на РАБ нова; - неврахування коригування доходу ОСР за 2022 рік. <p>Застосування більш низького рівня інфляції може призвести до недофінансування операційних витрат та інвестиційної програми компанії, необхідності їх пріоритизації та зростання кредиторської заборгованості.</p> <p>В тарифах 2023 року залишилося невирішеним питання коригування доходу ОСР за 2022 рік. Суттєве недоотримання ОСР необхідного доходу в 2022 році пов'язане з наступними факторами:</p> <ul style="list-style-type: none"> - скорочення обсягів розподілу та зменшення рівня оплат у зв'язку з воєнними діями; 	<p>Не враховано Недостатньо обґрунтована пропозиція</p> <p>За підсумками проаналізованих розрахунків та опрацьованих матеріалів, для забезпечення надійної та збалансованої роботи ОСР, НКРЕКП здійснено оптимальний розрахунок тарифів з 01.01.2023.</p> <p>Оновлені підходи, застосовані для розрахунку тарифів, наведено вище.</p> <p>Під час здійснення заходів державного контролю діяльності ОСР за 2023 рік, НКРЕКП визначатиме розмір додатково отриманого (недоотриманого) доходу від здійснення ліцензованої діяльності.</p>

- зростання ціни на електричну енергію для придбання технологічних витрат;
- витрати на фінансування відновлення інфраструктури, пошкодженої внаслідок воєнних дій.

За попередніми розрахунками дефіцит ОСР становить від 22 до 26 млрд грн. ПЕБ рекомендував підтримати фінансування даного дефіциту за рахунок Державного бюджету, однак, дана ініціатива не була прийнята. Тому наразі єдиним джерелом погашення дефіциту є тариф ОСР. Включення повної суми дефіциту значно вплине на зростання тарифів, тому ПЕБ рекомендує врахувати його компенсацію з урахуванням фактичного рівня інфляції протягом 2-3 років.

Середній тариф ОСР для 1-го класу зріс на 73%, а для 2-го класу – на 67%, що зумовлено впливом таких факторів:

- зростання більше, ніж в 3 рази тарифу на диспетчеризацію;
- зростання ціни на електричну енергію для придбання технологічних витрат;
- зростання тарифу на передачу електричної енергії;
- збільшення рівня заробітної плати.

Слід зазначити, що для 6 ОСР були зафіксовані тарифи на рівні 2022 року. Дані ОСР розташовані на тимчасово окупованих територіях, або в зонах активних бойових дій. Фіксація даних тарифів не включає вплив факторів, перерахованих вище, а саме – зниження обсягів розподілу, яке на даних територіях є ще більш суттєвим, та інших факторів зростання тарифів.

ПЕБ проводить моніторинг реформи стимулюючого регулювання та аналізує фактори дефіциту USAID Проєкт енергетичної безпеки ОСР в 2022 році. В рамках проведеного аналізу скорочення обсягу розподілу на даних територіях становить в середньому 35% для 1-го класу та 50% для 2-го. Отже, на підставі проведених розрахунків фіксація тарифів на рівні 2022 року призведе до того, що дані ОСР отримають лише 32% необхідного доходу, затвердженого в тарифах 2022 року. Дані компанії не зможуть придбавати електричну енергію на технологічні витрати на РДН та РДД, не зможуть сплачувати тарифи ОСР та диспетчеризацію, що призведе до суттєвого зростання кредиторської заборгованості перед Укренерго та неможливості відновлення пошкодженої інфраструктури у зв'язку з відсутністю джерел фінансування. Як мінімальний захід підтримки даних компаній, ПЕБ рекомендує збільшити їх тарифи 2022 року на середній відсоток зростання тарифів ОСР в 2023 році, а саме: 73% для 1-го класу та 67% - для 2-го класу з подальшим переглядом тарифів у разі надання інформації даними ОСР.

ГО «Асоціація постачальників енергоресурсів» (лист від 24.11.2022 № 167-СЛ-04-1122)

1. У обґрунтуванні до складової витрат «Витрати, пов'язані з купівлею електричної енергії з метою компенсації технологічних витрат електричної енергії на її розподіл» зазначено, що враховано обсяги прогнозних технологічних витрат електричної енергії на її розподіл електричними мережами для закупівлі на ринках РДД, РДН та на балансуєчому ринку у співвідношенні 45%, 45% та 10% відповідно.

Тож є незрозумілим, чому саме обсяги прогнозних технологічних витрат електричної енергії на її розподіл електричними мережами для закупівлі на ринках РДД, РДН та на балансуєчому ринку розподіляються у співвідношенні 45%, 45% та 10% відповідно. Даний розподіл ринків для купівлі електричної енергії з метою компенсації технологічних витрат електричної енергії не стимулює оптимізацію стратегії закупівлі електричної енергії.

Наприклад, пропонуємо переглянути розподіл ринків купівлі і врахувати можливість придбання на ринку ВДР і як пропозиція -пропонуємо перерозподілити співвідношення 80%, 10%, 5%, 5%. Це стандартний європейський підхід при трейдерській діяльності, що склався виходячи з досвіду європейських ринків.

Також, є незрозумілим визначення базової середньозваженої ціни на РДН на рівні 3200 грн/МВт·год, оскільки протягом року вказана ціна змінювалась і становила як біля 2130 грн/ МВт·год, так і в поточний місяць 24 днів – понад 3400 грн/МВт·год. Тенденція на зниження не спостерігається.

Пропонується до розрахунку прийняти коротший проміжок часу для формування базової ціни, яка відобразить реалістичні тенденції рівня її формування - 3 календарні місяці осені 2022р.

Серед переліку складових частин витрат тарифу на розподіл електричної енергії, що включаються в розрахунок тарифу міститься посилення у розрахунках на проекти постанов НКРЕКП, які розміщені на вебсайті НКРЕКП і ще не прийняті в остаточній редакції, а саме: фіксований платіж за участь на РДН/ВДР в розмірі 3359,51 грн на місяць (без урахування податку на додану вартість) та прогнозованого рівня тарифу на здійснення операцій купівлі-продажу на РДН/ВДР в розмірі 8,89 грн/МВт·год; тариф на послуги з передачі електричної енергії НЕК «УКРЕНЕРГО» на 2023 рік – 522,46 грн/МВт·год (без урахування податку на додану вартість); тариф на послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління НЕК «УКРЕНЕРГО» на 2023 рік – 283,18 грн/МВт·год (без урахування податку на додану вартість). Вважаємо, що до прийняття відповідної постанови НКРЕКП здійснювати розрахунки не доцільно, а самі витрати у тарифі, розрахованому на 2023 рік потребуватимуть коригування в подальшому.

Асоціація вважає, що тарифи на послуги з розподілу електричної енергії із застосуванням стимулюючого регулювання потребують коригування, оскільки зміст обґрунтування потребує додаткового перегляду та доопрацювання.

2. Проекти потребують дотримання процедури проведення відкритого обговорення. Вважаємо, що при вирішенні питання щодо встановлення тарифів на послуги з розподілу електричної енергії, мають бути дотримані вимоги Порядку встановлення (формування) тарифів на послуги з розподілу електричної енергії, затверджений постановою НКРЕКП від 05 жовтня 2018 року №1175, пунктом 1,3 якого передбачається, що питання щодо встановлення тарифу розглядається на засіданні НКРЕКП, яке проводиться у формі відкритого слухання, з урахуванням вимог Порядку проведення відкритого обговорення проектів рішень Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики та комунального господарства, затвердженого

**Не враховано
Недостатньо обґрунтована
пропозиція**

За підсумками проаналізованих розрахунків та опрацьованих матеріалів, для забезпечення надійної та збалансованої роботи ОСР, а саме належного виконання зобов'язань в частині покриття витрат, зокрема витрат, пов'язаних з купівлею електричної енергії з метою компенсації технологічних витрат електричної енергії на її розподіл», НКРЕКП здійснено оптимальний розрахунок тарифів з 01.01.2023.

Оновлені підходи, застосовані для розрахунку тарифів, наведено вище.

**Не враховано
Недостатньо обґрунтована
пропозиція**

Процедура пов'язана з питанням щодо встановлення тарифів на послуги з розподілу електричної енергії з 01.01.2023 здійснюється відповідно до

Центральна рада Незалежної галузевої професійної спілки енергетиків України (лист від 23.11. 2022 № 01-31)

Середнє зростання витрат на оплату праці для ОСР у 2023 році передбачене 11,11%. На переконання Профспілки статистичні та прогнозні дані, зазначені в обґрунтуванні до схвалених проєктів постанов НКРЕКП «Про встановлення тарифів на послуги з розподілу електричної енергії із застосуванням стимулюючого регулювання» на 2023 рік, втратили актуальність в умовах воєнного стану.

На засіданні Центральної Ради Незалежної галузевої професійної спілки енергетиків України 21.11.2022 р., були розглянуті затверджені НКРЕКП проєкти тарифів на розподіл електричної енергії для ОСР на 2023 рік, та схвалено рішення щодо надання пропозицій щодо їх розрахунку, в тому числі для ПАТ «ЗАПОРІЖЖЯОБЛЕНЕРГО» та АТ «ХЕРСОНОБЛЕНЕРГО».

03.11.2022 року Верховною Радою України було прийнято Закон України «Про Державний бюджет України на 2023 рік». В рамках підготовки проєкту цього закону, Кабінетом Міністрів України були враховані скориговані макроекономічні показники економічного та соціального розвитку України на 2022 – 2023 роки, розроблені Мінекономіки та направлені до Мінфіну листом від 29.10.2022 № 3011-05/72231-03.

Згідно цих макроекономічних показників, Індекс споживчих цін у 2022 році (грудень до грудня 2021 року) становитиме 129,3%, а у 2023 році – 128%.

Зростання середньомісячної зарплати працівників в цілому по економіці України у 2023 році очікується на рівні 130%, та становитиме 18261 грн., що і закладене до розрахунку Закону України «Про Державний бюджет України на 2023 рік».

Слід зазначити, що у 2022 році «витрати на оплату праці» у структурі тарифів для трудових колективів ОСР не переглядались.

Зважаючи на викладене, в умовах триваючої збройної агресії РФ, зокрема атак на об'єкти енергетичної системи України, з метою забезпечення соціальної справедливості, Незалежна галузева професійна спілка енергетиків України пропонує:

Провести розрахунок «витрат на оплату праці» в структурі тарифів із застосуванням стимулюючого регулювання на 2023 рік для ліцензіатів з розподілу електричної енергії: АТ «ВІННИЦЯОБЛЕНЕРГО»; АТ «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО»; ПРАТ «ДТЕК КИЇВСЬКІ РЕГІОНАЛЬНІ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ»; ПРАТ «КІРОВОГРАДОБЛЕНЕРГО»; ПРАТ «ЛЬВІВОБЛЕНЕРГО»; АТ «МИКОЛАЇВОБЛЕНЕРГО»; АТ «ДТЕК ОДЕСЬКІ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ»; АТ «ПОЛТАВАОБЛЕНЕРГО»; АТ «ПРИКАРПАТТЯОБЛЕНЕРГО»; ПРАТ «РІВНЕОБЛЕНЕРГО»; АТ «СУМІОБЛЕНЕРГО»; ВАТ «ТЕРНОПІЛЬОБЛЕНЕРГО»; АТ «ХАРКІВОБЛЕНЕРГО»; АТ «ХМЕЛЬНИЦЬКОБЛЕНЕРГО»; АТ «ЧЕРНІВЦІОБЛЕНЕРГО»; АТ «ЧЕРНІГІВОБЛЕНЕРГО»; ПРАТ «ПЕЕМ «ЦЕК», а також для ПАТ «ЗАПОРІЖЖЯОБЛЕНЕРГО» та АТ «ХЕРСОНОБЛЕНЕРГО» з урахуванням очікуваного зростання середньомісячної зарплати працівників в цілому по економіці у 2023 році, та забезпечити збільшення витрат на оплату праці на 30%.

**Не враховано
Недостатньо
обґрунтована
пропозиція**

Застосовано загальний підхід до розрахунку цієї статті, який наведено у обґрунтовальних матеріалах до схваленого рішення.

**Таблиця узагальнених зауважень та пропозицій до проєкту постанови НКРЕКП
«Про встановлення тарифів на послуги з розподілу електричної енергії АТ «ЧЕРНІВЦІОБЛЕНЕРГО»
із застосуванням стимулюючого регулювання»
(щодо встановлення тарифів на послуги з розподілу електричної енергії з 01.01.2023)**

Редакція проєкту постанови НКРЕКП	Зауваження та пропозиції до проєкту рішення НКРЕКП	Позиція НКРЕКП щодо наданих зауважень та пропозицій з обґрунтуваннями (прийняття або відхилення)
<p><i>«тарифи на послуги з розподілу електричної енергії для споживачів та операторів установок зберігання енергії на рівні: для 1 класу напруги – 198,87 грн/МВт·год (без урахування податку на додану вартість); для 2 класу напруги – 1 694,80 грн/МВт·год (без урахування податку на додану вартість);»</i></p>		<p>Враховано актуалізовану інформацію та додатково скориговано деякі складові структури тарифів на послуги з розподілу електричної енергії, а саме:</p> <p>1. Статтю «витрати на послуги оператора системи передачі» перераховано з урахуванням оптимізованого тарифу на послуги з передачі електричної енергії НЕК «УКРЕНЕРГО» на 2023 рік (питання включене до відкритого засідання НКРЕКП на 09.12.2022);</p> <p>2. Статтю «витрати на послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління» перераховано з урахуванням оптимізованого тарифу на послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління НЕК «УКРЕНЕРГО» на 2023 рік, (питання включене до відкритого засідання НКРЕКП на 09.12.2022);</p> <p>3. Відповідно до постанови НКРЕКП від 02.12.2022 № 1599 «Про затвердження Змін до деяких постанов НКРЕ та НКРЕКП»</p>

		<p>регуляторну норму доходу на регуляторну базу активів, яка створена після переходу на стимулююче регулювання, враховано на рівні 0,03 в.о.</p> <p>4. Скориговано рівні РБА_{ст} та РБА_{нов} відповідно до отриманих від ОСР та опрацьованих НКРЕКП реєстрів регуляторної бази активів. У зв'язку з цим відповідним чином перераховано статті витрат «Амортизація» та «Прибуток на регуляторну базу активів».</p> <p>5. У зв'язку з цим перераховано статтю витрат «Внески на регулювання».</p> <p>Водночас, у разі зміни складових тарифів може бути актуалізовано.</p>																
<p>Обсяги розподілу електричної енергії споживачам: на 1 класі напруги – 36 284 грн/МВт·год; на 2 класі напруги – 1 324 649 грн/МВт·год</p>	<p><u>АТ «ЧЕРНІВЦІОБЛЕНЕРГО» (лист від 25.11.2022 № 19.01-2/2995)</u></p> <p>Обсяги розподілу електричної енергії споживачам: на 1 класі напруги – 33 628 МВт·год; на 2 класі напруги – 1 271 855 МВт·год.</p> <p>Фактичний обсяг розподілу за 9 місяців 2022 року на 8,5% менше від обсягу розподілу електричної енергії, передбаченого в тарифі на 2022 рік (9 міс):</p> <table border="1" data-bbox="734 1189 1496 1409"> <thead> <tr> <th>Обсяг розподілу 9 міс. 2022</th> <th>В діючому тарифі МВт·год</th> <th>Факт 9 міс. 2022 року МВт·год</th> <th>відхилення</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1-й клас</td> <td>29 665</td> <td>25 864</td> <td>-12,8%</td> </tr> <tr> <td>2-й клас</td> <td>1 042 166</td> <td>954 986</td> <td>-8,4%</td> </tr> <tr> <td>Всього</td> <td>1 071 831</td> <td>980 850</td> <td>-8,5 %</td> </tr> </tbody> </table> <p>Співвідношення фактичних обсягів розподілу жовтня</p>	Обсяг розподілу 9 міс. 2022	В діючому тарифі МВт·год	Факт 9 міс. 2022 року МВт·год	відхилення	1-й клас	29 665	25 864	-12,8%	2-й клас	1 042 166	954 986	-8,4%	Всього	1 071 831	980 850	-8,5 %	<p>Не враховано. Недостатньо обґрунтована пропозиція. Застосовано загальний підхід</p> <p>Під час здійснення заходів державного контролю діяльності ОСР за 2022 рік, НКРЕКП визначатиме розмір додатково отриманого (недоотриманого) доходу від здійснення ліцензованої діяльності.</p> <p>Підхід щодо визначення обсягів розподілу електричної енергії наведено у обґрунтовувальних матеріалах до схваленого рішення.</p>
Обсяг розподілу 9 міс. 2022	В діючому тарифі МВт·год	Факт 9 міс. 2022 року МВт·год	відхилення															
1-й клас	29 665	25 864	-12,8%															
2-й клас	1 042 166	954 986	-8,4%															
Всього	1 071 831	980 850	-8,5 %															

2022 року до аналогічного місяця 2021 року складає – 10,3%.

Обсяг розподілу жовтень 2021	Обсяг розподілу жовтень 2022	відхилення
117 893	105 741	-10,3%

АТ «ЧЕРНІВЦІОБЛЕНЕРГО» пропонує встановити обсяги розподілу електричної енергії на 2023 рік:
 - на 1 класі напруги на рівні – 33 628 МВт·год;
 - на 2 класі напруги на рівні – 1 271 855 МВт·год.
 Одночасно з переглядом обсягів розподілу електроенергії також підлягають перегляду витрати пов'язані купівлі електричної енергії для компенсації технологічних витрат на її розподіл, а також витрати на послуги оператора системи передачі, послуги диспетчерського (оперативно-технологічного) управління та витрати на здійснення операцій купівлі-продажу на ринку «на добу наперед» та «внутрішньодобовому ринку».

Стаття «Витрати на оплату праці» – 337 136 тис.грн.

АТ «ЧЕРНІВЦІОБЛЕНЕРГО» (лист від 25.11.2022 № 19.01-2/2995)

АТ «ЧЕРНІВЦІОБЛЕНЕРГО» (лист від 25.11.2022 № 19.01-2/2995)

Пропонується розрахувати відповідно до Порядку визначення витрат на оплату праці, які враховуються у тарифах на послуги з розподілу електричної енергії, передачі електричної енергії, диспетчерського (оперативно-технологічного) управління, послуги постачальника універсальних послуг, виробництво теплової та виробництво електричної енергії, затвердженого постановою НКРЕКП від 26.10.2015 № 2645 (зі змінами), із урахуванням:
 - номінальної середньомісячної заробітної плати на

**Не враховано
Недостатньо обґрунтована пропозиція**

Застосовано загальний підхід, який наведено у обґрунтовальних матеріалах до схваленого рішення.

	<p>2023 рік (визначена листом Міністерства фінансів України від 31.10.2022 року № 04110-03-3/25309), на рівні 18 261 грн.</p> <p>- коефіцієнта співвідношення рівня середньої заробітної плати працівників у сферах електроенергетики $\alpha = 1,25$.</p> <p>Витрати на оплату праці в структурі тарифів ОСР у 2021 році були збільшені лише на 8% порівняно з витратами на оплату праці в тарифі 2020 року, а статтю витрат «Витрати на оплату праці» в тарифі 2022 року взагалі було залишено на рівні 2021 року, без будь якої індексації.</p> <p>Питання щодо зростання рівня середньої заробітної плати персоналу ОСР в умовах введення воєнного стану і необхідності негайного відновлення об'єктів електричних мереж є вкрай важливим, оскільки має пряме відношення до збереження кваліфікованих кадрів, а отже, забезпечення можливості ефективного виконання надважливих завдань надійного функціонування електричних мереж.</p>	
<p>При розрахунку статті витрат «<i>Операційні контрольовані витрати</i>» на 2023 рік НКРЕКП застосовано індекс цін виробників промислової продукції (грудень до грудня) на рівні 106,2%, затверджений постановою КМУ №586</p>	<p><u>АТ «ЧЕРНІВЦІОБЛЕНЕРГО» (лист від 25.11.2022 № 19.01-2/2995)</u></p> <p>При розрахунку статті витрат «Операційні контрольовані витрати» на 2023 рік пропонується застосовувати індекс цін виробників промислової продукції (грудень до грудня) на рівні 132,2% (відповідно до листа Міністерства фінансів України від 31.10.2022 року №04110-03-3/25309 макроекономічні показники до проекту ЗУ «Про Державний бюджет України на 2023 рік»).</p>	<p>Не враховано Недостатньо обґрунтована пропозиція Застосовано загальний підхід</p> <p>Регулятор при розрахунках використовує дані чинного нормативно-правового документа – Постанови Кабінету Міністрів України від 31.05. 2021 року № 586, якою затверджено прогнозовані макропоказники.</p>
<p>При розрахунку статті витрат «<i>Операційні неконтрольовані витрати</i>» на 2023 рік</p>	<p><u>АТ «ЧЕРНІВЦІОБЛЕНЕРГО» (лист від 25.11.2022 № 19.01-2/2995)</u></p>	<p>Не враховано Недостатньо обґрунтована пропозиція</p>

<p>НКРЕКП застосовано індекс споживчих цін (грудень до грудня попереднього року) на рівні 106,0%, затверджений постановою КМУ №586</p>	<p>При розрахунку статті витрат «Операційні неконтрольовані витрати» на 2023 рік пропонується застосовувати індекс споживчих цін (грудень до грудня попереднього року) на рівні 128,0% (відповідно до листа Міністерства фінансів України від 31.10.2022 року №04110-03-3/25309 макроекономічні показники до проекту ЗУ «Про Державний бюджет України на 2023 рік»)</p>	<p>Застосовано загальний підхід</p> <p>Регулятор при розрахунках використовує дані чинного нормативно-правового документа – Постанови Кабінету Міністрів України від 31.05.2021 року № 586, якою затверджено прогнозовані макропоказники.</p>
<p>Статтю витрат «Витрати пов'язані з купівлею електричної енергії з метою компенсації технологічних витрат на її розподіл» НКРЕКП розраховано виходячи з ціни купівлі технологічних витрат електричної енергії на:</p> <ul style="list-style-type: none"> – РДН на рівні 3 200 грн/МВт·год (без ПДВ), (з часткою купівлі втрат на рівні 45%); – РДД на рівні 3 040 грн/МВт·год. (без ПДВ) – ціна РДН зменшена на 5%, (з часткою купівлі втрат на рівні 45%); – ВДР на рівні 4 160 грн/МВт·год. (без ПДВ) – ціна РДН збільшена на 30%, (з часткою купівлі втрат на рівні 10%). 	<p><u>АТ «ЧЕРНІВЦІОБЛЕНЕРГО» (лист від 25.11.2022 № 19.01-2/2995)</u></p> <p>Пропонується статтю витрат «Витрати пов'язані з купівлею електричної енергії з метою компенсації технологічних витрат на її розподіл» на 2023 рік розраховувати із використанням середньозваженої ціни купівлі технологічних витрат електричної енергії на РДН у вересні-листопаді 2023 року на рівні 3 515 грн/МВт·год. (без ПДВ).</p> <p>Відповідно:</p> <ul style="list-style-type: none"> - РДД на рівні 3 462,27 грн/МВт·год (без ПДВ) – ціна РДН зменшена на 1,5%; - ВДР на рівні 4 569,50 грн/МВт·год (без ПДВ) – ціна РДН збільшена на 30%. 	<p>Не враховується Недостатньо обґрунтована пропозиція</p> <p>Підхід щодо визначення рівня витрат за цією статтею наведено у обґрунтовувальних матеріалах до схваленого рішення.</p>
<p>Загальні зауваження до проекту <u>ДП «НАЕК «ЕНЕРГОАТОМ» (листи від 21.11.2022 № 01-17319/04-вих та від 24.11.2022 № 01-17616/04-вих)</u></p> <p>Пропозиції є таким, що не враховують умов діяльності ДП «НАЕК «Енергоатом», яке в складних умовах воєнного стану, спричиненого військовою агресією РФ, продовжує добросовісно виконувати спеціальні обов'язки із забезпечення доступності електричної енергії для побутових споживачів (далі – послуга ПСО) відповідно до Положення про покладення спеціальних обов'язків на учасників ринку електричної енергії для забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку електричної енергії (далі – Положення), затвердженого постановою КМУ від 5 червня 2019 року №483.</p> <p>ДП «НАЕК «Енергоатом» покриває близько 90% обсягів фінансового навантаження, необхідного для виконання спеціальних обов'язків для забезпечення загальносуспільних інтересів. Відповідно, Компанія має надзвичайно великі фінансові витрати в межах виконання ПСО.</p>		<p>Не враховано Недостатньо обґрунтована пропозиція</p> <p>За підсумками проаналізованих розрахунків та опрацьованих матеріалів, для забезпечення надійної та збалансованої роботи ОСР, НКРЕКП здійснено оптимальний розрахунок тарифів з 01.01.2023.</p> <p>Оновлені підходи, застосовані для розрахунку тарифів, наведено вище.</p>

Вартість послуги, яку ДП «НАЕК «Енергоатом» сплачує ДП «Гарантований покупець» щомісяця, має пряму залежність від ціни на універсальні послуги для непобутових споживачів, яка включає ціну купівлі електричної енергії на ринку (прогнозовану ціну), ціну (тариф) на послуги ПУП, ціни (тарифи) на послуги ОСП і ОСР.

Таким чином, будь-які зміни у складових ціни на універсальні послуги, зміна тарифів ОСП і ОСР, безпосередньо впливають на вартість послуги ПСО, **збільшення вартості вищевказаних послуг матиме негативний вплив на діяльність ДП «НАЕК «Енергоатом», оскільки у Компанії відсутні будь-які механізми або джерела додаткових надходжень на покриття збільшення вартості послуги ПСО.**

За розрахунками ДП «НАЕК «Енергоатом», вартість послуги ПСО у 2023 році внаслідок такого підвищення вищезазначених тарифів буде становити 124,5 млрд грн без ПДВ (за діючими тарифами прогнозна вартість послуги ПСО у 2023 році становить 102,1 млрд грн без ПДВ) – **очікуване збільшення вартості послуги ПСО для ДП «НАЕК «Енергоатом» на 22,4 млрд грн (без ПДВ).**

Враховуючи зазначене, збільшення тарифів ОСР призведе до необґрунтованих додаткових витрат Компанії у 2023 році.

Враховуючи зазначене, ДП «НАЕК «Енергоатом» не підтримує проекти рішень НКРЕКП стосовно підвищення тарифів на послуги з передачі електричної енергії, послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління, послуги з розподілу електричної енергії та послуги постачальників універсальних послуг на 2023 рік, які було схвалено на засіданні НКРЕКП 18.11.2022 та пропонує не підвищувати вищезгадані тарифи у 2023 році.

ПРОЕКТ ЕНЕРГЕТИЧНОЇ БЕЗПЕКИ (лист від 25.11.2022 № ESP-153-NEURC-2022-11-25)

У зв'язку з воєнними діями відбулося суттєве скорочення обсягів розподілу електричної енергії та значно змінилася структура споживання між 1-им та 2-им класом. Проекти тарифів передбачають зменшення їх бази на 28%, що співпадає зі скороченням бази тарифу на передачу та є позитивним фактором з точки зору забезпечення отримання необхідного доходу та фінансування витрат ОСР. У разі більш суттєвого скорочення обсягів розподілу в 2023 році ПЕБ рекомендує проводити своєчасне коригування тарифів для забезпечення отримання необхідного доходу в повному обсязі та уникнення дефіциту.

ПЕБ відмітив політику НКРЕКП щодо забезпечення мінімального зростання тарифів, а саме:

- застосування прогнозного індексу цін виробників промислової продукції 106,2% та прогнозного індексу споживчих цін 106,0%, відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 31.05.2021 № 586 «Про схвалення Прогнозу економічного і соціального розвитку України на 2022-2024 роки», що є значно нижчим за фактичні показники інфляції та прогноз, врахований в Держбюджеті на 2023 рік, на рівні 132,2% та 128% відповідно;
- фіксація амортизації РАБО на рівні, затвердженому в тарифах 2022 року;
- застосування нульової норми доходу на РАБ нова;

**Не враховано
Недостатньо обґрунтована пропозиція**

За підсумками проаналізованих розрахунків та опрацьованих матеріалів, для забезпечення надійної та збалансованої роботи ОСР, НКРЕКП здійснено оптимальний розрахунок тарифів з 01.01.2023.

Оновлені підходи, застосовані для розрахунку тарифів, наведено вище.

Під час здійснення заходів державного контролю діяльності ОСР за 2023 рік, НКРЕКП визначатиме розмір додатково

- неврахування коригування доходу ОСР за 2022 рік.

Застосування більш низького рівня інфляції може призвести до недофінансування операційних витрат та інвестиційної програми компанії, необхідності їх пріоритизації та зростання кредиторської заборгованості.

В тарифах 2023 року залишилося невирішеним питання коригування доходу ОСР за 2022 рік. Суттєве недоотримання ОСР необхідного доходу в 2022 році пов'язане з наступними факторами:

- скорочення обсягів розподілу та зменшення рівня оплат у зв'язку з воєнними діями;
- зростання ціни на електричну енергію для придбання технологічних витрат;
- витрати на фінансування відновлення інфраструктури, пошкодженої внаслідок воєнних дій.

За попередніми розрахунками дефіцит ОСР становить від 22 до 26 млрд грн. ПЕБ рекомендував підтримати фінансування даного дефіциту за рахунок Державного бюджету, однак, дана ініціатива не була прийнята. Тому наразі єдиним джерелом погашення дефіциту є тариф ОСР. Включення повної суми дефіциту значно вплине на зростання тарифів, тому ПЕБ рекомендує врахувати його компенсацію з урахуванням фактичного рівня інфляції протягом 2-3 років.

Середній тариф ОСР для 1-го класу зріс на 73%, а для 2-го класу – на 67%, що зумовлено впливом таких факторів:

- зростання більше, ніж в 3 рази тарифу на диспетчеризацію;
- зростання ціни на електричну енергію для придбання технологічних витрат;
- зростання тарифу на передачу електричної енергії;
- збільшення рівня заробітної плати.

Слід зазначити, що для 6 ОСР були зафіксовані тарифи на рівні 2022 року. Дані ОСР розташовані на тимчасово окупованих територіях, або в зонах активних бойових дій. Фіксація даних тарифів не включає вплив факторів, перерахованих вище, а саме – зниження обсягів розподілу, яке на даних територіях є ще більш суттєвим, та інших факторів зростання тарифів.

ПЕБ проводить моніторинг реформи стимулюючого регулювання та аналізує фактори дефіциту USAID Проєкт енергетичної безпеки ОСР в 2022 році. В рамках проведеного аналізу скорочення обсягу розподілу на даних територіях становить в середньому 35% для 1-го класу та 50% для 2-го. Отже, на підставі проведених розрахунків фіксація тарифів на рівні 2022 року призведе до того, що дані ОСР отримають лише 32% необхідного доходу, затвердженого в тарифах 2022 року. Дані компанії не зможуть придбавати електричну енергію на технологічні витрати на РДН та РДД, не зможуть сплачувати тарифи ОСР та диспетчеризацію, що призведе до суттєвого зростання кредиторської заборгованості перед Укренерго та неможливості відновлення пошкодженої інфраструктури у зв'язку з відсутністю джерел фінансування. Як мінімальний захід підтримки даних компаній, ПЕБ рекомендує збільшити їх тарифи 2022 року на середній відсоток зростання тарифів ОСР в 2023 році, а саме: 73% для 1-го класу та 67% - для 2-го класу з подальшим переглядом тарифів у разі надання інформації даними ОСР.

отриманого (недоотриманого) доходу від здійснення ліцензованої діяльності.

ГО «Асоціація постачальників енергоресурсів» (лист від 24.11.2022 № 167-СЛ-04-1122)

1. У обґрунтуванні до складової витрат «Витрати, пов'язані з купівлею електричної енергії з метою компенсації технологічних витрат електричної енергії на її розподіл» зазначено, що враховано обсяги прогнозних технологічних витрат електричної енергії на її розподіл електричними мережами для закупівлі на ринках РДД, РДН та на балансуєчому ринку у співвідношенні 45%, 45% та 10% відповідно.

Тож є незрозумілим, чому саме обсяги прогнозних технологічних витрат електричної енергії на її розподіл електричними мережами для закупівлі на ринках РДД, РДН та на балансуєчому ринку розподіляються у співвідношенні 45%, 45% та 10% відповідно. Даний розподіл ринків для купівлі електричної енергії з метою компенсації технологічних витрат електричної енергії не стимулює оптимізацію стратегії закупівлі електричної енергії.

Наприклад, пропонуємо переглянути розподіл ринків купівлі і врахувати можливість придбання на ринку ВДР і як пропозиція -пропонуємо перерозподілити співвідношення 80%, 10%, 5%, 5%. Це стандартний європейський підхід при трейдерській діяльності, що склався виходячи з досвіду європейських ринків.

Також, є незрозумілим визначення базової середньозваженої ціни на РДН на рівні 3200 грн/МВт·год, оскільки протягом року вказана ціна змінювалась і становила як біля 2130 грн/ МВт·год, так і в поточний місяць 24 днів – понад 3400 грн/МВт·год. Тенденція на зниження не спостерігається.

Пропонується до розрахунку прийняти коротший проміжок часу для формування базової ціни, яка відобразить реалістичні тенденції рівня її формування - 3 календарні місяці осені 2022р.

Серед переліку складових частин витрат тарифу на розподіл електричної енергії, що включаються в розрахунок тарифу міститься посилання у розрахунках на проекти постанов НКРЕКП, які розміщені на вебсайті НКРЕКП і ще не прийняті в остаточній редакції, а саме: фіксований платіж за участь на РДН/ВДР в розмірі 3359,51 грн на місяць (без урахування податку на додану вартість) та прогнозованого рівня тарифу на здійснення операцій купівлі-продажу на РДН/ВДР в розмірі 8,89 грн/МВт·год; тариф на послуги з передачі електричної енергії НЕК «УКРЕНЕРГО» на 2023 рік – 522,46 грн/МВт·год (без урахування податку на додану вартість); тариф на послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління НЕК «УКРЕНЕРГО» на 2023 рік – 283,18 грн/МВт·год (без урахування податку на додану вартість). Вважаємо, що до прийняття відповідної постанови НКРЕКП здійснювати розрахунки не доцільно, а самі витрати у тарифі, розрахованому на 2023 рік потребуватимуть коригування в подальшому.

Асоціація вважає, що тарифи на послуги з розподілу електричної енергії із застосуванням стимулюючого регулювання потребують коригування, оскільки зміст обґрунтування потребує додаткового перегляду та доопрацювання.

2. Проекти потребують дотримання процедури проведення відкритого обговорення. Вважаємо,

Не враховано

Недостатньо обґрунтована пропозиція

За підсумками проаналізованих розрахунків та опрацьованих матеріалів, для забезпечення надійної та збалансованої роботи ОСР, а саме належного виконання зобов'язань в частині покриття витрат, зокрема витрат, пов'язаних з купівлею електричної енергії з метою компенсації технологічних витрат електричної енергії на її розподіл», НКРЕКП здійснено оптимальний розрахунок тарифів з 01.01.2023.

Оновлені підходи, застосовані для розрахунку тарифів, наведено вище.

що при вирішенні питання щодо встановлення тарифів на послуги з розподілу електричної енергії, мають бути дотримані вимоги Порядку встановлення (формування) тарифів на послуги з розподілу електричної енергії, затверджений постановою НКРЕКП від 05 жовтня 2018 року №1175, пунктом 1,3 якого передбачається, що питання щодо встановлення тарифу розглядається на засіданні НКРЕКП, яке проводиться у формі відкритого слухання, з урахуванням вимог Порядку проведення відкритого обговорення проектів рішень Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, затвердженого постановою НКРЕКП від 30 червня 2017 року № 866, який визначає процедуру організації та проведення відкритого обговорення проектів рішень з питань, зокрема, встановлення тарифів. та дотримана процедура проведення відкритого обговорення проектів рішень НКРЕКП із питання встановлення тарифу на послуги з розподілу електричної енергії.

**Не враховано
Недостатньо обґрунтована пропозиція**

Процедура пов'язана з питанням щодо встановлення тарифів на послуги з розподілу електричної енергії з 01.01.2023, здійснюється відповідно до вимог пункту 3 постанови НКРЕКП від 12.07.2022 № 704 «Про врегулювання окремих питань щодо подання на схвалення Інвестиційних програм з передачі/розподілу електричної енергії на 2023 рік» з урахуванням положень постанови НКРЕКП від 26.03.2022 № 349 «Щодо захисту інформації, яка в умовах воєнного стану може бути віднесена до інформації з обмеженим доступом, у тому числі щодо об'єктів критичної інфраструктури».

Центральна рада Незалежної галузевої професійної спілки енергетиків України (лист від 23.11. 2022 № 01-31) Середнє зростання витрат на оплату праці для ОСР у 2023 році передбачене 11,11%. На переконання Профспілки статистичні та прогнозні дані, зазначені в обґрунтуванні до схвалених проектів постанов НКРЕКП «Про встановлення тарифів на послуги з розподілу електричної енергії із застосуванням стимулюючого регулювання» на 2023 рік, втратили актуальність в умовах воєнного стану.

На засіданні Центральної Ради Незалежної галузевої професійної спілки енергетиків України 21.11.2022 р., були розглянуті затверджені НКРЕКП проекти тарифів на розподіл електричної енергії для ОСР на 2023 рік, та схвалено рішення щодо надання пропозицій щодо їх розрахунку, в тому числі для ПАТ «ЗАПОРІЖЖЯОБЛЕНЕРГО» та АТ «ХЕРСОНОБЛЕНЕРГО».

03.11.2022 року Верховною Радою України було прийнято Закон України «Про Державний бюджет України на 2023 рік». В рамках підготовки проекту цього закону, Кабінетом Міністрів України були враховані скориговані макроекономічні показники економічного та соціального розвитку України на 2022 – 2023 роки, розроблені Мінекономіки та направлені до Мінфіну листом від 29.10.2022 № 3011-05/72231-03.

Згідно цих макроекономічних показників, Індекс споживчих цін у 2022 році (грудень до грудня

**Не враховано
Недостатньо обґрунтована пропозиція**

Застосовано загальний підхід до розрахунку цієї статті, який наведено у обґрунтовувальних матеріалах до схваленого рішення.

2021 року) становитиме 129,3%, а у 2023 році – 128%.

Зростання середньомісячної зарплати працівників в цілому по економіці України у 2023 році очікується на рівні 130%, та становитиме 18261 грн., що і закладене до розрахунку Закону України «Про Державний бюджет України на 2023 рік».

Слід зазначити, що у 2022 році «витрати на оплату праці» у структурі тарифів для трудових колективів ОСР не переглядались.

Зважаючи на викладене, в умовах триваючої збройної агресії рф, зокрема атак на об'єкти енергетичної системи України, з метою забезпечення соціальної справедливості, Незалежна галузева професійна спілка енергетиків України пропонує:

Провести розрахунок «витрат на оплату праці» в структурі тарифів із застосуванням стимулюючого регулювання на 2023 рік для ліцензіатів з розподілу електричної енергії: АТ «ВІННИЦЯОБЛЕНЕРГО»; АТ «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО»; ПРАТ «ДТЕК КИЇВСЬКІ РЕГІОНАЛЬНІ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ»; ПРАТ «КІРОВОГРАДОБЛЕНЕРГО»; ПРАТ «ЛЬВІВОБЛЕНЕРГО»; АТ «МИКОЛАЇВОБЛЕНЕРГО»; АТ «ДТЕК ОДЕСЬКІ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ»; АТ «ПОЛТАВАОБЛЕНЕРГО»; АТ «ПРИКАРПАТТЯОБЛЕНЕРГО»; ПРАТ «РІВНЕОБЛЕНЕРГО»; АТ «СУМІОБЛЕНЕРГО»; ВАТ «ТЕРНОПІЛЬОБЛЕНЕРГО»; АТ «ХАРКІВОБЛЕНЕРГО»; АТ «ХМЕЛЬНИЦЬКОБЛЕНЕРГО»; АТ «ЧЕРНІВЦІОБЛЕНЕРГО»; АТ «ЧЕРНІГІВОБЛЕНЕРГО»; ПРАТ «ПЕЕМ «ЦЕК», а також для ПАТ «ЗАПОРІЖЖЯОБЛЕНЕРГО» та АТ «ХЕРСОНОБЛЕНЕРГО» з урахуванням очікуваного зростання середньомісячної зарплати працівників в цілому по економіці у 2023 році, та забезпечити збільшення витрат на оплату праці на 30%.

**Таблиця узагальнених зауважень та пропозицій до проєкту постанови НКРЕКП
«Про встановлення тарифів на послуги з розподілу електричної енергії АТ «ЧЕРНІГІВ ОБЛЕНЕРГО» із
застосуванням стимулюючого регулювання»
(щодо встановлення тарифів на послуги з розподілу електричної енергії з 01.01.2023)**

<p style="text-align: center;">Редакція проєкту постанови НКРЕКП</p>	<p style="text-align: center;">Зауваження та пропозиції до проєкту рішення НКРЕКП</p>	<p style="text-align: center;">Позиція НКРЕКП щодо наданих зауважень та пропозицій з обґрунтуваннями (прийняття або відхилення)</p>
<p><i>«тарифи на послуги з розподілу електричної енергії для споживачів та операторів установок зберігання енергії на рівні: для 1 класу напруги – 376,94 грн/МВт·год (без урахування податку на додану вартість); для 2 класу напруги – 2 079,67 грн/МВт·год (без урахування податку на додану вартість);»</i></p>		<p>Враховано актуалізовану інформацію та додатково скориговано деякі складові структури тарифів на послуги з розподілу електричної енергії, а саме:</p> <p>1. Статтю «витрати на послуги оператора системи передачі» перераховано з урахуванням оптимізованого тарифу на послуги з передачі електричної енергії НЕК «УКРЕНЕРГО» на 2023 рік (питання включене до відкритого засідання НКРЕКП на 09.12.2022);</p> <p>2. Статтю «витрати на послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління» перераховано з урахуванням оптимізованого тарифу на послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління НЕК «УКРЕНЕРГО» на 2023 рік, (питання включене до відкритого засідання</p>

		<p>НКРЕКП на 09.12.2022) ;</p> <p>3. Відповідно до постанови НКРЕКП від 02.12.2022 № 1599 «Про затвердження Змін до деяких постанов НКРЕ та НКРЕКП» регуляторну норму доходу на регуляторну базу активів, яка створена після переходу на стимулююче регулювання, враховано на рівні 0,03 в.о.</p> <p>4. Скориговано рівні РБА_{ст} та РБА_{нов} відповідно до отриманих від ОСР та опрацьованих НКРЕКП реєстрів регуляторної бази активів. У зв'язку з цим відповідним чином перераховано статті витрат «Амортизація» та «Прибуток на регуляторну базу активів».</p> <p>5. У зв'язку з цим перераховано статтю витрат «Внески на регулювання».</p> <p>Водночас, у разі зміни складових тариф може бути актуалізовано.</p>
<p>Загальні зауваження до проєкту <u>ДП «НАЕК «ЕНЕРГОАТОМ» (листи від 21.11.2022 № 01-17319/04-вих та від 24.11.2022 № 01-17616/04-вих)</u></p> <p>Пропозиції є таким, що не враховують умов діяльності ДП «НАЕК «Енергоатом», яке в складних умовах воєнного стану, спричиненого військовою агресією РФ, продовжує добросовісно виконувати спеціальні обов'язки із забезпечення доступності електричної енергії для побутових споживачів (далі – послуга ПСО) відповідно до Положення про покладення спеціальних обов'язків на учасників ринку електричної енергії для забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку електричної енергії (далі – Положення), затвердженого постановою КМУ від 5 червня 2019 року №483.</p>		<p>Не враховано Недостатньо обґрунтована пропозиція</p> <p>За підсумками проаналізованих розрахунків та опрацьованих матеріалів, для забезпечення надійної та збалансованої роботи ОСР, НКРЕКП здійснено оптимальний розрахунок тарифів з 01.01.2023.</p> <p>Оновлені підходи, застосовані для</p>

<p>ДП «НАЕК «Енергоатом» покриває близько 90% обсягів фінансового навантаження, необхідного для виконання спеціальних обов'язків для забезпечення загальносуспільних інтересів. Відповідно, Компанія має надзвичайно великі фінансові витрати в межах виконання ПСО.</p> <p>Вартість послуги, яку ДП «НАЕК «Енергоатом» сплачує ДП «Гарантований покупець» щомісяця, має пряму залежність від ціни на універсальні послуги для непобутових споживачів, яка включає ціну купівлі електричної енергії на ринку (прогнозовану ціну), ціну (тариф) на послуги ПУП, ціни (тарифи) на послуги ОСП і ОСР.</p> <p>Таким чином, будь-які зміни у складових ціни на універсальні послуги, зміна тарифів ОСП і ОСР, безпосередньо впливають на вартість послуги ПСО, збільшення вартості вищевказаних послуг матиме негативний вплив на діяльність ДП «НАЕК «Енергоатом», оскільки у Компанії відсутні будь-які механізми або джерела додаткових надходжень на покриття збільшення вартості послуги ПСО.</p> <p>За розрахунками ДП «НАЕК «Енергоатом», вартість послуги ПСО у 2023 році внаслідок такого підвищення вищезазначених тарифів буде становити 124,5 млрд грн без ПДВ (за діючими тарифами прогнозна вартість послуги ПСО у 2023 році становить 102,1 млрд грн без ПДВ) – очікуване збільшення вартості послуги ПСО для ДП «НАЕК «Енергоатом» на 22,4 млрд грн (без ПДВ).</p> <p>Враховуючи зазначене, збільшення тарифів ОСР призведе до необґрунтованих додаткових витрат Компанії у 2023 році.</p> <p>Враховуючи зазначене, ДП «НАЕК «Енергоатом» не підтримує проекти рішень НКРЕКП стосовно підвищення тарифів на послуги з передачі електричної енергії, послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління, послуги з розподілу електричної енергії та послуги постачальників універсальних послуг на 2023 рік, які було схвалено на засіданні НКРЕКП 18.11.2022 та пропонує не підвищувати вищезгадані тарифи у 2023 році.</p>	<p>розрахунку тарифів, наведено вище.</p>
<p><u>ПРОЕКТ ЕНЕРГЕТИЧНОЇ БЕЗПЕКИ (лист від 25.11.2022 № ESP-153-NEURC-2022-11-25)</u></p> <p>У зв'язку з воєнними діями відбулося суттєве скорочення обсягів розподілу електричної енергії та значно змінилася структура споживання між 1-им та 2-им класом. Проекти тарифів передбачають зменшення їх бази на 28%, що співпадає зі скороченням бази тарифу на передачу та є позитивним фактором з точки зору забезпечення отримання необхідного доходу та фінансування витрат ОСР. У разі більш суттєвого скорочення обсягів розподілу в 2023 році ПЕБ рекомендує проводити своєчасне коригування тарифів для забезпечення отримання необхідного доходу в повному обсязі та уникнення дефіциту.</p> <p>ПЕБ відмітив політику НКРЕКП щодо забезпечення мінімального зростання тарифів, а саме:</p> <ul style="list-style-type: none"> - застосування прогнозного індексу цін виробників промислової продукції 106,2% та прогнозного індексу споживчих цін 106,0%, відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 	<p>Не враховано Недостатньо обґрунтована пропозиція</p> <p>За підсумками проаналізованих розрахунків та опрацьованих матеріалів, для забезпечення надійної та збалансованої роботи ОСР, НКРЕКП здійснено оптимальний розрахунок тарифів з 01.01.2023.</p> <p>Оновлені підходи, застосовані для</p>

31.05.2021 № 586 «Про схвалення Прогнозу економічного і соціального розвитку України на 2022-2024 роки», що є значно нижчим за фактичні показники інфляції та прогноз, врахований в Держбюджеті на 2023 рік, на рівні 132,2% та 128% відповідно;

- фіксація амортизації РАБО на рівні, затвердженому в тарифах 2022 року;
- застосування нульової норми доходу на РАБ нова;
- неврахування коригування доходу ОСР за 2022 рік.

Застосування більш низького рівня інфляції може призвести до недофінансування операційних витрат та інвестиційної програми компанії, необхідності їх пріоритизації та зростання кредиторської заборгованості.

В тарифах 2023 року залишилося невирішеним питання коригування доходу ОСР за 2022 рік. Суттєве недоотримання ОСР необхідного доходу в 2022 році пов'язане з наступними факторами:

- скорочення обсягів розподілу та зменшення рівня оплат у зв'язку з воєнними діями;
- зростання ціни на електричну енергію для придбання технологічних витрат;
- витрати на фінансування відновлення інфраструктури, пошкодженої внаслідок воєнних дій.

За попередніми розрахунками дефіцит ОСР становить від 22 до 26 млрд грн. ПЕБ рекомендував підтримати фінансування даного дефіциту за рахунок Державного бюджету, однак, дана ініціатива не була прийнята. Тому наразі єдиним джерелом погашення дефіциту є тариф ОСР. Включення повної суми дефіциту значно вплине на зростання тарифів, тому ПЕБ рекомендує врахувати його компенсацію з урахуванням фактичного рівня інфляції протягом 2-3 років.

Середній тариф ОСР для 1-го класу зріс на 73%, а для 2-го класу – на 67%, що зумовлено впливом таких факторів:

- зростання більше, ніж в 3 рази тарифу на диспетчеризацію;
- зростання ціни на електричну енергію для придбання технологічних витрат;
- зростання тарифу на передачу електричної енергії;
- збільшення рівня заробітної плати.

Слід зазначити, що для 6 ОСР були зафіксовані тарифи на рівні 2022 року. Дані ОСР розташовані на тимчасово окупованих територіях, або в зонах активних бойових дій. Фіксація даних тарифів не включає вплив факторів, перерахованих вище, а саме – зниження обсягів розподілу, яке на даних територіях є ще більш суттєвим, та інших факторів зростання тарифів.

ПЕБ проводить моніторинг реформи стимулюючого регулювання та аналізує фактори дефіциту USAID Проєкт енергетичної безпеки ОСР в 2022 році. В рамках проведеного аналізу скорочення обсягу розподілу на даних територіях становить в середньому 35% для 1-го класу та 50% для 2-го. Отже, на підставі проведених розрахунків фіксація тарифів на рівні 2022 року призведе до того, що дані ОСР отримають лише 32% необхідного доходу, затвердженого в тарифах 2022 року. Дані

розрахунку тарифів, наведено вище. Під час здійснення заходів державного контролю діяльності ОСР за 2023 рік, НКРЕКП визначатиме розмір додатково отриманого (недоотриманого) доходу від здійснення ліцензованої діяльності.

<p>компанії не зможуть придбавати електричну енергію на технологічні витрати на РДН та РДД, не зможуть сплачувати тарифи ОСР та диспетчеризацію, що призведе до суттєвого зростання кредиторської заборгованості перед Укренерго та неможливості відновлення пошкодженої інфраструктури у зв'язку з відсутністю джерел фінансування. Як мінімальний захід підтримки даних компаній, ПЕБ рекомендує збільшити їх тарифи 2022 року на середній відсоток зростання тарифів ОСР в 2023 році, а саме: 73% для 1-го класу та 67% - для 2-го класу з подальшим переглядом тарифів у разі надання інформації даними ОСР.</p>	
<p><u>ГО «Асоціація постачальників енергоресурсів» (лист від 24.11.2022 № 167-СЛ-04-1122)</u></p> <p>1. У обґрунтуванні до складової витрат «Витрати, пов'язані з купівлею електричної енергії з метою компенсації технологічних витрат електричної енергії на її розподіл» зазначено, що враховано обсяги прогнозних технологічних витрат електричної енергії на її розподіл електричними мережами для закупівлі на ринках РДД, РДН та на балансуєчому ринку у співвідношенні 45%, 45% та 10% відповідно.</p> <p>Тож є незрозумілим, чому саме обсяги прогнозних технологічних витрат електричної енергії на її розподіл електричними мережами для закупівлі на ринках РДД, РДН та на балансуєчому ринку розподіляються у співвідношенні 45%, 45% та 10% відповідно. Даний розподіл ринків для закупівлі електричної енергії з метою компенсації технологічних витрат електричної енергії не стимулює оптимізацію стратегії закупівлі електричної енергії.</p> <p>Наприклад, пропонуємо переглянути розподіл ринків закупівлі і врахувати можливість придбання на ринку ВДР і як пропозиція -пропонуємо перерозподілити співвідношення 80%, 10%, 5%, 5%. Це стандартний європейський підхід при трейдерській діяльності, що склався виходячи з досвіду європейських ринків.</p> <p>Також, є незрозумілим визначення базової середньозваженої ціни на РДН на рівні 3200 грн/МВт·год, оскільки протягом року вказана ціна змінювалась і становила як біля 2130 грн/МВт·год, так і в поточний місяць 24 днів – понад 3400 грн/МВт·год. Тенденція на зниження не спостерігається.</p> <p>Пропонується до розрахунку прийняти коротший проміжок часу для формування базової ціни, яка відобразить реалістичні тенденції рівня її формування - 3 календарні місяці осені 2022р.</p> <p>Серед переліку складових частин витрат тарифу на розподіл електричної енергії, що включаються в розрахунок тарифу міститься посилення у розрахунках на проекти постанов НКРЕКП, які розміщені на вебсайті НКРЕКП і ще не прийняті в остаточній редакції, а саме: фіксований платіж за участь на РДН/ВДР в розмірі 3359,51 грн на місяць (без урахування податку на додану вартість) та прогнозованого рівня тарифу на здійснення операцій купівлі-продажу на РДН/ВДР в розмірі 8,89</p>	<p>Не враховано Недостатньо обґрунтована пропозиція</p> <p>За підсумками проаналізованих розрахунків та опрацьованих матеріалів, для забезпечення надійної та збалансованої роботи ОСР, а саме належного виконання зобов'язань в частині покриття витрат, зокрема витрат, пов'язаних з купівлею електричної енергії з метою компенсації технологічних витрат електричної енергії на її розподіл», НКРЕКП здійснено оптимальний розрахунок тарифів з 01.01.2023.</p> <p>Оновлені підходи, застосовані для розрахунку тарифів, наведено вище.</p>

грн/МВт•год; тариф на послуги з передачі електричної енергії НЕК «УКРЕНЕРГО» на 2023 рік – 522,46 грн/МВт•год (без урахування податку на додану вартість); тариф на послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління НЕК «УКРЕНЕРГО» на 2023 рік – 283,18 грн/МВт•год (без урахування податку на додану вартість). Вважаємо, що до прийняття відповідної постанови НКРЕКП здійснювати розрахунки не доцільно, а самі витрати у тарифі, розрахованому на 2023 рік потребуватимуть коригування в подальшому.

Асоціація вважає, що тарифи на послуги з розподілу електричної енергії із застосуванням стимулюючого регулювання потребують коригування, оскільки зміст обґрунтування потребує додаткового перегляду та доопрацювання.

2. Проекти потребують дотримання процедури проведення відкритого обговорення. Вважаємо, що при вирішенні питання щодо встановлення тарифів на послуги з розподілу електричної енергії, мають бути дотримані вимоги Порядку встановлення (формування) тарифів на послуги з розподілу електричної енергії, затверджений постановою НКРЕКП від 05 жовтня 2018 року №1175, пунктом 1,3 якого передбачається, що питання щодо встановлення тарифу розглядається на засіданні НКРЕКП, яке проводиться у формі відкритого слухання, з урахуванням вимог Порядку проведення відкритого обговорення проектів рішень Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, затвердженого постановою НКРЕКП від 30 червня 2017 року № 866, який визначає процедуру організації та проведення відкритого обговорення проектів рішень з питань, зокрема, встановлення тарифів. та дотримана процедура проведення відкритого обговорення проектів рішень НКРЕКП із питання встановлення тарифу на послуги з розподілу електричної енергії.

**Не враховано
Недостатньо обґрунтована
пропозиція**

Процедура пов'язана з питанням щодо встановлення тарифів на послуги з розподілу електричної енергії з 01.01.2023, здійснюється відповідно до вимог пункту 3 постанови НКРЕКП від 12.07.2022 № 704 «Про врегулювання окремих питань щодо подання на схвалення Інвестиційних програм з передачі/розподілу електричної енергії на 2023 рік» з урахуванням положень постанови НКРЕКП від 26.03.2022 № 349 «Щодо захисту інформації, яка в умовах воєнного стану може бути віднесена до інформації з обмеженим доступом, у тому числі щодо об'єктів критичної інфраструктури».

Центральна рада Незалежної галузевої професійної спілки енергетиків України (лист від 23.11.2022 № 01-31)

Середнє зростання витрат на оплату праці для ОСР у 2023 році передбачене 11,11%. На переконання Профспілки статистичні та прогнозні дані, зазначені в обґрунтуванні до схвалених проектів постанов НКРЕКП «Про встановлення тарифів на послуги з розподілу електричної енергії із застосуванням стимулюючого регулювання» на 2023 рік, втратили актуальність в умовах воєнного стану.

На засіданні Центральної Ради Незалежної галузевої професійної спілки енергетиків України 21.11.2022 р., були розглянуті затверджені НКРЕКП проекти тарифів на розподіл електричної енергії для ОСР на 2023 рік, та схвалено рішення щодо надання пропозицій щодо їх розрахунку, в тому числі для ПАТ «ЗАПОРІЖЖЯОБЛЕНЕРГО» та АТ «ХЕРСОНОБЛЕНЕРГО».

03.11.2022 року Верховною Радою України було прийнято Закон України «Про Державний бюджет України на 2023 рік». В рамках підготовки проекту цього закону, Кабінетом Міністрів України були враховані скориговані макроекономічні показники економічного та соціального розвитку України на 2022 – 2023 роки, розроблені Мінекономіки та направлені до Мінфіну листом від 29.10.2022 № 3011-05/72231-03.

Згідно цих макроекономічних показників, Індекс споживчих цін у 2022 році (грудень до грудня 2021 року) становитиме 129,3%, а у 2023 році – 128%.

Зростання середньомісячної зарплати працівників в цілому по економіці України у 2023 році очікується на рівні 130%, та становитиме 18261 грн., що і закладене до розрахунку Закону України «Про Державний бюджет України на 2023 рік».

Слід зазначити, що у 2022 році «витрати на оплату праці» у структурі тарифів для трудових колективів ОСР не переглядались.

Зважаючи на викладене, в умовах триваючої збройної агресії РФ, зокрема атак на об'єкти енергетичної системи України, з метою забезпечення соціальної справедливості, Незалежна галузева професійна спілка енергетиків України пропонує:

Провести розрахунок «витрат на оплату праці» в структурі тарифів із застосуванням стимулюючого регулювання на 2023 рік для ліцензіатів з розподілу електричної енергії: АТ «ВІННИЦЯОБЛЕНЕРГО»; АТ «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО»; ПРАТ «ДТЕК КИЇВСЬКІ РЕГІОНАЛЬНІ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ»; ПРАТ «КІРОВОГРАДОБЛЕНЕРГО»; ПРАТ «ЛЬВІВОБЛЕНЕРГО»; АТ «МИКОЛАЇВОБЛЕНЕРГО»; АТ «ДТЕК ОДЕСЬКІ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ»; АТ «ПОЛТАВАОБЛЕНЕРГО»; АТ «ПРИКАРПАТТЯОБЛЕНЕРГО»; ПРАТ «РІВНЕОБЛЕНЕРГО»; АТ «СУМИОБЛЕНЕРГО»; ВАТ «ТЕРНОПІЛЬОБЛЕНЕРГО»; АТ «ХАРКІВОБЛЕНЕРГО»; АТ «ХМЕЛЬНИЦЬКОБЛЕНЕРГО»; АТ «ЧЕРНІВЦІОБЛЕНЕРГО»; АТ «ЧЕРНІГІВОБЛЕНЕРГО»; ПРАТ

**Не враховано
Недостатньо
пропозиція**

обґрунтована

Застосовано загальний підхід до розрахунку цієї статті, який наведено у обґрунтовувальних матеріалах до схваленого рішення.

<p>«ПЕЕМ «ЦЕК», а також для ПАТ «ЗАПОРІЖЖЯОБЛЕНЕРГО» та АТ «ХЕРСОНОБЛЕНЕРГО» з урахуванням очікуваного зростання середньомісячної зарплати працівників в цілому по економіці у 2023 році, та забезпечити збільшення витрат на оплату праці на 30%.</p>	
--	--

**Таблиця узагальнених зауважень та пропозицій до проєкту постанови НКРЕКП
«Про встановлення тарифів на послуги з розподілу електричної енергії ПРАТ «ПЕЕМ «ЦЕНТРАЛЬНА ЕНЕРГЕТИЧНА
КОМПАНІЯ» із застосуванням стимулюючого регулювання»**

(щодо встановлення тарифів на послуги з розподілу електричної енергії з 01.01.2023 для
ПРАТ «ПЕЕМ «ЦЕНТРАЛЬНА ЕНЕРГЕТИЧНА КОМПАНІЯ» із застосуванням стимулюючого регулювання)

Редакція проєкту постанови НКРЕКП	Зауваження та пропозиції до проєкту рішення НКРЕКП	Позиція НКРЕКП щодо наданих зауважень та пропозицій з обґрунтуваннями (прийняття або відхилення)
<p><i>«тарифи на послуги з розподілу електричної енергії для споживачів та операторів установок зберігання енергії на рівні:</i> для 1 класу напруги – 158,94 грн/МВт·год (без урахування податку на додану вартість); для 2 класу напруги – 1 399,01 грн/МВт·год (без урахування податку на додану вартість);»</p>		<p>Враховано актуалізовану інформацію та додатково скориговано деякі складові структури тарифів на послуги з розподілу електричної енергії, а саме:</p> <p>1. Статтю «витрати на послуги оператора системи передачі» перераховано з урахуванням оптимізованого тарифу на послуги з передачі електричної енергії НЕК «УКРЕНЕРГО» на 2023 рік (питання включене до відкритого засідання НКРЕКП на 09.12.2022);</p> <p>2. Статтю «витрати на послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління» перераховано з урахуванням оптимізованого тарифу на послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління НЕК</p>

		<p>«УКРЕНЕРГО» на 2023 рік, (питання включене до відкритого засідання НКРЕКП на 09.12.2022) ;</p> <p>3. Відповідно до постанови НКРЕКП від 02.12.2022 № 1599 «Про затвердження Змін до деяких постанов НКРЕ та НКРЕКП» регуляторну норму доходу на регуляторну базу активів, яка створена після переходу на стимулююче регулювання, враховано на рівні 0,03 в.о.</p> <p>4. Скориговано рівні РБА_{ст} та РБА_{нов} відповідно до отриманих від ОСР та опрацьованих НКРЕКП реєстрів регуляторної бази активів. У зв'язку з цим відповідним чином перераховано статті витрат «Амортизація» та «Прибуток на регуляторну базу активів».</p> <p>5. У зв'язку з цим перераховано статтю витрат «Внески на регулювання».</p> <p>Водночас, у разі зміни складових тариф може бути актуалізовано.</p>
<p>Стаття витрат «Вартість прогнозованих витрат, пов'язаних з купівлею електричної енергії з метою компенсації»</p>	<p><u>ПРАТ «ПЕЕМ «ЦЕНТРАЛЬНА ЕНЕРГЕТИЧНА КОМПАНІЯ» (лист від 28.11.2022 року № 1078/010.01-03)</u></p> <p>Статтю «Вартість прогнозованих витрат, пов'язаних з купівлею електричної енергії з метою компенсації технологічних витрат електричної енергії на її розподіл» – 224 030 тис.грн.</p> <p>З метою недопущення збиткової діяльності у 2023 році, просимо врахувати</p>	<p>Не враховується</p> <p>Недостатньо обґрунтована пропозиція</p> <p>Підхід щодо визначення рівня витрат за цією статтею наведено у обґрунтовальних</p>

<p>технологічних витрат електричної енергії на її розподіл» – 199 814 тис.грн</p>	<p>пропозицію компанії щодо середньозваженої ціни РДН на рівні 3 525 грн/МВт.год, а знижку на РДД застосувати у розмірі 1%.</p>	<p>матеріалах до схваленого рішення.</p>												
<p>Стаття витрат «Фонд оплати праці» – 154 097 тис.грн</p>	<p><u>ПРАТ «ПЕЕМ «ЦЕНТРАЛЬНА ЕНЕРГЕТИЧНА КОМПАНІЯ» (лист від 28.11.2022 року № 1078/010.01-03)</u> Стаття витрат «Фонд оплати праці» – 169 506 тис.грн Для забезпечення гідного рівня заробітної плати та збереження кваліфікованого персоналу, пропонуємо у розрахунку ФОП застосувати середню заробітну плату за період січень 2022 року (існуючі статистичні данні); індекс зростання номінальної середньомісячної заробітної плати працівників, затверджений Постановою КМУ на 2023 рік (106,1) та коефіцієнт $\beta = 0,5$. За умови прийняття викладених пропозицій ріст ФОП складатиме 21%.</p>	<p>Не враховано Недостатньо обгрунтована пропозиція Застосовано загальний підхід, який наведено у обгрунтовальних матеріалах до схваленого рішення.</p>												
<p>Обсяги розподілу електричної енергії 1 клас – 120 306 МВт.год; 2 клас – 561 426 МВт.год.</p>	<p><u>ПРАТ «ПЕЕМ «ЦЕНТРАЛЬНА ЕНЕРГЕТИЧНА КОМПАНІЯ» (лист від 28.11.2022 року № 1078/010.01-03)</u> Обсяги розподілу електричної енергії 1 клас – 101 784 МВт.год; 2 клас – 528 692 МВт.год. Прогнозовані обсяги розподілу електричної енергії за пропозицією НКРЕКП, розраховано на базі фактичних обсягів розподілу за 2021 рік із застосуванням коефіцієнту відхилення, який визначено, як співвідношення фактичних обсягів розподілу 3-го кварталу 2022 року до фактичних обсягів розподілу 3-го кварталу 2021 року. У разі застосування зазначеного підходу, коефіцієнти зменшення визначено на рівні, як зазначено в таблиці нижчі.</p> <table border="1" data-bbox="521 1002 1234 1169"> <thead> <tr> <th></th> <th>3 квартал 2021</th> <th>3 квартал 2022</th> <th>% зменшення</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1 клас</td> <td>27 336</td> <td>28 727</td> <td>5%</td> </tr> <tr> <td>2 клас</td> <td>134 700</td> <td>113 479</td> <td>-16%</td> </tr> </tbody> </table> <p>При цьому, споживач першого класу ПРАТ "ДНІПРОВСЬКИЙ КПК", який займає понад 70 % обсягів від всього загального обсягу першого класу Товариства, у вересні 2021 року виконував планові ремонтні роботи із зупинкою виробництва, і його обсяг скоротився майже у 3,5 рази. Отже, збільшення обсягів його споживання у вересні 2022 відносно вересня 2021 обумовлено лише разовим технологічним процесом, і жодним чином не вказує на збільшення обсягів виробництва у 2022 році відносно 2021 року.</p>		3 квартал 2021	3 квартал 2022	% зменшення	1 клас	27 336	28 727	5%	2 клас	134 700	113 479	-16%	<p>Враховується частково Обсяг розподілу 1 класу напруги пропонується визначити як суму: - обсягів ПРАТ "ДНІПРОВСЬКИЙ КПК" за 9 місяців 2022 року, приведених до року; - добутку коефіцієнту відхилення (який визначено, як співвідношення фактичних обсягів розподілу на 1 класі за III квартал 2022 року до фактичних обсягів розподілу на 1 класі за III квартал 2021 року без обсягів ПРАТ "ДНІПРОВСЬКИЙ КПК") та фактичних обсягів 1 класу напруги за 2021 рік (без обсягів ПРАТ "ДНІПРОВСЬКИЙ КПК").</p>
	3 квартал 2021	3 квартал 2022	% зменшення											
1 клас	27 336	28 727	5%											
2 клас	134 700	113 479	-16%											

Щодо обсягів розподілу по 2 класу напруги, то за 8 місяців воєнного стану останні знизилися більше ніж на 20,5 % і продовжують динамічно змінюватися у бік ще більшого зниження, що спричинено атаками агресора на об'єкти генерації та розподілу електричної енергії, з приводу чого на всій території України застосовано графіки обмеження та аварійного відключення споживачів, що необхідні для стабілізації енергетичної системи.

З огляду на зазначене, з метою недопущення збиткової діяльності з розподілу електроенергії в 2023 році, враховуючи нагальну потребу в грошових коштах для оперативного відновлення пошкоджених об'єктів енергетичного комплексу, пропонуємо планові обсяги розподілу електроенергії на 2023 рік формувати пропорційно сумарному зниженню за фактичні місяці воєнного стану (березень – жовтень 2022 року) відносно цього ж періоду 2021 року.

	березень - жовтень 2021	березень - жовтень 2022	% зменшення	Факт 2021	Прогноз 2023
1 клас	74 824	66 693	-11%	114 193	101 784
2 клас	402 514	319 329	-21%	666 415	528 692

Загальні зауваження до проекту

ДП «НАЕК «ЕНЕРГОАТОМ» (листи від 21.11.2022 № 01-17319/04-вих та від 24.11.2022 № 01-17616/04-вих)

Пропозиції є таким, що не враховують умови діяльності ДП «НАЕК «Енергоатом», яке в складних умовах воєнного стану, спричиненого військовою агресією РФ, продовжує добросовісно виконувати спеціальні обов'язки із забезпечення доступності електричної енергії для побутових споживачів (далі – послуга ПСО) відповідно до Положення про покладення спеціальних обов'язків на учасників ринку електричної енергії для забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку електричної енергії (далі – Положення), затвердженого постановою КМУ від 5 червня 2019 року № 483.

ДП «НАЕК «Енергоатом» покриває близько 90% обсягів фінансового навантаження, необхідного для виконання спеціальних обов'язків для забезпечення загальносуспільних інтересів. Відповідно, Компанія має надзвичайно великі фінансові витрати в межах виконання ПСО.

Вартість послуги, яку ДП «НАЕК «Енергоатом» сплачує ДП «Гарантований покупець» щомісяця, має пряму залежність від ціни на універсальні послуги для непобутових споживачів, яка включає ціну купівлі електричної енергії на ринку (прогнозовану ціну), ціну (тариф) на послуги ПУП, ціни (тарифи) на послуги ОСП і ОСР.

Таким чином, будь-які зміни у складових ціни на універсальні послуги, зміна тарифів ОСП і ОСР, безпосередньо впливають на вартість послуги ПСО, збільшення вартості вищевказаних послуг матиме негативний вплив на діяльність ДП «НАЕК «Енергоатом», оскільки у Компанії відсутні будь-які механізми або джерела додаткових надходжень на покриття збільшення вартості послуги ПСО.

**Не враховано
Недостатньо
обґрунтована пропозиція**

За підсумками проаналізованих розрахунків та опрацьованих матеріалів, для забезпечення надійної та збалансованої роботи ОСР, НКРЕКП здійснено оптимальний розрахунок тарифів з 01.01.2023.

Оновлені підходи, застосовані для розрахунку тарифів, наведено вище.

<p>За розрахунками ДП «НАЕК «Енергоатом», вартість послуги ПСО у 2023 році внаслідок такого підвищення вищезазначених тарифів буде становити 124,5 млрд грн без ПДВ (за діючими тарифами прогнозна вартість послуги ПСО у 2023 році становить 102,1 млрд грн без ПДВ) – очікуване збільшення вартості послуги ПСО для ДП «НАЕК «Енергоатом» на 22,4 млрд грн (без ПДВ).</p> <p>Враховуючи зазначене, збільшення тарифів ОСР призведе до необґрунтованих додаткових витрат Компанії у 2023 році.</p> <p>Враховуючи зазначене, ДП «НАЕК «Енергоатом» не підтримує проекти рішень НКРЕКП стосовно підвищення тарифів на послуги з передачі електричної енергії, послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління, послуги з розподілу електричної енергії та послуги постачальників універсальних послуг на 2023 рік, які було схвалено на засіданні НКРЕКП 18.11.2022 та пропонує не підвищувати вищезгадані тарифи у 2023 році.</p>	
<p><u>ПРОЕКТ ЕНЕРГЕТИЧНОЇ БЕЗПЕКИ (лист від 25.11.2022 № ESP-153-NEURC-2022-11-25)</u></p> <p>У зв'язку з воєнними діями відбулося суттєве скорочення обсягів розподілу електричної енергії та значно змінилася структура споживання між 1-им та 2-им класом. Проекти тарифів передбачають зменшення їх бази на 28%, що співпадає зі скороченням бази тарифу на передачу та є позитивним фактором з точки зору забезпечення отримання необхідного доходу та фінансування витрат ОСР. У разі більш суттєвого скорочення обсягів розподілу в 2023 році ПЕБ рекомендує проводити своєчасне коригування тарифів для забезпечення отримання необхідного доходу в повному обсязі та уникнення дефіциту.</p> <p>ПЕБ відмітив політику НКРЕКП щодо забезпечення мінімального зростання тарифів, а саме:</p> <ul style="list-style-type: none"> - застосування прогнозного індексу цін виробників промислової продукції 106,2% та прогнозного індексу споживчих цін 106,0%, відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 31.05.2021 № 586 «Про схвалення Прогнозу економічного і соціального розвитку України на 2022-2024 роки», що є значно нижчим за фактичні показники інфляції та прогноз, врахований в Держбюджеті на 2023 рік, на рівні 132,2% та 128% відповідно; - фіксація амортизації РАБО на рівні, затвердженому в тарифах 2022 року; - застосування нульової норми доходу на РАБ нова; - неврахування коригування доходу ОСР за 2022 рік. <p>Застосування більш низького рівня інфляції може призвести до недофінансування операційних витрат та інвестиційної програми компанії, необхідності їх пріоритизації та зростання кредиторської заборгованості.</p> <p>В тарифах 2023 року залишилося невирішеним питання коригування доходу ОСР за 2022 рік. Суттєве недоотримання ОСР необхідного доходу в 2022 році пов'язане з наступними факторами:</p> <ul style="list-style-type: none"> - скорочення обсягів розподілу та зменшення рівня оплат у зв'язку з воєнними діями; - зростання ціни на електричну енергію для придбання технологічних витрат; - витрати на фінансування відновлення інфраструктури, пошкодженої внаслідок воєнних дій. <p>За попередніми розрахунками дефіцит ОСР становить від 22 до 26 млрд грн. ПЕБ рекомендував підтримати фінансування даного дефіциту за рахунок Державного бюджету, однак, дана ініціатива не була прийнята. Тому наразі єдиним джерелом погашення дефіциту є тариф ОСР. Включення повної суми дефіциту значно вплине на</p>	<p>Не враховано Недостатньо обґрунтована пропозиція</p> <p>За підсумками проаналізованих розрахунків та опрацьованих матеріалів, для забезпечення надійної та збалансованої роботи ОСР, НКРЕКП здійснено оптимальний розрахунок тарифів з 01.01.2023.</p> <p>Оновлені підходи, застосовані для розрахунку тарифів, наведено вище.</p> <p>Під час здійснення заходів державного контролю діяльності ОСР за 2023 рік, НКРЕКП визначатиме розмір додатково отриманого (недоотриманого) доходу від здійснення ліцензованої діяльності.</p>

зростання тарифів, тому ПЕБ рекомендує врахувати його компенсацію з урахуванням фактичного рівня інфляції протягом 2-3 років.

Середній тариф ОСР для 1-го класу зріс на 73%, а для 2-го класу – на 67%, що зумовлено впливом таких факторів:

- зростання більше, ніж в 3 рази тарифу на диспетчеризацію;
- зростання ціни на електричну енергію для придбання технологічних витрат;
- зростання тарифу на передачу електричної енергії;
- збільшення рівня заробітної плати.

Слід зазначити, що для 6 ОСР були зафіксовані тарифи на рівні 2022 року. Дані ОСР розташовані на тимчасово окупованих територіях, або в зонах активних бойових дій. Фіксація даних тарифів не включає вплив факторів, перерахованих вище, а саме – зниження обсягів розподілу, яке на даних територіях є ще більш суттєвим, та інших факторів зростання тарифів.

ПЕБ проводить моніторинг реформи стимулюючого регулювання та аналізує фактори дефіциту USAID Проект енергетичної безпеки ОСР в 2022 році. В рамках проведеного аналізу скорочення обсягу розподілу на даних територіях становить в середньому 35% для 1-го класу та 50% для 2-го. Отже, на підставі проведених розрахунків фіксація тарифів на рівні 2022 року призведе до того, що дані ОСР отримають лише 32% необхідного доходу, затвердженого в тарифах 2022 року. Дані компанії не зможуть придбавати електричну енергію на технологічні витрати на РДН та РДД, не зможуть сплачувати тарифи ОСР та диспетчеризацію, що призведе до суттєвого зростання кредиторської заборгованості перед Укренерго та неможливості відновлення пошкодженої інфраструктури у зв'язку з відсутністю джерел фінансування. Як мінімальний захід підтримки даних компаній, ПЕБ рекомендує збільшити їх тарифи 2022 року на середній відсоток зростання тарифів ОСР в 2023 році, а саме: 73% для 1-го класу та 67% - для 2-го класу з подальшим переглядом тарифів у разі надання інформації даними ОСР.

ГО «Асоціація постачальників енергоресурсів» (лист від 24.11.2022 № 167-СЛ-04-1122)

1. У обґрунтуванні до складової витрат «Витрати, пов'язані з купівлею електричної енергії з метою компенсації технологічних витрат електричної енергії на її розподіл» зазначено, що враховано обсяги прогнозних технологічних витрат електричної енергії на її розподіл електричними мережами для закупівлі на ринках РДД, РДН та на балансуєчому ринку у співвідношенні 45%, 45% та 10% відповідно.

Тож є незрозумілим, чому саме обсяги прогнозних технологічних витрат електричної енергії на її розподіл електричними мережами для закупівлі на ринках РДД, РДН та на балансуєчому ринку розподіляються у співвідношенні 45%, 45% та 10% відповідно. Даний розподіл ринків для закупівлі електричної енергії з метою компенсації технологічних витрат електричної енергії не стимулює оптимізацію стратегії закупівлі електричної енергії.

Наприклад, пропонуємо переглянути розподіл ринків купівлі і врахувати можливість придбання на ринку ВДР і як пропозиція -пропонуємо перерозподілити співвідношення 80%, 10%, 5%, 5%. Це стандартний європейський підхід при трейдерській діяльності, що склався виходячи з досвіду європейських ринків.

Також, є незрозумілим визначення базової середньозваженої ціни на РДН на рівні 3200 грн/МВт*год, оскільки

**Не враховано
Недостатньо
обґрунтована пропозиція**

За підсумками проаналізованих розрахунків та опрацьованих матеріалів, для забезпечення надійної та збалансованої роботи ОСР, а саме належного виконання зобов'язань в частині покриття витрат, зокрема витрат, пов'язаних з купівлею електричної енергії з метою компенсації технологічних

протягом року вказана ціна змінювалась і становила як біля 2130 грн/ МВт·год, так і в поточний місяць 24 днів – понад 3400 грн/МВт·год. Тенденція на зниження не спостерігається.

Пропонується до розрахунку прийняти коротший проміжок часу для формування базової ціни, яка відобразить реалістичні тенденції рівня її формування - 3 календарні місяці осені 2022р.

Серед переліку складових частин витрат тарифу на розподіл електричної енергії, що включаються в розрахунок тарифу міститься посилення у розрахунках на проекти постанов НКРЕКП, які розміщені на вебсайті НКРЕКП і ще не прийняті в остаточній редакції, а саме: фіксований платіж за участь на РДН/ВДР в розмірі 3359,51 грн на місяць (без урахування податку на додану вартість) та прогнозованого рівня тарифу на здійснення операцій купівлі-продажу на РДН/ВДР в розмірі 8,89 грн/МВт·год; тариф на послуги з передачі електричної енергії НЕК «УКРЕНЕРГО» на 2023 рік – 522,46 грн/МВт·год (без урахування податку на додану вартість); тариф на послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління НЕК «УКРЕНЕРГО» на 2023 рік – 283,18 грн/МВт·год (без урахування податку на додану вартість). Вважаємо, що до прийняття відповідної постанови НКРЕКП здійснювати розрахунки не доцільно, а самі витрати у тарифі, розрахованому на 2023 рік потребуватимуть коригування в подальшому.

Асоціація вважає, що тарифи на послуги з розподілу електричної енергії із застосуванням стимулюючого регулювання потребують коригування, оскільки зміст обґрунтування потребує додаткового перегляду та доопрацювання.

2. Проекти потребують дотримання процедури проведення відкритого обговорення. Вважаємо, що при вирішенні питання щодо встановлення тарифів на послуги з розподілу електричної енергії, мають бути дотримані вимоги Порядку встановлення (формування) тарифів на послуги з розподілу електричної енергії, затверджений постановою НКРЕКП від 05 жовтня 2018 року №1175, пунктом 1,3 якого передбачається, що питання щодо встановлення тарифу розглядається на засіданні НКРЕКП, яке проводиться у формі відкритого слухання, з урахуванням вимог Порядку проведення відкритого обговорення проектів рішень Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, затвердженого постановою НКРЕКП від 30 червня 2017 року № 866, який визначає процедуру організації та проведення відкритого обговорення проектів рішень з питань, зокрема, встановлення тарифів. та дотримана процедура проведення відкритого обговорення проектів рішень НКРЕКП із питання встановлення тарифу на послуги з розподілу електричної енергії.

витрат електричної енергії на її розподіл», НКРЕКП здійснено оптимальний розрахунок тарифів з 01.01.2023.

Оновлені підходи, застосовані для розрахунку тарифів, наведено вище.

**Не враховано
Недостатньо
обґрунтована пропозиція**

Процедура пов'язана з питанням щодо встановлення тарифів на послуги з розподілу електричної енергії з 01.01.2023, здійснюється відповідно до вимог пункту 3 постанови НКРЕКП від 12.07.2022 № 704 «Про врегулювання окремих питань щодо подання на схвалення Інвестиційних програм з передачі/розподілу електричної енергії на 2023 рік» з урахуванням положень постанови НКРЕКП від 26.03.2022 № 349 «Щодо

	захисту інформації, яка в умовах воєнного стану може бути віднесена до інформації з обмеженим доступом, у тому числі щодо об'єктів критичної інфраструктури».
<p><u>Центральна рада Незалежної галузевої професійної спілки енергетиків України (лист від 23.11.2022 № 01-31)</u></p> <p>Середнє зростання витрат на оплату праці для ОСР у 2023 році передбачене 11,11%. На переконання Профспілки статистичні та прогнозні дані, зазначені в обґрунтуванні до схвалених проектів постанов НКРЕКП «Про встановлення тарифів на послуги з розподілу електричної енергії із застосуванням стимулюючого регулювання» на 2023 рік, втратили актуальність в умовах воєнного стану.</p> <p>На засіданні Центральної Ради Незалежної галузевої професійної спілки енергетиків України 21.11.2022 р., були розглянуті затверджені НКРЕКП проекти тарифів на розподіл електричної енергії для ОСР на 2023 рік, та схвалено рішення щодо надання пропозицій щодо їх розрахунку, в тому числі для ПАТ «ЗАПОРІЖЖЯОБЛЕНЕРГО» та АТ «ХЕРСОНОБЛЕНЕРГО».</p> <p>03.11.2022 року Верховною Радою України було прийнято Закон України «Про Державний бюджет України на 2023 рік». В рамках підготовки проекту цього закону, Кабінетом Міністрів України були враховані скориговані макроекономічні показники економічного та соціального розвитку України на 2022 – 2023 роки, розроблені Мінекономіки та направлені до Мінфіну листом від 29.10.2022 № 3011-05/72231-03.</p> <p>Згідно цих макроекономічних показників, Індекс споживчих цін у 2022 році (грудень до грудня 2021 року) становитиме 129,3%, а у 2023 році – 128%.</p> <p>Зростання середньомісячної зарплати працівників в цілому по економіці України у 2023 році очікується на рівні 130%, та становитиме 18261 грн., що і закладене до розрахунку Закону України «Про Державний бюджет України на 2023 рік».</p> <p>Слід зазначити, що у 2022 році «витрати на оплату праці» у структурі тарифів для трудових колективів ОСР не переглядалися.</p> <p>Зважаючи на викладене, в умовах триваючої збройної агресії рф, зокрема атак на об'єкти енергетичної системи України, з метою забезпечення соціальної справедливості, Незалежна галузева професійна спілка енергетиків України пропонує:</p> <p>Провести розрахунок «витрат на оплату праці» в структурі тарифів із застосуванням стимулюючого регулювання на 2023 рік для ліцензіатів з розподілу електричної енергії: АТ «ВІННИЦЯОБЛЕНЕРГО»; АТ «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО»; ПРАТ «ДТЕК КИЇВСЬКІ РЕГІОНАЛЬНІ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ»; ПРАТ «КІРОВОГРАДОБЛЕНЕРГО»; ПРАТ «ЛЬВІВОБЛЕНЕРГО»; АТ «МИКОЛАЇВОБЛЕНЕРГО»; АТ «ДТЕК ОДЕСЬКІ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ»; АТ «ПОЛТАВАОБЛЕНЕРГО»; АТ «ПРИКАРПАТТЯОБЛЕНЕРГО»; ПРАТ «РІВНЕОБЛЕНЕРГО»; АТ «СУМІОБЛЕНЕРГО»; ВАТ «ТЕРНОПІЛЬОБЛЕНЕРГО»; АТ «ХАРКІВОБЛЕНЕРГО»; АТ «ХМЕЛЬНИЦЬКОБЛЕНЕРГО»; АТ «ЧЕРНІВЦІОБЛЕНЕРГО»;</p>	<p>Не враховано Недостатньо обґрунтована пропозиція</p> <p>Застосовано загальний підхід до розрахунку цієї статті, який наведено у обґрунтовувальних матеріалах до схваленого рішення.</p>

АТ «ЧЕРНІГІВОБЛЕНЕРГО»; ПРАТ «ПЕЕМ «ЦЕК», а також для ПАТ «ЗАПОРІЖЖЯОБЛЕНЕРГО» та АТ «ХЕРСОНОБЛЕНЕРГО» з урахуванням очікуваного зростання середньомісячної зарплати працівників в цілому по економіці у 2023 році, та забезпечити збільшення витрат на оплату праці на 30%.	
--	--